

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

13 Απριλίου 2023

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 91

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 5043

Ρυθμίσεις σχετικά με τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού - Διατάξεις για την ευζωία των ζώων συντροφιάς - Διατάξεις για το ανθρώπινο δυναμικό του δημοσίου τομέα - Λοιπές ρυθμίσεις του Υπουργείου Εσωτερικών και άλλες επείγουσες διατάξεις.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΜΕΡΟΣ Α'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1 Σκοπός

Άρθρο 2 Αντικείμενο

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ Α' ΚΑΙ Β' ΒΑΘΜΟΥ

Άρθρο 3 Τρόπος καταβολής τέλους χρήσεως κοινόχρηστων χώρων - Αρμοδιότητα περί καθορισμού προδιαγραφών και απαιτήσεων αποκατάστασης των τομών στους κοινόχρηστους χώρους και κυρώσεις - Τροποποίηση παρ. 3 και 6 άρθρου 13 από 24.9/20.10.1958 β.δ.

Άρθρο 4 Διεξαγωγή υπαίθριων αθλητικών εκδηλώσεων και διοργανώσεων δρόμου - Προσθήκη παρ. 4B στο άρθρο 56Δ ν. 2725/1999

Άρθρο 5 Χρηματικές επιχορηγήσεις σε αθλητικά σωματεία από Ο.Τ.Α. α' βαθμού - Τροποποίηση υποπερ. ι), και κατάργηση υποπερ. vi) περ. Α' παρ. 1 άρθρου 202 Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων

Άρθρο 6 Ρυθμίσεις για τη βεβαίωση περί μη οφειλής Τέλους Ακίνητης Περιουσίας (Τ.Α.Π.) - Τροποποίηση περ. α' παρ. 18 άρθρου 24 ν. 2130/1993

Άρθρο 7 Βεβαίωση και είσπραξη οφειλών υπόχρεων προς δήμους σε περίπτωση μη υποβολής δήλωσης αναγκαιών στοιχείων ή υποβολής δήλωσης με ανακριβή ή ελλιπή στοιχεία - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 166Α ν. 3463/2006

Άρθρο 8 Έγκριση προϋπολογισμών ιδρυμάτων δήμων και κοινωφελών επιχειρήσεων δήμων - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 234 και παρ. 2 άρθρου 256 ν. 3463/2006

Άρθρο 9 Ρυθμίσεις για τις δημοτικές κοινότητες που συνιστούν εκλογικές περιφέρειες για την ανάδειξη των δημοτικών συμβούλων - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 2 ν. 3852/2010

Άρθρο 10 Ειδική ρύθμιση για την εκλογή Προέδρου συμβουλίου κοινότητας άνω των τριακοσίων (300) κατοίκων για τη δημοτική περίοδο έως τις 31.12.2023 - Προσθήκη άρθρου 79Α στον ν. 3852/2010

Άρθρο 11 Τρόπος συνεδρίασης δημοτικού και περιφερειακού συμβουλίου - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 67 και παρ. 1 άρθρου 167 ν. 3852/2010

Άρθρο 12 Συμβολαιογραφικά δικαιώματα στις συμβάσεις συνομολόγησης δανείων εκ μέρους των Περιφερειών - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 265 ν. 3852/2010

Άρθρο 13 Έξοδα κίνησης προέδρων συμβουλίων δημοτικών κοινοτήτων και προέδρων δημοτικών κοινοτήτων

Άρθρο 14 Κάλυψη δράσεων πυροπροστασίας από τους συνδέσμους δήμων - Τροποποίηση άρθρου 25 ν. 4479/2017

Άρθρο 15 Απαλλαγή από τέλη κυκλοφορίας για αυτοκίνητα καθαριότητας και φορτηγά υδροφόρα

Άρθρο 16 Προσωπικό καταργημένου Συνδέσμου Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων Νομού Ζακύνθου - Προσωπικό που διορίστηκε στον Σύνδεσμο Διαχείρισης Απορριμμάτων Ν. Ξάνθης με την προκήρυξη 3Κ/2018 του Α.Σ.Ε.Π. - Τροποποίηση παρ. 8Α άρθρου 226Α και προσθήκη παρ. 11Β στο άρθρο 245 του ν. 4555/2018

Άρθρο 17 Εκποίηση χωρίς δημοπρασία έκτασης στην περιοχή «Γλύφα» της δημοτικής κοινότητας Λυγιάς της δημοτικής ενότητας Βαρθολομίου του δήμου Πηνειού

Άρθρο 18 Αρχές δημοτικών κοινοτήτων - Τροποποίηση άρθρου 4 ν. 4804/2021 - Επικαιροποίηση των ονομασιών δημοτικών κοινοτήτων βάσει πληθυσμιακού κριτηρίου στους ν. 3852/2010, 4172/2013 και 4804/2021 ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΟΥ ΕΚΛΕΓΕΣΘΑΙ ΣΤΟΥΣ Ο.Τ.Α. Α' ΚΑΙ Β' ΒΑΘΜΟΥ

Άρθρο 19 Εξορθολογισμός κωλυμάτων εκλογιμότητας και ασυμβίβαστων στις εκλογές για την ανάδειξη δημοτικών και περιφερειακών αρχών - Τροποποίηση

παρ. 2 άρθρου 10, παρ. 2 και 3 άρθρου 48, παρ. 9 και 10 άρθρου 90 ν. 4804/2021

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΖΩΙΑ ΤΩΝ ΖΩΩΝ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑΣ

Άρθρο 20 Μεταφορά σκύλων θεραπείας - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 17 ν. 4830/2021

Άρθρο 21 Πρόσβαση σκύλων θεραπείας στις οργανωμένες παραλίες - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 19 ν. 4830/2021

Άρθρο 22 Διοργάνωση εκθέσεων με ζώα συντροφιάς - Τροποποίηση άρθρου 22 ν. 4830/2021

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 23 Μεταβατικές διατάξεις

ΜΕΡΟΣ Β'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ

Άρθρο 24 Σκοπός

Άρθρο 25 Αντικείμενο

Άρθρο 26 Προσωπικό και χρηματοδότηση του προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι» - Τροποποίηση άρθρου 77 ν. 5027/2023

Άρθρο 27 Ρύθμιση προσλήψεων και υπηρεσιακών μεταβολών κατά την προεκλογική περίοδο - Τροποποίηση άρθρου 28 ν. 2190/1994

Άρθρο 28 Έλεγχος ασθενούντων υπαλλήλων κατ' οίκον - Τροποποίηση παρ. 8 άρθρου 60 ν. 1943/1991

Άρθρο 29 Γονικές άδειες στον δημόσιο τομέα - Τροποποίηση άρθρου 53 Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.

Άρθρο 30 Καταβολή επιδόματος στους υπαλλήλους της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αιγαίου

Άρθρο 31 Άδεια λόγω νόσησης με κορωνοϊό COVID-19 - Τροποποίηση παρ. 3 τριακοστού όγδοου άρθρου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020

ΜΕΡΟΣ Γ'

ΛΟΙΠΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Άρθρο 32 Ληξιαρχική πράξη για την αποτέφρωση νεκρών - Τροποποίηση άρθρου 49 ν. 4277/2014

Άρθρο 33 Μεταφορά τέφρας ανθρώπου ή ζώου συντροφιάς - Προσθήκη παρ. 8 στο άρθρο 49α του ν. 4277/2014

Άρθρο 34 Κωλύματα και ασυμβίβαστα μετακλητών υπαλλήλων και ειδικών συμβούλων - Αντικατάσταση παρ. 3 άρθρου 63 ν. 4940/2022

Άρθρο 35 Έλεγχος των προϋποθέσεων για την κατάρτιση συνδυασμών από το Α1 Τμήμα του Αρείου Πάγου - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 32 π.δ. 26/2012

Άρθρο 36 Χώρος υποδοχής και υποστήριξης εκλογέων με αναπηρία και μειωμένη κινητικότητα κατά τις βουλευτικές εκλογές - Προσθήκη παρ. 3Α στο άρθρο 83 π.δ. 26/2012

Άρθρο 37 Εκλογή Προέδρου συμβουλίου δημοτικής κοινότητας από 301 έως 2.000 κατοίκων - Εκλογή συμβούλων δημοτικών κοινοτήτων - Εκλογή προέδρων δημοτικών κοινοτήτων έως 300 κατοίκους και συμβούλων

δημοτικών κοινοτήτων από 301 έως 2.000 κατοίκους - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 79 ν. 3852/2010, άρθρων 29 και 30 ν. 4804/2021

Άρθρο 38 Γονικές άδειες στους Ο.Τ.Α. α' βαθμού - Τροποποίηση άρθρου 60 Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων

Άρθρο 39 Παραμονή στην υπηρεσία μετά από τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας - Τροποποίηση άρθρου 49 π.δ. 410/1988

Άρθρο 40 Μετάταξη για λόγους συνυπέρθεσης τριτέκνων ή πολυτέκνων δημοσίων υπαλλήλων - Προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 11Α του ν. 4440/2016

Άρθρο 41 Ζητήματα ανθρώπινου δυναμικού των αποκεντρωμένων διοικήσεων - Τροποποίηση άρθρου 111 ν. 4604/2019 και περ. 1 παρ. Α άρθρου 20 ν. 4354/2015

Άρθρο 42 Εγκαταστάσεις Συνοριακής Διάβασης Πρεσπών - Προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 63 του ν. 5027/2023

Άρθρο 43 Συμβάσεις ορισμένου χρόνου στην πυρασφάλεια - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 206 Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων

Άρθρο 44 Ερμηνευτική διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 20 του ν. 4735/2020

Άρθρο 45 Παρατάσεις ρυθμίσεων αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών

Άρθρο 46 Αδυναμία λήψης απόφασης από δημοτικά και περιφερειακά συμβούλια - Τροποποίηση παρ. 10 άρθρου 67 και παρ. 3 άρθρου 169 ν. 3852/2010

ΜΕΡΟΣ Δ'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ ΤΩΝ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΩΔΙΚΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ Ν. 4798/2021 - ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΗ ΡΥΘΜΙΣΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΥΡΩΠΑΙΟΥΣ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΙΣ

Άρθρο 47 Τρόπος απόδειξης γνώσης χειρισμού ηλεκτρονικού υπολογιστή - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 26 ν. 4798/2021

Άρθρο 48 Δυνατότητα υποβολής ένστασης κατά του πίνακα των υποψηφίων που αποκλείονται από τη συμμετοχή στον διαγωνισμό για τους δικαστικούς υπαλλήλους - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 28 ν. 4798/2021

Άρθρο 49 Ορισμός δικαστικών λειτουργών ως εξεταστών ξένων γλωσσών - Αποζημίωση μελών επιτροπής διαγωνισμού - Χώροι διεξαγωγής διαγωνισμού και υλικοτεχνική υποστήριξη - Τροποποίηση άρθρου 29 ν. 4798/2021

Άρθρο 50 Ισοβαθμία επιτυχόντων - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 30 ν. 4798/2021

Άρθρο 51 Πίνακες διοριστέων και δηλώσεις προτίμησης επιτυχόντων - Προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 31 του ν. 4798/2021

Άρθρο 52 Διορισμός και τοποθέτηση δοκίμων υπαλλήλων κλάδου ΠΕ Τεκμηρίωσης και Επικουρίας Δικαστικού Έργου - Αντικατάσταση παρ. 1 και 2 και κατάργηση παρ. 3 άρθρου 32 ν. 4798/2021

Άρθρο 53 Μεταβατικές διατάξεις για τον εν εξελίξει διαγωνισμό για τους δικαστικούς υπαλλήλους και την επιλογή Ευρωπαίου Εισαγγελέα - Προσθήκη άρθρου 59Α στον ν. 5026/2023

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ Ν. 5026/2023 - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΤΟΝ Ν. 5026/2023

Άρθρο 54 Ηλεκτρονική καταχώριση κατάστασης υπόχρεων προσώπων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 17 ν. 5026/2023

ΜΕΡΟΣ Ε'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΕΣ ΑΡΧΕΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΡΥΘΜΙΣΗ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΑ ΚΑΤΟΧΥΡΩΜΕΝΕΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΕΣ ΑΡΧΕΣ

Άρθρο 55 Ενίσχυση της λειτουργικής ανεξαρτησίας και νομική υποστήριξη των μελών και του προσωπικού των συνταγματικά κατοχυρωμένων ανεξάρτητων αρχών - Προσθήκη άρθρου 2Α στον ν. 3051/2002

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΡΥΘΜΙΣΗ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΕΣ ΑΡΧΕΣ

Άρθρο 56 Πεδίο εφαρμογής

Άρθρο 57 Πρόσληψη προσωπικού

Άρθρο 58 Αποσπάσεις και μετατάξεις προσωπικού

Άρθρο 59 Σύστημα κινήτρων και ανταμοιβής

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ Ν. 4412/2016

Άρθρο 60 Ρυθμίσεις για τη συμμόρφωση της Ενιαίας Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων στις αποφάσεις των διοικητικών δικαστηρίων και την αναστολή προθεσμιών - Αντικατάσταση παρ. 12 άρθρου 372 ν. 4412/2016

ΜΕΡΟΣ ΣΤ'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Άρθρο 61 Επιλέξιμες δαπάνες - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 26 ν. 4487/2017

Άρθρο 62 Ανάκληση απόφασης υπαγωγής - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 31 ν. 4487/2017

Άρθρο 63 Τροποποιήσεις απόφασης υπαγωγής - Προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 32 του ν. 4487/2017

Άρθρο 64 Ηλεκτρονική επισημείωση της Χάγης (e-Apostille)

ΜΕΡΟΣ Ζ'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ

Άρθρο 65 Μεταβατική περίοδος για την εφαρμογή του Εθνικού Συστήματος Επιτροπείας Ασυνόδευτων Ανηλίκων - Τροποποίηση άρθρου 139 ν. 5003/2022

Άρθρο 66 Νομοτεχνικές βελτιώσεις και παρεμβάσεις στις ρυθμίσεις του ν. 4939/2022 και του ν. 5038/2023 - Τροποποίηση περ. ιε) και ιδ) άρθρου 1, περ. ζ) παρ. 2 άρθρου 66ΙΕ, περ. αα) παρ. 2 άρθρου 66ΚΕ, παρ. 1 και περ. ζ) παρ. 2 άρθρου 66ΛΒ ν. 4939/2022

ΜΕΡΟΣ Η'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Άρθρο 67 Ρυθμίσεις σχετικά με την εξαίρεση ή την άδεια των δημιουργών των οπτικοακουστικών έργων, των ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών και των φορέων

ήχου και εικόνας που ενσωματώνουν οπτικοακουστικά έργα και ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές από το δικαίωμα του δημόσιου δανεισμού - Τροποποίηση άρθρων 3, 5Α, 47 και 48 ν. 2121/1993

Άρθρο 68 Αρμοδιότητες αυτοτελούς Τμήματος Παρακολούθησης και Ανάπτυξης Πόρων του Οργανισμού Διαχείρισης και Ανάπτυξης Πολιτιστικών Πόρων - Τροποποίηση άρθρου 30 ν. 4761/2020

Άρθρο 69 Περάτωση εκκαθάρισης και λύση του Ταμείου Αλληλοβοήθειας Υπαλλήλων του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού

Άρθρο 70 Ζητήματα μετακινήσεων εκτός έδρας εργαζομένων Εθνικού Θεάτρου και ΚΘΒΕ - Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 10 υποπαρ. Δ.9 παρ. Δ' άρθρου 2 ν. 4336/2015

ΜΕΡΟΣ Θ'

ΛΟΙΠΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Άρθρο 71 Αρχαιότητα Αξιωματικών - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 94 ν. 4662/2020

Άρθρο 72 Μέτρα στήριξης των οικογενειών των αποβιωσάντων του σεισμού της Σάμου της 30ης Οκτωβρίου 2020

Άρθρο 73 Οικονομική ενίσχυση πληγέντων από φυσικές καταστροφές - Εξουσιοδοτική διάταξη - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 18 ν. 2768/1999

Άρθρο 74 Χορήγηση ειδικής εκλογικής αποζημίωσης - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 131 π.δ. 96/2007

Άρθρο 75 Οφειλές συνυπεύθυνων προσώπων - Τροποποίηση περ. γ' παρ. 3 άρθρου 7 ν. 4738/2020

Άρθρο 76 Απόδοση εκκρεμών κρατικών ενισχύσεων για εξόφληση υποχρεώσεων προς προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας και λοιπές ρυθμίσεις που αφορούν στην υπό ειδική διαχείριση εταιρεία δυνάμει του άρθρου 21 του ν. 4664/2020 - Τροποποίηση άρθρου 97 ν. 4941/2022

Άρθρο 77 Παράταση της προθεσμίας εναρμόνισης των καταστατικών οικοδομικών συνεταιρισμών

Άρθρο 78 Δαπάνες ακινήτων της ΕΤΑΔ που μεταβιβάζονται στο ΤΑΙΠΕΔ - Τροποποίηση παρ. 7 άρθρου 2 ν. 3986/2011

Άρθρο 79 Ειδική απαλλαγή από τον φόρο προστιθέμενης αξίας για την παράδοση αγαθών και παροχή υπηρεσιών στο πλαίσιο σύμβασης δωρεάς προς τον σκοπό της ανέγερσης, κατασκευής, επισκευής και επέκτασης χώρων λατρείας ή θρησκευτικών μνημείων - Τροποποίηση περ. ιστ' παρ. 1 άρθρου 27 Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας

Άρθρο 80 Ενίσχυση παρεχόμενου συγκοινωνιακού έργου από το προσωπικό της Ο.Σ.Υ. Α.Ε. - Τροποποίηση περ. β' παρ. 1 άρθρου 101 ν. 5039/2023

Άρθρο 81 Προσθήκη στα προσόντα διορισμού - Ηλεκτρικό όριο ΠΕ Ηλεκτρονικών και ΤΕ Ηλεκτρονικών - Τροποποίηση παρ. 2 και 3 άρθρου 16, παρ. 2 και 3 άρθρου 21 και παρ. 2 άρθρου 53 π.δ. 85/2018

Άρθρο 82 Κυκλοφορία οχημάτων ιστορικού ενδιαφέροντος - Αντικατάσταση άρθρου 40 ν. 4850/2021

Άρθρο 83 Πρόγραμμα «Διασύνδεσης Προσωπικών Ιατρών και Ιδιωτικών Δομών με τον Ατομικό Ηλεκτρονικό Φάκελο Υγείας» («Connection with NDHR»)

Άρθρο 84 Πρόγραμμα «Ψηφιακά εργαλεία - Ψηφιακός μετασχηματισμός των επιχειρήσεων του Κλάδου Έκδοσης Περιφερειακού Τύπου»

Άρθρο 85 Χρήση του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) από το Εθνικό Κέντρο Οπτικοακουστικών Μέσων και Επικοινωνίας

Άρθρο 86 Παράταση προθεσμίας αδειοδότησης παρόχων περιεχομένου επίγειας ψηφιακής τηλεοπτικής ευρυεκπομπής ελεύθερης λήψης και ραδιοφωνικών επιχειρήσεων - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 2 ν. 4339/2015 και παρ. 1 άρθρου 40 ν. 4779/2021

Άρθρο 87 Διοικητικό Συμβούλιο ΕΡΤ Α.Ε. - Ερμηνευτική διάταξη παρ. 8 άρθρου 9 ν. 4173/2013

Άρθρο 88 Ρυθμίσεις για την αποτελεσματικότερη λειτουργία του συστήματος νομικής βοήθειας - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 14 ν. 3226/2004 - Προσθήκη άρθρου 69Α στον ν. 5016/2023

Άρθρο 89 Εισφορές Ταμείου Χρηματοδοτήσεως Δικαστικών Κτιρίων στις συμβολαιογραφικές πράξεις - Αντικατάσταση υποπερ. στ' περ. Α' παρ. 1 άρθρου 10 ν.δ. 1017/1971

Άρθρο 90 Ειδικότερες ρυθμίσεις για το ακατάσχετο απαιτήσεων - Τροποποίηση υποπερ. iii) περ. γ) παρ. 2 άρθρου 79 ν. 4316/2014

Άρθρο 91 Ρύθμιση μισθολογικών ζητημάτων - Προσθήκη παρ. 7 στο άρθρο 33 του ν. 4914/2022

Άρθρο 92 Σύναψη συμβάσεων μίσθωσης έργου και δανεισμού από την Ανώνυμη Εταιρεία με την επωνυμία «ΙΑΜΑΤΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.»

Άρθρο 93 Υπηρεσίες διενέργειας χωματουργικών εργασιών του Δήμου Θήρας

Άρθρο 94 Άσκηση ελεγκτικού έργου από μετακινούμενο προσωπικό του ΕΟΤ στις Περιφερειακές Υπηρεσίες Τουρισμού

Άρθρο 95 Αύξηση επιδομάτων που χορηγούνται σε άτομα με αναπηρία από τον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.) και τον Οργανισμό Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ο.Π.Ε.Κ.Α) - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 35 ν. 5006/2022

Άρθρο 96 Άδεια προγεννητικών εξετάσεων και γυναικολογικού ελέγχου - Τροποποίηση άρθρου 232 Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου

Άρθρο 97 Χορήγηση αποδεικτικού φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας σε προνοιακούς φορείς υπό εξυγίανση - Τροποποίηση παρ. 6 και 7 άρθρου 55 ν. 4262/2014

Άρθρο 98 Συνέχιση λειτουργίας συγχρηματοδοτούμενων δομών και υπηρεσιών για την προώθηση της ισότητας των φύλων και την υποστήριξη γυναικών θυμάτων βίας και ρυθμίσεις απασχόλησης προσωπικού

Άρθρο 99 Αποδοχές διοικητή Επιθεώρησης Εργασίας - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 124 ν. 4808/2021

Άρθρο 100 Ρυθμίσεις σχετικές με τις τοποθετήσεις Διευθυντών σχολικών μονάδων και με την ανάληψη υπηρεσίας στελεχών της εκπαίδευσης - Τροποποίηση περ. ε) παρ. 3 άρθρου 39 και παρ. 1 άρθρου 42 ν. 4823/2021

Άρθρο 101 Ρύθμιση για την κάλυψη κατεπειγουσών αναγκών στέγασης σχολικών μονάδων

Άρθρο 102 Θέματα διοίκησης των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων - Τροποποίηση άρθρου 10, παρ. 1 άρθρου 14, παρ. 4 άρθρου 16 ν. 4957/2022

Άρθρο 103 Δυνατότητα απορρόφησης Ερευνητικού Πανεπιστημιακού Ινστιτούτου από Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος με το οποίο συνδέεται το Ερευνητικό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο - Προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 475 του ν. 4957/2022

Άρθρο 104 Ρύθμιση για την προθεσμία επαναπροκήρυξης θέσεων μελών Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού

Άρθρο 105 Δαπάνες της Κεντρικής Υπηρεσίας και των Περιφερειακών Διευθύνσεων Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων

Άρθρο 106 Επίδομα ιατρών που ειδικεύονται στην ειδικότητα της αναισθησιολογίας στα νοσοκομεία αρμοδιότητας του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων - Προσθήκη παρ. 17 στο άρθρο 54 ν. 4999/2022

Άρθρο 107 Αποζημίωση μετακινούμενου ιατρικού νοσηλευτικού και λοιπού προσωπικού σε συγκεκριμένες δομές υγείας της ίδιας ή άλλης Υγειονομικής Περιφέρειας - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου εικοστού και παρ. 1 άρθρου εικοστού πρώτου ν. 5015/2023

Άρθρο 108 Παράταση θητείας διοικήσεων νοσοκομείων

Άρθρο 109 Επενδυτικό σχέδιο Περιφερειακών Σχεδίων Διαχείρισης Αποβλήτων - Τροποποίηση περ. α) παρ. 2 άρθρου 55 ν. 4819/2021

Άρθρο 110 Τέλος ταφής Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων - Τροποποίηση άρθρου 38 ν. 4819/2021

Άρθρο 111 Κανόνες κοστολόγησης και τιμολόγησης Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων - Αντικατάσταση άρθρου 39 ν. 4819/2021

Άρθρο 112 Τροποποίηση, κατάτμηση και ενοποίηση αδειών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας - Προσθήκη νέας παρ. 12 στο άρθρο 132ΣΤ και τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 132Η ν. 4001/2011

Άρθρο 113 Φορείς και πηγή χρηματοδότησης για τα προγράμματα ενεργειακού συμψηφισμού και αυτοπαραγωγής

Άρθρο 114 Πρόγραμμα επιδότησης αντικατάστασης συστημάτων θέρμανσης και ψύξης και εξοπλισμού σε επιχειρήσεις - Εξουσιοδοτική διάταξη

Άρθρο 115 Ρυθμίσεις για τη σύσταση, συγκρότηση και λειτουργία μικτών κλιμακίων ελέγχου - Τροποποίηση άρθρου 271 ν. 5037/2023

Άρθρο 116 Ειδικές διατάξεις επιβολής κυρώσεων για αυθαίρετες κατασκευές και αυθαίρετες αλλαγές χρήσεις - Προσθήκη άρθρου 271Α στον ν. 5037/2023

Άρθρο 117 Υφιστάμενες πτηνοτροφικές εγκαταστάσεις κατά την έναρξη ισχύος του ν. 4056/2012

Άρθρο 118 Ανέγερση Ιερών Ναών και βοηθητικών κτισμάτων

Άρθρο 119 Αρμοδιότητα περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργων επί σιδηροδρομικών ακινήτων - Αντικατάσταση περ. α) παρ. 6 άρθρου 6Α ν. 3891/2010

Άρθρο 120 Εξορθολογισμός της πολεοδομικής και περιβαλλοντικής προστασίας ειδικότερων περιοχών

Άρθρο 121 Διορθώσεις και συμπληρώσεις στους νόμους 5037/2023 και 5039/2023

Άρθρο 122 Αφορολόγητο, ανεκχώρητο και ακατάσχετο της ενίσχυσης που καταβάλλεται στο πλαίσιο της δράσης «2ος κύκλος: Έκτακτη επιχορήγηση σε επιχειρήσεις του κλάδου γούνας που έχουν πληγεί από την επίθεση της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας και τις διεθνείς κυρώσεις που επιβλήθηκαν»

ΜΕΡΟΣ Ι'

ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 123 Καταργούμενες διατάξεις

ΜΕΡΟΣ ΙΑ'

ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 124 Έναρξη ισχύος

ΜΕΡΟΣ Α'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

Σκοπός και αντικείμενο

Άρθρο 1

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι ιδίως:

α) η ομαλή και απρόσκοπτη λειτουργία των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού,

β) ο εξορθολογισμός των διατάξεων του ν. 4804/2021 (Α' 90) σχετικά με τα κωλύματα εκλογιμότητας υποψηφίων δημοτικών και περιφερειακών αρχών και

γ) η εξασφάλιση της φροντίδας των ζώων συντροφιάς και της εφαρμογής επιμέρους διατάξεων του ν. 4830/2021 (Α' 169) μέχρι τη θέση σε λειτουργία του Εθνικού Μητρώου Ζώων Συντροφιάς.

Άρθρο 2

Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι:

α) η εισαγωγή ρυθμίσεων που αφορούν στη λειτουργία των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού, όπως ενδεικτικά ο τρόπος καταβολής τέλους χρήσεως κοινόχρηστου χώρου και καθορισμού προδιαγραφών και απαιτήσεων αποκατάστασης τομών σε κοινόχρηστους χώρους, οι χρηματικές επιχορηγήσεις σε αθλητικούς συλλόγους, η τροποποίηση του άρθρου 166Α του ν. 3463/2006 (Α' 114) όσον αφορά στη βεβαίωση και είσπραξη οφειλών προς τους δήμους σε περίπτωση μη υποβολής δήλωσης αναγκαίων στοιχείων ή υποβολής δήλωσης με ανακριβή ή ελλιπή στοιχεία, η ρύθμιση της ισχύος των προεδρικών διαταγμάτων που προβλέπουν τη διαίρεση των οικισμών που αποτελούν έδρες δήμων σε δημοτικές κοινότητες, όταν αυτοί υπερβαίνουν τους εκατό χιλιάδες (100.000) κατοίκους, η εισαγωγή του ανώτατου ορίου των συμβολαιογραφικών δικαιωμάτων που καταβάλλουν οι περιφέρειες κατά τη συνομολόγηση δανείων που συνάπτονται με συμβολαιογραφικές πράξεις,

β) η τροποποίηση επιμέρους διατάξεων του ν. 4804/2021 (Α' 90) σχετικά με τα κωλύματα εκλογιμότητας και τα ασυμβίβαστα, που ισχύουν, κατά τη διενέργεια των εκλογών για την ανάδειξη των δημοτικών και περιφερειακών αρχών, και

γ) η ρύθμιση ζητημάτων που αφορούν στη μεταφορά των σκύλων θεραπείας, καθώς και την πρόσβαση αυτών σε οργανωμένες παραλίες, τη συμμετοχή σκύλων σε αθλητικούς αγώνες και αθλήματα που ορίζονται από την Παγκόσμια Ομοσπονδία Canicross και Bikejoring πλέον της Διεθνούς Κυνολογικής Ομοσπονδίας, καθώς και τον προσδιορισμό του πιστοποιητικού που προσκομίζει ο ιδιοκτήτης σκύλου ή γάτας μέχρι τη θέση σε λειτουργία του Εθνικού Μητρώου Ζώων Συντροφιάς (ΕΜΖΣ) που συμμετέχει σε εκθέσεις ή εκδηλώσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ
ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ Α' ΚΑΙ Β' ΒΑΘΜΟΥ

Άρθρο 3

Τρόπος καταβολής τέλους χρήσεως κοινόχρηστων χώρων - Αρμοδιότητα περί καθορισμού προδιαγραφών και απαιτήσεων αποκατάστασης των τομών στους κοινόχρηστους χώρους και κυρώσεις - Τροποποίηση παρ. 3 και 6 άρθρου 13 από 24.9/20.10.1958 β.δ.

1. Τα εδάφια έβδομο έως δωδέκατο της περ. γ' της παρ. 3 του άρθρου 13 του από 24.9/20.10.1958 β.δ. (Α' 171) αντικαθίστανται με εννέα νέα εδάφια και η περ. γ' διαμορφώνεται ως εξής:

«γ. Επί πάσης άλλης περιπτώσεως, το τέλος ορίζεται δι' αποφάσεως του οικείου συμβουλίου. Σε κάθε περίπτωση το αναλογούν τέλος καταβάλλεται είτε μετρητοίς είτε δια ισόποσης εγγυητικής επιστολής, της οποίας ο τύπος θα καθορίζεται με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου στο οικείο δημοτικό ταμείο προ της παράδοσης της άδειας χρήσης αναγραφόμενου επ' αυτής του αριθμού του γραμματίου είσπραξης ή της εγγυητικής επιστολής. Στην περίπτωση κατάθεσης εγγυητικής επιστολής η είσπραξη του αναλογούντος τέλους γίνεται σε δόσεις, οι οποίες καθορίζονται με απόφαση του οικείου Δημοτικού Συμβουλίου μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους. Εάν διαπιστωθεί καθυστέρηση καταβολής των κατά τα ανωτέρω δόσεων ο δήμος ή η κοινότητα προβαίνει άμεσα στις ενέργειες κατάπτωσης της εγγυητικής επιστολής.

Εις πάσαν περίπτωση το αναλογούν τέλος καταβάλλεται εξ ολοκλήρου προ της παραδόσεως της άδειας χρήσεως, εις το οικείο δημοτικό ταμείο, αναγραφόμενου επ' αυτής του αριθμού του γραμματίου είσπραξεως. Η είσπραξις ενεργείται κατόπιν σχετικού σημειώματος του δικαιούχου δήμου.

Με όμοια απόφαση του δημοτικού συμβουλίου μπορεί:

γα) να προβλέπεται η καταβολή του αναλογούντος τέλους εντός του έτους σε ισόποσες δόσεις, χωρίς να απαιτείται η κατάθεση εγγυητικής επιστολής, εφόσον καταβληθεί από τον υπόχρεο, προ της παράδοσης της άδειας, μέρος του τέλους. Με την απόφαση του δημοτικού συμβουλίου καθορίζονται το ποσοστό του ετήσιου τέλους που καταβάλλεται προ της χορήγησης της άδειας, το οποίο δεν μπορεί να είναι μικρότερο από το τριάντα

τοις εκατό (30%) της οφειλής και ο αριθμός των δόσεων για την εξόφληση του υπολειπόμενου ποσού. Η άδεια χορηγείται υπό την αίρεση εξόφλησης όλων των δόσεων εντός των τασσόμενων προθεσμιών, αναγραφόμενης επ' αυτής του αριθμού του γραμματίου είσπραξης που αντιστοιχεί στο ποσό που καταβλήθηκε προ της χορήγησης της, του αριθμού των δόσεων που απομένουν προς εξόφληση και των προθεσμιών καταβολής τους. Η εκπρόθεσμη καταβολή ή μη καταβολή έστω και μίας εκ των δόσεων συνεπάγεται αυτοδίκαια ανάκληση της άδειας και αυθαίρετη χρήση του κοινόχρηστου χώρου εκ μέρους του υπόχρεου. Ήδη καταβληθείσες δόσεις δεν επιστρέφονται. Για την πιστοποίηση της καταβολής των δόσεων ως ανωτέρω, η άδεια θεωρείται από τον δήμο, αναγραφόμενων επί αυτής των αριθμών των σχετικών γραμματίων είσπραξης, ή

γβ) να προβλέπονται η προκαταβολή ποσοστού είκοσι τοις εκατό (20%) επί της οφειλής έως την 31η Μαρτίου και η εξόφληση του υπόλοιπου ποσού έως την 31η Οκτωβρίου του έτους χρήσης. Για την πιστοποίηση της καταβολής του είκοσι τοις εκατό (20%) και του υπόλοιπου ογδόντα τοις εκατό (80%), σημειώνονται από τον δήμο επί της άδειας οι αριθμοί των σχετικών γραμματίων είσπραξης. Από την κατάθεση είτε της προκαταβολής της υποπερ. γα) τριάντα τοις εκατό (30%) είτε της προκαταβολής της παρούσας είκοσι τοις εκατό (20%) και έως την 31η Δεκεμβρίου του έτους χρήσης η χρήση του κοινόχρηστου χώρου θεωρείται νόμιμη.»

2. Στο τέλος της παρ. 6 του άρθρου 13 προστίθενται τέσσερα νέα εδάφια και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Ο προτιθέμενος να χρησιμοποιήσει τους κοινόχρηστους χώρους ή το υπέδαφός τους, σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους, υποβάλλει πριν από τη χρήση σχετική αίτηση στον οικείο δήμο. Στην αίτηση αναγράφονται: (α) το ονοματεπώνυμο ή η επωνυμία του αιτούντος, το είδος και η διεύθυνση της ασκούμενης επιχείρησης και (β) η θέση, η έκταση και το είδος του αιτούμενου προς χρήση χώρου ως και η χρονική διάρκεια για την οποία αιτείται η παραχώρηση της χρήσης αυτού. Επιπλέον η αίτηση, εφόσον έχει υπάρξει ανάλογη προηγούμενη απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, συνοδεύεται από εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης των όρων της άδειας χρήσης ίσης προς το διακόσια τοις εκατό (200%) του αναλογούντος τέλους, η οποία μπορεί να εκπέσει ύστερα από διαπίστωση των αρμόδιων οργάνων ελέγχου κατ' ελάχιστον δύο φορές της παραβίασης των όρων που προβλέπονται. Δεν είναι αναγκαία η προσκόμιση εγγυητικής επιστολής, αν το τέλος του παραχωρούμενου χώρου είναι μικρότερο των χιλίων διακοσίων (1.200) ευρώ. Το ύψος και ο τύπος της εγγυητικής καθορίζεται με την ανωτέρω απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου και δεν επιτρέπεται να είναι μεγαλύτερο από το διακόσια τοις εκατό (200%) του αναλογούντος τέλους. Προκειμένης χορηγήσεως της άδειας χρήσης, η αστυνομική αρχή μέσα σε πέντε (5) ημέρες από την παραλαβή του σχετικού ερωτήματος του δήμου ή της κοινότητας, γνωματεύει αν υφίστανται λόγοι ασφάλειας της κυκλοφορίας πεζών ή τροχοφόρων που επιβάλλουν τη μη χορήγηση της αιτούμενης αδειάς οπότε δεν χορη-

γείται αυτή. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία η άδεια χορηγείται και χωρίς τη γνωμάτευση της αστυνομικής αρχής.

Κατόπιν της υποβολής της ανωτέρω αίτησης, η αρμόδια υπηρεσία διενεργεί αυτοψία και εκδίδει έκθεση που καθορίζει την ακριβή θέση και έκταση του χώρου που δίνεται προς χρήση, σύμφωνα με τους όρους της απόφασης του δημοτικού συμβουλίου περί παραχωρούμενων χώρων. Με την έκδοση της ανωτέρω έκθεσης, η οποία διαβιβάζεται στην αρμόδια για έκδοση της άδειας υπηρεσία και κοινοποιείται στον ενδιαφερόμενο, επιτρέπεται προσωρινά η χρήση του χώρου, σύμφωνα με τους όρους της έκθεσης, για το χρονικό διάστημα έως την έκδοση της αδειάς.

Με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, ύστερα από εισήγηση της τεχνικής υπηρεσίας του οικείου δήμου, δύναται να καθορίζονται οι τεχνικές προδιαγραφές και απαιτήσεις αποκατάστασης των τομών στους κοινόχρηστους χώρους, καθώς και η διαδικασία και ο χρόνος τυχόν έκπτωσης της εγγυητικής επιστολής. Σε περίπτωση παραβίασης του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζεται το άρθρο 286 του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α' 195), περί παραβίασης των όρων της οικοδομικής.»

Άρθρο 4

Διεξαγωγή υπαίθριων αθλητικών εκδηλώσεων και διοργανώσεων δρόμου - Προσθήκη παρ. 4B στο άρθρο 56Δ ν. 2725/1999

Στο άρθρο 56Δ του ν. 2725/1999 (Α' 121) προστίθεται παρ. 4B ως εξής:

«4B. α) Κατά παρέκκλιση των παρ. 3 και 4, για τις υπαίθριες αθλητικές διοργανώσεις και εκδηλώσεις δρόμου (δρομικές αθλητικές δραστηριότητες), που διεξάγονται αποκλειστικά εντός των διοικητικών ορίων δήμου της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 2Α του ν. 3852/2010 (Α' 87), ο οποίος συγκροτείται από δημοτικές κοινότητες της παρ. 4 του άρθρου 2 του ιδίου νόμου που υπερβαίνουν τις πέντε (5), η άδεια διεξαγωγής χορηγείται από το αρμόδιο για θέματα αθλητισμού όργανο του οικείου δήμου. Η άδεια μπορεί να χορηγηθεί για τη διεξαγωγή των αθλητικών διοργανώσεων και εκδηλώσεων του πρώτου εδαφίου επί του οδοστρώματος ή μέρους αυτού ή άλλου δημόσιου ανοικτού μη περιτοιχισμένου χώρου. Για τη χορήγηση της άδειας από τον δήμο λαμβάνονται υπόψη:

αα) η ημέρα και η ώρα διεξαγωγής που προτείνει ο διοργανωτής σύμφωνα με την περ. γ',

αβ) η εξαιτίας των αθλητικών διοργανώσεων και εκδηλώσεων δρόμου παρεμπόδιση της κίνησης των πολιτών και γενικά διασάλευση της ομαλής κοινωνικής και οικονομικής ζωής του δήμου.

β) Ο διοργανωτής οφείλει να γνωστοποιήσει στον δήμο την πρόθεσή του να καλέσει το ευρύ κοινό ή ορισμένες κατηγορίες προσώπων ή αριθμό συγκεκριμένων ατόμων να συμμετάσχουν σε δημόσια υπαίθρια αθλητική διοργάνωση ή εκδήλωση.

Αν οι εκδηλώσεις δρόμου διοργανώνονται σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρ. 4, εκτός της γνωστοποίησης απαιτείται και η έγκριση της οικείας αθλητικής ομοσπονδίας.

γ) Η γνωστοποίηση της περ. β) γίνεται εγγράφως ή ηλεκτρονικώς μέσω της διαδικτυακής πλατφόρμας του δήμου και υποβάλλεται εγκαίρως, τουλάχιστον είκοσι (20) ημέρες πριν από την πραγματοποίηση της δημόσιας υπαίθριας αθλητικής διοργάνωσης και εκδήλωσης. Η γνωστοποίηση περιλαμβάνει οπωσδήποτε τα στοιχεία ταυτότητας και επικοινωνίας του διοργανωτή, τον ακριβή τόπο, τον χρόνο έναρξης και τον εκτιμώμενο χρόνο λήξης, καθώς και το προτεινόμενο δρομολόγιο της αθλητικής διοργάνωσης. Μετά από την έγκαιρη υποβολή της γνωστοποίησης και εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις των περ. α) και β), εκδίδεται και η άδεια. Αντίγραφο της άδειας διεξαγωγής κοινοποιείται από το αρμόδιο όργανο του πρώτου εδαφίου της περ. α) στην οικεία αστυνομική αρχή για τη λήψη των αναγκαίων μέτρων ασφάλειας, τάξης και τροχαίας.

δ) Η παρούσα δεν καταλαμβάνει διοργανώσεις που διεξάγονται στα διοικητικά όρια άνω του ενός δήμου.»

Άρθρο 5

Χρηματικές επιχορηγήσεις σε αθλητικά σωματεία από Ο.Τ.Α. α' βαθμού - Τροποποίηση υποπερ. ι), και κατάργηση υποπερ. vi) περ. Α' παρ. 1 άρθρου 202 Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων

Στην περ. Α' της παρ. 1 του άρθρου 202 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006, Α' 114) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στην υποπερ. ι), πριν από τη λέξη «συλλόγους» προστίθενται οι λέξεις «και αθλητικούς» και μετά από τη λέξη «πολιτιστικού» προστίθενται οι λέξεις «και αθλητικού», β) καταργείται η υποπερ. vi), και η περ. Α' της παρ. 1 του άρθρου 202 διαμορφώνεται ως εξής:

«1Α. Με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου είναι δυνατή η παροχή χρηματικών επιχορηγήσεων:

i. σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, περιλαμβανομένων των εκκλησιαστικών, καθώς και σε πολιτιστικούς και αθλητικούς συλλόγους και αστικές εταιρείες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που αναπτύσσουν πολιτιστικού και αθλητικού χαρακτήρα δραστηριότητες και που έχουν την έδρα τους εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου,

ii. σε τοπικά παραρτήματα οργανώσεων πανελλήνιας δράσης, που αναπτύσσουν κοινωνική και πολιτιστική δραστηριότητα,

iii. σε συλλόγους μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με πανελλήνια δράση, οι οποίοι έχουν ως σκοπό την παροχή βοήθειας και υποστήριξης κάθε μορφής, σε παιδιά που είναι, ιδίως, θύματα εξάρτησης, κακοποίησης, παραμέλησης, οικονομικής εκμετάλλευσης και παράνομης διακίνησης, ανεξαρτήτως υπηκοότητας. Πρόσθετη προϋπόθεση για την επιχορήγηση αυτήν αποτελεί η κατάρτιση σχετικού προγράμματος δράσης του συλλόγου, για τον αντίστοιχο Δήμο και η έγκρισή του από τον Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης,

iv. σε πρωτοβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις εργαζομένων στον οικείο Δήμο για την πραγματοποίηση κοινωνικών και πολιτιστικών εκδηλώσεων,

v. σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου του Δήμου, περιλαμβανομένων και των σχολικών επιτροπών, επιπροσθέτως της τακτικής επιχορήγησης που λαμβάνουν,

vi. [Καταργείται]

vii. σε φιλοζωικά σωματεία ή φιλοζωικές οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που εδρεύουν στον οικείο δήμο και είναι εγγεγραμμένα στο Υπομητρώο Φιλοζωικών Σωματείων και Οργανώσεων του Εθνικού Μητρώου Ζώων Συντροφιάς (ΕΜΖΣ), που τηρείται στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Πρόσθετη προϋπόθεση για την επιχορήγηση αυτή αποτελεί η κατάρτιση σχετικού προγράμματος δράσης του σωματείου ή της οργάνωσης, για τον αντίστοιχο δήμο και η έγκρισή του από την πενταμελή Επιτροπή Παρακολούθησης του επιχειρησιακού προγράμματος διαχείρισης αδέσποτων ζώων συντροφιάς και πρόληψης δημιουργίας νέων αδέσποτων ζώων του οικείου δήμου. Με τις ίδιες προϋποθέσεις τα ανωτέρω σωματεία και οργανώσεις μπορούν να λαμβάνουν επιχορήγηση και από την οικεία περιφέρεια, εφόσον δραστηριοποιούνται εντός των ορίων της.»

Άρθρο 6

Ρυθμίσεις για τη βεβαίωση περί μη οφειλής Τέλους Ακίνητης Περιουσίας (Τ.Α.Π.) - Τροποποίηση περ. α' παρ. 18 άρθρου 24 ν. 2130/1993

Στην περ. α' της παρ. 18 του άρθρου 24 του ν. 2130/1993 (Α' 62) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στο τέταρτο εδάφιο τροποποιούνται τα απαιτούμενα πιστοποιητικά σε περίπτωση μη ηλεκτροδοτούμενου ακινήτου, β) προστίθενται νέο πέμπτο και έβδομο εδάφιο και η περ. α' διαμορφώνεται ως εξής:

«18.α. Σε περίπτωση μεταβίβασης της κυριότητας των πάσης φύσεως ακινήτων για οποιαδήποτε αιτία και προ της υπογραφής του συμβολαίου, απαιτείται βεβαίωση περί μη οφειλής Τέλους Ακίνητης Περιουσίας (Τ.Α.Π.), άλλως η συμβολαιογραφική πράξη είναι άκυρη και δεν επάγεται οποιαδήποτε έννομη συνέπεια. Η βεβαίωση χορηγείται κατόπιν αιτήσεως του ιδιοκτήτη ή αναζητείται αυτεπάγγελτα από τον συμβολαιογράφο ή προσκομίζεται από τον μεταβιβάζοντα, εκδίδεται εντός πέντε (5) ημερών με βάση τα στοιχεία που τηρεί ηλεκτρονικά ο δήμος και ισχύει μέχρι το τέλος του έτους έκδοσής της. Η βεβαίωση που χορηγεί ο δήμος δύναται να είναι και ψηφιακή και να χρησιμοποιείται και για την ηλεκτρονική μεταβίβαση του ακινήτου. Ο δήμος ζητά ως δικαιολογητικά για τη χορήγηση της βεβαίωσης μόνον: α) για την περίπτωση ηλεκτροδοτούμενου ακινήτου, φωτοτυπία τελευταίου λογαριασμού ρεύματος μαζί με το αποδεικτικό εξόφλησής του και Πιστοποιητικό Πληρότητας Ταυτότητας Κτιρίου/Διηρημένης Ιδιοκτησίας, και β) για την περίπτωση μη ηλεκτροδοτούμενου ακινήτου, Πιστοποιητικό Πληρότητας Ταυτότητας Κτιρίου/Διηρημένης Ιδιοκτησίας και υπεύθυνη δήλωση του ιδιοκτήτη για τη μη χρήση του ακινήτου. Η διακοπή ηλεκτροδότησης βεβαιώνεται από τον Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΔΕΔΔΗΕ) και η ημερομηνία διακοπής από τον αρμόδιο υπάλληλο του δήμου που παραλαμβάνει την αίτηση έκδοσης της βεβαίωσης, βάσει των στοιχείων της σχετικής βάσης δεδομένων του ΔΕΔΔΗΕ, στην οποία ο οικείος δήμος έχει άμεση πρόσβαση. Η βεβαίωση εκδίδεται για τα τετραγωνικά

μέτρα που αναφέρονται στο Πιστοποιητικό Πληρότητας Ταυτότητας Κτιρίου/Διηρημένης Ιδιοκτησίας. Για τα ηλεκτροδοτούμενα μισθωμένα ακίνητα, οι πάροχοι ηλεκτρικού ρεύματος υποχρεούνται να παραδίδουν αντίγραφο του τελευταίου λογαριασμού ρεύματος στους ιδιοκτήτες των μισθωμένων ακινήτων στα οποία παρέχουν ρεύμα, προκειμένου να εκδοθεί η βεβαίωση, εφόσον τους προσκομισθεί από τους ιδιοκτήτες αυτών η δήλωση λύσης της τελευταίας μίσθωσης στην Εφαρμογή Δήλωσης Στοιχείων Μισθώσεων Ακινήτων της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων.»

Άρθρο 7

Βεβαίωση και είσπραξη οφειλών υπόχρεων προς δήμους σε περίπτωση μη υποβολής δήλωσης αναγκαιών στοιχείων ή υποβολής δήλωσης με ανακριβή ή ελλιπή στοιχεία - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 166Α ν. 3463/2006

Η παρ. 2 του άρθρου 166Α του ν. 3463/2006 (Α' 114) τροποποιείται με την προσθήκη των λέξεων «αλλά όχι πέραν της δεκαετίας» και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Αν οι υπόχρεοι δεν έχουν υποβάλει δήλωση αναγκαιών στοιχείων ή υπέβαλαν δήλωση με ανακριβή ή ελλιπή στοιχεία βεβαιώνονται σε βάρος τους οι οφειλές από τη γένεση της υποχρέωσής τους αλλά όχι πέραν της δεκαετίας και τα πρόστιμα που τους αναλογούν κατά περίπτωση επί των οφειλών των πέντε (5) τελευταίων ετών.»

Άρθρο 8

Έγκριση προϋπολογισμών ιδρυμάτων δήμων και κοινωφελών επιχειρήσεων δήμων - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 234 και παρ. 2 άρθρου 256 ν. 3463/2006

1. Στην παρ. 3 του άρθρου 234 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006, Α' 114) προστίθενται νέα εδάφια, τρίτο, τέταρτο, πέμπτο, έκτο, έβδομο και όγδοο, και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Για τις αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου που αφορούν τον προϋπολογισμό, τον απολογισμό, την εκποίηση ή την ανταλλαγή ακινήτων ή την επιβάρυνσή τους με εμπράγματα δικαιώματα, την αποδοχή κληρονομιών και δωρεών που περιέχουν όρο, ή κληροδοσιών, καθώς και τη συνολομολόγηση δανείων, απαιτείται προηγούμενη έγκριση του δημοτικού συμβουλίου. Οι αποφάσεις υποβάλλονται στον Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, αποστέλλονται μέσα σε δέκα (10) ημέρες, αφότου περιήλθε στο ίδρυμα η εγκριτική απόφαση του δημοτικού συμβουλίου. Για την έγκριση του προϋπολογισμού από το δημοτικό συμβούλιο, η συζήτηση και ψήφιση διεξάγονται επί του προϋπολογισμού που έχει ψηφίσει το διοικητικό συμβούλιο του ιδρύματος και επί των εναλλακτικών προτάσεων των δημοτικών παρατάξεων ή δημοτικών συμβούλων που υποβλήθηκαν και οι οποίες συνοδεύονται από αιτιολογική έκθεση αυτών και εισήγηση της οικονομικής υπηρεσίας του δήμου. Κατά τη σύνταξη των προτάσεων από τις ενδιαφερόμενες παρατάξεις ή δημοτικούς συμβούλους και της εισήγησης της

οικονομικής υπηρεσίας του δήμου, το ίδρυμα παρέχει κάθε σχετικό στοιχείο που του ζητείται. Έγκυρες θεωρούνται οι ψήφοι υπέρ συγκεκριμένης πρότασης, είτε υπέρ του προϋπολογισμού που κατατέθηκε από το διοικητικό συμβούλιο του ιδρύματος είτε υπέρ κάποιας εναλλακτικής πρότασης. Οι λευκές ψήφοι δεν λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό της πλειοψηφίας. Η πρόταση που συγκεντρώνει την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών του δημοτικού συμβουλίου συνιστά τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό του ιδρύματος. Αν καμία πρόταση δεν συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών του δημοτικού συμβουλίου, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται μεταξύ των δύο (2) πρώτων σε ψήφους προτάσεων και θεωρείται εγκεκριμένη η πρόταση που λαμβάνει τις περισσότερες ψήφους επί των παρόντων.»

2. Η παρ. 2 του άρθρου 256 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Για τη νόμιμη λήψη ή έγκριση των αποφάσεων της παρ. 1, πλην της έγκρισης του προϋπολογισμού, απαιτείται η πλειοψηφία του συνόλου των μελών του αντίστοιχου συμβουλίου. Για την έγκριση του προϋπολογισμού, η συζήτηση και ψήφιση διεξάγονται επί του προϋπολογισμού που έχει ψηφίσει το διοικητικό συμβούλιο της επιχείρησης και επί των εναλλακτικών προτάσεων των δημοτικών παρατάξεων ή δημοτικών συμβούλων που υποβλήθηκαν και οι οποίες συνοδεύονται από αιτιολογική έκθεση αυτών και εισήγηση της οικονομικής υπηρεσίας του δήμου. Κατά τη σύνταξη των προτάσεων από τις ενδιαφερόμενες παρατάξεις ή δημοτικούς συμβούλους και της εισήγησης της οικονομικής υπηρεσίας του δήμου, η κοινωφελής επιχείρηση παρέχει κάθε σχετικό στοιχείο που της ζητείται. Έγκυρες θεωρούνται οι ψήφοι υπέρ συγκεκριμένης πρότασης, είτε υπέρ του προϋπολογισμού που κατατέθηκε από το διοικητικό συμβούλιο της επιχείρησης, είτε υπέρ κάποιας εναλλακτικής πρότασης. Οι λευκές ψήφοι δεν λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό της πλειοψηφίας. Η πρόταση που συγκεντρώνει την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών του δημοτικού συμβουλίου συνιστά τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό της κοινωφελούς επιχείρησης. Αν καμία πρόταση δεν συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών του δημοτικού συμβουλίου, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται μεταξύ των δύο (2) πρώτων σε ψήφους προτάσεων και θεωρείται εγκεκριμένη η πρόταση που λαμβάνει τις περισσότερες ψήφους επί των παρόντων.»

Άρθρο 9

Ρυθμίσεις για τις δημοτικές κοινότητες που συνιστούν εκλογικές περιφέρειες για την ανάδειξη των δημοτικών συμβούλων - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 2 ν. 3852/2010

Στην παρ. 4 του άρθρου 2 του ν. 3852/2010 (Α' 87) σχετικά με τις δημοτικές κοινότητες, όπως μετονομάστηκαν τα δημοτικά διαμερίσματα, στα οποία διαιρούνται οι οικισμοί - έδρες δήμων με πληθυσμό άνω των εκατό χιλιάδων (100.000) κατοίκων και συνιστούν εκλογικές περιφέρειες σύμφωνα με την περ. β) του άρθρου 12 του ν. 4804/2021 (Α' 90), προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Τα δημοτικά διαμερίσματα στα οποία διαιρούνται οι οικισμοί - έδρες δήμων με πληθυσμό άνω των εκατό χιλιάδων (100.000) κατοίκων μετονομάζονται σε δημοτικές κοινότητες. Οι δημοτικές κοινότητες της παρούσας εξακολουθούν να υφίστανται αν έχει εκδοθεί προεδρικό διάταγμα διαίρεσης δημοτικών διαμερισμάτων ανεξαρτήτως μεταγενεστέρων πληθυσμιακών αλλαγών.»

Άρθρο 10

Ειδική ρύθμιση για την εκλογή Προέδρου συμβουλίου κοινότητας άνω των τριακοσίων (300) κατοίκων για τη δημοτική περίοδο έως τις 31.12.2023 - Προσθήκη άρθρου 79Α στον ν. 3852/2010

Στον ν. 3852/2010 (Α' 87) προστίθεται άρθρο 79Α ως εξής:

«Άρθρο 79Α

Ειδική ρύθμιση για την εκλογή Προέδρου συμβουλίου κοινότητας άνω των τριακοσίων (300) κατοίκων για τη δημοτική περίοδο έως τις 31.12.2023

1. Πρόεδρος του συμβουλίου της δημοτικής κοινότητας άνω των τριακοσίων (300) κατοίκων εκλέγεται, με ψηφοφορία από το σύνολο των μελών του οικείου συμβουλίου και για το σύνολο της δημοτικής περιόδου, ο σύμβουλος ενός από τους δύο πρώτους κατά σειρά εκλογής συνδυασμούς, που έλαβε τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης μεταξύ των υποψηφίων του συνδυασμού του, με τη διαδικασία της παρ. 1Β.

1Α. Σε περίπτωση που συνδυασμός πλειοψήφησε στη δημοτική κοινότητα με ποσοστό μεγαλύτερο του πενήντα τοις εκατό (50%), ο πρώτος σε σταυρούς υποψήφιος σύμβουλός του αναδεικνύεται Πρόεδρος του συμβουλίου της εν λόγω δημοτικής κοινότητας, χωρίς να εφαρμόζονται οι παρ. 1 και 1Β.

1Β. Εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, το συμβούλιο της δημοτικής κοινότητας συνέρχεται σε ειδική συνεδρίαση, για να εκλέξει τον Πρόεδρό του, ύστερα από πρόσκληση του πρώτου, μεταξύ των εκλεγέντων συμβούλων του μεγαλύτερου σε εκλογική δύναμη συνδυασμού, κατά τη σειρά αναγραφής αυτών στην απόφαση του δικαστηρίου περί ακύρωσης του συνδυασμού, σύμφωνα με το άρθρο 44. Στη συνεδρίαση αυτή προεδρεύει ο σύμβουλος που συγκάλεσε το συμβούλιο, ο οποίος αναθέτει τα καθήκοντα του ειδικού γραμματέα του συμβουλίου σε ένα (1) από τα μέλη του συμβουλίου ή σε έναν (1) από τους υπαλλήλους του δήμου. Κατά τη συνεδρίαση, οι σύμβουλοι, με μυστική ψηφοφορία, επιλέγουν για το αξίωμα του Προέδρου του συμβουλίου δημοτικής κοινότητας, τον σύμβουλο της προτίμησής τους, ανάμεσα στον πρώτο, σε σταυρούς προτίμησης, σύμβουλο του πρώτου κατά σειρά εκλογής συνδυασμού και τον πρώτο, σε σταυρούς προτίμησης, σύμβουλο του δεύτερου συνδυασμού. Κάθε μέλος του συμβουλίου έχει δικαίωμα να επιλέξει έναν μόνο υποψήφιο. Πρόεδρος εκλέγεται εκείνος που συγκεντρώνει την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του συμβουλίου, σύμφωνα με τις παρ. 3 και

4 του άρθρου 89. Αν μετά από τρεις (3) ψηφοφορίες οι υποψήφιοι λάβουν τον ίδιο αριθμό ψήφων, διεξάγεται κλήρωση μεταξύ τους. Για τα πρακτικά εκλογής εφαρμόζεται αναλογικά η παρ. 6 του άρθρου 64 περί εκλογής προεδρείου δημοτικού συμβουλίου.

2. Όταν ο πρόεδρος απουσιάζει ή κωλύεται, τα καθήκοντά του ασκεί μέλος του συμβουλίου της δημοτικής κοινότητας, που ορίζεται από αυτόν, ως αναπληρωτής του.

3. Τα μέλη του συμβουλίου της δημοτικής κοινότητας μπορούν, με γραπτή δήλωσή τους προς τον δήμαρχο, να ανεξαρτητοποιηθούν από τον συνδυασμό με τον οποίο έχουν εκλεγεί. Σε περίπτωση ανεξαρτητοποίησης του Προέδρου, αυτός εκπίπτει από το αξίωμά του και εφαρμόζεται η διαδικασία της παρ. 4.

4. Αν η θέση του Προέδρου του συμβουλίου της δημοτικής κοινότητας κενωθεί λόγω θανάτου ή παραίτησης ή έκπτωσης από το αξίωμα ή εξαιτίας οποιουδήποτε άλλου λόγου, επαναλαμβάνεται η διαδικασία εκλογής των παρ. 1 έως 3, μεταξύ του επόμενου σε σταυρούς προτίμησης συμβούλου από τον συνδυασμό του Προέδρου και του πρώτου συμβούλου σε σταυρούς προτίμησης από τον συνδυασμό που έλαβε μέρος στη διαδικασία εκλογής Προέδρου, σύμφωνα με τις παρ. 1 και 1Β.

5. Στον Πρόεδρο συμβουλίου κοινότητας άνω των τριακοσίων (300) κατοίκων χορηγούνται από τον δήμο έξοδα κίνησης που ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, μετά από γνώμη της Κεντρικής Ένωσης Δήμων.

6. Το παρόν ισχύει για την τρέχουσα δημοτική περίοδο, η οποία λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2023.»

Άρθρο 11

Τρόπος συνεδρίασης δημοτικού και περιφερειακού συμβουλίου - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 67 και παρ. 1 άρθρου 167 ν. 3852/2010

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 67 του ν. 3852/2010 (Α' 87) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) αντικαθίσταται το τρίτο εδάφιο, β) προστίθεται νέο τέταρτο εδάφιο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Το δημοτικό συμβούλιο συνεδριάζει ύστερα από πρόσκληση του προέδρου τουλάχιστον μία φορά το μήνα. Η συνεδρίαση του δημοτικού συμβουλίου είναι δημόσια, εκτός αν ληφθεί απόφαση με πλειοψηφία των τριών πέμπτων (3/5) του συνολικού αριθμού των μελών του, η οποία αιτιολογείται ειδικά και απαγγέλλεται σε δημόσια συνεδρίαση, ότι η συνεδρίαση πρέπει να διεξαχθεί κεκλεισμένων των θυρών.

Η συνεδρίαση του δημοτικού συμβουλίου μπορεί να διεξάγεται ή: α) δια ζώσης στο κατάστημα της έδρας του δήμου, ή β) με τηλεδιάσκεψη, με κάθε πρόσφορο μέσο ηλεκτρονικών επικοινωνιών, ή γ) με μικτό τρόπο, διά ζώσης και με τηλεδιάσκεψη. Συνεδρίαση του δημοτικού συμβουλίου με τηλεδιάσκεψη ή με μικτό τρόπο επιτρέπεται μόνο μία (1) φορά τον μήνα.»

2. Στην παρ. 1 του άρθρου 167 του ν. 3852/2010 επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 αντικαθίσταται, β) προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο, γ) διαγράφονται το έκτο και το έβδομο εδάφιο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Το περιφερειακό συμβούλιο συνεδριάζει υποχρεωτικά, ύστερα από πρόσκληση του προέδρου του, σε τακτική συνεδρίαση τουλάχιστον μία φορά τον μήνα. Οι συνεδριάσεις του συμβουλίου είναι δημόσιες και διεξάγονται: α) είτε δια ζώσης στο κατάστημα της έδρας της περιφέρειας, β) είτε με τηλεδιάσκεψη, με κάθε πρόσφορο μέσο ηλεκτρονικών επικοινωνιών, γ) είτε με μικτό τρόπο, διά ζώσης και με τηλεδιάσκεψη. Συνεδρίαση με τηλεδιάσκεψη ή με μικτό τρόπο επιτρέπεται μόνο μία (1) φορά τον μήνα εκτός από τις νησιωτικές περιφέρειες, για τις οποίες δεν υπάρχει περιορισμός. Το συμβούλιο μπορεί να συνεδριάσει σε άλλον τόπο μετά από απόφαση του συμβουλίου. Το συμβούλιο, με αιτιολογημένη απόφαση που λαμβάνεται με πλειοψηφία των τριών πέμπτων (3/5) του συνολικού αριθμού των μελών και απαγγέλλεται σε δημόσια συνεδρίαση, μπορεί να συνεδριάζει κλεισμένων των θυρών.

Εφόσον ανακύπτουν θέματα κατεπείγοντος χαρακτήρα, για τα οποία είναι αναγκαία η άμεση λήψη απόφασης και βάσιμα πιθανολογείται κίνδυνος εκ της αναβολής, είναι δυνατόν, ύστερα από απόφαση του Προέδρου, οι σχετικές διαδικασίες να λαμβάνουν χώρα διά περιφοράς, με τη συμμετοχή τουλάχιστον των δύο τρίτων των μελών του περιφερειακού συμβουλίου. Οι αποφάσεις που λαμβάνονται κατά το προηγούμενο εδάφιο, ανακοινώνονται από τον Πρόεδρο του συμβουλίου στην πρώτη, μετά τη λήψη της απόφασης, τακτική συνεδρίαση.

Άρθρο 12

**Συμβολαιογραφικά δικαιώματα στις συμβάσεις
συνομολόγησης δανείων εκ μέρους των
Περιφερειών - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου
265 ν. 3852/2010**

Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 265 του ν. 3852/2010 (Α' 87) προστίθεται η φράση «και δεν μπορούν πάντως να υπερβούν το ποσό των διακοσίων (200) ευρώ» και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Τα συμβολαιογραφικά δικαιώματα στις συμβάσεις συνομολόγησης δανείων εκ μέρους των περιφερειών μειώνονται στο ένα δεύτερο (1/2) και δεν μπορούν πάντως να υπερβούν το ποσό των διακοσίων (200) ευρώ. Τα κάθε είδους δικαιώματα εμίσθων ή αμίσθων υποθηκοφυλακών, για την εγγραφή υποθήκης, προσημείωσης ή κατασχέσεως σε βάρος περιφέρειας, μειώνονται επίσης στο ένα δεύτερο (1/2).»

Άρθρο 13

**Έξοδα κίνησης προέδρων συμβουλίων
δημοτικών κοινοτήτων και προέδρων
δημοτικών κοινοτήτων**

Στον ν. 3852/2010 (Α' 87) προστίθεται άρθρο 80Α ως εξής:

«Άρθρο 80Α

**Έξοδα κίνησης προέδρων συμβουλίων
δημοτικών κοινοτήτων και προέδρων δημοτικών
κοινοτήτων**

1. Τα έξοδα κίνησης που χορηγούνται στους προέδρους συμβουλίων δημοτικών κοινοτήτων και στους

προέδρους δημοτικών κοινοτήτων, σύμφωνα με τα άρθρα 79 και 80 του παρόντος, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης, δεν υπόκεινται σε οποιαδήποτε φόρο, κράτηση, τέλος ή εισφορά, δεν δεσμεύονται και δεν συμψηφίζονται με βεβαιωμένα χρέη προς τη φορολογική διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τους δήμους, τις περιφέρειες, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα και δεν υπολογίζονται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιασδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα.»

2. Η παρ. 1 ισχύει από το φορολογικό έτος 2023 και εξής.

Άρθρο 14

**Κάλυψη δράσεων πυροπροστασίας από τους
συνδέσμους δήμων - Τροποποίηση άρθρου 25
ν. 4479/2017**

Στην παρ. 2 του άρθρου 25 του ν. 4479/2017 (Α' 97) η αναφορά στο έτος «2022» αντικαθίσταται από την αναφορά στο έτος «2023» και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Ειδικά για τα έτη 2017 έως και 2023, οι πόροι του άρθρου 259 του ν. 3852/2010 μπορούν να κατανέμονται με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Εσωτερικών, ύστερα από γνώμη του αρμόδιου οργάνου της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, απευθείας στους Συνδέσμους Ο.Τ.Α. α' βαθμού για την κάλυψη δράσεων πυροπροστασίας.»

Άρθρο 15

**Απαλλαγή από τέλη κυκλοφορίας για
αυτοκίνητα καθαριότητας και φορτηγά
υδροφόρα**

1. Οι απαλλαγές των τελών κυκλοφορίας της περ. ε' της παρ. 1 του άρθρου 17 του ν. 2367/1953 (Α' 82), ισχύουν: α) για τα αυτοκίνητα καθαριότητας που παρέχουν υπηρεσίες καθαριότητας στους δήμους και ανήκουν στους Φορείς Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (Φο.Δ.Σ.Α.), ανεξαρτήτως της νομικής τους μορφής, στους συνδέσμους διαχείρισης απορριμμάτων και στον Ειδικό Διαβαθμιδικό Σύνδεσμο Νομού Αττικής (Ε.Δ.Σ.Ν.Α.) και β) για τα φορτηγά υδροφόρα των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης - Αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α.).

2. Ποσά για τέλη κυκλοφορίας των οχημάτων της παρ. 1 που έχουν εισπραχθεί έως την έναρξη ισχύος του παρόντος δεν επιστρέφονται, ενώ βεβαιωμένες οφειλές από τέλη κυκλοφορίας και πρόστιμα που δεν έχουν εισπραχθεί διαγράφονται.

Άρθρο 16

**Προσωπικό καταργημένου Συνδέσμου
Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων Νομού
Ζακύνθου - Προσωπικό που διορίστηκε
στον Σύνδεσμο Διαχείρισης Απορριμμάτων
Ν. Ξάνθης με την προκήρυξη 3Κ/2018 του
Α.Σ.Ε.Π. - Τροποποίηση παρ. 8Α άρθρου 226Α
και προσθήκη παρ. 11Β στο άρθρο 245 του
ν. 4555/2018**

1. Στην παρ. 8Α του άρθρου 226Α του ν. 4555/2018 (Α' 133) προστίθενται νέα εδάφια, τρίτο, τέταρτο και πέ-

μπο, και η παρ. 8Α του άρθρου 226Α διαμορφώνεται ως εξής:

«8Α. Το προσωπικό του καταργημένου Συνδέσμου Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων Νομού Ζακύνθου, μόνιμο και με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου, που απασχολείται σε εργασίες συλλογής και μεταφοράς, το οποίο, πριν από την κατάργηση του νομικού προσώπου δυνάμει της υπ' αρ. 122234/2020 διαπιστωτικής πράξης του οικείου Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης (Β' 5776), μετακινήθηκε στον Δήμο Ζακύνθου κατ' εφαρμογή του άρθρου 15 του ν. 4257/2014 (Α' 93), μετά το πέρας του χρονικού διαστήματος της μετακίνησης της παρ. 1 του ίδιου άρθρου καθίσταται αυτοδικαίως προσωπικό του Δήμου Ζακύνθου με την ίδια σχέση εργασίας. Το προσωπικό του καταργούμενου Συνδέσμου, μόνιμο και με σχέση Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου που απασχολείται σε εργασίες διαχείρισης στερεών αποβλήτων, καθίσταται αυτοδικαίως προσωπικό του Ειδικού Περιφερειακού Διαβαθμιδικού Φο.Δ.Σ.Α. Ιονίων Νήσων με την ίδια σχέση εργασίας. Εκκρεμείς προσλήψεις, για την πλήρωση οργανικών θέσεων κλάδων και ειδικοτήτων του καταργημένου Συνδέσμου, που προκηρύχθηκαν από το Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.), ολοκληρώνονται στον Δήμο Ζακύνθου, εφόσον εξυπηρετούν ανάγκες συλλογής και μεταφοράς στερεών αποβλήτων. Η πρόσληψη διενεργείται σε αντίστοιχη κενή οργανική θέση και αν αυτή δεν υπάρχει, σε προσωποπαγή θέση, που συστήνεται με την πράξη πρόσληψης του πέμπτου εδαφίου. Η πράξη πρόσληψης εκδίδεται από το αρμόδιο προς διορισμό όργανο και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, σε περίπτωση, με μέριμνα του Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης.»

2. Στο άρθρο 245 του ν. 4555/2018 προστίθεται παρ. 11Β ως εξής:

«11Β. Προσωπικό που διορίστηκε στον Σύνδεσμο Διαχείρισης Απορριμμάτων Ν. Ξάνθης με την Προκήρυξη 3Κ/2018 του Α.Σ.Ε.Π. για την εξυπηρέτηση αναγκών του Χώρου Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων, του οποίου οι κινητές και ακίνητες υποδομές μεταφέρθηκαν στη ΔΙ.Α.Α.ΜΑ.Θ. Α.Α.Ε., σύμφωνα με τις παρ. 11 και 11Α, μεταφέρεται αντιστοίχως στην εταιρεία, με τη θέση που κατέχει και την ίδια σχέση εργασίας, με πράξη του Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Το μεταφερόμενο προσωπικό εξακολουθεί να διέπεται ως προς τα δικαιώματα και τις υπηρεσιακές μεταβολές του, από τις διατάξεις στις οποίες υπαγόταν πριν τη μεταφορά του στην εταιρεία, η δε προϋπηρεσία του αναγνωρίζεται για κάθε έννομη συνέπεια. Επίσης, εξακολουθεί να διέπεται από το ασφαλιστικό καθεστώς κύριας, επικουρικής ασφάλισης, πρόνοιας και υγειονομικής περίθαλψης, καθώς και από το συνταξιοδοτικό καθεστώς στο οποίο υπαγόταν πριν τη μεταφορά του.»

Άρθρο 17

Εκποίηση χωρίς δημοπρασία έκτασης στην περιοχή «Γλύφα» της δημοτικής κοινότητας Λυγιάς της δημοτικής ενότητας Βαρθολομίου του δήμου Πηνειού

1. Μετά από αίτηση δημοτών ή κατοίκων της περιοχής «Γλύφας» της δημοτικής κοινότητας Λυγιάς της δημοτικής ενότητας Βαρθολομίου του δήμου Πηνειού της περιφερειακής ενότητας Ηλείας της περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, που υποβάλλεται στον δήμο μέσα σε αποκλειστική προθεσμία ενός (1) έτους από την έναρξη ισχύος του παρόντος, δύναται να εκποιηθεί χωρίς δημοπρασία έκταση που έχει περιέλθει στην κυριότητα του δήμου με οποιονδήποτε τρόπο και κατέχεται αυθαίρετως κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου.

Εάν η παραχωρούμενη έκταση βρίσκεται εντός ρυμοτομικού σχεδίου ή ορίων οικισμού, δεν μπορεί να υπερβαίνει το εμβαδόν ενός αρτίου οικοπέδου, εκτός εάν η ύπαρξη κτίσματος προϋποθέτει μεγαλύτερο εμβαδόν οικοπέδου κατά τους ισχύοντες όρους δόμησης, οπότε είναι δυνατή η παραχώρηση της επιπλέον αναγκαίας έκτασης.

Εάν η παραχωρούμενη έκταση βρίσκεται εκτός σχεδίου πόλεως ή ορίων οικισμού, δεν μπορεί να υπερβαίνει το εμβαδόν αρτιότητας που προβλέπεται από ειδικές διατάξεις που ισχύουν για την περιοχή του ακινήτου.

2. Η εκποίηση είναι δυνατή, εφόσον οι αιτούντες κατέχουν αποδεδειγμένα αδιαλείπτως, συνυπολογιζόμενου του χρόνου του δικαιοπαρόχου, κατά την τελευταία εικοσαετία και έως την έναρξη ισχύος του παρόντος, έκταση στην περιοχή «Γλύφα» της δημοτικής κοινότητας Λυγιάς της δημοτικής ενότητας Βαρθολομίου του δήμου Πηνειού, κυριότητας του οικείου δήμου.

Εφόσον στην έκταση του πρώτου εδαφίου υφίσταται κτίσμα, το κτίσμα πρέπει να έχει ανεγερθεί τουλάχιστον δέκα (10) έτη πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος, για χρήση αποκλειστικά κατοικίας και να έχει υπαχθεί από τον κάτοχο έως την υποβολή της αίτησης στις διατάξεις του ν. 4495/2017 (Α' 167) ή προγενέστερου νόμου περί τακτοποίησης αυθαίρετων.

3. Η εκποίηση γίνεται με κριτήριο την πολεοδομική τακτοποίηση του οικείου δήμου και τον ορθολογικό πολεοδομικό σχεδιασμό της περιοχής προς εξασφάλιση της λειτουργικότητας των οικισμών, την οριστική διευθέτηση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος της περιουσίας του δήμου και την αποκατάσταση των προσώπων που διατηρούν στα ακίνητα αυτά την κατοικία τους, μετά από αιτιολογημένη απόφαση του οικείου δημοτικού συμβουλίου.

4. Τα αυθαίρετα κτίσματα του δεύτερου εδαφίου της παρ. 2 δύνανται να υπάγονται κατ' εξαίρεση στον ν. 4495/2017 με την προσκόμιση του επιπλέον δικαιολογητικού βεβαίωσης συναίνεσης του αρμόδιου για την υπαγωγή δήμου. Στην περίπτωση αυτήν επιτρέπεται κατ' εξαίρεση η υπαγωγή στον ν. 4495/2017 αυθαίρεσών κατηγορίας 5 με τις προσαυξήσεις της παρ. 3 του άρθρου 102 του ν. 4495/2017.

5. α). Το τίμημα για την εκποίηση εκάστης έκτασης υπολογίζεται βάσει της αντικειμενικής αξίας αυτής σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περ. β).

β) Για οικοπέδα με Συντελεστή Δόμησης (Σ.Δ.) από 0,4 έως 0,8 το τίμημα ορίζεται για τα πρώτα 200 τ.μ. στο ένα τρίτο (1/3) της αντικειμενικής αξίας, για τα επιπλέον τ.μ. και μέχρι τα 300 τ.μ. στα τρία τέταρτα (3/4) της αξίας. Εφόσον το οικόπεδο είναι μεγαλύτερο των 300 τ.μ., για τα πέραν τούτων τ.μ. το τίμημα ορίζεται στην αντικειμενική αξία. Για οικόπεδα με Σ.Δ. από 1,0 και άνω, το τίμημα ορίζεται στο ένα τρίτο (1/3) της αντικειμενικής αξίας τους για τα πρώτα 100 τ.μ., τα υπόλοιπα δε τ.μ. υπολογίζονται με την αντικειμενική αξία.

Όπου δεν έχει καθοριστεί αντικειμενική αξία, το τίμημα ισούται με την αγοραία αξία της έκτασης που καθορίζεται κατ' άρθρο 186 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006, Α' 114). Στο ανωτέρω τίμημα δεν υπολογίζεται η αξία των κτισμάτων.

6. Το οφειλόμενο τίμημα καταβάλλεται σε εκατόν οκτώ (108) ισόποσες μηνιαίες δόσεις ή σε τριάντα έξι (36) ισόποσες τριμηνιαίες δόσεις ή σε δεκαοκτώ (18) ισόποσες εξαμηνιαίες δόσεις και διατίθεται από τον δήμο κατά προτεραιότητα για την εκτέλεση έργων εφαρμογής του σχεδίου στην περιοχή όπου παραχωρούνται τα οικόπεδα. Η πρώτη δόση καταβάλλεται εντός μηνός από την απόφαση του δημοτικού συμβουλίου για την εκποίηση.

Σε περίπτωση που ο οφειλέτης επιλέξει την καταβολή του συνολικού ποσού εντός προθεσμίας ενός (1) έτους από την απόφαση του δημοτικού συμβουλίου για την εκποίηση, παρέχεται έκπτωση ποσοστού είκοσι τοις εκατό (20%) επί του συνολικού ποσού.

7. Αν οι κάτοχοι είναι περισσότεροι από έναν ή αν πρόκειται για περισσότερους κληρονόμους των αρχικών κατόχων, η μεταβίβαση γίνεται προς όλους συμμετρως ή, εφόσον πρόκειται για κληρονόμους, κατά τον λόγο της κληρονομικής τους μερίδας.

8. Το οριστικό συμβόλαιο μεταβίβασης των ως άνω εκτάσεων καταρτίζεται μετά την εξόφληση του τιμήματος.

9. Η παραχώρηση των εκτάσεων γίνεται, αφού προηγουμένως οι κάτοχοι αυτών υποβάλουν δήλωση του ν. 1599/1986 (Α' 75) ότι αποδέχονται ανεπιφύλακτα την εφαρμογή του ρυμοτομικού σχεδίου.

10. Με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, καθορίζονται τα δικαιολογητικά ή άλλα στοιχεία που απαιτούνται να υποβληθούν στον δήμο με την αίτηση παραχώρησης, η διαδικασία εκποίησης και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.

Άρθρο 18

Αρχές δημοτικών κοινοτήτων - Τροποποίηση άρθρου 4 ν. 4804/2021 - Επικαιροποίηση των ονομασιών δημοτικών κοινοτήτων βάσει πληθυσμιακού κριτηρίου στους ν. 3852/2010, 4172/2013 και 4804/2021

1. Στο άρθρο 4 του ν. 4804/2021 (Α' 90) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στην παρ. 1 οι λέξεις «δημοτικές κοινότητες με πληθυσμό μικρότερο ή ίσο των τριακοσίων (300) κατοίκων» αντικαθίστανται από τις λέξεις

«δημοτικές κοινότητες με πληθυσμό μικρότερο ή ίσο των διακοσίων (200) κατοίκων», β) στην παρ. 2 οι λέξεις «δημοτικές κοινότητες με πληθυσμό μεγαλύτερο ή ίσο των τριακοσίων ενός (301) κατοίκων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «δημοτικές κοινότητες με πληθυσμό μεγαλύτερο ή ίσο των διακοσίων ενός (201) κατοίκων», και γ) στην παρ. 3 οι λέξεις «δημοτικές κοινότητες με πληθυσμό από τριακόσιους έναν έως δύο χιλιάδες (301 - 2.000) κατοίκους» αντικαθίστανται από τις λέξεις «δημοτικές κοινότητες με πληθυσμό από διακόσους έναν έως δύο χιλιάδες (201 - 2.000) κατοίκους» και το άρθρο 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 4

Αρχές δημοτικών κοινοτήτων

1. Οι δημοτικές κοινότητες με πληθυσμό μικρότερο ή ίσο των διακοσίων (200) κατοίκων διοικούνται από τον πρόεδρο της δημοτικής κοινότητας.

2. Οι δημοτικές κοινότητες με πληθυσμό μεγαλύτερο ή ίσο των διακοσίων ενός (201) κατοίκων διοικούνται από τον πρόεδρο του συμβουλίου της δημοτικής κοινότητας και το συμβούλιο της δημοτικής κοινότητας.

3. Το συμβούλιο της δημοτικής κοινότητας αποτελείται από:

α) τρία (3) μέλη, σε δημοτικές κοινότητες με πληθυσμό από διακόσιους έναν έως δύο χιλιάδες (201 - 2.000) κατοίκους,

β) πέντε (5) μέλη, σε δημοτικές κοινότητες με πληθυσμό από δύο χιλιάδες έναν έως δέκα χιλιάδες (2.001 - 10.000) κατοίκους,

γ) έντεκα (11) μέλη, σε δημοτικές κοινότητες με πληθυσμό από δέκα χιλιάδες έναν έως πενήντα χιλιάδες (10.001 - 50.000) κατοίκους και

δ) δεκαπέντε (15) μέλη, σε δημοτικές κοινότητες με πληθυσμό από πενήντα χιλιάδες έναν (50.001) και άνω κατοίκους.

4. Δεν εκλέγονται συμβούλια δημοτικών κοινοτήτων στους δήμους της Περιφέρειας Αττικής, με εξαίρεση τους δήμους των Περιφερειακών Ενότητων Νήσων, Ανατολικής και Δυτικής Αττικής και τους δήμους που συγκροτούνται από τις δημοτικές κοινότητες της παρ. 4 του άρθρου 2 του ν. 3852/2010 (Α' 87).

5. Στην περίπτωση μη εκλογής συμβουλίου της δημοτικής κοινότητας, όπως ορίζει η παρ. 4, οι αρμοδιότητες του συμβουλίου της δημοτικής κοινότητας ασκούνται από την οικονομική επιτροπή του δήμου και οι αρμοδιότητες του προέδρου της δημοτικής κοινότητας από τον δήμαρχο ή τον οριζόμενο από αυτόν αντιδήμαρχο.»

2. Όπου στα άρθρα 62, 76, 79, 80, 81, 82, 83 και 83Α του ν. 3852/2010 (Α' 87), στο άρθρο 77 του ν. 4172/2013 (Α' 167) και στα άρθρα 28, 29 και 30 του ν. 4804/2021, καθώς και στην λοιπή κείμενη νομοθεσία αναφέρονται οι «δημοτικές κοινότητες με πληθυσμό μικρότερο ή ίσο των τριακοσίων (300) κατοίκων», «δημοτικές κοινότητες με πληθυσμό μεγαλύτερο ή ίσο των τριακοσίων ενός (301) κατοίκων» και «δημοτικές κοινότητες με πληθυσμό έως και τριακόσιους (300) κατοίκους», νοούνται οι «δημοτικές κοινότητες με πληθυσμό μικρότερο ή ίσο των διακοσίων (200) κατοίκων», «δημοτικές κοινότητες με

πληθυσμό μεγαλύτερο ή ίσο των διακοσίων ενός (201) κατοίκων» και «δημοτικές κοινότητες με πληθυσμό έως και διακόσιους (200) κατοίκους», αντιστοίχως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΟΥ ΕΚΛΕΓΕΣΘΑΙ ΣΤΟΥΣ Ο.Τ.Α. Α' ΚΑΙ Β' ΒΑΘΜΟΥ

Άρθρο 19

Εξορθολογισμός κωλυμάτων εκλογιμότητας και ασυμβίβαστων στις εκλογές για την ανάδειξη δημοτικών και περιφερειακών αρχών - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 10, παρ. 2 και 3 άρθρου 48, παρ. 9 και 10 άρθρου 90 ν. 4804/2021

1. Στην παρ. 2 του άρθρου 10 του ν. 4804/2021 (Α' 90) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στην περ. α) προστίθεται νέο τέταρτο εδάφιο, β) στην περ. ε) προστίθεται τρίτο εδάφιο γ', γ) καταργούνται οι περ. β', δ' και η', δ) στο πρώτο εδάφιο της περ. στ) οι λέξεις «με σύμβαση προμήθειας, εκτέλεσης έργου, παροχής υπηρεσιών, παραχώρησης» αντικαθίστανται από τις λέξεις «με σύμβαση ή συμβάσεις προμήθειας ή εκτέλεσης έργου ή παροχής υπηρεσιών ή παραχώρησης» και οι λέξεις «δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ,» αντικαθίστανται από τις λέξεις «μεμονωμένα κατ' είδος ή σωρευτικά, κατ' έτος δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α.,», ε) στο πρώτο εδάφιο της περ. ζ) οι λέξεις «πέντε τοις εκατό (5%)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τριάντα πέντε τοις εκατό (35%)», και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Δεν μπορούν να εκλεγούν ή να είναι δήμαρχοι, δημοτικοί σύμβουλοι, σύμβουλοι δημοτικών κοινοτήτων ή πρόεδροι δημοτικών κοινοτήτων:

α) Δικαστικοί λειτουργοί, αξιωματικοί των Ενόπλων Δυνάμεων και των σωμάτων ασφαλείας, αξιωματικοί του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής, θρησκευτικοί λειτουργοί των γνωστών θρησκειών, καθώς και τα μέλη των ανεξάρτητων αρχών του άρθρου 101Α του Συντάγματος ή των αρχών που χαρακτηρίζονται με νόμο ως ανεξάρτητες ή ρυθμιστικές, αν για τα μέλη αυτά προβλέπεται από τον νόμο η πλήρης και αποκλειστική τους απασχόληση ή η αναστολή άσκησης εκ μέρους τους οποιουδήποτε άλλου δημόσιου λειτουργήματος ή καθήκοντος, αμειβόμενου ή μη, σε οποιαδήποτε θέση του δημόσιου τομέα, κατά τη διάρκεια της θητείας τους στην αρχή αυτή. Κατ' εξαίρεση, δικαστικοί λειτουργοί και αξιωματικοί των Ενόπλων Δυνάμεων, των σωμάτων ασφαλείας και του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής, εφόσον δεν υπηρέτησαν εντός των ορίων του δήμου στον οποίο επιθυμούν να θέσουν υποψηφιότητα κατά και μετά την 1η Ιανουαρίου του έτους διεξαγωγής των εκλογών των δημοτικών αρχών, μπορούν να είναι υποψήφιοι, εφόσον παραιτηθούν από τη θέση τους, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 30 του π.δ. 26/2012 (Α' 57), περί εκλογής βουλευτών, πριν από την ημερομηνία ανακήρυξης των υποψηφίων. Το ασυμβίβαστο του πρώτου εδαφίου δεν καταλαμβάνει όσους εκ του ένστολου προσωπικού των σωμάτων ασφαλείας και του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής

προάγονται σε αξιωματικούς, με τη συμπλήρωση ετών πραγματικής υπηρεσίας κατά τη διάρκεια της αιρετής θητείας τους. Το κώλυμα του πρώτου εδαφίου δεν ισχύει για τους αξιωματικούς των Σωμάτων Ασφαλείας και του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής μέχρι του βαθμού του Υπαστυνόμου Α', του Υποπυραγού και του Ανθυποπλοιάρχου, αντίστοιχα. Ειδικές διατάξεις που απαγορεύουν την υποβολή ή την αποδοχή της παραίτησης των προσώπων αυτών ή που περιορίζουν το δικαίωμά τους να παραιτηθούν ή την αρμοδιότητα της αρχής να αποδεχθεί την παραίτησή τους, εξακολουθούν να ισχύουν.

β) [Καταργείται]

γ) Ο Επόπτης Ο.Τ.Α., στους δήμους στους οποίους εκτείνεται η αρμοδιότητά του, για τέσσερα (4) έτη από τη λήξη της θητείας του με οποιονδήποτε τρόπο.

δ) [Καταργείται]

ε) Υπάλληλοι με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου και Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου του Δημοσίου, των δήμων, των περιφερειών και των νομικών προσώπων που είναι ενταγμένα στο Μητρώο Φορέων της Γενικής Κυβέρνησης του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), ως έχει, δέκα (10) μήνες πριν από τη διενέργεια των εκλογών, οι οποίοι, κατά και μετά από την 1η Ιανουαρίου του έτους διεξαγωγής των εκλογών, άσκησαν καθήκοντα προϊσταμένου οργανικής μονάδας επιπέδου γενικής διεύθυνσης ή διεύθυνσης στους δήμους στα διοικητικά όρια των οποίων εκτεινόταν η αρμοδιότητα των οργανικών τους μονάδων. Στο πεδίο εφαρμογής του πρώτου εδαφίου δεν υπάγονται οι διευθυντές σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς και οι διευθυντές τμημάτων, μονάδων, κλινικών και εργαστηρίων ιατρικής υπηρεσίας του Εθνικού Συστήματος Υγείας, ενώ υπάγονται οι περιφερειακοί διευθυντές εκπαίδευσης και οι διευθυντές εκπαίδευσης, οι διευθυντές ιατροί που προΐστανται της Ιατρικής Υπηρεσίας και των Κέντρων Υγείας, καθώς και ο υπεύθυνος συντονιστής της επιστημονικής λειτουργίας Κέντρου Υγείας. Ως προς τους διευθυντές ιατρούς που προΐστανται της Ιατρικής Υπηρεσίας και των Κέντρων Υγείας, καθώς και τον υπεύθυνο συντονιστή της επιστημονικής λειτουργίας Κέντρου Υγείας, το κώλυμα του πρώτου εδαφίου εκτείνεται μόνο στον δήμο που έχει την έδρα του ο φορέας.

στ) Όποιοι συνδέονται με τον οικείο δήμο, τα νομικά του πρόσωπα ή τα νομικά πρόσωπα στα οποία αυτός συμμετέχει, με σύμβαση ή συμβάσεις προμήθειας ή εκτέλεσης έργου ή παροχής υπηρεσιών ή παραχώρησης δικαιώματος εκμετάλλευσης έργου ή υπηρεσίας με αντικείμενο συνολικής αξίας, μεμονωμένα κατ' είδος ή σωρευτικά, κατ' έτος άνω των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., εφόσον η σύμβαση είναι σε ισχύ κατά και μετά από την 1η Ιανουαρίου του έτους διεξαγωγής των εκλογών. Δεν αποτελεί κώλυμα ή ασυμβίβαστο η ιδιότητα του μέλους της διοίκησης ή του υπαλλήλου δημοσίων επιχειρήσεων και οργανισμών κοινής ωφέλειας, που συνδέονται με τον οικείο δήμο, τα νομικά του πρόσωπα ή τα νομικά πρόσωπα στα οποία αυτός συμμετέχει, με σύμβαση που είναι σχετική με το αντικείμενο της δραστηριότητάς τους. Δεν αποτελεί

ασυμβίβαστο η σύναψη σύμβασης αγοράς, εκποίησης ή εκμίσθωσης δημοτικών ακινήτων, εφόσον η σχετική σύμβαση έχει συναφθεί ύστερα από πλειοδοτική δημοπρασία.

ζ) Γενικοί διευθυντές, διευθύνοντες σύμβουλοι, πρόεδροι και μέλη διοικητικών συμβουλίων, διαχειριστές, μέτοχοι και εταίροι κεφαλαιουχικών εταιρειών, που έχουν συμβληθεί με τον οικείο δήμο, τα νομικά του πρόσωπα ή τα νομικά πρόσωπα στα οποία αυτός συμμετέχει, εφόσον το ποσοστό συμμετοχής τους στις εταιρείες υπερβαίνει το τριάντα πέντε τοις εκατό (35%) του συνολικού κεφαλαίου της εταιρείας, καθώς και εταίροι προσωπικών εταιρειών και κοινοπρακτούντα πρόσωπα, που έχουν συμβληθεί με τον οικείο δήμο, τα νομικά του πρόσωπα ή τα νομικά πρόσωπα στα οποία αυτός συμμετέχει, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της περ. στ). Αν ο οικείος δήμος συμμετέχει με οποιονδήποτε τρόπο στην επιχείρηση με την οποία συμβάλλεται ο ίδιος, τα νομικά του πρόσωπα ή τα νομικά πρόσωπα στα οποία μετέχει, δεν υπάρχει ασυμβίβαστο για τους αιρετούς του δήμου που μετέχουν στη διοίκηση της επιχείρησης αυτής.

η) [Καταργείται].»

1Α. Στην παρ. 6 του άρθρου 10 του ν. 4804/2021 οι λέξεις «των περ. α) και β)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «των περ. α), β) και γ)» και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής: «6. Τα κωλύματα των περ. α), β) και γ) της παρ. 3 ισχύουν για την επόμενη της έκπτωσης αυτοδιοικητική περίοδο και καταλαμβάνουν και τους δύο βαθμούς τοπικής αυτοδιοίκησης.

2. Στην παρ. 2 του άρθρου 48 του ν. 4804/2021 επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στην περ. α) προστίθεται νέο τέταρτο εδάφιο β) στην περ. ε) προστίθεται τρίτο εδάφιο, γ) καταργούνται οι περ. β', δ' και η', δ) στο πρώτο εδάφιο της περ. στ) οι λέξεις «με σύμβαση προμήθειας, εκτέλεσης έργου, παροχής υπηρεσιών, παραχώρησης» αντικαθίστανται από τις λέξεις «με σύμβαση ή συμβάσεις προμήθειας ή εκτέλεσης έργου ή παροχής υπηρεσιών ή παραχώρησης» και οι λέξεις «δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ», αντικαθίστανται από τις λέξεις «μεμονωμένα κατ' είδος ή σωρευτικά, κατ' έτος άνω των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α.», ε) στην περ. ζ) οι λέξεις «πέντε τοις εκατό (5%)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τριάντα πέντε τοις εκατό (35%)», και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Δεν μπορούν να εκλεγούν ή να είναι περιφερειάρχες ή περιφερειακοί σύμβουλοι:

α) Δικαστικοί λειτουργοί, αξιωματικοί των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας, αξιωματικοί του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής, θρησκευτικοί λειτουργοί των γνωστών θρησκειών, καθώς και τα μέλη των ανεξάρτητων αρχών του άρθρου 101Α του Συντάγματος, ή των αρχών που χαρακτηρίζονται με νόμο ως ανεξάρτητες ή ρυθμιστικές, αν για τα μέλη αυτά προβλέπεται από τον νόμο η πλήρης και αποκλειστική τους απασχόληση, ή η αναστολή άσκησης εκ μέρους τους οποιουδήποτε άλλου δημόσιου λειτουργήματος ή καθήκοντος, αμειβόμενου ή μη, σε οποιαδήποτε θέση του δημόσιου τομέα, κατά τη διάρκεια της θητείας τους στην αρχή αυτή. Κατ' εξαίρεση, δικαστικοί λειτουργοί

και αξιωματικοί των Ενόπλων Δυνάμεων, των Σωμάτων Ασφαλείας και του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής, εφόσον δεν υπηρέτησαν εντός των ορίων της περιφέρειας στην οποία επιθυμούν να θέσουν υποψηφιότητα κατά και μετά την 1η Ιανουαρίου του έτους διεξαγωγής των εκλογών των περιφερειακών αρχών, μπορούν να είναι υποψήφιοι, εφόσον παραιτηθούν από τη θέση τους, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 30 του π.δ. 26/2012 (Α' 57), περί εκλογής βουλευτών, πριν από την ημερομηνία ανακήρυξης των υποψηφίων. Το ασυμβίβαστο του πρώτου εδαφίου δεν καταλαμβάνει όσους εκ του ένστολου προσωπικού των σωμάτων ασφαλείας και του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής προάγονται σε αξιωματικούς, με τη συμπλήρωση ετών πραγματικής υπηρεσίας κατά τη διάρκεια της αιρετής θητείας τους. Το κώλυμα του πρώτου εδαφίου δεν ισχύει για τους αξιωματικούς των Σωμάτων Ασφαλείας και του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής, μέχρι του βαθμού του Υπαστυνόμου Α', του Υποπυραγού και του Ανθυποπλοίαρχου, αντίστοιχα. Ειδικές διατάξεις που απαγορεύουν την υποβολή ή την αποδοχή της παραίτησης των προσώπων αυτών, ή που περιορίζουν το δικαίωμά τους να παραιτηθούν, ή την αρμοδιότητα της αρχής να αποδεχθεί την παραίτησή τους, εξακολουθούν να ισχύουν.

β) [Καταργείται].

γ) Ο Επόπτης Ο.Τ.Α., στο σύνολο των περιφερειών στις οποίες εκτείνεται η αρμοδιότητά του, για τέσσερα (4) έτη από τη λήξη της θητείας του με οποιονδήποτε τρόπο.

δ) [Καταργείται].

ε) Υπάλληλοι με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου και Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου του Δημοσίου, των δήμων, των περιφερειών και των νομικών προσώπων που είναι ενταγμένα στο Μητρώο Φορέων της Γενικής Κυβέρνησης του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), ως έχει δέκα (10) μήνες πριν από τη διενέργεια των εκλογών, οι οποίοι κατά και μετά από την 1η Ιανουαρίου του έτους διεξαγωγής των εκλογών άσκησαν καθήκοντα προϊσταμένου οργανικής μονάδας επιπέδου γενικής διεύθυνσης ή διεύθυνσης στις περιφερειακές ενότητες, στα διοικητικά όρια των οποίων εκτεινόταν η αρμοδιότητα των οργανικών τους μονάδων. Στο πεδίο εφαρμογής του πρώτου εδαφίου δεν υπάγονται οι διευθυντές σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς και οι διευθυντές τμημάτων, μονάδων, κλινικών και εργαστηρίων ιατρικής υπηρεσίας του Εθνικού Συστήματος Υγείας, ενώ υπάγονται οι περιφερειακοί διευθυντές εκπαίδευσης και οι διευθυντές εκπαίδευσης, οι διευθυντές ιατροί που προΐστανται της Ιατρικής Υπηρεσίας και των Κέντρων Υγείας, καθώς και ο υπεύθυνος συντονιστής της επιστημονικής λειτουργίας Κέντρου Υγείας. Ως προς τους διευθυντές ιατρούς που προΐστανται της Ιατρικής Υπηρεσίας και των Κέντρων Υγείας, καθώς και τον υπεύθυνο συντονιστή της επιστημονικής λειτουργίας Κέντρου Υγείας, το κώλυμα του πρώτου εδαφίου εκτείνεται μόνο στην περιφερειακή ενότητα που έχει την έδρα του ο φορέας.

στ) Όποιοι συνδέονται με την οικεία περιφέρεια, τα νομικά της πρόσωπα ή τα νομικά πρόσωπα στα οποία αυτή συμμετέχει, με σύμβαση ή συμβάσεις προμήθειας ή

εκτέλεσης έργου ή παροχής υπηρεσιών ή παραχώρησης δικαιώματος εκμετάλλευσης έργου ή υπηρεσίας με αντικείμενο συνολικής αξίας, μεμονωμένα κατ'είδος ή σωρευτικά, κατ'έτος άνω των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., εφόσον η σύμβαση είναι σε ισχύ κατά και μετά από την 1η Ιανουαρίου του έτους διεξαγωγής των εκλογών. Δεν αποτελεί κώλυμα ή ασυμβίβαστο η ιδιότητα του μέλους της διοίκησης ή του υπαλλήλου δημοσίων επιχειρήσεων και οργανισμών κοινής ωφέλειας, που συνδέονται με τον οικείο δήμο, τα νομικά του πρόσωπα ή τα νομικά πρόσωπα στα οποία αυτός συμμετέχει, με σύμβαση που είναι σχετική με το αντικείμενο της δραστηριότητάς τους. Δεν αποτελεί ασυμβίβαστο η σύναψη σύμβασης αγοράς, εκποίησης ή εκμίσθωσης δημοτικών ακινήτων, εφόσον η σχετική σύμβαση έχει συναφθεί ύστερα από πλειοδοτική δημοπρασία.

ζ) Γενικοί διευθυντές, διευθύνοντες σύμβουλοι, πρόεδροι και μέλη διοικητικών συμβουλίων, διαχειριστές, μέτοχοι και εταίροι κεφαλαιουχικών εταιρειών, που έχουν συμβληθεί με την οικεία περιφέρεια, τα νομικά της πρόσωπα ή τα νομικά πρόσωπα στα οποία αυτή συμμετέχει, εφόσον το ποσοστό συμμετοχής τους στις εταιρείες υπερβαίνει το τριάντα πέντε τοις εκατό (35%) του συνολικού κεφαλαίου της εταιρείας, καθώς και εταίροι προσωπικών εταιρειών και κοινοπρακτούντα πρόσωπα, που έχουν συμβληθεί με την οικεία περιφέρεια, τα νομικά της πρόσωπα ή τα νομικά πρόσωπα στα οποία αυτή συμμετέχει, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της περ. στ). Αν η οικεία περιφέρεια συμμετέχει με οποιονδήποτε τρόπο στην επιχείρηση με την οποία συμβάλλεται η ίδια, τα νομικά της πρόσωπα ή τα νομικά πρόσωπα στα οποία μετέχει, δεν υπάρχει ασυμβίβαστο για τους αιρετούς της περιφέρειας που μετέχουν στη διοίκηση της επιχείρησης αυτής.

η) [Καταργείται].»

2Α. Στην παρ. 6 του άρθρου 48 του ν. 4804/2021 οι λέξεις «των περ. α) και β)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «των περ. α), β) και γ)» και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής: «6. Τα κωλύματα των περ. α), β) και γ) της παρ. 3 ισχύουν για την επόμενη της έκπτωσης αυτοδιοικητική περίοδο και καταλαμβάνουν και τους δύο βαθμούς τοπικής αυτοδιοίκησης.»

3. Στην περ. γ' της παρ. 3 του άρθρου 48 του ν. 4804/2021 οι λέξεις «ύστερα από αιτιολογημένη απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών για σοβαρούς λόγους δημοσίου συμφέροντος,» αντικαθίστανται από τις λέξεις «με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών» και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Κώλυμα εκλογιμότητας συντρέχει για:

α) όσους έχουν εκπέσει από οποιοδήποτε αιρετό αξίωμα πρώτου ή δεύτερου βαθμού τοπικής αυτοδιοίκησης ύστερα από:

αα) αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση, σύμφωνα με την περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 236 του ν. 3852/2010 (Α' 87), περί έκπτωσης εξαιτίας καταδίκης, ή

αβ) αιτιολογημένη απόφαση του Επόπτη Ο.Τ.Α. για πειθαρχικό παράπτωμα, σύμφωνα με τα άρθρα 233 και 234 του ν. 3852/2010, περί πειθαρχικής ευθύνης και πειθαρχικής διαδικασίας αντίστοιχα,

β) αυτούς που στερούνται των πολιτικών δικαιωμάτων τους ή στους οποίους έχει επιβληθεί αποστέρηση δημόσιας θέσης ή δημόσιου ή αυτοδιοικητικού αξιώματος με αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση, ή

γ) όσους έχουν παυθεί από οποιοδήποτε αιρετό αξίωμα πρώτου ή δεύτερου βαθμού τοπικής αυτοδιοίκησης με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, σύμφωνα με το άρθρο 237 του ν. 3852/2010.»

4. Η δεύτερη παρ. 9 του άρθρου 90 του ν. 4804/2021 αναριθμείται ως «10».

5. Στις παρ. 9 και 10 του άρθρου 90 του ν. 4804/2021 επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στην παρ. 9 αα) καταργούνται οι περ. α' και γ', αβ) στην περ. β) διαγράφονται οι λέξεις «, καθώς και στην περ. η) της παρ. 2 του άρθρου 10,», αγ) στην περ. δ) διαγράφεται η αναφορά στην περ. δ) της παρ. 2 του άρθρου 10, ειδικά ως προς τους προέδρους διοικητικών συμβουλίων, τους διευθύνοντες και εντεταλμένους συμβούλους των πάσης φύσεως νομικών προσώπων των δήμων, στους οποίους υποβάλλουν υποψηφιότητα, β) στην παρ. 10 βα) καταργούνται οι περ. α' και γ', ββ) στην περ. β) διαγράφονται οι λέξεις «καθώς και στην περ. η) της παρ. 2 του άρθρου 48,», βγ) στην περ. δ) διαγράφεται η αναφορά στην περ. δ) της παρ. 2 του άρθρου 48, ειδικά ως προς τους προέδρους διοικητικών συμβουλίων, τους διευθύνοντες και εντεταλμένους συμβούλους των πάσης φύσεως νομικών προσώπων των περιφερειών, στις οποίες υποβάλλουν υποψηφιότητα και οι παρ. 9 και 10 διαμορφώνονται ως εξής:

«9. α) [Καταργείται].

β) Ειδικά για τις εκλογές των δημοτικών αρχών της παρ. 5 του άρθρου 5, το κώλυμα που προβλέπεται στην περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 10 για τα μέλη των ανεξάρτητων αρχών του άρθρου 101Α του Συντάγματος ή των αρχών που χαρακτηρίζονται με νόμο ως ανεξάρτητες ή ρυθμιστικές, αν για τα μέλη αυτά προβλέπεται από τον νόμο η πλήρης και αποκλειστική τους απασχόληση ή η αναστολή άσκησης εκ μέρους τους οποιοδήποτε άλλου δημοσίου λειτουργήματος ή καθήκοντος, αμειβόμενου ή μη, σε οποιαδήποτε θέση του δημόσιου τομέα, κατά τη διάρκεια της θητείας τους στην αρχή αυτή παύει να υπάρχει, αν τα πρόσωπα παραιτηθούν από τη θέση τους, το αργότερο την 31η Μαΐου 2023.

γ) [Καταργείται].

δ) Ειδικά για τις εκλογές των δημοτικών αρχών της παρ. 5 του άρθρου 5, το κώλυμα της περ. ε) της παρ. 2 του άρθρου 10, ειδικά ως προς τους υπαλλήλους των δήμων και των νομικών προσώπων αυτών που είναι ενταγμένα στο Μητρώο φορέων Γενικής Κυβέρνησης, παύει να υπάρχει, αν τα πρόσωπα στα οποία συντρέχει το κώλυμα παραιτηθούν από τη θέση τους, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 30 του π.δ. 26/2012, το αργότερο την 31η Μαΐου 2023. Το ίδιο ισχύει και ως προς τους περιφερειακούς διευθυντές εκπαίδευσης, διευθυντές εκπαίδευσης, τους διευθυντές ιατρούς που προΐστανται της Ιατρικής Υπηρεσίας και των Κέντρων Υγείας, καθώς και τους υπεύθυνους συντονιστές επιστημονικής λειτουργίας Κέντρων Υγείας.

10. α) [Καταργείται].

β) Ειδικά για τις εκλογές των περιφερειακών αρχών της παρ. 6 του άρθρου 43, το κώλυμα που προβλέπεται στην περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 48 για τα μέλη των ανεξάρτητων αρχών του άρθρου 101Α του Συντάγματος ή των αρχών που χαρακτηρίζονται με νόμο ως ανεξάρτητες ή ρυθμιστικές, αν για τα μέλη αυτά προβλέπεται από τον νόμο η πλήρης και αποκλειστική τους απασχόληση ή η αναστολή άσκησης εκ μέρους τους οποιουδήποτε άλλου δημόσιου λειτουργήματος ή καθήκοντος, αμειβόμενου ή μη, σε οποιαδήποτε θέση του δημόσιου τομέα, κατά τη διάρκεια της θητείας τους στην αρχή αυτή παύει να υπάρχει, αν τα πρόσωπα παραιτηθούν από τη θέση τους, το αργότερο την 31η Μαΐου 2023.

γ) [Καταργείται].

δ) Ειδικά για τις εκλογές των περιφερειακών αρχών της παρ. 6 του άρθρου 43, το κώλυμα που προβλέπεται στην περ. ε) της παρ. 2 του άρθρου 48, ειδικά ως προς τους υπαλλήλους των δήμων, των περιφερειών και των νομικών προσώπων αυτών που είναι ενταγμένα στο Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης, παύει να υπάρχει, αν τα πρόσωπα στα οποία συντρέχει το κώλυμα παραιτηθούν από τη θέση τους, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 30 του π.δ. 26/2012, το αργότερο την 31η Μαΐου 2023. Το ίδιο ισχύει και ως προς τους περιφερειακούς διευθυντές εκπαίδευσης, διευθυντές εκπαίδευσης, τους διευθυντές ιατρούς που προΐστανται της Ιατρικής Υπηρεσίας και των Κέντρων Υγείας, καθώς και τους υπεύθυνους συντονιστές επιστημονικής λειτουργίας Κέντρων Υγείας.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' **ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΖΩΙΑ ΤΩΝ ΖΩΩΝ** **ΣΥΝΤΡΟΦΙΑΣ**

Άρθρο 20 **Μεταφορά σκύλων θεραπείας - Τροποποίηση** **παρ. 4 άρθρου 17 ν. 4830/2021**

Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 17 του ν. 4830/2021 (Α' 169) μετά από τις λέξεις «οι σκύλοι βοήθειας» προστίθενται οι λέξεις «και θεραπείας» και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Επιτρέπεται η μεταφορά μικρών ζώων συντροφιάς σε όλα τα οδικά, σιδηροδρομικά και σταθερής τροχιάς μέσα μαζικής μεταφοράς, καθώς και στα ταξί και στα επιβατηγά πλοία, εφόσον τα ζώα είναι τοποθετημένα σε ασφαλές κλουβί μεταφοράς και συνοδεύονται από τον ιδιοκτήτη ή τον κάτοχο τους. Οι σκύλοι βοήθειας και θεραπείας, εφόσον φέρουν λουρί χειρισμού, μπορούν να μεταφέρονται στα μέσα μεταφοράς, χωρίς κλουβί μεταφοράς και χωρίς φίμωτρο, ανεξάρτητα από το μέγεθός τους.»

Άρθρο 21 **Πρόσβαση σκύλων θεραπείας στις** **οργανωμένες παραλίες - Τροποποίηση παρ. 2** **άρθρου 19 ν. 4830/2021**

Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 19 του ν. 4830/2021 (Α' 169) μετά από τις λέξεις «για σκύλους βοήθειας» προστίθενται οι λέξεις «και θεραπείας» και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Στις οργανωμένες παραλίες, κατά την έννοια της παρ. 1 του άρθρου 1 του π.δ. 71/2020 (Α' 166), η πρόσβαση σκύλων επιτρέπεται μόνο εάν πρόκειται για σκύλους βοήθειας και θεραπείας ή εφόσον υπάρχει σχετική ευδιάκριτη ένδειξη, που έχει αναρτηθεί από τον νόμιμο υπεύθυνο εκμετάλλευσης της παραλίας. Εκτός θάλασσας είναι υποχρεωτική πάντοτε η χρήση λουριού.»

Άρθρο 22 **Διοργάνωση εκθέσεων με ζώα συντροφιάς -** **Τροποποίηση άρθρου 22 ν. 4830/2021**

Στο άρθρο 22 του ν. 4830/2021 (Α' 169) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 μετά από τις λέξεις «Διεθνή Κυνολογική Ομοσπονδία» προστίθενται οι λέξεις «και την Παγκόσμια Ομοσπονδία Canicross και Bikejoring», β) στην παρ. 3 μετά από τη φράση «να φέρουν εκτυπωμένο αντίγραφο του ηλεκτρονικού βιβλιαρίου του ζώου» προστίθενται οι λέξεις «ή, μέχρι την έναρξη της λειτουργίας του ΕΜΖΣ, εκτυπωμένο αντίγραφο του πιστοποιητικού ηλεκτρονικής ταυτοποίησης από τη βάση δεδομένων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων» και το άρθρο 22 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 22 **Διοργάνωση εκθέσεων με ζώα συντροφιάς**

1. Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή η ένωση προσώπων που διοργανώνουν εκθέσεις ή εκδηλώσεις με ζώα συντροφιάς οφείλουν να εφοδιάζονται με σχετική άδεια, η οποία εκδίδεται από την αρμόδια κτηνιατρική υπηρεσία του οικείου δήμου και, όπου αυτή δεν έχει συσταθεί, από την κτηνιατρική υπηρεσία της οικείας περιφερειακής ενότητας. Ειδικά όσον αφορά στους σκύλους, οι εκδηλώσεις μπορεί να συνίστανται σε εκθέσεις μορφολογίας ή σε αθλητικούς αγώνες και αθλήματα που ορίζονται από τη Διεθνή Κυνολογική Ομοσπονδία και την Παγκόσμια Ομοσπονδία Canicross και Bikejoring και διέπονται από τους κανόνες ευζωίας, όπως ορίζονται στο άρθρο 2.

2. Κατά τη διάρκεια της έκθεσης ή της εκδήλωσης, τα ζώα συντροφιάς βρίσκονται υπό την άμεση επίβλεψη του ιδιοκτήτη ή κατόχου τους, ο οποίος οφείλει να μην τους προξενεί φόβο ή πόνο. Ζώα συντροφιάς, που εκδηλώνουν χωρίς αιτία επιθετική συμπεριφορά προς τα άλλα ζώα ή τον άνθρωπο, φέρουν υποχρεωτικά φίμωτρο ή απομακρύνονται από την έκθεση ή την εκδήλωση. Η παρουσία κτηνιάτρου, εφόσον η έκθεση ή η εκδήλωση αφορά σκύλους, είναι υποχρεωτική σε όλη τη διάρκεια της έκθεσης ή της εκδήλωσης.

3. Οι σκύλοι και οι γάτες που συμμετέχουν σε εκθέσεις ή εκδηλώσεις πρέπει να έχουν σημειωθεί και καταγραφεί στο ΕΜΖΣ ή να φέρουν διαβατήριο και οι συνοδοί τους να φέρουν εκτυπωμένο αντίγραφο του ηλεκτρονικού βιβλιαρίου του ζώου ή, μέχρι την έναρξη της λειτουργίας του ΕΜΖΣ, εκτυπωμένο αντίγραφο του πιστοποιητικού ηλεκτρονικής ταυτοποίησης από τη βάση δεδομένων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ή το διαβατήριό τους, από το οποίο να προκύπτει, ότι είναι εμβολιασμένα και ότι έχουν υποβληθεί σε πρόσφατη αποπαρασίτωση.

4. Απαγορεύεται η συμμετοχή ακρωτηριασμένων ζώων σε κάθε είδους εκθέσεις και εκδηλώσεις.

5. Επιτρέπεται η διοργάνωση εκδηλώσεων, οι οποίες προωθούν την υιοθέσια αδέσποτων ζώων.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 23 Μεταβατικές διατάξεις

1. Συνεδριάσεις συλλογικών οργάνων των δήμων και των περιφερειών που πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 78 του ν. 4954/2022 (Α' 136), περί λήψης αποφάσεων συλλογικών οργάνων Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού και διοικητικών συμβουλίων εποπτευόμενων νομικών τους προσώπων κατά το διάστημα ισχύος των μέτρων αποφυγής της διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19 μετά από την έκδοση της υπό στοιχεία Δ1α/ΓΠ.οικ. 17849/24.3.2023 κοινής απόφασης (Β' 1954) των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Εθνικής Άμυνας, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Προστασίας του Πολίτη, Εσωτερικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης και μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος θεωρούνται νόμιμες.

2. Το άρθρο 18 ισχύει για τις εκλογές για την ανάδειξη των δημοτικών αρχών της παρ. 5 του άρθρου 5 του ν. 4804/2021 (Α' 90) και εφεξής.

3. Πρόσωπα, τα οποία υπάγονται στην περ. δ) της παρ. 2 του άρθρου 10 του ν. 4804/2021, περί κωλυμάτων εκλογιμότητας και ασυμβίβαστων κατά τη διεξαγωγή των εκλογών των δημοτικών αρχών, που καταργείται με το άρθρο 19 του παρόντος, και έχουν υποβάλει την παραίτησή τους έως την 31η.12.2022, προκειμένου να θέσουν υποψηφιότητα στις εκλογές των δημοτικών αρχών της παρ. 5 του άρθρου 5 του ν. 4804/2021, δύνανται, κατά την κρίση του οικείου φορέα, να επανέλθουν στη θέση τους, κατόπιν αίτησής τους εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

4. Πρόσωπα, τα οποία υπάγονται στην περ. δ) της παρ. 2 του άρθρου 48 του ν. 4804/2021 περί κωλυμάτων εκλογιμότητας και ασυμβίβαστων κατά τη διεξαγωγή των εκλογών των περιφερειακών αρχών, που καταργείται με το άρθρο 19 του παρόντος, και έχουν υποβάλει την παραίτησή τους έως την 31η.12.2022, προκειμένου να θέσουν υποψηφιότητα στις εκλογές των περιφερειακών αρχών της παρ. 6 του άρθρου 43 του ν. 4804/2021, δύνανται, κατά την κρίση του οικείου φορέα, να επανέλθουν στη θέση τους, κατόπιν αίτησής τους εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

ΜΕΡΟΣ Β' ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ

Άρθρο 24 Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι η συμβολή στην αποτελεσματική λειτουργία του ανθρώπινου δυναμικού του δημόσιου τομέα.

Άρθρο 25 Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι η ρύθμιση θεμάτων σχετικά με το ανθρώπινο δυναμικό του δημόσιου τομέα και συγκεκριμένα:

α) η ρύθμιση ζητημάτων σχετικά με το προσωπικό και τη χρηματοδότηση του προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι»,

β) ο προσδιορισμός των εξαιρέσεων από την αναστολή προσλήψεων και υπηρεσιακών μεταβολών κατά την προεκλογική περίοδο,

γ) ο έλεγχος των κατ'οίκον ασθενούντων υπαλλήλων,

δ) η παροχή γονικής άδειας σε ανάδοχους και θετούς γονείς, και

ε) η χορήγηση μηνιαίου επιδόματος στους υπαλλήλους των νησιωτικών δήμων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου και Αιγαίου.

Άρθρο 26 Προσωπικό και χρηματοδότηση του προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι» - Τροποποίηση άρθρου 77 ν. 5027/2023

1. Στο άρθρο 77 του ν. 5027/2023 (Α' 48) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στην παρ. 1 αα) μετά από τις λέξεις «νομικά πρόσωπα αυτών» προστίθεται η φράση «, καθώς και σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου στα χωρικά όρια των ως άνω Ο.Τ.Α. που είχαν συμβληθεί με την ΕΕΤΑΑ Α.Ε.», αβ) μετά από τις λέξεις «π.δ. 164/2004 (Α' 134) προστίθεται η φράση «,αποκλεισμένης σε κάθε περίπτωση της μετατροπής της σχέσης εργασίας του σε αορίστου χρόνου», β) στην παρ. 2 βα) μετά από τις λέξεις «δικαίου δήμου», προστίθενται οι λέξεις «καθώς και σε νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου στα χωρικά όρια δήμου κατά τα ανωτέρω», ββ) διαγράφονται οι λέξεις «, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 44 του ν. 3979/2011 (Α' 138) ή του άρθρου 21 του ν. 4483/2017 (Α' 107), κατά περίπτωση», γ) στην παρ. 3 μετά από τις λέξεις «στα νομικά τους πρόσωπα» προστίθενται οι λέξεις «ή σε λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου», δ) προστίθενται παρ. 4 και 5 και το άρθρο 77 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 77

Προσωπικό του προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι»

1. Προσωπικό το οποίο: α) απασχολούνταν κατά τη 18η.12.2018, ημερομηνία κατά την οποία εντάχθηκε το Πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι» σε οργανικές μονάδες των Ο.Τ.Α. α' βαθμού, και συνεχίζει να απασχολείται με ενεργές συμβάσεις Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου ή μίσθωσης έργου δυνάμει του άρθρου 38 του ν. 4735/2020 (Α' 197) σε Ο.Τ.Α. α' βαθμού ή νομικά πρόσωπα αυτών, καθώς και σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου στα χωρικά όρια των ως άνω Ο.Τ.Α. που είχαν συμβληθεί με την ΕΕΤΑΑ Α.Ε. για την παροχή των υπηρεσιών του προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι» και β) συμμετείχε στις διαδικασίες πλήρωσης θέσεων μονίμου προσωπικού της υπό στοιχεία 4Κ/2020 Προκήρυξης του ΑΣΕΠ (τ.ΑΣΕΠ 15) και δεν περιλαμβάνεται στους οριστι-

κούς πίνακες διοριστέων, συνεχίζει να απασχολείται με την ίδια σχέση εργασίας και για την παροχή των ίδιων υπηρεσιών για χρονικό διάστημα είκοσι τεσσάρων (24) μηνών, με δυνατότητα παράτασης, κατά παρέκκλιση των άρθρων 5 και 6 του π.δ. 164/2004 (Α' 134), αποκλεισμένης σε κάθε περίπτωση της μετατροπής της σχέσης εργασίας του σε αορίστου χρόνου.

2. Εφόσον το προσωπικό απασχολείται σε νομικό πρόσωπο δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου δήμου, καθώς και σε νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου στα χωρικά όρια δήμου κατά τα ανωτέρω, μεταφέρεται στον οικείο δήμο ο οποίος ασκεί την αρμοδιότητα της κατ' οίκον κοινωνικής φροντίδας.

3. Από 1ης.1.2023, κατά παρέκκλιση της παρ. 2 του άρθρου 38 του ν. 4735/2020, η χρηματοδότηση του προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι», συμπεριλαμβανομένης της μισθολογικής δαπάνης του προσωπικού της παρ. 1, καλύπτεται από την ειδική πίστωση που εγγράφεται κατ' έτος στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών και αποδίδεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών στους δικαιούχους δήμους ή μέσω των δήμων στα νομικά τους πρόσωπα ή σε λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου που υλοποιούν το πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι».

4. Τα νομικά πρόσωπα που υλοποιούν το Πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι» απαλλάσσονται από την υποχρέωση προσκόμισης αποδεικτικού ενημερότητας κατ' άρθρο 12 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4987/2022, Α' 206) και ασφαλιστικής ενημερότητας κατά τη χρηματοδότησή τους από τους δήμους για το πρόγραμμα αυτό. Τα ανωτέρω ποσά χρηματοδοτήσεων είναι ανεκχώρητα και ακατάσχετα στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, δεν υπόκεινται σε οποιαδήποτε κράτηση, παρακράτηση ή εισφορά, δεν δεσμεύονται και δεν συμψηφίζονται με βεβαιωμένα χρέη και οφειλές του φορέα προς τη φορολογική διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τους δήμους, τις περιφέρειες και τα νομικά τους πρόσωπα, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα.

5. Η παρ. 4 καταλαμβάνει και χρηματοδοτήσεις που υλοποιούνται ή έχουν υλοποιηθεί δυνάμει της παρ. 3 από 1ης.1.2023 και εφεξής.»

2. Η παρ. 6 του άρθρου 91 του ν. 4583/2018 (Α' 212), περί κατάταξης ή μεταφοράς των εργαζομένων στο πλαίσιο του προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι» σε οργανικές μονάδες των οικείων Ο.Τ.Α., εφαρμόζεται και στο προσωπικό με συμβάσεις εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου των νομικών προσώπων που λειτουργούν, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, στα χωρικά όρια των Ο.Τ.Α. α' βαθμού και είχαν συμβληθεί με την ΕΕΤΑΑ Α.Ε., κατά τα έτη 2011 ή 2012 για την παροχή υπηρεσιών στο πλαίσιο του προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι». Η κατάταξη ή μεταφορά του προηγούμενου εδαφίου διενεργείται με απόφαση του αρμόδιου προς διορισμό οργάνου, εγκρίνεται από τον Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η μισθολογική δαπάνη του ως άνω προσωπικού καλύπτεται σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην παρ. 7 του άρθρου 91 του ν. 4583/2018.

Άρθρο 27

Ρύθμιση προσλήψεων και υπηρεσιακών μεταβολών κατά την προεκλογική περίοδο - Τροποποίηση άρθρου 28 ν. 2190/1994

1. Στην παρ. 5 του άρθρου 28 του ν. 2190/1994 (Α' 28) μετά από τις λέξεις «Κέντρων Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων (Κ.Α.Π.Η.),» προστίθενται οι λέξεις «του έκτακτου προσωπικού ανταποδοτικού χαρακτήρα, με αντίτιμο και λοιπές αντικαταβολές,» προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Οι περιορισμοί των παρ. 1 και 2 δεν ισχύουν, ως προς τις προσλήψεις προσωπικού Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου και τη σύναψη συμβάσεων μίσθωσης έργου, καθώς και τις προπαρασκευαστικές αυτών ενέργειες, από τους Ο.Τ.Α. και τα νομικά πρόσωπα αυτών, προκειμένου για τις ειδικότητες των ναυαγοσωστών, των υδρονομέων άρδευσης, των χειριστών μηχανημάτων, των εργαζομένων στους τομείς της πυρασφάλειας, των παιδικών σταθμών, της καθαριότητας, των Κέντρων Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων (Κ.Α.Π.Η.), του έκτακτου προσωπικού ανταποδοτικού χαρακτήρα, με αντίτιμο και λοιπές αντικαταβολές, των αμειβομένων μέσω προγραμμάτων ΕΣΠΑ, των εργαζομένων στις παιδικές κατασκηνώσεις και των απασχολούμενων στα προγράμματα δακοκτονίας, καθώς και ως προς τις προσλήψεις που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο των προγραμμάτων κοινωφελούς χαρακτήρα της υποπαρ. ΙΔ.1 της παρ. ΙΔ του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α' 107). Ομοίως, οι περιορισμοί των παρ. 1 και 2 δεν ισχύουν ως προς τις προσλήψεις προσωπικού Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου και τη σύναψη συμβάσεων μίσθωσης έργου, καθώς και τις προπαρασκευαστικές ενέργειες και ανανεώσεις αυτών, από τη Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (Δ.Υ.Π.Α.), προκειμένου για τις ειδικότητες των εκπαιδευτικών που προσλαμβάνονται ως αναπληρωτές και ωρομίσθιοι, των εργαζομένων σε προγράμματα ή δράσεις που χρηματοδοτούνται μέσω ΕΣΠΑ ή μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ) και των εργαζομένων στους Βρεφονηπιακούς Σταθμούς της Δ.Υ.Π.Α.»

2. Η παρ. 21 του άρθρου 28 του ν. 2190/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«21. Οι παρ. 1 και 2 δεν εφαρμόζονται για τους διαγωνισμούς υποψήφιων δικαστικών λειτουργών και δικαστικών υπαλλήλων που διενεργούνται από την Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών ή σύμφωνα με το Μέρος Β' του Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων (ν. 4798/2021, Α' 68).»

3. Από τους περιορισμούς του άρθρου 28 του ν. 2190/1994, περί ρύθμισης προσλήψεων και υπηρεσιακών μεταβολών κατά τις προεκλογικές περιόδους, εξαιρούνται:

α) Η έκδοση πράξεων που αφορούν διορισμούς ή προσλήψεις μονίμου και Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου προσωπικού σε φορείς της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4765/2021 (Α' 6), εφόσον πριν την ημερομηνία προκήρυξης των βουλευτικών εκλογών έχουν δημοσιευθεί από το Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.) οι οριστικοί πίνακες διοριστέων/προσληπτέων στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθώς και η έκδοση

πράξεων που αφορούν σε διορισμούς ή προσλήψεις μονίμου και Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου προσωπικού, εφόσον πριν την ημερομηνία προκήρυξης των βουλευτικών εκλογών έχουν δημοσιευθεί οι οριστικοί πίνακες διοριστέων/προσληπτέων, σύμφωνα με τον ν. 2643/1998 (Α' 220).

β) Η έκδοση πράξεων που αφορούν διορισμούς και προσλήψεις μονίμου και Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου προσωπικού σε φορείς της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4765/2021 σε θέσεις που έχουν εγκριθεί προς κάλυψη σύμφωνα με τις παρ. 7 και 8 του άρθρου 25 του ν. 4765/2021 και έχουν εκδοθεί πριν από την ημερομηνία προκήρυξης των βουλευτικών εκλογών οι οριστικοί πίνακες διοριστέων/προσληπτέων από το Α.Σ.Ε.Π..

γ) Η έκδοση πράξεων που αφορούν στην πρόσληψη δώδεκα (12) χειριστών ελικοπτέρων, με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου, για ένα (1) έτος, στο Αρχηγείο του Πυροσβεστικού Σώματος, κατόπιν της υπό στοιχεία ΔΙΠΑΑΔ/Φ.ΕΓΚΡ./25/20318/2.3.2023 εγκριτικής απόφασης της Επιτροπής της Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου 33/2006 (Α' 280), η έκδοση πράξεων που αφορούν στην πρόσληψη ιδιωτών ως πυροσβεστών εποχικής απασχόλησης με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου, κατόπιν της υπό στοιχεία ΔΙΠΑΑΔ/Φ.ΕΓΚΡ./οικ.17599/9.11.2022 εγκριτικής απόφασης της Επιτροπής της Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου 33/2006 (Α' 280), καθώς και η έκδοση πράξεων που αφορούν στις υπηρεσιακές μεταβολές μετακίνησης, απόσπασης, μετάθεσης, μετάταξης, τοποθέτησης του προσωπικού του Πυροσβεστικού Σώματος.

δ) Η έκδοση πράξεων που αφορούν στην πρόσληψη προσωπικού με σύμβαση Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου των ειδικοτήτων ΔΕ Προσωπικού Ελιγμών Κλειδούχων, ΔΕ Σταθμαρχών, ΔΕ Τεχνιτών Ηλεκτρονικών, ΔΕ Τεχνιτών Ηλεκτρολόγων και ΔΕ Χειριστών Μηχανημάτων Έργου του Οργανισμού Σιδηροδρόμων Ελλάδος Α.Ε. (Ο.Σ.Ε. Α.Ε.) της υπ' αρ. 1/2022 προκήρυξης του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών (ΑΔΑ: Ψ0ΟΞ465ΧΘΞ - 81Ψ), καθώς και οι ενέργειες που απαιτούνται για την κάλυψη θέσεων προσωπικού της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ΣΤΑΘΕΡΕΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΕΣ Α.Ε.», δυνάμει της υπ' αρ. 1/2023 Προκήρυξης (Αρ. Πρωτ. 1145/27.1.2023).

ε) Η έκδοση των αποτελεσμάτων του πανελλήνιου γραπτού διαγωνισμού της προκήρυξης 2Γ/2022 του Α.Σ.Ε.Π. (ΑΣΕΠ 75) σύμφωνα με το άρθρο 8 του ν. 4765/2021 (Α' στάδιο), καθώς και η έκδοση των προκηρύξεων του Β' σταδίου του διαγωνισμού.

στ) Η έκδοση πράξεων που αφορούν στον διορισμό και την πρόσληψη για την πλήρωση των θέσεων που προκηρύχθηκαν με την υπό στοιχεία 13Κ/2021 προκήρυξη του Α.Σ.Ε.Π., των θέσεων που πρόκειται να καλυφθούν από αναπλήρωση από τους πίνακες κατάταξης της ως άνω προκήρυξης, καθώς και των θέσεων που προκηρύχθηκαν με την υπό στοιχεία 4Κ/2020 προκήρυξη του Α.Σ.Ε.Π. για την παροχή υπηρεσιών του προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι».

ζ) Οι ενέργειες που απαιτούνται για την έκδοση οριστικών αποτελεσμάτων της προκήρυξης 1Γ/2022 του ΑΣΕΠ

(ΑΣΕΠ 40) σύμφωνα με το άρθρο 43 του ν. 4765/2021, η έκδοση των σχετικών πράξεων διορισμού, καθώς και οι διαδικασίες πλήρωσης θέσεων σύμφωνα με το άρθρο 21 του ν. 5027/2023.

η) Οι ενέργειες που απαιτούνται για την κάλυψη θέσεων τακτικού προσωπικού του κλάδου ΠΕ 2 Ελεγκτών Εναέριας Κυκλοφορίας από τον πίνακα επιλαχόντων της προκήρυξης 1Γ/2015 (ΑΣΕΠ 8), καθώς και η έκδοση των σχετικών πράξεων διορισμού.

θ) Οι ενέργειες που απαιτούνται για την έκδοση προσωρινών αποτελεσμάτων της προκήρυξης 7Κ/2022 (ΑΣΕΠ 60) για την πλήρωση θέσεων ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ κατηγορίας σύμφωνα με το άρθρο 28 του ν. 4765/2021, καθώς και οι ενέργειες που απαιτούνται για την πλήρωση θέσεων προσωπικού δυνάμει των προκηρύξεων υπό στοιχεία Γ4α/Γ.Π.οικ.14830/8.3.2023 (ΑΔΑ: ΡΛΑΝ 465ΦΥΟ-ΑΣΠ), Γ4α/Γ.Π.οικ.21201/7.4.2023 (ΑΔΑ: Ψ1ΞΜ 465ΦΥΟ-ΚΥΜ), 2Κ/2019 (τ. ΑΣΕΠ 7/2019, 8/2019, 15/2019), της υπ' αρ. 10/26.2.2021 εγκριτικής απόφασης της Επιτροπής της Πράξης 33/2006 [Α' 280, (ΔΙΠΑΑΔ/Φ.ΕΓΚΡ./10/1602/26.2.2021)] και της υπ' αρ. 31/27.9.2022 εγκριτικής απόφασης της Επιτροπής της Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου 33/2006 [ΔΙΠΑΑΔ/Φ.ΕΓΚΡ./οικ.17599/9.11.2022], καθώς και του αιτήματος του Υπουργείου Υγείας υπό στοιχεία Γδβ/οικ.20635/5.4.2023, εφόσον εκδοθεί η κοινή υπουργική απόφαση του άρθρου 51 του ν. 4622/2019 (Α' 133) πριν από την προκήρυξη των εκλογών.

ι) Οι ενέργειες που απαιτούνται για την πλήρωση 12 συνολικά θέσεων του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ) - Μονάδα Εσωτερικών Ερευνών (Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων) από επιλαχόντες προηγούμενων προκηρύξεων του Α.Σ.Ε.Π. σύμφωνα με το άρθρο 25 του ν. 4765/2021.

ια) Οι ενέργειες που απαιτούνται για την έκδοση τελικών πινάκων τεσσάρων (4) προκηρύξεων ειδικής αγωγής (2ΕΑ-5ΕΑ/2022), καθώς και για την έκδοση προσωρινών αποτελεσμάτων των προκηρύξεων Γενικής Παιδείας και Εκπαίδευσης (1ΓΕ-2ΓΕ) του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, σύμφωνα με τα άρθρα 53 έως 67 του ν. 4589/2019 (Α' 13), καθώς και η έκδοση πράξεων που αφορούν στους διορισμούς εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, μελών Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.) ή Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού (Ε.Β.Π.), κατ' άρθρο 62 του ν. 4589/2019 (Α' 13), για το σχολικό έτος 2022-2023, σε θέσεις που έχουν εγκριθεί προς κάλυψη σύμφωνα με το άρθρο 51 του ν. 4622/2019.

ιβ) Η έκδοση πράξεων μετάταξης πρώην δημοτικών αστυνομικών σε δήμους σε θέσεις κλάδου προσωπικού δημοτικής αστυνομίας, με τη διαδικασία της μεταβατικής διάταξης της παρ. 4 του άρθρου 36 του ν. 5003/2022 (Α' 230).

ιγ) Αποσπάσεις και μετατάξεις υπαλλήλων που έχουν εγκριθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος από την Κεντρική Επιτροπή Κινητικότητας σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 7 ή τα άρθρα 11 και 11Α του ν. 4440/2016 (Α' 224), καθώς και την παρ. 2 του άρθρου 34 του ν. 5027/2023 (Α' 48).

ιδ) Τοποθετήσεις προϊσταμένων εφόσον, μέχρι την προκήρυξη των εκλογών, έχει ολοκληρωθεί και η διαδικασία της δομημένης συνέντευξης από τα αρμόδια Ειδικά Συμβούλια Επιλογής Προϊσταμένων και Συμβούλια Επιλογής Προϊσταμένων κατ' εφαρμογή των άρθρων 84 έως 86 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α' 26), οι τοποθετήσεις στελεχών εκπαίδευσης, εφόσον μέχρι την προκήρυξη των εκλογών, έχει ολοκληρωθεί η κύρωση των αξιολογικών πινάκων επιλογής του άρθρου 30 του ν. 4823/2021 (Α' 136), καθώς και η έκδοση πράξεων που αφορούν σε διορισμούς των Προϊσταμένων Γενικών Διευθύνσεων του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ), εφόσον πριν την προκήρυξη των βουλευτικών εκλογών, έχει υποβληθεί από την Τριμελή Επιτροπή της παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. 4892/2022 (Α' 28) εισήγηση στο Διοικητικό Συμβούλιο του e-ΕΦΚΑ που περιλαμβάνει τον οριστικό πίνακα επιλεγέντων υποψηφίων.

ιε) Η σύναψη συμβάσεων που αφορούν υπηρεσίες συντήρησης και υποστήριξης των υποβρυχίων και των πολεμικών πλοίων του Αρχηγείου Στόλου, σύμφωνα με την περ. β' της παρ. 9 του άρθρου 26 του ν. 4258/2014 (Α' 94).

ιστ) Οι προπαρασκευαστικές ενέργειες, καθώς και η έκδοση πράξεων που αφορούν σε διορισμούς ή προσλήψεις στο Δημόσιο ή τον ευρύτερο δημόσιο τομέα των δικαιούχων συνεπεία του σιδηροδρομικού δυστυχήματος των Τεμπών της 28ης.2.2023 σύμφωνα με το άρθρο 61 του ν. 5039/2023 (Α' 83) και του σεισμού της Σάμου της 30ης.10.2020 σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 72 του παρόντος.

ιζ) οι ενέργειες που απαιτούνται για τη σύναψη συμβάσεων έργου με πέντε (5) Συντονιστές Μεταμοσχεύσεων σε συνέχεια της υπ' αρ. 3025/7.4.2023 «Πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος του Ελληνικού Οργανισμού Μεταμοσχεύσεων (Ε.Ο.Μ.) για τη σύναψη συμβάσεων έργου με πέντε (5) Συντονιστές Μεταμοσχεύσεων διάρκειας δύο (2) ετών, στο πλαίσιο της Β' Φάσης της πιλοτικής εφαρμογής του θεσμού του Τοπικού Συντονιστή Μεταμοσχεύσεων (Τ.Σ.Μ.) στην Ελλάδα» (ΑΔΑ: 6Ψ4Μ465ΓΛΖ-Α99).

Άρθρο 28

Έλεγχος ασθενούντων υπαλλήλων κατ' οίκον - Τροποποίηση παρ. 8 άρθρου 60 ν. 1943/1991

Οι περ. β' και γ' της παρ. 8 του άρθρου 60 του ν. 1943/1991 (Α' 50) αντικαθίστανται και η παρ. 8 διαμορφώνεται ως εξής:

«8. Σε κάθε Ν.Π.Δ.Δ. που έχει προσωπικό άνω των χιλίων ατόμων, εφ' όσον δεν υπάρχει καμία θέση ελεγκτή γιατρού ειδικότητας παθολόγου ή γενικής ιατρικής, συνιστάται αυτοδικαίως με τον παρόντα νόμο μία θέση ελεγκτή γιατρού, με θητεία τριών ετών, που μπορεί να ανανεώνεται, για την άσκηση ελέγχου κατά τις παρ. 1 και 2 του παρόντος. Για τη σύσταση της θέσεως εκδίδεται σχετική διαπιστωτική πράξη, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Προκειμένου για Ν.Π.Δ.Δ., τα οποία έχουν προσωπικό κάτω των χιλίων ατόμων, ισχύουν τα εξής:

α. Σε όσα Ν.Π.Δ.Δ. υπηρετεί υπηρεσιακός ελεγκτής γιατρός ειδικότητας παθολόγου ή γενικής ιατρικής, αυτός ασκεί και τον έλεγχο, που προβλέπεται στην παρ. 1 του παρόντος.

β. Σε όσα Ν.Π.Δ.Δ., που εδρεύουν στην Περιφέρεια Αττικής, δεν υπηρετούν τέτοιοι γιατροί, ο έλεγχος των κατ' οίκον ασθενούντων υπαλλήλων τους, που υπηρετούν στην Περιφέρεια Αττικής, ασκείται από τον ελεγκτή γιατρό του Υπουργείου που τα εποπτεύει. Εφόσον δεν υπηρετεί ελεγκτής ιατρός στο εποπτευόμενου Υπουργείου, ο έλεγχος μπορεί να ασκείται από ελεγκτή γιατρό που ανήκει οργανικά στην Υγειονομική Περιφέρεια Αττικής ή ανήκει οργανικά σε φορέα παροχής υπηρεσιών υγείας της Υγειονομικής Περιφέρειας Αττικής, ο οποίος ορίζεται με απόφαση του οικείου Διοικητή της Υγειονομικής Περιφέρειας. Η εντολή για έλεγχο δίδεται από τον οικείο Διοικητή κατόπιν αιτήματος του φορέα.

γ. Σε όσες δημόσιες υπηρεσίες ή Ν.Π.Δ.Δ., που εδρεύουν εκτός της Περιφέρειας Αττικής ή έχουν υπηρεσίες εκτός της Περιφέρειας Αττικής, δεν υπηρετεί ελεγκτής γιατρός, ο έλεγχος των κατ' οίκον ασθενούντων υπαλλήλων τους ασκείται από τον ελεγκτή γιατρό της οικείας Περιφέρειας ή από ελεγκτή γιατρό που ανήκει οργανικά στην οικεία Υγειονομική Περιφέρεια ή υπηρετεί σε φορέα παροχής υπηρεσιών υγείας που υπάγεται στην οικεία Υγειονομική Περιφέρεια. Η εντολή για έλεγχο δίνεται από τον οικείο Περιφερειάρχη ή από τον Διοικητή της οικείας Υγειονομικής Περιφέρειας στον ορισθέντα με απόφαση αντιστοίχως ελεγκτή γιατρό κατόπιν αιτήματος του οικείου φορέα.»

Άρθρο 29

Γονικές άδειες στον δημόσιο τομέα - Τροποποίηση άρθρου 53 Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.

Στο άρθρο 53 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α' 26) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στην παρ. 2: αα) αντικαθίστανται τα εδάφια τρίτο και τέταρτο, αβ) στο πέμπτο εδάφιο οι λέξεις «του πρώτου εδαφίου ή η άδεια του δεύτερου εδαφίου» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ή η εναλλακτικώς χορηγούμενη άδεια των εννέα (9) μηνών», β) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 9 οι λέξεις «εφόσον το υιοθετημένο ή το αναδεχόμενο τέκνο είναι ηλικίας έως έξι (6) ετών» αντικαθίστανται από τις λέξεις «εφόσον το τέκνο είναι ηλικίας έως οκτώ (8) ετών» και το άρθρο 53 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 53

Διευκολύνσεις υπαλλήλων με οικογενειακές υποχρεώσεις

1. Η προβλεπόμενη από την παρ. 2 του άρθρου 51 άδεια άνευ αποδοχών χορηγείται αυτοτελώς σε κάθε φυσικό, θετό και ανάδοχο γονέα υποχρεωτικά, χωρίς γνώμη υπηρεσιακού συμβουλίου, όταν πρόκειται για ανατροφή τέκνου ηλικίας έως και οκτώ (8) ετών. Για τους

υπαλλήλους που έχουν έως δύο (2) τέκνα και δικαιούνται την άδεια του πρώτου εδαφίου, η υπηρεσία που βαρύνεται με την υποχρέωση μισθοδοσίας του υπαλλήλου, υποχρεούται να καταβάλλει στον γονέα μηνιαίως, για κάθε τέκνο, ποσό ίσο με τον ελάχιστο νομοθετημένο μισθό, για τους δύο (2) πρώτους μήνες της άδειας. Οι γονείς διδύμων, τριδύμων ή και περισσότερων πολύδυμων τέκνων δικαιούνται να λάβουν την άδεια του πρώτου εδαφίου για κάθε παιδί ξεχωριστά, τμηματικά ή και συνεχόμενα, και δικαιούνται να λάβουν την παροχή του δεύτερου εδαφίου για δύο (2) μήνες επιπλέον, ανεξαρτητήτως του αριθμού των παιδιών που γεννήθηκαν μαζί. Οι μονογονείς, λόγω θανάτου του άλλου γονέα ή λόγω ολικής αφαίρεσης της γονικής μέριμνας ή μη αναγνώρισης του τέκνου από τον άλλο γονέα, δικαιούνται τις διευκολύνσεις των προηγούμενων εδαφίων εις διπλούν. Σε περίπτωση γέννησης τρίτου και περισσότερων τέκνων, για χρονικό διάστημα τριών (3) μηνών, η άδεια του πρώτου εδαφίου χορηγείται με πλήρεις αποδοχές. Η άδεια των προηγούμενων εδαφίων χορηγείται είτε συνεχόμενα είτε τμηματικά, αλλά σε κάθε περίπτωση δεν είναι δυνατή η χορήγησή της για διάστημα μικρότερο του ενός (1) μηνός. Για κάθε τέκνο, διάστημα τεσσάρων (4) μηνών της άδειας του πρώτου εδαφίου λογίζεται ως χρόνος πραγματικής δημόσιας υπηρεσίας για κάθε συνέπεια. Η αίτηση για χορήγηση της άδειας των προηγούμενων εδαφίων υποβάλλεται τουλάχιστον, έναν (1) μήνα πριν από την έναρξη της άδειας, εκτός εάν συντρέχουν έκτακτοι λόγοι, οι οποίοι καθιστούν αναγκαία την έναρξη της άδειας σε συντομότερο χρονικό διάστημα. Η αρμόδια υπηρεσία απαντά στην αίτηση του υπαλλήλου άμεσα και πάντως το αργότερο εντός ενός (1) μηνός από την υποβολή της.

1Α. Η διευκόλυνση της παρ. 1Α του άρθρου 51 χορηγείται αυτοτελώς σε κάθε φυσικό, θετό και ανάδοχο γονέα υποχρεωτικά, χωρίς γνώμη υπηρεσιακού συμβουλίου, όταν πρόκειται για ανατροφή τέκνου ηλικίας έως και οκτώ (8) ετών.

2. Ο χρόνος εργασίας του υπάλληλου που είναι γονέας μειώνεται κατά δύο (2) ώρες ημερησίως, εφόσον έχει τέκνα ηλικίας έως δύο (2) ετών, και κατά μία (1) ώρα, εφόσον έχει τέκνα ηλικίας από δύο (2) έως τεσσάρων (4) ετών. Υπάλληλος που είναι γονέας δικαιούται εννέα (9) μήνες άδεια με αποδοχές για ανατροφή παιδιού, εφόσον δεν κάνει χρήση του μειωμένου ωραρίου που προβλέπεται στο προηγούμενο εδάφιο. Ο θετός και ανάδοχος γονέας δικαιούται τις διευκολύνσεις των προηγούμενων εδαφίων αμέσως μετά τη χορήγηση της άδειας της παρ. 9 και σε κάθε περίπτωση έως τη συμπλήρωση των οκτώ (8) ετών του τέκνου. Εφόσον επιλεγεί από τον θετό ή ανάδοχο γονέα η διευκόλυνση του μειωμένου ωραρίου, αυτό χορηγείται ως μείωση του χρόνου εργασίας κατά δύο (2) ώρες για τα πρώτα δύο (2) έτη από την περαίωση της διαδικασίας της υιοθεσίας ή της αναδοχής αντίστοιχα και κατά μία (1) ώρα για τα επόμενα δύο (2) έτη και σε κάθε περίπτωση έως τη συμπλήρωση των οκτώ (8) ετών του τέκνου.

Για τον γονέα που είναι άγαμος ή χήρος ή διαζευγμένος ή έχει αναπηρία εξήντα επτά τις εκατό (67%) και άνω, το

κατά μία (1) ώρα μειωμένο ωράριο ή η εναλλακτικώς χορηγούμενη άδεια των εννέα (9) μηνών προσαυξάνονται κατά έξι (6) μήνες ή έναν (1) μήνα, αντίστοιχα.

Ο χρόνος εργασίας γονέα υπαλλήλου μειώνεται κατά μία (1) ώρα ημερησίως για δύο (2) επιπλέον χρόνια, μετά από την απόκτηση τέταρτου τέκνου, ανεξαρτητως της άδειας ή της διευκόλυνσης που έχει επιλεγεί προηγουμένως. Το ίδιο δικαίωμα θεμελιώνεται και μετά από την απόκτηση κάθε τέκνου μετά το τέταρτο.

Υπάλληλος που αποκτά δίδυμα, τρίδυμα ή και περισσότερα τέκνα δικαιούται επιπλέον άδεια ανατροφής έξι (6) μηνών με αποδοχές για κάθε τέκνο πέραν του ενός.

3. Με την επιφύλαξη της πρόβλεψης περί αυτοτελούς άσκησης των διευκολύνσεων του παρόντος, αν και οι δύο γονείς είναι υπάλληλοι, με κοινή τους δήλωση, που κατατίθεται στις υπηρεσίες τους, καθορίζεται ποιος από τους δύο θα κάνει χρήση των διευκολύνσεων του παρόντος, εκτός αν με τη δήλωση αυτή καθορίσουν χρονικά διαστήματα που ο καθένας θα κάνει χρήση, μέσα στα οριζόμενα κατά περίπτωση ηλικιακά όρια του τέκνου. Αν η σύζυγος του υπαλλήλου ή ο σύζυγος της υπαλλήλου εργάζεται στον ιδιωτικό τομέα, εφόσον δικαιούται όμοιων ολικώς ή μερικώς διευκολύνσεων, ο σύζυγος ή η σύζυγος υπάλληλος δικαιούται να κάνει χρήση των διευκολύνσεων της παρ. 2 κατά το μέρος που η σύζυγος αυτού ή ο σύζυγος αυτής δεν κάνει χρήση των δικών της ή των δικών του δικαιωμάτων ή κατά το μέρος που αυτά υπολείπονται των διευκολύνσεων της παρ. 2.

4. Όταν ο ένας γονέας λάβει την άδεια της παρ. 1 ή τη διευκόλυνση της παρ. 1Α του παρόντος, ο άλλος δεν έχει δικαίωμα να κάνει χρήση των διευκολύνσεων της παρ. 2 του άρθρου αυτού για το ίδιο διάστημα.

5. Σε περίπτωση διάστασης, διαζυγίου, χηρείας ή γέννησης τέκνου χωρίς γάμο των γονέων του, την άδεια της παρ. 1 και τις διευκολύνσεις της παρ. 2 του παρόντος άρθρου δικαιούται ο γονέας που ασκεί την επιμέλεια.

6. Οι υπηρεσίες υποχρεούνται να διευκολύνουν τους υπαλλήλους που έχουν τέκνα τα οποία παρακολουθούν μαθήματα πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, για να επισκέπτονται το σχολείο των παιδιών τους, με σκοπό την παρακολούθηση της σχολικής τους επίδοσης.

7. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου και καθορίζεται το ανώτατο όριο ημερών απουσίας.

8. Υπάλληλοι που έχουν ανήλικα τέκνα, δικαιούνται άδεια με αποδοχές έως τέσσερις (4) εργάσιμες ημέρες για κάθε ημερολογιακό έτος σε περίπτωση ασθένειας των τέκνων τους. Για τους υπαλλήλους που είναι τρίτεκνοι ή ως άνω άδεια ανέρχεται σε επτά (7) εργάσιμες ημέρες για κάθε ημερολογιακό έτος και για τους υπαλλήλους που είναι πολύτεκνοι σε δέκα (10) εργάσιμες ημέρες. Για τους υπαλλήλους που είναι μονογονείς, η ως άνω άδεια ανέρχεται σε οκτώ (8) εργάσιμες ημέρες για κάθε ημερολογιακό έτος. Σε περίπτωση που και οι δύο γονείς είναι υπάλληλοι, το δικαίωμα είναι αυτοτελές για κάθε γονέα.

9. Σε υπαλλήλους που υιοθετούν τέκνο, καθώς και σε υπαλλήλους που γίνονται ανάδοχοι γονείς, σύμφωνα με

τις διατάξεις των άρθρων 10 και 11 του ν. 4538/2018 (Α' 85) πέραν των διευκολύνσεων της παρ. 2 του παρόντος άρθρου, χορηγείται άδεια τριών (3) μηνών με πλήρεις αποδοχές εντός του πρώτου εξαμήνου μετά την περαίωση της διαδικασίας της υιοθεσίας ή της αναδοχής αντίστοιχα, εφόσον το τέκνο είναι ηλικίας έως οκτώ (8) ετών. Ένας μήνας από την άδεια αυτή μπορεί να καλύπτει απουσία του υπαλλήλου κατά το προ της υιοθεσίας ή της αναδοχής διάστημα. Στους γονείς που αποκτούν τέκνο με τη διαδικασία της παρένθετης μητρότητας, κατά το άρθρο 1464 Α.Κ., πέραν των διευκολύνσεων της παρ. 2 του παρόντος άρθρου, χορηγείται άδεια τριών (3) μηνών με πλήρεις αποδοχές αμέσως μετά τη γέννηση του τέκνου.»

Άρθρο 30

Καταβολή επιδόματος στους υπαλλήλους της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αιγαίου

1. Στους υπαλλήλους, μόνιμους και με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου ή ορισμένου χρόνου, που υπηρετούν στους νησιωτικούς δήμους της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων και των Περιφερειών Βορείου και Νοτίου Αιγαίου, οργανικών μονάδων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αιγαίου, αντίστοιχα, καταβάλλεται επίδομα για τη μερική κάλυψη του κόστους διαβίωσής τους, το ύψος του οποίου ορίζεται σε εκατόν πενήντα ευρώ (150) μηνιαίως. Η παροχή του πρώτου εδαφίου χορηγείται και σε υπαλλήλους που αποσπώνται στις εν λόγω υπηρεσίες των ανωτέρω αποκεντρωμένων διοικήσεων.

2. Η παρ. 1 δεν ισχύει για τους κατοίκους των περιοχών αυτών ή τους συζύγους τους ή τα ανήλικα τέκνα αυτών που έχουν την πλήρη κυριότητα ή την επικαρπία κατοικίας στην περιοχή υπηρετήσης.

Άρθρο 31

Άδεια λόγω νόσησης με κορωνοϊό COVID-19 - Τροποποίηση παρ. 3 τριακοστού όγδοου άρθρου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020

1. Η παρ. 3 του άρθρου τριακοστού όγδοου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83), αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Εργαζόμενος σε δημόσιες δομές υγείας και δημόσιες κλειστές δομές κοινωνικής φροντίδας που νοσεί με κορωνοϊό COVID-19 απουσιάζει δικαιολογημένα από την υπηρεσία με αναρρωτική άδεια ειδικού σκοπού, για τόσες ημέρες, όσες απαιτείται να τεθεί σε απομόνωση σύμφωνα με τις σχετικές οδηγίες του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας με επίδειξη πιστοποιητικού νόσησης που εκδίδεται κατά τα ειδικώς οριζόμενα στις κείμενες διατάξεις. Η αναρρωτική άδεια ειδικού σκοπού δεν αφαιρείται από τη δικαιούμενη αναρρωτική άδεια του υπαλλήλου, ούτε απαιτείται ο υπάλληλος να παραπεμφθεί στην αρμόδια Υγειονομική Επιτροπή.»

2. Για τους υπαλλήλους του Δημοσίου, στους οποίους, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, έχει χορηγηθεί αναρρωτική άδεια ειδικού σκοπού λόγω νόσησης με κορωνοϊό COVID-19, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 3 του άρθρου τριακοστού όγδοου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020, όπως ίσχυε πριν την αντικατάστασή της με την παρ. 1, δεν διακόπτεται η χορηγηθείσα άδεια.

ΜΕΡΟΣ Γ'

ΛΟΙΠΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Άρθρο 32

Ληξιαρχική πράξη για την αποτέφρωση νεκρών - Τροποποίηση άρθρου 49 ν. 4277/2014

Στο άρθρο 49 του ν. 4277/2014 (Α' 156) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 οι λέξεις «εξήντα ωρών» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τριών (3) εργάσιμων ημερών», β) προστίθεται παρ. 4 και το άρθρο 49 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 49

Ληξιαρχική πράξη για την αποτέφρωση νεκρών

1. Για την αποτέφρωση νεκρών συντάσσεται ληξιαρχική πράξη εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από το θάνατο και αφού προηγουμένως προσκομισθούν, πέραν των απαιτούμενων κατά το άρθρο 32 του ν. 344/1976 «Περί Ληξιαρχικών Πράξεων» (Α' 143) δικαιολογητικών και τα εξής:

(α) Έγγραφο δήλωση ή σημείωμα του θανόντος ότι επιθυμούσε την αποτέφρωση της σωρού του. Αν ο θανών δεν κατέλειπε τέτοια δήλωση ή σημείωμα, έγγραφο δήλωση του/της συζύγου αυτού ή του/της εν ζωή συντρόφου του θανόντος με τον/την οποίο/α ο τελευταίος είχε συνάψει σύμφωνο συμβίωσης κατά τα προβλεπόμενα από το άρθρο 1 του ν. 3719/2008 «Μεταρρυθμίσεις για την οικογένεια, το παιδί και άλλες διατάξεις» (Α' 240) ή, τέλος, των συγγενών πρώτου ή δεύτερου βαθμού του θανόντος, με βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής τους.

(β) Έγγραφο πιστοποίηση ιατροδικαστή που βεβαιώνει ότι η αιτία θανάτου δεν χρήζει περαιτέρω ιατροδικαστικής διερευνήσεως και ότι αφαιρέθηκαν από το σώμα του νεκρού τα τυχόν ακατάλληλα για αποτέφρωση ιατροτεχνικά μέρη.

Έγγραφο πιστοποίηση ιατροδικαστή που βεβαιώνει ότι, βάσει διενεργηθείσας νεκροψίας, πρόκειται για θάνατο που οφείλεται σε παθολογικά αίτια και όχι για βίαιο θάνατο και ότι αφαιρέθηκαν από το σώμα του νεκρού τα τυχόν ακατάλληλα για αποτέφρωση ιατροτεχνικά μέρη. Εάν ο θάνατος είναι βίαιος, έχει προηγηθεί νεκροτομή, κατόπιν σχετικής εντολής.

2. Στη ληξιαρχική πράξη της παρ. 1 σημειώνεται από τον ληξίαρχο και ο τόπος αποτέφρωσης. Κατά τα λοιπά έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των άρθρων 32, 33, 34, 36, 38 και 39 του ν. 344/1976. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών ρυθμίζονται όλες οι λεπτομέρειες σχετικά με την διαμόρφωση του εντύπου της ληξιαρχικής πράξης θανάτου.

3. Για την αποτέφρωση νεκρών δεν απαιτείται η έκδοση άδειας αλλά αρκεί η προσκόμιση της ληξιαρχικής πράξης θανάτου στο ΚΑΝ όπου θα αποτεφρωθεί ο νεκρός.

4. Για την αποτέφρωση νεκρών, για τους οποίους έχει εκδοθεί ληξιαρχική πράξη θανάτου ή άλλη αντίστοιχη πράξη αλλοδαπής αρχής, δεν απαιτείται η έκδοση άδειας, αλλά αρκεί η προσκόμιση στο ΚΑΝ, όπου πρόκειται να αποτεφρωθεί η σορός: α) της ληξιαρχικής πράξης θανάτου ή άλλης αντίστοιχης πράξης αλλοδαπής αρχής, νομίμως μεταφρασμένης στην ελληνική γλώσσα, στην οποία σημειώνεται ο τόπος αποτέφρωσης, β) της έγγραφης πιστοποίησης ιατροδικαστή της περ. (β) της παρ. 1 ή άλλης αντίστοιχης πράξης αλλοδαπής αρχής, νομίμως μεταφρασμένης στην ελληνική γλώσσα και γ) της πράξης της αρμόδιας ελληνικής αρχής περί νόμιμης εισαγωγής της σορού στην Ελλάδα, όταν συντρέχει περίπτωση τέτοιας εισαγωγής.»

Άρθρο 33

Μεταφορά τέφρας ανθρώπου ή ζώου συντροφιάς - Προσθήκη παρ. 8 στο άρθρο 49α του ν. 4277/2014

Στο άρθρο 49α του ν. 4277/2014 (Α' 156) περί διαχείρισης της τέφρας προστίθεται παρ. 8 ως εξής:

«8. Επιτρέπεται η μεταφορά τέφρας ανθρώπου ή ζώου συντροφιάς από εταιρείες παροχής υπηρεσιών μεταφοράς, εφόσον αυτή βρίσκεται εντός σφραγισμένης τεφροδόχου και συνοδεύεται από πιστοποιητικό αποτέφρωσης. Το πρώτο εδάφιο ισχύει και για τις περιπτώσεις μεταφοράς προς τον σκοπό εξαγωγής της τέφρας στην αλλοδαπή.»

Άρθρο 34

Κωλύματα και ασυμβίβαστα μετακλητών υπαλλήλων και ειδικών συμβούλων - Αντικατάσταση παρ. 3 άρθρου 63 ν. 4940/2022

Η παρ. 3 του άρθρου 63 του ν. 4940/2022 (Α' 112) αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Όσοι συνεργάτες των ιδιαίτερων γραφείων του άρθρου 46 του ν. 4622/2019 (Α' 133) περί στελέχωσης των ιδιαίτερων γραφείων, υπηρέτησαν σε αυτά μέχρι ή υπηρετούν κατά την 1η.6.2023, υποβάλλουν τη δήλωση του δεύτερου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 76 του ν. 4622/2019 μέχρι την 30ή.6.2023.»

Άρθρο 35

Έλεγχος των προϋποθέσεων για την κατάρτιση συνδυασμών από το Α1 Τμήμα του Αρείου Πάγου - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 32 π.δ. 26/2012

Το πέμπτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 32 του π.δ. 26/2012 (Α' 57) τροποποιείται με την προσθήκη της φράσης «, στη σύνθεση του οποίου συμμετέχουν ο Πρόεδρος αυτού και όλα τα μέλη του, το οποίο λαμβάνει ή δύναται να ζητεί σχετική τεκμηρίωση από τις κατά περίπτωση αρμόδιες δικαστικές ή άλλες αρχές» και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Στις βουλευτικές εκλογές λαμβάνουν μέρος είτε συνδυασμοί υποψηφίων ενός μόνο κόμματος είτε συν-

δυασμοί συνασπισμού περισσότερων του ενός συνεργαζόμενων κομμάτων είτε συνασπισμοί ανεξάρτητων υποψηφίων είτε μεμονωμένοι υποψήφιοι. Για την κατάρτιση συνδυασμού πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) Το κόμμα να έχει ιδρυθεί νόμιμα.

β) Ο πρόεδρος, ο γενικός γραμματέας, τα μέλη της διοικούσας επιτροπής, ο νόμιμος εκπρόσωπος και η πραγματική ηγεσία του κόμματος να μην έχουν καταδικασθεί σε οποιονδήποτε βαθμό σε κάθειρξη για τα αδικήματα των Κεφαλαίων 1 6 του Δεύτερου Βιβλίου του Ποινικού Κώδικα, ή σε οποιαδήποτε ποινή για εγκλήματα του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα που επισύρουν την ποινή της ισόβιας κάθειρξης. Η αποστέρηση του δικαιώματος κατάρτισης συνδυασμών, σύμφωνα με την παρούσα περίπτωση, ισχύει για τη χρονική διάρκεια της επιβληθείσας ποινής και υπολογίζεται από την επομένη της ημέρας της οριστικής καταδικαστικής απόφασης. Η έκτιση ή μη της ποινής ή η παραγραφή αυτής δεν ασκεί επιρροή στον υπολογισμό του ανωτέρω χρονικού διαστήματος. Στο πλαίσιο του παρόντος άρθρου, η πραγματική ηγεσία έχει την έννοια ότι πρόσωπο άλλο από εκείνο που κατέχει τυπικά θέση προέδρου, γενικού γραμματέα, μέλους της διοικούσας επιτροπής ή νομίμου εκπροσώπου με συγκεκριμένες πράξεις του εμφανίζεται να ασκεί διοίκηση του κόμματος, ή να έχει τοποθετήσει εικονική ηγεσία, ή να έχει τον ηγετικό πολιτικό ρόλο προς το εκλογικό σώμα.

γ) Η οργάνωση και η δράση του κόμματος να εξυπηρετεί την ελεύθερη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος.

Η κρίση περί του ότι η δράση του πολιτικού κόμματος δεν εξυπηρετεί την ελεύθερη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος δύναται να λάβει χώρα μόνο όταν υφίσταται καταδίκη σε οποιονδήποτε βαθμό υποψηφίων βουλευτών ή ιδρυτικών μελών ή διατελεσάντων προέδρων για τα αδικήματα των άρθρων 134, 187 και 187Α του Ποινικού Κώδικα.

Στην περίπτωση συνασπισμού κομμάτων οι ανωτέρω προϋποθέσεις πρέπει να συντρέχουν για καθένα από τα κόμματα που απαρτίζουν τον συνασπισμό.

Η συνδρομή των προϋποθέσεων της παρούσας ελέγχεται αυτεπαγγέλτως από το Α1 Τμήμα του Αρείου Πάγου, στη σύνθεση του οποίου συμμετέχουν ο Πρόεδρος αυτού και όλα τα μέλη του, το οποίο λαμβάνει ή δύναται να ζητεί σχετική τεκμηρίωση από τις κατά περίπτωση αρμόδιες δικαστικές ή άλλες αρχές. Προς υποβοήθηση της κρίσης του, δικαίωμα να υποβάλουν υπόμνημα με στοιχεία τεκμηρίωσης μέχρι τη λήξη της προθεσμίας της παρ. 1 του άρθρου 34, έχουν:

i) τα πολιτικά κόμματα και οι συνασπισμοί κομμάτων που έχουν εκλέξει αντιπροσώπους στη Βουλή των Ελλήνων στις τελευταίες γενικές βουλευτικές εκλογές από τους συνδυασμούς του ίδιου κόμματος ή συνασπισμού,

ii) τα πολιτικά κόμματα και οι συνασπισμοί που έχουν εκλέξει αντιπροσώπους στις τελευταίες εκλογές για την ανάδειξη των Ελλήνων αντιπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Το Α1 Τμήμα του Αρείου Πάγου σε περίπτωση αυτεπάγγελτου ελέγχου ή υποβολής υπομνημάτων με στοιχεία τεκμηρίωσης για τα οριζόμενα, καλεί με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο το ελεγχόμενο κόμμα, να λάβει γνώση και να υποβάλει υπόμνημα με τις απόψεις του.»

Άρθρο 36

Χώρος υποδοχής και υποστήριξης εκλογέων με αναπηρία και μειωμένη κινητικότητα κατά τις βουλευτικές εκλογές - Προσθήκη παρ. 3Α στο άρθρο 83 του π.δ. 26/2012

Στο άρθρο 83 του π.δ. 26/2012 (Α' 57), περί του τρόπου ψηφοφορίας κατά τις βουλευτικές εκλογές, προστίθεται παρ. 3Α ως εξής:

«3Α. Σε κάθε κατάσταση ψηφοφορίας στην ελληνική επικράτεια, στο οποίο δεν καθίσταται δυνατό όλα τα εκλογικά τμήματα να βρίσκονται σε ισόγειο όροφο και να πληρούν τα κριτήρια προσβασιμότητας Ατόμων με Αναπηρία (Α.μεΑ.), λειτουργεί χώρος υποδοχής και υποστήριξης εκλογέων με αναπηρία και μειωμένη κινητικότητα. Η λειτουργία, τα χαρακτηριστικά και ο ρόλος του χώρου προσδιορίζονται ως εξής:

α. Ο χώρος υποδοχής και υποστήριξης εκλογέων με αναπηρία και μειωμένη κινητικότητα βρίσκεται στον ισόγειο όροφο του καταστήματος ψηφοφορίας, είναι προσβάσιμος σε άτομα με κινητικά προβλήματα, διαθέτει ειδική ράμπα εφόσον χρειάζεται, πληροί τις ισχύουσες προδιαγραφές πυρασφάλειας, διαθέτει αναρτημένο διακριτό και ευδιάκριτα αναγνώσιμο τίτλο για την εύκολη αναγνώρισή του από τους εκλογείς και τους συνοδούς αυτών και είναι εφοδιασμένος με διαχωριστικό ψηφοφορίας (παραβάν).

β. Την ευθύνη για τη δημιουργία του ως άνω χώρου έχει ο οικείος δήμος, ο οποίος επιλέγει αυτόν που διαθέτει τα καταλληλότερα κατά τα ανωτέρω τεχνικά χαρακτηριστικά.

γ. Στον χώρο αυτόν παρευρίσκεται υπάλληλος του οικείου δήμου, και εφόσον ο αριθμός των δημοτικών υπαλλήλων δεν επαρκεί, της περιφέρειας, ο οποίος ορίζεται με σχετική απόφαση του δημάρχου ή του περιφερειάρχη και έχει την ευθύνη για την εύρυθμη λειτουργία του χώρου, την υποδοχή των εκλογέων που προσέρχονται σε αυτόν και την επικοινωνία με τον δικαστικό αντιπρόσωπο.

δ. Με την προσέλευση του εκλογέα στον χώρο υποδοχής και υποστήριξης εκλογέων με αναπηρία και μειωμένη κινητικότητα, ο αρμόδιος υπάλληλος της περ. γ' ενημερώνει αμελλητί με κάθε πρόσφορο μέσο τον δικαστικό αντιπρόσωπο του εκλογικού τμήματος στο οποίο ανήκει ο εκλογέας και του αναφέρει τα στοιχεία ταυτότητάς του. Ο δικαστικός αντιπρόσωπος, αφού επαληθεύσει την εγγραφή του εκλογέα στον εκλογικό κατάλογο, προσέρχεται στον χώρο υποδοχής και υποστήριξης εκλογέων με αναπηρία και μειωμένη κινητικότητα, έχοντας μαζί του πλήρη σειρά ψηφοδελτίων, ένα λευκό ψηφοδέλτιο και έναν φάκελο με σφραγίδα και μονογραφή για την εισαγωγή του ψηφοδελτίου.

ε. Ο δικαστικός αντιπρόσωπος επαληθεύει τα στοιχεία ταυτότητας του εκλογέα με τα αντίστοιχα στοιχεία

του εκλογικού καταλόγου και διαβεβαιώνεται ως προς την ταυτοπροσωπία του. Στον χώρο εντός του διαχωριστικού ψηφοφορίας για την επιλογή του ψηφοδελτίου, αποκλειστική πρόσβαση, εφόσον είναι αναγκαίο, εκτός από τον εκλογέα, έχουν: εα) ο δικαστικός αντιπρόσωπος και εβ) τυχόν συνοδός του εκλογέα, με την ευθύνη και την παρουσία του δικαστικού αντιπροσώπου. Ο δικαστικός αντιπρόσωπος βοηθά στην έκφραση της επιθυμίας του εκλογέα με την απαιτούμενη διακριτικότητα και εχεμύθεια για την τήρηση της μυστικότητας της ψήφου.

στ. Στο κατάστημα ψηφοφορίας και στον χώρο υποδοχής και υποστήριξης εκλογέων με αναπηρία και μειωμένη κινητικότητα επιτρέπεται η είσοδος σκύλων βοήθειας (οδηγών) ατόμων με αναπηρία.

ζ. Μετά την έξοδο του εκλογέα από το διαχωριστικό ψηφοφορίας, ο δικαστικός αντιπρόσωπος με ευθύνη του παίρνει τον φάκελο που περιέχει το ψηφοδέλτιο που επέλεξε ο εκλογέας, τον μεταφέρει στο αντίστοιχο εκλογικό τμήμα όπου είναι εγγεγραμμένος να ψηφίσει ο εκλογέας και τον ρίχνει στην κάλπη. Ο δικαστικός αντιπρόσωπος προβαίνει στη διαδικασία της ενημέρωσης του εκλογικού καταλόγου και της αρμόδιας εφορευτικής επιτροπής. Σε όλα τα στάδια της ως άνω καθοριζόμενης διαδικασίας, με την επιφύλαξη του δευτέρου εδαφίου της περ. ε', ο δικαστικός αντιπρόσωπος συνοδεύεται από μέλη της εφορευτικής επιτροπής, καθώς και από εκλογικούς αντιπρόσωπους.»

Άρθρο 37

Εκλογή Προέδρου συμβουλίου δημοτικής κοινότητας από 301 έως 2.000 κατοίκων - Εκλογή συμβούλων δημοτικών κοινοτήτων - Εκλογή προέδρων δημοτικών κοινοτήτων έως 300 κατοίκους και συμβούλων δημοτικών κοινοτήτων από 301 έως 2.000 κατοίκους - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 79 ν. 3852/2010, άρθρων 29 και 30 ν. 4804/2021

1. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 79 του ν. 3852/2010 (Α' 87): α) προστίθεται η λέξη «δημοτικής», β) οι λέξεις «άνω των τριακοσίων (300) κατοίκων» αντικαθίστανται με τις λέξεις «από τριακοσίων έναν (301) έως δύο χιλιάδες (2.000) κατοίκους», γ) μετά από τις λέξεις «στη σειρά συνδυασμού» προστίθενται οι λέξεις «στη δημοτική κοινότητα», και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Πρόεδρος του συμβουλίου της δημοτικής κοινότητας από τριακοσίων έναν (301) έως δύο χιλιάδες (2.000) κατοίκους ορίζεται ο σύμβουλος του πρώτου κατά σειρά συνδυασμού στη δημοτική κοινότητα που έλαβε τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης μεταξύ των υποψηφίων του συνδυασμού του και σε περίπτωση ισοψηφίας, αυτός που είναι γραμμένος πρώτος στην απόφαση επικύρωσης της εκλογής από το αρμόδιο Πρωτοδικείο. Σε περίπτωση ισοψηφίας μεταξύ των δύο πρώτων συνδυασμών, Πρόεδρος ορίζεται ο υποψήφιος που έλαβε τις περισσότερες ψήφους. Η μη αποδοχή του αξιώματος του Προέδρου δεν οδηγεί σε απώλεια της ιδιότητας μέλους του συμβουλίου της κοινότητας.»

2. Στις παρ. 1 και 2 του άρθρου 29 του ν. 4804/2021 (Α' 90) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 η φράση «των τριακοσίων ενός (301) κατοίκων» αντικαθίσταται με τις λέξεις «των δύο χιλιάδων ενός (2.001) κατοίκων», β) η περ. α) της παρ. 2 καταργείται και οι παρ. 1 και 2 διαμορφώνονται ως εξής:

«1. Στις δημοτικές κοινότητες με πληθυσμό μεγαλύτερο ή ίσο των δύο χιλιάδων ενός (2.001) κατοίκων, ο συνδυασμός του επιτυχόντος δημάρχου λαμβάνει τα τρία πέμπτα (3/5) του συνόλου των εδρών των συμβούλων σε κάθε δημοτική κοινότητα και οι επιλαχόντες συνδυασμοί λαμβάνουν τα δύο πέμπτα (2/5). Το κλάσμα που προκύπτει, στρογγυλοποιείται στην πλησιέστερη ακέραια μονάδα. Αν κατά τον υπολογισμό των τριών πέμπτων (3/5) και των δύο πέμπτων (2/5) του συνόλου των εδρών προκύπτει κλάσμα μικρότερο του ημίσεος της μονάδας, δεν υπολογίζεται, ενώ αν προκύπτει κλάσμα μεγαλύτερο του ημίσεος, στρογγυλοποιείται στην επόμενη μονάδα. Για την κατανομή των εδρών των λοιπών συνδυασμών εφαρμόζεται η παρ. 4 του άρθρου 26 με βάση το αποτέλεσμα στη δημοτική κοινότητα.

2. Με βάση την παρ. 1, οι έδρες του συμβουλίου της δημοτικής κοινότητας που αναλογούν στα τρία πέμπτα (3/5) και στα δύο πέμπτα (2/5) έχουν, αντίστοιχα, ως εξής:

α) [Καταργείται],

β) στα συμβούλια δημοτικών κοινοτήτων που αποτελούνται από πέντε (5) μέλη, τρεις (3) και δύο (2) έδρες, αντίστοιχα,

γ) στα συμβούλια δημοτικών κοινοτήτων που αποτελούνται από ένδεκα (11) μέλη, επτά (7) και τέσσερις (4) έδρες, αντίστοιχα, και

δ) στα συμβούλια δημοτικών κοινοτήτων που αποτελούνται από δεκαπέντε (15) μέλη, εννέα (9) και έξι (6) έδρες, αντίστοιχα.»

3. Το άρθρο 30 του ν. 4804/2021 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 30

Εκλογή προέδρων δημοτικών κοινοτήτων
έως 300 κατοίκους και συμβούλων δημοτικών
κοινοτήτων από 301 έως 2.000 κατοίκους

1. Στις δημοτικές κοινότητες με πληθυσμό έως και τριακόσιους (300) κατοίκους, πρόεδρος της δημοτικής κοινότητας εκλέγεται ο πρώτος σε σταυρούς προτίμησης υποψήφιος του συνδυασμού που συγκέντρωσε κατά την αρχική ψηφοφορία (α' γύρος) στη δημοτική κοινότητα την απόλυτη ή σχετική πλειοψηφία του συνόλου των έγκυρων ψηφοδελτίων. Οι λοιποί υποψήφιοι του ιδίου συνδυασμού, κατά τη σειρά των σταυρών που έλαβαν, λογίζονται ως αναπληρωματικοί. Σε περίπτωση ισοψηφίας, το αρμόδιο πρωτοδικείο διενεργεί κλήρωση.

2. Στις εκλογές των συμβουλίων δημοτικής κοινότητας από τριακοσίους έναν (301) έως δύο χιλιάδες (2.000) κατοίκους, η κατανομή των εδρών γίνεται αναλογικά, μεταξύ όλων των συνδυασμών που συμμετέχουν στις εκλογές και έχουν υποψηφίους για το συμβούλιο της δημοτικής κοινότητας από τριακοσίους έναν (301) έως δύο χιλιάδες (2.000) κατοίκους, με τον ακόλουθο τρόπο:

α) Το σύνολο των έγκυρων ψηφοδελτίων που έλαβαν στη δημοτική κοινότητα από τριακοσίους έναν (301) έως δύο χιλιάδες (2.000) κατοίκους όλοι μαζί οι συνδυασμοί που συμμετείχαν στις εκλογές και είχαν υποψηφίους για το συμβούλιο της δημοτικής κοινότητας από τριακοσίους έναν (301) έως δύο χιλιάδες (2.000), διαιρείται με τον αριθμό των εδρών του συμβουλίου δημοτικής κοινότητας από τριακοσίους έναν (301) έως δύο χιλιάδες (2.000) κατοίκους, αυξημένο κατά μία (1) μονάδα. Το πηλίκο που προκύπτει, παραλειπομένου του κλάσματος, αποτελεί το εκλογικό μέτρο.

β) Ο αριθμός των έγκυρων ψηφοδελτίων κάθε συνδυασμού διαιρείται στη συνέχεια με το εκλογικό μέτρο και κάθε συνδυασμός καταλαμβάνει τόσες έδρες, όσο και το ακέραιο πηλίκο αυτής της διαίρεσης.

γ) Εάν οι έδρες που καταλαμβάνουν οι συνδυασμοί που συμμετέχουν στην κατανομή με την προηγούμενη διαδικασία είναι λιγότερες από τις προς διάθεση έδρες, οι έδρες που απομένουν, διανέμονται ανά μία μεταξύ όλων αυτών των συνδυασμών, ανάλογα με τα αξιοσημείωτα υπόλοιπα που έχουν.

δ) Αν οι συνδυασμοί αυτοί ή μερικοί από αυτούς έχουν ίσο αριθμό αξιοσημείωτων υπολοίπων, γίνεται κλήρωση.

ε) Αν και μετά από τη διανομή των εδρών με βάση τα αξιοσημείωτα υπόλοιπα παραμένουν αδιάθετες έδρες, αυτές κατανέμονται ανά μία, ανάλογα με τον συνολικό αριθμό των έγκυρων ψηφοδελτίων που έλαβε κάθε συνδυασμός.

στ) Αν οι έδρες που καταλαμβάνουν οι συνδυασμοί με το εκλογικό μέτρο είναι περισσότερες από τις προς διάθεση έδρες, η πλεονάζουσα έδρα αφαιρείται από τον συνδυασμό που έχει το μικρότερο σχετικώς υπόλοιπο έγκυρων ψηφοδελτίων. Σε περίπτωση ίσου αριθμού έγκυρων ψηφοδελτίων δύο (2) ή και περισσότερων συνδυασμών, ενεργείται μεταξύ αυτών κλήρωση από το αρμόδιο πρωτοδικείο.

3. Αν έχει ανακηρυχθεί ένας μόνο συνδυασμός για το συμβούλιο της δημοτικής κοινότητας από τριακοσίους έναν (301) έως δύο χιλιάδες (2.000) κατοίκους, ο πρόεδρος του συμβουλίου δημοτικής κοινότητας έως τριακοσίους (300) κατοίκους και οι σύμβουλοι της δημοτικής κοινότητας από τριακοσίους έναν (301) έως δύο χιλιάδες (2.000) κατοίκους εκλέγονται από τον μοναδικό αυτόν συνδυασμό. Οι πρώτοι κατά σειρά σε σταυρούς προτίμησης, μέχρι να συμπληρωθεί ο αριθμός των εδρών του συμβουλίου της δημοτικής κοινότητας από τριακοσίους έναν (301) έως δύο χιλιάδες (2.000) κατοίκους εκλέγονται τακτικοί σύμβουλοι και οι υπόλοιποι αναπληρωματικοί.

4. Αν έχουν ανακηρυχθεί δύο (2) μόνο συνδυασμοί για το συμβούλιο δημοτικής κοινότητας από τριακοσίους έναν (301) έως δύο χιλιάδες (2.000) κατοίκους ή για τον πρόεδρο δημοτικής κοινότητας έως 300 κατοίκους και ισοψηφήσουν, το πρωτοδικείο ενεργεί κλήρωση για ανάδειξη του πλειοψηφούντος συνδυασμού. Στην περίπτωση αυτή, στα τριμελή συμβούλια δημοτικής κοινότητας κατανέμονται στον πλειοψηφούντα συνδυασμό δύο (2) έδρες και στον επιλαχόντα συνδυασμό μία (1) έδρα. Την έδρα προέδρου δημοτικής κοινότητας έως

τριακόσιους (300) κατοίκους λαμβάνει ο συνδυασμός που πλειοψήφησε.

5. Αν ισοψηφήσουν περισσότεροι από δύο (2) συνδυασμοί, το πρωτοδικείο ενεργεί κλήρωση. Στα τριμελή συμβούλια δημοτικής κοινότητας από τριακοσίους έναν (301) έως δύο χιλιάδες (2.000) κατοίκους, ο πρώτος συνδυασμός εκλέγει τον πρόεδρο και οι άλλοι δύο συνδυασμοί από έναν σύμβολο δημοτικής κοινότητας από τριακοσίους έναν (301) έως δύο χιλιάδες (2.000) κατοίκους. Αν ισοψηφήσουν περισσότεροι από δύο (2) συνδυασμοί για τον πρόεδρο της δημοτικής κοινότητας έως τριακόσιους (300) κατοίκους, το πρωτοδικείο ενεργεί κλήρωση για ανάδειξη του πλειοψηφούντος συνδυασμού, ο οποίος και λαμβάνει την έδρα του προέδρου της δημοτικής κοινότητας έως τριακόσιους (300) κατοίκους. Αν υποψήφιοι του ίδιου συνδυασμού ισοψηφήσουν, το πρωτοδικείο ενεργεί κλήρωση.»

Άρθρο 38

Γονικές άδειες στους Ο.Τ.Α. α' βαθμού - Τροποποίηση άρθρου 60 Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων

Στο άρθρο 60 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (ν. 3584/2007, Α' 143) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στο τρίτο εδάφιο της παρ. 1 μετά από τη λέξη «ξεχωριστά» προστίθενται οι λέξεις «τμηματικά ή συνεχόμενα», β) στην παρ. 2: β) αντικαθίστανται τα εδάφια τρίτο και τέταρτο, ββ) στο πέμπτο εδάφιο οι λέξεις «του πρώτου εδαφίου ή η άδεια του δεύτερου εδαφίου» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ή η εναλλακτικώς χορηγούμενη άδεια των εννέα (9) μηνών», γ) στην παρ. 4 γίνεται νομοτεχνική βελτίωση, δ) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 9 οι λέξεις «εφόσον το υιοθετημένο ή το αναδεχόμενο τέκνο είναι ηλικίας έως έξι (6) ετών» αντικαθίστανται από τις λέξεις «εφόσον το τέκνο είναι ηλικίας έως οκτώ (8) ετών» και το άρθρο 60 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 60

Διευκολύνσεις υπαλλήλων με οικογενειακές υποχρεώσεις

1. Η προβλεπόμενη από την παρ. 2 του άρθρου 58 άδεια άνευ αποδοχών χορηγείται αυτοτελώς σε κάθε φυσικό, θετό και ανάδοχο γονέα υποχρεωτικά, χωρίς γνώμη υπηρεσιακού συμβουλίου, όταν πρόκειται για ανατροφή τέκνου ηλικίας έως και οκτώ (8) ετών. Για τους υπαλλήλους που έχουν έως δύο (2) τέκνα και δικαιούνται την άδεια του πρώτου εδαφίου, η υπηρεσία που βαρύνεται με την υποχρέωση μισθοδοσίας του υπαλλήλου, υποχρεούται να καταβάλλει στον γονέα μηνιαίως, για κάθε τέκνο, ποσό ίσο με τον ελάχιστο νομοθετημένο μισθό, για τους δύο (2) πρώτους μήνες της άδειας. Οι γονείς διδύμων, τριδύμων και περισσότερων πολύδυμων τέκνων δικαιούνται να λάβουν την άδεια του πρώτου εδαφίου για κάθε παιδί ξεχωριστά, τμηματικά ή συνεχόμενα, και δικαιούνται να λάβουν την παροχή του δεύτερου εδαφίου για δύο (2) μήνες επιπλέον, ανεξαρτήτως του αριθμού των παιδιών που γεννήθηκαν μαζί. Οι μονογονείς, λόγω θανάτου του άλλου γονέα ή λόγω ολικής αφαίρεσης της γονικής μέριμνας ή μη αναγνώρισης του

τέκνου από τον άλλον γονέα, δικαιούνται τις διευκολύνσεις των προηγούμενων εδαφίων εις διπλούν. Σε περίπτωση γέννησης τρίτου και περισσότερων τέκνων, για χρονικό διάστημα τριών (3) μηνών, η άδεια του πρώτου εδαφίου χορηγείται με πλήρεις αποδοχές. Η άδεια των προηγούμενων εδαφίων χορηγείται είτε συνεχόμενα είτε τμηματικά, αλλά σε κάθε περίπτωση δεν είναι δυνατή η χορήγησή της για διάστημα μικρότερο του ενός (1) μηνός. Για κάθε τέκνο, διάστημα τεσσάρων (4) μηνών της άδειας του πρώτου εδαφίου λογίζεται ως χρόνος πραγματικής δημόσιας υπηρεσίας για κάθε συνέπεια. Η αίτηση για χορήγηση της άδειας των προηγούμενων εδαφίων υποβάλλεται τουλάχιστον έναν (1) μήνα πριν από την έναρξη της άδειας, εκτός εάν συντρέχουν έκτακτοι λόγοι, οι οποίοι καθιστούν αναγκαία την έναρξη της άδειας σε συντομότερο χρονικό διάστημα. Η αρμόδια υπηρεσία απαντά στην αίτηση του υπαλλήλου άμεσα και πάντως το αργότερο εντός ενός (1) μηνός από την υποβολή της.

1Α. Η διευκόλυνση της παρ. 1Α του άρθρου 58 χορηγείται αυτοτελώς σε κάθε φυσικό, θετό και ανάδοχο γονέα υποχρεωτικά, χωρίς γνώμη υπηρεσιακού συμβουλίου, όταν πρόκειται για ανατροφή τέκνου ηλικίας έως και οκτώ (8) ετών.

2. Ο χρόνος εργασίας του υπάλληλου που είναι γονέας μειώνεται κατά δύο (2) ώρες ημερησίως, εφόσον έχει τέκνα ηλικίας έως δύο (2) ετών, και κατά μία (1) ώρα, εφόσον έχει τέκνα ηλικίας από δύο (2) έως τεσσάρων (4) ετών. Υπάλληλος που είναι γονέας, δικαιούται εννέα (9) μήνες άδεια με αποδοχές για ανατροφή παιδιού, εφόσον δεν κάνει χρήση του μειωμένου ωραρίου που προβλέπεται στο προηγούμενο εδάφιο. Ο θετός και ανάδοχος γονέας δικαιούται τις διευκολύνσεις των προηγούμενων εδαφίων αμέσως μετά τη χορήγηση της άδειας της παρ. 9 και σε κάθε περίπτωση έως τη συμπλήρωση των οκτώ (8) ετών του τέκνου. Εφόσον επιλεγεί από τον θετό ή ανάδοχο γονέα η διευκόλυνση του μειωμένου ωραρίου, αυτό χορηγείται ως μείωση του χρόνου εργασίας κατά δύο (2) ώρες για τα πρώτα δύο (2) έτη από την περαίωση της διαδικασίας της υιοθεσίας ή της αναδοχής αντίστοιχα και κατά μία (1) ώρα για τα επόμενα δύο (2) έτη και σε κάθε περίπτωση έως τη συμπλήρωση των οκτώ (8) ετών του τέκνου.

Για τον γονέα που είναι άγαμος ή χήρος ή διαζευγμένος ή έχει αναπηρία 67% και άνω, το κατά μία (1) ώρα μειωμένο ωράριο ή η εναλλακτικώς χορηγούμενη άδεια των εννέα (9) μηνών προσαυξάνονται κατά έξι (6) μήνες ή έναν (1) μήνα, αντίστοιχα.

Ο χρόνος εργασίας γονέα υπαλλήλου μειώνεται κατά μία (1) ώρα ημερησίως για δύο (2) επιπλέον έτη, μετά από την απόκτηση τέταρτου τέκνου, ανεξαρτήτως της άδειας ή της διευκόλυνσης που έχει επιλεγεί προηγουμένως. Το ίδιο δικαίωμα θεμελιώνεται και μετά από την απόκτηση κάθε τέκνου μετά το τέταρτο.

Υπάλληλος που αποκτά δίδυμα, τρίδυμα ή και περισσότερα τέκνα, δικαιούται επιπλέον άδεια ανατροφής έξι (6) μηνών με αποδοχές για κάθε τέκνο πέραν του ενός.

3. Με την επιφύλαξη της πρόβλεψης περί αυτοτελούς άσκησης των διευκολύνσεων του παρόντος άρθρου, αν

και οι δύο γονείς είναι υπάλληλοι, με κοινή τους δήλωση, που κατατίθεται στις υπηρεσίες τους, καθορίζεται ποιος από τους δύο θα κάνει χρήση των διευκολύνσεων του παρόντος, εκτός αν με τη δήλωση αυτή καθορίσουν χρονικά διαστήματα που ο καθένας θα κάνει χρήση, μέσα στα οριζόμενα κατά περίπτωση ηλικιακά όρια του τέκνου. Αν η σύζυγος του υπαλλήλου ή ο σύζυγος της υπαλλήλου εργάζεται στον ιδιωτικό τομέα, εφόσον δικαιούται όμοιες ολικώς ή μερικώς διευκολύνσεις, ο σύζυγος ή η σύζυγος υπάλληλος δικαιούται να κάνει χρήση των διευκολύνσεων της παρ. 2 κατά το μέρος που η σύζυγος αυτού ή ο σύζυγος αυτής δεν κάνει χρήση των δικών της ή των δικών του δικαιωμάτων ή κατά το μέρος που αυτά υπολείπονται των διευκολύνσεων της παρ. 2.

4. Όταν ο ένας γονέας λάβει την άδεια της παρ. 1 ή τη διευκόλυνση της παρ. 1Α, ο άλλος δεν έχει δικαίωμα να κάνει χρήση των διευκολύνσεων της παρ. 2 του άρθρου αυτού για το ίδιο διάστημα.

5. Σε περίπτωση διάστασης, διαζυγίου, χηρείας ή γέννησης τέκνου χωρίς γάμο των γονέων του, την άδεια της παρ. 1 και τις διευκολύνσεις της παρ. 2 του παρόντος άρθρου δικαιούται ο γονέας που ασκεί την επιμέλεια.

6. Οι υπηρεσίες υποχρεούνται να διευκολύνουν τους υπαλλήλους που έχουν τέκνα, τα οποία παρακολουθούν μαθήματα πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, για να επισκέπτονται το σχολείο των παιδιών τους, με σκοπό την παρακολούθηση της σχολικής τους επίδοσης.

7. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου και καθορίζεται το ανώτατο όριο ημερών απουσίας.

8. Υπάλληλοι που έχουν ανήλικα τέκνα, δικαιούνται άδεια με αποδοχές έως τέσσερις (4) εργάσιμες ημέρες για κάθε ημερολογιακό έτος σε περίπτωση ασθένειας των τέκνων τους. Για τους υπαλλήλους που είναι τρίτεκνοι ή ως άνω άδεια ανέρχεται σε επτά (7) εργάσιμες ημέρες για κάθε ημερολογιακό έτος και για τους υπαλλήλους που είναι πολύτεκνοι σε δέκα (10) εργάσιμες ημέρες. Για τους υπαλλήλους που είναι μονογονείς, η ως άνω άδεια ανέρχεται σε οκτώ (8) εργάσιμες ημέρες για κάθε ημερολογιακό έτος. Σε περίπτωση που και οι δύο γονείς είναι υπάλληλοι, το δικαίωμα είναι αυτοτελές για κάθε γονέα.

9. Σε υπαλλήλους που υιοθετούν τέκνο, καθώς και σε υπαλλήλους που γίνονται ανάδοχοι γονείς, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 10 και 11 του ν. 4538/2018 (Α' 85), πέραν των διευκολύνσεων της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, χορηγείται άδεια τριών (3) μηνών με πλήρεις αποδοχές εντός του πρώτου εξαμήνου μετά την περαίωση της διαδικασίας της υιοθεσίας ή της αναδοχής αντίστοιχα, εφόσον το τέκνο είναι ηλικίας έως οκτώ (8) ετών. Ένας μήνας από την άδεια αυτή μπορεί να καλύπτει απουσία του υπαλλήλου κατά το προ της υιοθεσίας ή της αναδοχής διάστημα. Στους γονείς που αποκτούν τέκνο με τη διαδικασία της παρένθετης μητρότητας, κατά το άρθρο 1464 Α.Κ., πέραν των διευκολύνσεων της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, χορηγείται άδεια τριών (3) μηνών με πλήρεις αποδοχές αμέσως μετά τη γέννηση του τέκνου.»

Άρθρο 39

Παραμονή στην υπηρεσία μετά από τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας - Τροποποίηση άρθρου 49 π.δ. 410/1988

Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 49 του π.δ. 410/1988 (Α' 191) προστίθενται εδάφια τρίτο, τέταρτο και πέμπτο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Το προσωπικό του κεφαλαίου αυτού, εκτός αν διαφορετικά ο νόμος ορίζει, απολύεται αυτοδικαίως από την υπηρεσία, μόλις συμπληρώσει το εξηκοστό δεύτερο (62ο) έτος της ηλικίας του. Για την εφαρμογή της διάταξης του προηγούμενου εδαφίου, ως ημέρα γέννησης λαμβάνεται πάντοτε η 31η Δεκεμβρίου του έτους γέννησης.

Αν το προσωπικό αυτό κατά τη συμπλήρωση του 62ου έτους της ηλικίας του δεν έχει συμπληρώσει σαράντα (40) έτη συνολική υπηρεσία στο Δημόσιο, παρατείνεται η παραμονή του στην Υπηρεσία έως τη συμπλήρωση της υπηρεσίας αυτής και όχι πέραν του εξηκοστού έβδομου (67ου) έτους της ηλικίας.

Το προσωπικό με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου της παρούσας, εφόσον δεν έχει συμπληρώσει το εξηκοστό έβδομο (67ο) έτος της ηλικίας του, δύναται, για επιτακτικούς λόγους υπηρεσιακών αναγκών που δεν δύναται αιτιολογημένα να εξυπηρετηθούν βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας και υπό την προϋπόθεση ότι συναινεί ο υπάλληλος, να παραμείνει στην ενεργό υπηρεσία με απόφαση του αρμόδιου ανώτατου μονοπρόσωπου οργάνου διοίκησης του φορέα. Η απόφαση του τρίτου εδαφίου εκδίδεται σε κάθε περίπτωση πριν από την αυτοδίκαιη απόλυση του υπαλλήλου, αναρτάται στον διαδικτυακό τόπο του προγράμματος «Διαύγεια» και κοινοποιείται υποχρεωτικά στην αρμόδια Γενική Γραμματεία για θέματα ανθρώπινου δυναμικού του Υπουργείου Εσωτερικών.

Ο χρόνος, κατά τον οποίο το διατηρούμενο προσωπικό παραμένει στην ενεργό υπηρεσία μέχρι τη συμπλήρωση του εξηκοστού έβδομου (67ου) έτους της ηλικίας του, λογίζεται ως πραγματικός χρόνος υπηρεσίας και ασφάλισης των άρθρων 15 και 34 του ν. 4387/2016 (Α' 85).»

Άρθρο 40

Μετάταξη για λόγους συνυπηρέτησης τριτέκνων ή πολυτέκνων δημοσίων υπαλλήλων - Προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 11Α του ν. 4440/2016

Στο άρθρο 11Α του ν. 4440/2016 (Α' 224) προστίθεται παρ. 5 ως εξής:

«5. Σε περίπτωση υπαλλήλου με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου, ο οποίος αιτείται να μεταταχθεί σε νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, στο οποίο δεν υφίστανται και δεν προβλέπονται αντίστοιχες θέσεις προσωπικού με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου, δύναται να μεταταχθεί στην υπηρεσία αυτή υπό τις προϋποθέσεις και τους όρους του παρόντος με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου και υπάγεται για κάθε συνέπεια στις διατάξεις που διέπουν την υπηρεσιακή κατάσταση του προσωπικού του φορέα υποδοχής. Σε αντίθετη περίπτωση, εφόσον ο υπάλληλος δεν επιθυμεί την αλλαγή

της εργασιακής του σχέσης κατά τα ανωτέρω, είναι επιτρεπτή η μετάταξη σε άλλους φορείς της ίδιας περιοχής, όπου υφίστανται θέσεις δημοσίου δικαίου, με αίτηση που υποβάλλεται στην Κεντρική Επιτροπή Κινητικότητας τηρουμένων κατά τα λοιπά των προϋποθέσεων και των όρων του παρόντος.»

Άρθρο 41

Ζητήματα ανθρώπινου δυναμικού των αποκεντρωμένων διοικήσεων - Τροποποίηση άρθρου 111 ν. 4604/2019 και περ. 1 παρ. Α άρθρου 20 ν. 4354/2015

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 111 του ν. 4604/2019 (Α' 50) η λέξη «Συντονιστή» αντικαθίσταται από τη λέξη «Γραμματέα» και το άρθρο 111 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 111

Θέσεις δικηγόρων με έμμισθη εντολή στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις

1. Για τη στελέχωση του Γραφείου κάθε Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης συνιστώνται δύο (2) θέσεις δικηγόρων με έμμισθη εντολή, για την παροχή νομικών συμβουλών και γνωμοδοτήσεων.

2. Οι δικηγόροι προσλαμβάνονται, σύμφωνα με το άρθρο 43 του ν. 4194/2013 (Α' 208) «Κώδικας Δικηγόρων».

2. Οι δικηγόροι που έχουν ήδη προσληφθεί στο γραφείο του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, από την έναρξη ισχύος του παρόντος, μετακινούνται αυτοδικαίως και υπηρετούν στο Γραφείο του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Οι διαδικασίες πρόσληψης που εκκρεμούν και αφορούσαν πρόσληψη στο Γραφείο του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 111 του ν. 4604/2019, από την έναρξη ισχύος του παρόντος, αφορούν πρόσληψη στο Γραφείο του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

3. Στην περ. 1 της παρ. Α του άρθρου 20 του ν. 4354/2015 (Α' 176) προστίθεται νέο πέμπτο εδάφιο ως εξής:

«Ειδικά για το προσωπικό των υπηρεσιών υποστήριξης και εποπτείας των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού και των Διευθύνσεων Αλλοδαπών και Μετανάστευσης (ΔΑΜ) των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, έως την 15η.4.2024 η απόφαση καθιέρωσης υπερωριακής εργασίας ή απασχόλησης κατά τις εξαιρέσιμες μέρες, για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, εκδίδεται από τον Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης, με ειδική αιτιολογία, από την οποία προκύπτει η αναγκαιότητα αυτή, προς αντιμετώπιση αυξημένων υπηρεσιακών αναγκών.»

Άρθρο 42

Εγκαταστάσεις Συνοριακής Διάβασης Πρεσπών - Προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 63 του ν. 5027/2023

Στην άρθρο 63 του ν. 5027/2023 (Α' 48) προστίθεται παρ. 4 ως εξής:

«4. Ως προς την έκταση της παρ. 1, η οποία απαιτείται κατ' εφαρμογή των οριζόμενων στο άρθρο πρώτο του ν. 4614/2019 (Α' 79) για τη χωροθέτηση, εγκατάσταση,

κατασκευή και λειτουργία της συνοριακής διάβασης, ισχύουν τα εξής:

α) Η διαχείριση του γεωτεμαχίου που βρίσκεται στη Δημοτική Κοινότητα Λαιμού της Δημοτικής Ενότητας Πρεσπών του Δήμου Πρεσπών της Περιφερειακής Ενότητας Φλώρινας της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, όπως αυτό αποτυπώνεται με τα στοιχεία Α, Β, Γ, Δ, Ρ, Π, Ο, Ξ, Ν, Μ, Λ, Κ, Ι, Α στο από μηνός Φεβρουαρίου 2023 διάγραμμα του Παραρτήματος ΙΙ, εμβαδού 3.934,32 τ.μ., και το οποίο εμφανίζεται στο οικείο κτηματολογικό φύλλο με αριθμό ΚΑΕΚ 47043ΕΚ00089 και κύριο το ελληνικό δημόσιο, περιέρχεται αυτοδικαίως στο Υπουργείο Εσωτερικών, από τη δημοσίευση του παρόντος.

β) Το γεωτεμάχιο που βρίσκεται στη Δημοτική Κοινότητα Λαιμού της Δημοτικής Ενότητας Πρεσπών του Δήμου Πρεσπών της Περιφερειακής Ενότητας Φλώρινας της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, όπως αυτό αποτυπώνεται με τα στοιχεία Ι, Κ, Λ, Μ, Ν, Ξ, Ο, Π, Ρ, Ε, Ζ, Η, Θ, Ι στο από μηνός Φεβρουαρίου 2023 διάγραμμα του Παραρτήματος ΙΙ, εμβαδού 15.937,85 τ.μ., και το οποίο εμφανίζεται στο οικείο κτηματολογικό φύλλο με αριθμό ΚΑΕΚ 470431402016 και κύριο τον Δήμο Πρεσπών, περιέρχεται, με απόφαση του οικείου Δημοτικού Συμβουλίου, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, στο ελληνικό δημόσιο, υπό τη διαχείριση του Υπουργείου Εσωτερικών.»

Άρθρο 43

Συμβάσεις ορισμένου χρόνου στην πυρασφάλεια - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 206 Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων

Στο άρθρο 206 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (ν. 3584/2007, Α' 143) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) πριν από τις λέξεις «Συμβάσεις διάρκειας τριών (3) μηνών που συνάφθηκαν» διαγράφεται ο αριθμός 2, δεδομένου ότι είχε τεθεί εκ παραδρομής στο άρθρο 116 του ν. 4547/2018 (Α' 102), β) το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 τροποποιείται ως προς τη διάρκεια των συμβάσεων ορισμένου χρόνου στην πυρασφάλεια, γ) το τρίτο εδάφιο διαγράφεται και το άρθρο 206 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 206

Προσωπικό για κατεπείγουσες εποχικές ή πρόσκαιρες ανάγκες Ο.Τ.Α.

1. Ειδικά επιτρέπεται η πρόσληψη προσωπικού οποιασδήποτε ειδικότητας με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου από τους Ο.Τ.Α. για την αντιμετώπιση κατεπείγουσων εποχικών ή πρόσκαιρων αναγκών, με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου της οποίας η διάρκεια δεν υπερβαίνει τους δύο (2) μήνες μέσα σε συνολικό διάστημα δώδεκα (12) μηνών. Κατ' εξαίρεση, η πρόσληψη προσωπικού της ανωτέρω κατηγορίας που απασχολείται στις δημοτικές κατασκηνώσεις γίνεται με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου, της οποίας η διάρκεια δεν υπερβαίνει τους τρεις (3) μήνες σε συνολικό διάστημα δώδεκα (12) μηνών, και η πρόσληψη προσωπικού που απασχολείται στην πυρασφάλεια γίνεται με σύμβαση

εργασίας ορισμένου χρόνου, της οποίας η διάρκεια δεν υπερβαίνει τους πέντε (5) μήνες, ενώ για τη ναυαγοσωστική κάλυψη των ακτών γίνεται με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου, της οποίας η διάρκεια δεν υπερβαίνει τους τέσσερις (4) μήνες, σε συνολικό διάστημα δώδεκα (12) μηνών.

Ο υπολογισμός του δωδεκάμηνου γίνεται σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 21 του ν. 2738/1999 (Α' 180). Παράταση ή σύναψη νέας σύμβασης μέσα στο ανωτέρω δωδεκάμηνο διάστημα ή μετατροπή της σύμβασης σε αορίστου χρόνου είναι αυτοδικαίως άκυρες.

Ο φορέας που διενεργεί την πρόσληψη αποστέλλει τον πίνακα των προσληπτέων κάθε φορά στο Α.Σ.Ε.Π., καθώς και όλους τους πίνακες προσληπτέων κάθε έτους, το αργότερο μέχρι την 31η Ιανουαρίου του επόμενου έτους. Το Α.Σ.Ε.Π. διενεργεί έλεγχο για τη συνδρομή των όρων πρόσληψης της παρούσας περίπτωσης. Εάν κατά τον έλεγχο διαπιστωθεί ότι απασχολείται ή απασχολήθηκε προσωπικό κατά παράβαση των ανωτέρω διατάξεων, εφαρμόζεται η παρ. 15 του άρθρου 21 του ν. 2190/1994, όπως συμπληρώθηκε και ισχύει.

2. Επιτρέπεται η πρόσληψη υπαλλήλου αντίστοιχης ειδικότητας με σύμβαση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου, κατά παρέκκλιση των σχετικών διατάξεων, για την αντιμετώπιση κατεπειγουσών αναγκών που εμφανίζονται σε περίπτωση απουσίας τακτικού, μοναδικού στον κλάδο υπαλλήλου, λόγω κυήσεως, τοκετού και μητρότητας, αργίας ή διαθεσιμότητας και για το χρονικό διάστημα διάρκειας του κωλύματος.

3. Η πρόσληψη του προσωπικού των ανωτέρω παραγράφων δεν υπάγεται στη διαδικασία έγκρισης της Π.Υ.Σ. 33/2006 (Α' 280), όπως ισχύει.»

Άρθρο 44

Ερμηνευτική διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 20 του ν. 4735/2020

Κατά την αληθινή έννοια της παρ. 2 του άρθρου 20 του ν. 4735/2020 (Α' 297), σε περίπτωση διορισμού δημοσίων υπαλλήλων, μονίμων ή με σχέση Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου στις θέσεις της παρ. 1 του ιδίου άρθρου, τα καθήκοντά τους σε οποιαδήποτε θέση στο Δημόσιο ή σε νομικά πρόσωπα του δημοσίου τομέα, κατά την έννοια της περ. (α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), αναστέλλονται κατά το χρονικό διάστημα άσκησης των καθηκόντων τους στις θέσεις της παρ. 1 του άρθρου 20 του ν. 4735/2020.

Άρθρο 45

Παρατάσεις ρυθμίσεων αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών

1. Για το έτος 2023, η προθεσμία της παρ. 1 του άρθρου 160 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006, Α' 114), ως προς την ισχύ του προϋπολογισμού των Ο.Τ.Α. Α' βαθμού, παρατείνεται από τη λήξη της έως την 31η.5.2023.

2. Σύμβασεις δήμων που έχουν συναφθεί κατ' εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 4674/2020 (Α' 53), περί υποστήριξης τεχνικών υπηρεσιών και υπηρεσιών δόμησης των Ο.Τ.Α., μπορούν να παραταθούν από τη

λήξη τους, με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, και πάντως όχι πέραν της 30ής.6.2024.

3. Οι συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου, που έχουν συναφθεί από το Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Ιωαννίνων κατ' εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 25 του ν. 4613/2019 (Α' 78) και δεν έχουν ανασταλεί κατ' εφαρμογή των παρ. 2 και 6 του άρθρου 206 του ν. 4820/2021 (Α' 130), παρατείνονται αυτοδικαίως από τη λήξη τους και μέχρι τις 30.9.2023.

Άρθρο 46

Αδυναμία λήψης απόφασης από δημοτικά και περιφερειακά συμβούλια - Τροποποίηση παρ. 10 άρθρου 67 και παρ. 3 άρθρου 169 ν. 3852/2010

1. Στην παρ. 10 του άρθρου 67 του ν. 3852/2010 (Α' 87) προστίθεται έβδομο εδάφιο και η παρ. 10 διαμορφώνεται ως εξής:

«10. Αν κάποιο μέλος του δημοτικού συμβουλίου αρνηθεί ψήφο ή δώσει λευκή ψήφο, λογίζεται ως παρόν κατά τη συνεδρίαση, μόνο για τον σχηματισμό της απαρτίας. Τόσο η άρνηση ψήφου όσο και η λευκή ψήφος δεν υπολογίζονται στην καταμέτρηση θετικών και αρνητικών ψήφων. Τα μέλη του συμβουλίου που ήταν παρόντα κατά την έναρξη της συνεδρίασης και με την παρουσία τους υπήρξε απαρτία, ακόμα και αν αποχωρήσουν, λογίζονται ως παρόντα μέχρι το τέλος της συνεδρίασης, ως προς την ύπαρξη απαρτίας. Η απαρτία αυτή θεωρείται ότι συντρέχει για όλα τα θέματα που περιλαμβάνονται στην ημερήσια διάταξη της συνεδρίασης. Για τη λήψη απόφασης για κάθε συγκεκριμένο θέμα, η απαιτούμενη πλειοψηφία υπολογίζεται επί των πραγματικά παρόντων μελών κατά την ψηφοφορία. Για τις συνεδριάσεις τηρούνται πρακτικά.

Εάν μετά από δύο (2) συνεδριάσεις διαπιστώνεται αδυναμία λήψης απόφασης για ένα θέμα λόγω μη επίτευξης της απαιτούμενης πλειοψηφίας, το θέμα παραπέμπεται για συζήτηση και λήψη απόφασης στην οικονομική επιτροπή ή την επιτροπή ποιότητας ζωής, ανάλογα με το αντικείμενο του θέματος.»

2. Στην παρ. 3 του άρθρου 169 του ν. 3852/2010 προστίθεται πέμπτο εδάφιο και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Τα μέλη του συμβουλίου που ήταν παρόντα κατά την έναρξη της συνεδρίασης και με την παρουσία τους υπήρξε απαρτία και αν ακόμα αποχωρήσουν μεταγενέστερα, λογίζονται ως παρόντα μέχρι το τέλος της συνεδρίασης, ως προς την ύπαρξη απαρτίας. Η απαρτία αυτή θεωρείται ότι συντρέχει για όλα τα θέματα που περιλαμβάνονται στην ημερήσια διάταξη της συνεδρίασης. Για τη λήψη απόφασης για κάθε συγκεκριμένο θέμα η απαιτούμενη πλειοψηφία υπολογίζεται επί των πραγματικά παρόντων μελών κατά την ψηφοφορία. Για τις συνεδριάσεις τηρούνται πρακτικά.

Εάν μετά από δύο (2) συνεδριάσεις διαπιστώνεται αδυναμία λήψης απόφασης για ένα θέμα λόγω μη επίτευξης της απαιτούμενης πλειοψηφίας, το θέμα παραπέμπεται για συζήτηση και λήψη απόφασης στην οικονομική επιτροπή.»

**ΜΕΡΟΣ Δ'
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ****ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ ΤΩΝ
ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ
ΚΩΔΙΚΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ
Ν. 4798/2021 - ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΗ ΡΥΘΜΙΣΗ ΓΙΑ
ΤΟΥΣ ΕΥΡΩΠΑΙΟΥΣ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΙΣ****Άρθρο 47
Τρόπος απόδειξης γνώσης χειρισμού
ηλεκτρονικού υπολογιστή - Τροποποίηση
παρ. 1 άρθρου 26 ν. 4798/2021**

Στην περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 26 του Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων (ν. 4798/2021, Α' 68) η αναφορά στο π.δ. 50/2001 (Α' 39), περί καθορισμού των προσόντων διορισμού σε θέσεις φορέων του δημοσίου τομέα, αντικαθίσταται από την αναφορά στο π.δ. 85/2022 (Α' 232), περί καθορισμού προσόντων διορισμού σε φορείς του Δημοσίου (Προσοντολόγιο - Κλαδολόγιο) και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Οι υποψήφιοι δικαστικοί υπάλληλοι του Κλάδου ΠΕ Τεκμηρίωσης και Επικουρίας Δικαστικού Έργου διαθέτουν τα προσόντα και δεν έχουν τα κωλύματα που προβλέπονται για τους δικαστικούς υπαλλήλους. Επιπλέον:

α) Έχουν άδεια άσκησης του δικηγορικού επαγγέλματος από δικηγορικό σύλλογο της χώρας ή από αρμόδια αρχή κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ηνωμένου Βασιλείου ή είναι υπάλληλοι μόνιμοι ή με σύμβαση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου, που περιλαμβάνονται στις κατηγορίες της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 4440/2016 (Α' 224), συμβολαιογράφοι, δικαστικοί επιμελητές ή δικαστικοί υπάλληλοι, εφόσον διαθέτουν τα τυπικά προσόντα που προβλέπονται στο παρόν άρθρο, εκτός από εκείνο της άδειας άσκησης δικηγορικού επαγγέλματος και κατέχουν πτυχίο νομικής σχολής ημεδαπού πανεπιστημίου ή πτυχίο νομικής σχολής αλλοδαπού πανεπιστημίου, εφόσον έχει λάβει ακαδημαϊκή ή επαγγελματική αναγνώριση.

β) Να έχουν γνώση χειρισμού ηλεκτρονικού υπολογιστή στα αντικείμενα: (α) επεξεργασία κειμένων, (β) υπολογιστικά φύλλα και (γ) υπηρεσίες διαδικτύου, που αποδεικνύεται με τον τρόπο που προβλέπεται από το π.δ. 85/2022 (Α' 232) για τους δημόσιους διοικητικούς υπαλλήλους.»

**Άρθρο 48
Δυνατότητα υποβολής ένστασης κατά του
πίνακα των υποψηφίων που αποκλείονται
από τη συμμετοχή στον διαγωνισμό για τους
δικαστικούς υπαλλήλους - Τροποποίηση παρ. 4
άρθρου 28 ν. 4798/2021**

Στην παρ. 4 του άρθρου 28 του Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων (ν. 4798/2021, Α' 68) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) προστίθενται νέα εδάφια, τρίτο, τέταρτο και πέμπτο, β) στο νέο έκτο εδάφιο πριν από τη λέξη «πίνακες» προστίθεται η λέξη «τελικοί» και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Ο πρόεδρος της επιτροπής του διαγωνισμού ορίζει τους υπαλλήλους που επικουρούν τη διενέργεια του διαγωνισμού. Η επιτροπή του διαγωνισμού, με την επικουρία των ως άνω δικαστικών υπαλλήλων, ελέγχει την πληρότητα των δικαιολογητικών των υποψηφίων και κατάρτιζε για κάθε κατεύθυνση πίνακες τόσο των υποψηφίων που μπορούν να συμμετάσχουν στον διαγωνισμό όσο και εκείνων που αποκλείονται. Οι υποψήφιοι που περιλαμβάνονται στον πίνακα των αποκλεισμένων έχουν τη δυνατότητα υποβολής ένστασης εντός δύο (2) εργάσιμων ημερών από την ανάρτηση των πινάκων στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Η αίτηση υποβάλλεται ηλεκτρονικά στο Υπουργείο Δικαιοσύνης. Η Επιτροπή του διαγωνισμού του άρθρου 29 αποφαινεται επί των ενστάσεων που υποβλήθηκαν εντός τριών (3) ημερών από το πέρας της προθεσμίας υποβολής τους. Οι τελικοί πίνακες αναρτώνται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης.»

**Άρθρο 49
Ορισμός δικαστικών λειτουργών ως εξεταστών
ξένων γλωσσών - Αποζημίωση μελών
επιτροπής διαγωνισμού - Χώροι διεξαγωγής
διαγωνισμού και υλικοτεχνική υποστήριξη -
Τροποποίηση άρθρου 29 ν. 4798/2021**

Στο άρθρο 29 του Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων (ν. 4798/2021, Α' 68) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) τα δύο πρώτα εδάφια της παρ. 5 αντικαθίστανται με ένα νέο εδάφιο, β) η παρ. 7 τροποποιείται ώστε δικαιούμενοι αποζημίωσης να καθίστανται και οι δικαστικοί υπάλληλοι που επικουρούν τη διενέργεια των διαγωνισμών, γ) προστίθεται παρ. 8 και το άρθρο 29 διαμορφώνονται ως εξής:

**«Άρθρο 29
Επιτροπές του διαγωνισμού**

1. Ο διαγωνισμός διενεργείται από επιτροπές, οι οποίες συγκροτούνται για κάθε κατεύθυνση χωριστά, με απόφαση της Διοικητικής Ολομέλειας του ανώτατου δικαστηρίου, που εκδίδεται μέχρι την 30ή Ιουνίου κάθε έτους. Σε κάθε επιτροπή προεδρεύει ο αρχαιότερος δικαστικός λειτουργός.

2. Η επιτροπή για την κατεύθυνση της Διοικητικής Δικαιοσύνης αποτελείται από: α) έναν (1) Σύμβουλο της Επικρατείας, β) έναν (1) Πρόεδρο Εφετών των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και γ) έναν (1) Πάρεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας, με τους αναπληρωτές τους.

3. Η επιτροπή για την κατεύθυνση της Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης αποτελείται από:

α) έναν (1) Αρεοπαγίτη, β) έναν (1) Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου και γ) έναν (1) Πρόεδρο Εφετών, με τους αναπληρωτές τους.

4. Η επιτροπή για την κατεύθυνση του Ελεγκτικού Συνεδρίου αποτελείται από: α) έναν (1) Σύμβουλο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, β) έναν (1) Αντεπίτροπο της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο και γ) έναν (1) Πάρεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με τους αναπληρωτές τους.

5. Με απόφαση του Προέδρου της επιτροπής ορίζονται οκτώ (8) εξεταστές ξένων γλωσσών, με τους αναπληρωτές τους, για την εξέταση της αγγλικής, γαλλικής,

γερμανικής και ιταλικής γλώσσας, ως ακολούθως: (α) για την κατεύθυνση της Διοικητικής Δικαιοσύνης, ορίζονται δόκιμοι εισηγητές και εισηγητές του Συμβουλίου της Επικρατείας, (β) για την κατεύθυνση της Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης, ορίζονται πάρεδροι παρά πρωτοδίκαις και πρωτοδίκες, (γ) για την κατεύθυνση των εισαγγελιών, ορίζονται αντεισαγγελεείς και εισαγγελεείς πρωτοδικών και (δ) για την κατεύθυνση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ορίζονται δόκιμοι εισηγητές και εισηγητές του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Ο διορισμός γίνεται για την εξέταση κάθε ξένης γλώσσας χωριστά.

6. Χρέη γραμματέα κάθε Επιτροπής ασκεί δικαστικός υπάλληλος, ο οποίος ορίζεται με τον αναπληρωτή του με απόφαση του Προέδρου της Επιτροπής.

7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης ρυθμίζονται τα θέματα που σχετίζονται με την αποζημίωση των μελών των Επιτροπών, των εξεταστών των ξένων γλωσσών, των επιτηρητών, των γραμματέων των επιτροπών του διαγωνισμού, των δικαστικών υπαλλήλων που επικουρούν τη διενέργεια των διαγωνισμών και τη διαδικασία καταβολής τους.

8. Ο Πρόεδρος της επιτροπής του διαγωνισμού μπορεί να ζητεί από υπηρεσίες του Δημοσίου ή νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου την παροχή κατάλληλων χώρων για τη διεξαγωγή του διαγωνισμού, καθώς και υλικοτεχνική υποστήριξη. Οι αποδέκτες της αίτησης, εφόσον πρόκειται για υπηρεσίες του Δημοσίου, είναι υποχρεωμένοι να παράσχουν τη ζητούμενη συνδρομή, χωρίς οικονομική επιβάρυνση, για τον φορέα διενέργειας του διαγωνισμού.»

Άρθρο 50

Ισοβαθμία επιτυχόντων - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 30 ν. 4798/2021

Στην παρ. 4 του άρθρου 30 του Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων (ν. 4798/2021, Α' 68) προστίθενται τρίτο και τέταρτο εδάφιο για την περίπτωση ισοβαθμίας στην τελευταία θέση των επιτυχόντων και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Επιτυχόντες κατά το στάδιο αυτό είναι όσοι βαθμολογήθηκαν με πενήντα (50) και άνω στις εκατό (100) μονάδες σε καθεμία από τις δύο δοκιμασίες, εκτός εάν ο αριθμός τους υπερβαίνει το τριπλάσιο του αριθμού των θέσεων που προκηρύχθηκαν. Στην περίπτωση αυτή, επιτυχόντες θεωρούνται όσοι καταλαμβάνουν στη σειρά κατάταξης θέση εντός του αριθμού αυτού. Ως υπεράριθμοι επιτυχόντες θεωρούνται και όσοι έλαβαν ακριβώς την ίδια βαθμολογία με τον τελευταίο επιτυχόντα που κατέλαβε στη σειρά κατάταξης θέση εντός του αριθμού αυτού. Η ρύθμιση αυτή εφαρμόζεται σε όλα τα στάδια του διαγωνισμού.»

Άρθρο 51

Πίνακες διοριστέων και δηλώσεις προτίμησης επιτυχόντων - Προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 31 του ν. 4798/2021

Στο άρθρο 31 του Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων (ν. 4798/2021, Α' 68), περί βαθμολόγησης των υποψηφίων, προστίθεται παρ. 5 ως εξής:

«5. Ο πίνακας των διοριστέων ανά δικαστήριο ή εισαγγελία ή γενική επιτροπεία καταρτίζεται από την οικεία επιτροπή του διαγωνισμού με βάση τη σειρά επιτυχίας τους στον διαγωνισμό και τις δηλώσεις προτίμησης των επιτυχόντων κατά σειρά προτεραιότητας σε όλες τις θέσεις που προκηρύσσονται. Οι επιτυχόντες του διαγωνισμού υποβάλλουν δήλωση με τις προτιμήσεις τους εντός δύο (2) εργάσιμων ημερών από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως του πίνακα οριστικών αποτελεσμάτων.»

Άρθρο 52

Διορισμός και τοποθέτηση δοκίμων υπαλλήλων κλάδου ΠΕ Τεκμηρίωσης και Επικουρίας Δικαστικού Έργου - Αντικατάσταση παρ. 1 και 2 και κατάργηση παρ. 3 άρθρου 32 ν. 4798/2021

Στο άρθρο 32 του Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων (ν. 4798/2021, Α' 68) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) οι παρ. 1 και 2 αντικαθίστανται, β) η παρ. 3 καταργείται, και το άρθρο 32 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 32

Διορισμός

1. Οι επιτυχόντες, μετά την υποβολή των απαιτούμενων δικαιολογητικών, διορίζονται ως δόκιμοι υπάλληλοι του κλάδου ΠΕ Τεκμηρίωσης και Επικουρίας Δικαστικού Έργου και τοποθετούνται στο κατά την παρ. 5 του άρθρου 31 δικαστήριο, εισαγγελία ή γενική επιτροπεία με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Δικαιοσύνης που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Οι θέσεις που προκηρύχθηκαν και μένουν κενές λόγω της μη προσέλευσης επιτυχόντων του διαγωνισμού προς ορκωμοσία και ανάληψη υπηρεσίας, καλύπτονται από τους επόμενους στη σειρά κατάταξης στον πίνακα οριστικών αποτελεσμάτων, εφόσον βαθμολογήθηκαν με πενήντα (50) και άνω στις εκατό (100) μονάδες σε όλα τα στάδια του διαγωνισμού και σε μία τουλάχιστον ξένη γλώσσα. Για τον διορισμό τους εφαρμόζονται αναλόγως οι παρ. 4 και 5 του άρθρου 31.

3. [Καταργείται].»

Άρθρο 53

Μεταβατικές διατάξεις για τον εν εξελίξει διαγωνισμό για τους δικαστικούς υπαλλήλους και την επιλογή Ευρωπαϊού Εισαγγελέα - Προσθήκη άρθρου 59Α στον ν. 5026/2023

1. Τα άρθρα 47 έως 52 καταλαμβάνουν και τις διαγωνιστικές διαδικασίες που είναι εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος.

2. Μετά το άρθρο 59 του ν. 5026/2023 (Α' 45) προστίθεται νέο άρθρο 59Α ως εξής:

«Άρθρο 59Α

Μεταβατική διάταξη για την επιλογή Ευρωπαϊού Εισαγγελέα

Η παρ. 1 του άρθρου 48 δεν καταλαμβάνει την εν εξελίξει διαδικασία επιλογής Ευρωπαϊού Εισαγγελέα κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ
ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ Ν. 5026/2023 -
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΤΟΝ Ν. 5026/2023

Άρθρο 54
Ηλεκτρονική καταχώριση κατάστασης
υπόχρεων προσώπων - Τροποποίηση παρ. 1
άρθρου 17 ν. 5026/2023

Στην παρ. 1 του άρθρου 17 του ν. 5026/2023 (Α' 45) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στο δεύτερο εδάφιο οι λέξεις «30 Μαρτίου» αντικαθίστανται από τις λέξεις «30 Απριλίου», β) στο έβδομο εδάφιο πριν από τις λέξεις «στην φορολογική αρχή» προστίθεται η φράση «στο Εθνικό Μητρώο Επικοινωνίας του άρθρου 17 του ν. 4704/2020 (Α' 133) ή αν δεν υπάρχει εκεί,» και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Εντός των πρώτων δεκαπέντε (15) ημερών κάθε μήνα για τις αρχικές Δ.Π.Κ. και μέχρι το τέλος Μαΐου κάθε έτους για τις ετήσιες Δ.Π.Κ., ο αρμόδιος φορέας ή τα όργανα διοίκησης του φορέα στον οποίο υπάγονται ή από τον οποίο εποπτεύονται οι υπόχρεοι ετήσιας Δ.Π.Κ., υποχρεούται να καταχωρίσει ηλεκτρονικά, μέσω της ενιαίας διαδικτυακής εφαρμογής, και να οριστικοποιήσει την κατάσταση των υπόχρεων προσώπων, συμπεριλαμβανομένων των συζύγων τους, των εν διαστάσει συζύγων τους ή των προσώπων με τα οποία έχουν συνάψει σύμφωνο συμβίωσης, όπως ορίζεται στο άρθρο 1 του ν. 4356/2015 (Α' 181). Για τον σκοπό αυτόν, οι υπόχρεοι γνωστοποιούν στον αρμόδιο φορέα ή τα όργανα διοίκησης του φορέα στον οποίο υπάγονται ή από τον οποίο εποπτεύονται τον Αριθμό Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.) τους, καθώς και αυτόν των συζύγων τους, των εν διαστάσει συζύγων τους ή των προσώπων με τα οποία έχουν συνάψει σύμφωνο συμβίωσης μέχρι τις 30 Απριλίου κάθε έτους, ώστε να επικαιροποιηθεί η κατάσταση υπόχρεων προσώπων. Η κατάσταση περιλαμβάνει υπόχρεους που απέκτησαν, κατέχουν ή απώλεσαν την ιδιότητα του υπόχρεου στην προηγούμενη χρήση ή στις τρεις (3) προηγούμενες χρήσεις για τους υπόχρεους του άρθρου 4, της περ. α' του άρθρου 6 και της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 8. Η μη ύπαρξη υπόχρεων δηλώνεται ηλεκτρονικά με την οριστικοποίηση μηδενικής κατάστασης από πιστοποιημένο χρήστη του φορέα. Ειδικώς, όσον αφορά στην ανάρτηση των καταστάσεων του πρώτου εδαφίου που αφορούν στους υπόχρεους της περ. α' του άρθρου 6, αρμόδιος φορέας ορίζεται το Υπουργείο Εσωτερικών. Η Επιτροπή Ελέγχου του άρθρου 25 μπορεί να ζητά από οποιαδήποτε υπηρεσία, φορέα ή νομικό ή φυσικό πρόσωπο που διαθέτει στοιχεία για πρόσωπα που υπάγονται στις περιπτώσεις του παρόντος Κεφαλαίου, κατάσταση των οικείων προσώπων. Με την οριστικοποίηση της κατάστασης των υπόχρεων προσώπων σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο, αποστέλλεται αυτόματα σχετικό μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου προς τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του υπόχρεου που είναι καταχωρισμένη στο Εθνικό Μητρώο Επικοινωνίας του άρθρου 17 του ν. 4704/2020 (Α' 133), ή αν δεν υπάρχει εκεί, στη φορολογική αρχή. Η ανωτέρω αποστολή επέ-

χει θέση ενημέρωσης των υπόχρεων προσώπων για την υποχρέωσή τους προς υποβολή Δ.Π.Κ. και απαλλάσσεται ο αρμόδιος υπάλληλος του φορέα ή του οργάνου του πρώτου εδαφίου από κάθε σχετική ευθύνη.»

ΜΕΡΟΣ Ε'
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΕΣ ΑΡΧΕΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΡΥΘΜΙΣΗ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΑ
ΚΑΤΟΧΥΡΩΜΕΝΕΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΕΣ ΑΡΧΕΣ

Άρθρο 55
Ενίσχυση της λειτουργικής ανεξαρτησίας
και νομική υποστήριξη των μελών και
του προσωπικού των συνταγματικά
κατοχυρωμένων ανεξάρτητων αρχών -
Προσθήκη άρθρου 2Α στον ν. 3051/2002

Στον ν. 3051/2002 (Α' 220) προστίθεται άρθρο 2Α ως εξής:

«Άρθρο 2Α
Ενίσχυση της λειτουργικής ανεξαρτησίας και νομική υποστήριξη μελών και προσωπικού των συνταγματικά κατοχυρωμένων ανεξάρτητων αρχών

1. Τα μέλη των συνταγματικά κατοχυρωμένων ανεξάρτητων αρχών και το προσωπικό τους με οποιαδήποτε έννομη σχέση:

(α) Δεν υπέχουν αστική ευθύνη έναντι οποιουδήποτε τρίτου για πράξεις ή παραλείψεις τους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Ευθύνονται μόνο έναντι του Ελληνικού Δημοσίου για πράξεις ή παραλείψεις τους από δόλο ή βαρεία αμέλεια,

(β) Δεν εξετάζονται ούτε διώκονται ποινικά για πράξεις ή παραλείψεις τους, για έκφραση γνώμης, υποβολή εισήγησης, πρόταση που διατύπωσαν ή απόφαση που έλαβαν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, εκτός αν ενήργησαν με δόλο.

2. Η δικαστική υπεράσπιση και νομική υποστήριξη των μελών και του προσωπικού των αρχών της παρ. 1 που υπηρετεί και απασχολείται σε αυτές με οποιαδήποτε έννομη σχέση, όταν ενάγονται ή εξετάζονται ή κατηγορούνται για πράξεις ή παραλείψεις που ανάγονται αποκλειστικά στην άσκηση των αρμοδιοτήτων τους και στην εκπλήρωση των καθηκόντων τους, ανατίθεται, εφόσον οι ανωτέρω το επιθυμούν, σε εξωτερικό δικηγόρο που ορίζεται από την Ολομέλειά τους ή τον Συνήγορο του Πολίτη προκειμένου για την εν λόγω ανεξάρτητη αρχή, με εξαίρεση τις πράξεις ή παραλείψεις οι οποίες στρέφονται κατά των αρχών ως συλλογικών οργάνων. Η οικεία ανεξάρτητη αρχή καλύπτει τη σχετική δαπάνη, εφόσον τα μέλη και τα προσωπικά της δεν ενήργησαν με δόλο ή βαρεία αμέλεια και δεν παραβίασαν το απόρρητο των πληροφοριών και στοιχείων που περιήλθαν σε γνώση τους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, το ανώτατο ύψος της οποίας προσδιορίζεται με απόφαση της Ολομέλειάς της ή του Συνηγόρου του Πολίτη, προκειμένου για την εν λόγω ανεξάρτητη αρχή. Η καταβολή των δαπανών βαρύνει τον προϋπολογισμό τους και γίνεται

κατόπιν αίτησης των ενδιαφερομένων προσώπων και με βάση τα κατά περίπτωση νόμιμα παραστατικά, με μόνη προϋπόθεση, πριν από την καταβολή των δαπανών αυτών, να έχει προηγηθεί σχετική εγκριτική απόφαση της Ολομέλειας της οικείας ανεξάρτητης αρχής ή του Συνηγόρου του Πολίτη, προκειμένου για την εν λόγω ανεξάρτητη αρχή, για την πραγματοποίηση της δαπάνης και να έχει αναληφθεί η σχετική δημοσιονομική υποχρέωση με απόφαση του διατάκτη. Το ενδιαφερόμενο μέλος και τα μέλη του προσωπικού δύνανται διαζευκτικά να χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες άλλου δικηγόρου της επιλογής τους. Το μέλος ή ο υπάλληλος, ο οποίος καταδικάζεται αμετάκλητα ή εις βάρος του οποίου εκδίδεται αμετάκλητη δικαστική απόφαση, με την οποία γίνεται δεκτή η σε βάρος τους ασκηθείσα αγωγή, είναι υποχρεωμένος να επιστρέψει στην ανεξάρτητη αρχή το σύνολο της δαπάνης που η οικεία αρχή έχει καταβάλει για τη δικαστική υπεράσπισή του, κατ' εφαρμογή και των σχετικών για την είσπραξη των δημοσίων εσόδων διατάξεων του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190).

3. Οι παρ. 1 και 2 ισχύουν και για τα μέλη και το προσωπικό των συνταγματικά κατοχυρωμένων ανεξάρτητων αρχών μετά από την αποχώρησή τους από την αρχή για οποιονδήποτε λόγο.

4. Δεν θίγονται από την εφαρμογή του παρόντος οι διατάξεις που παρέχουν τη δυνατότητα παράστασης των μελών και του προσωπικού των αρχών ενώπιον των δικαστηρίων με μέλη του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους ή της νομικής τους υπηρεσίας.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' **ΡΥΘΜΙΣΗ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ** **ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΕΣ ΑΡΧΕΣ**

Άρθρο 56 **Πεδίο εφαρμογής**

1. Το Κεφάλαιο Β' εφαρμόζεται στα παρακάτω νομικά πρόσωπα και αρχές (στο εξής Αρχές):

- (α) Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων,
- (β) Ενιαία Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων,
- (γ) Επιτροπή Ανταγωνισμού,
- (δ) Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων,
- (ε) Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων,
- (στ) Ρυθμιστική Αρχή Σιδηροδρόμων,
- (ζ) Ρυθμιστική Αρχή Λιμένων.

2. Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται αναλογικά και για την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

Άρθρο 57 **Πρόσληψη προσωπικού**

1. Η κάλυψη θέσεων ειδικού επιστημονικού προσωπικού των Αρχών του παρόντος Κεφαλαίου πραγματοποιείται σε συμφωνία με τον ετήσιο προγραμματισμό προσλήψεων του άρθρου 51 του ν. 4622/2019 (Α' 133) και, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, βάσει της διαδικασίας του παρόντος. Η οικεία

Αρχή συντάσσει σχετική προκήρυξη, την οποία υποβάλλει προς έλεγχο νομιμότητας στο Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.), που διενεργείται εντός ενός (1) μηνός από την υποβολή της. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία του δευτέρου εδαφίου, τεκμαίρεται η έγκριση του Α.Σ.Ε.Π.. Η προκήρυξη δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της οικείας Αρχής, καθώς και στην ιστοσελίδα του Α.Σ.Ε.Π., και σε δύο (2) εφημερίδες πανελλαδικής κυκλοφορίας. Στην προκήρυξη καθορίζονται: α) τα απαιτούμενα ανά ειδικότητα προσόντα, β) η διαδικασία επιλογής, γ) τα κριτήρια κατάταξης, δ) η προθεσμία υποβολής αιτήσεων των υποψηφίων και ο τρόπος υποβολής τους, ε) τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

2. Οι αιτήσεις, μαζί με όλα τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά, που υποβάλλονται σύμφωνα με την προκήρυξη της παρ. 1 στην οικεία Αρχή, αξιολογούνται από πενταμελή Επιτροπή Επιλογής Προσωπικού (Επιτροπή). Η Επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του ανώτατου συλλογικού οργάνου διοίκησης της Αρχής. Στην Επιτροπή συμμετέχουν δύο (2) μέλη του Α.Σ.Ε.Π. που ορίζονται από τον Πρόεδρό του και τρία (3) μέλη του ανώτατου συλλογικού οργάνου της Αρχής, που ορίζονται από τον Πρόεδρό της. Της Επιτροπής προεδρεύει μέλος της Αρχής. Η Επιτροπή διενεργεί δομημένη συνέντευξη όλων των υποψηφίων ή εκείνων που αξιολογεί ως επικρατέστερους. Μετά από τη συνέντευξη, η Επιτροπή συντάσσει προσωρινούς πίνακες επιλεγόμενων, κατά σειρά προτίμησης, τους οποίους δημοσιεύει στην ιστοσελίδα της. Οι σχετικοί πίνακες αποστέλλονται στο Α.Σ.Ε.Π. για έλεγχο νομιμότητας. Επί των πινάκων υφίσταται δικαίωμα υποβολής ενστάσεων εντός πέντε (5) ημερών από τη δημοσίευσή τους στον ιστότοπο της Αρχής, οι οποίες εξετάζονται από το Α.Σ.Ε.Π.. Το Α.Σ.Ε.Π. διενεργεί τον έλεγχο νομιμότητας, καθώς και τον κατ' ένσταση έλεγχο των πινάκων του προηγούμενου εδαφίου εντός διαστήματος δύο (2) μηνών από την ημερομηνία υποβολής των πινάκων αυτών και από την υποβολή των ενστάσεων σε αυτό και ενημερώνει εν συνεχεία την Αρχή, προκειμένου αυτή να καταρτίσει τον οριστικό πίνακα προσληπτέων. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία των δύο (2) μηνών, τεκμαίρεται η επικύρωση των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού από το Α.Σ.Ε.Π.. Η πρόσληψη γίνεται με απόφαση του αρμόδιου οργάνου της οικείας Αρχής.

Άρθρο 58 **Αποσπάσεις και μετατάξεις προσωπικού**

1. Αποσπάσεις και μετατάξεις υπαλλήλων των Αρχών του παρόντος Κεφαλαίου στους φορείς του δημόσιου τομέα της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143) ή μεταξύ των Αρχών του παρόντος Κεφαλαίου διενεργούνται μετά από σύμφωνη γνώμη του ανώτατου συλλογικού οργάνου διοίκησης της Αρχής, με κοινή απόφαση του ανώτατου συλλογικού οργάνου διοίκησης της Αρχής και του κατά περίπτωση αρμόδιου οργάνου του φορέα υποδοχής, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 9 του άρθρου 86 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτι-

κών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α' 26), δεν εφαρμόζεται στους υπαλλήλους των Αρχών του παρόντος Κεφαλαίου. Το προσωπικό της Αρχής, που δύναται να είναι αποσπασμένο σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο, δεν δύναται να υπερβαίνει το πέντε τοις εκατό (5%) του συνόλου των οργανικών θέσεων της Αρχής. Εφόσον κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος οι υφιστάμενες αποσπάσεις υπερβαίνουν το όριο του τρίτου εδαφίου, δεν επιτρέπεται νέα απόσπαση έως ότου ο αριθμός των υπαλλήλων που τελούν σε απόσπαση εναρμονίζεται προς το όριο του τρίτου εδαφίου. Κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης, οι αποδοχές των αποσπασμένων υπαλλήλων των Αρχών καταβάλλονται από τον φορέα υποδοχής.

2. Δεν επιτρέπονται οι αποσπάσεις και μετατάξεις υπαλλήλων των Αρχών του παρόντος σε οποιαδήποτε υπηρεσία ή σε ιδιαίτερα γραφεία Υπουργών, Υφυπουργών και Γενικών και Ειδικών Γραμματέων του Υπουργείου που παρακολουθεί ή ασκεί την εποπτεία ή είναι καθ' ύλην αρμόδιο για το αντικείμενο της κάθε αρχής.

3. Δεν επιτρέπονται διαθέσεις υπαλλήλων των Αρχών του παρόντος.

4. Απαγορεύονται οι αποσπάσεις και οι μετατάξεις υπαλλήλων των Αρχών του παρόντος Κεφαλαίου, για οποιαδήποτε αιτία, προ της παρόδου τριών (3) ετών από τον διορισμό τους.

5. Η διαδικασία της παρ. 1 του παρόντος δεν εφαρμόζεται στις παρατάσεις των αποσπάσεων, που λαμβάνουν χώρα κατ' εφαρμογή της παρ. 3 του άρθρου 278 του ν. 4738/2020 (Α' 207), περί αποσπάσεων στην Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης, καθώς και στις παρατάσεις των αποσπάσεων της παρ. 1 του άρθρου 38 του ν. 4314/2014 (Α' 265) σε συνδυασμό με την παρ. 1 του άρθρου 33 του ν. 4914/2022 (Α' 61), περί αποσπάσεων στις Ειδικές Υπηρεσίες του ν. 4914/2022 και του ν. 4314/2014 και στις παρατάσεις των αποσπάσεων της περ. γ' του άρθρου 8 του καταστατικού της ΜΟΔ ΑΕ που κωδικοποιήθηκε με το άρθρο 33 του ν. 3614/2007 (Α' 267), περί αποσπάσεων στη Μονάδα Οργάνωσης της Διαχείρισης των Αναπτυξιακών Προγραμμάτων ΑΕ (ΜΟΔ ΑΕ).

Άρθρο 59

Σύστημα κινήτρων και ανταμοιβής

1. Εφαρμόζεται σύστημα κινήτρων και ανταμοιβής για το προσωπικό των Αρχών του παρόντος, που λόγω αρμοδιότητας, υλοποιούν συγκεκριμένους στόχους των ανωτέρω Αρχών που τίθενται ετησίως από την Αρχή, εξειδικεύονται με την απόφαση της παρ. 2 και αντιστοιχίζονται με συγκεκριμένους δείκτες μέτρησης.

2. Οι οργανικές μονάδες κάθε Αρχής που σχετίζονται άμεσα με την υλοποίηση των ανωτέρω στόχων, καθώς και οι συγκεκριμένοι στόχοι ανά οργανική μονάδα, καθορίζονται με απόφαση του ανωτάτου συλλογικού οργάνου διοίκησης της κάθε Αρχής, στο πλαίσιο των στόχων που καθορίζονται στην οικεία νομοθεσία κάθε Αρχής. Οι αποφάσεις που λαμβάνονται σύμφωνα με την παρούσα, εγκρίνονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, εντός δύο (2) μηνών από την υποβολή τους.

3. Ο προϊστάμενος κάθε οργανικής μονάδας της παρ. 2, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως τη φύση των καθηκόντων των υπαλλήλων, την υλοποίηση των στόχων και την πλήρωση των κριτηρίων, που τίθενται με τις αποφάσεις της παρ. 2, και την εύρυθμη λειτουργία της οργανικής μονάδας, ορίζει τους υπαλλήλους, οι οποίοι εμπλέκονται άμεσα στην επίτευξη των ανωτέρω στόχων και είναι επιλέξιμοι για την καταβολή της επιπλέον ανταμοιβής. Η ως άνω επιλογή τελεί υπό την έγκριση του ανωτάτου συλλογικού οργάνου διοίκησης της Αρχής, το οποίο αποφαινεται σχετικώς εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την υποβολή της. Με την άπρακτη παρέλευση της ως άνω προθεσμίας, η επιλογή θεωρείται ότι έχει γίνει αποδεκτή.

4. Η ανταμοιβή υπολογίζεται επί του βασικού μισθού και του επιδόματος θέσης ευθύνης, δεν συμψηφίζεται με την προσωπική διαφορά της παρ. 1 του άρθρου 27 του ν. 4354/2015 (Α' 176) και την αντίστοιχη του άρθρου 155 του ν. 4472/2017 (Α' 74), δεν μπορεί να υπερβαίνει, ανά έτος, το δεκαπέντε τοις εκατό (15%) του αθροίσματος του ετήσιου βασικού μισθού και του επιδόματος θέσης ευθύνης κάθε υπαλλήλου και βαρύνει αποκλειστικά τον προϋπολογισμό της, υπόκειται δε στις ασφαλιστικές εισφορές και λοιπές κρατήσεις των πρόσθετων αποδοχών.

5. Με απόφαση του ανωτάτου συλλογικού οργάνου διοίκησης της κάθε Αρχής, λαμβανομένης υπόψη της απόφασης της παρ. 2, εξειδικεύονται η μέθοδος και το σύστημα αξιολόγησης της απόδοσης, το ύψος της επιπλέον ανταμοιβής, ο χρόνος και ο τρόπος καταβολής της, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή του παρόντος. Οι αποφάσεις που λαμβάνονται σύμφωνα με την παρούσα εγκρίνονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, εντός δύο (2) μηνών από την υποβολή τους.

6. Η παρ. 1 του άρθρου 28 του ν. 4354/2015 δεν εφαρμόζεται ως προς τις αμοιβές του συστήματος κινήτρων και ανταμοιβής της παρ. 1, που καταβάλλονται στο πάσης φύσεως προσωπικό των Αρχών. Οι αποδοχές των ανωτέρω δεν δύνανται να υπερβαίνουν σε ποσοστό εβδομήντα τοις εκατό (70%) το ποσό που προκύπτει από την ανάλογη εφαρμογή της περ. (α) της παρ. 3 του άρθρου 28 του ν. 4354/2015.

7. Οι Αρχές δύνανται να συγκροτούν, με απόφαση του ανωτάτου συλλογικού τους οργάνου, ανάλογα με τις ανάγκες τους, συνεργεία ελέγχου, μόνιμες και έκτακτες επιτροπές και ομάδες εργασίας για την εξέταση και έρευνα εξειδικευμένων θεμάτων που εμπίπτουν στις αρμοδιότητές τους, που χρήζουν ιδιαίτερης διαχείρισης ή άμεσης επίλυσης. Στα συνεργεία ελέγχου, στις μόνιμες και έκτακτες επιτροπές και ομάδες εργασίας δύνανται να συμμετέχει μέχρι και το δέκα τοις εκατό (10%) του προσωπικού των Αρχών. Το έργο των επιτροπών ή ομάδων εργασίας συντονίζει μέλος ή στέλεχος της Αρχής που ορίζεται με απόφαση Προέδρου. Οι εισηγήσεις και γνωμοδοτήσεις των επιτροπών και ομάδων εργασίας υποβάλλονται στα εκάστοτε αρμόδια όργανα της Αρχής. Με την ίδια ως άνω απόφαση ορίζεται, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, το ύψος των πρόσθετων αμοιβών των μελών των ως άνω επιτροπών και ομάδων εργασίας, που σωρευτικά δεν υπερβαίνει το είκοσι τοις εκατό (20%)

του βασικού μισθού. Οι σχετικές δαπάνες βαρύνουν αποκλειστικά τον προϋπολογισμό των Αρχών, κατά τις κείμενες διατάξεις, και δεν προκαλούν επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού. Εάν υφίστανται ειδικότερες διατάξεις που επιτρέπουν, ανάλογα με τις ανάγκες κάθε Αρχής, τη συγκρότηση κλιμακίων επιφυλακών, συνεργείων ελέγχου, μόνιμων και έκτακτων επιτροπών, καθώς και ομάδων εργασίας αυτές υπερισχύουν της παρούσας ρύθμισης για τις Αρχές αυτές.

8. Κατ' εξαίρεση της υποπερ. β' της περ. 2 της παρ. Α' του άρθρου 20 του ν. 4354/2015, με απόφαση του Προέδρου της Αρχής, το πάσης φύσεως προσωπικό της δύναται να εργασθεί καθ' υπέρβαση του κανονικού ωραρίου εργασίας τους, καθώς και Σάββατα, Κυριακές, αργίες και λοιπές εξαιρέσιμες ημέρες εργασίας. Με απόφαση της Αρχής πραγματοποιείται ο ορισμός του αριθμού των υπερωριών ανά εξάμηνο και η κατανομή τους στο προσωπικό της και καθορίζεται, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, το ύψος της υπερωριακής αμοιβής. Σε κάθε περίπτωση ο μέγιστος αριθμός αμειβόμενων υπερωριών ανά υπάλληλο δεν υπερβαίνει τις εκατόν εξήντα (160) ώρες ανά εξάμηνο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' **ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ** **ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ -** **ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ Ν. 4412/2016**

Άρθρο 60 **Ρυθμίσεις για τη συμμόρφωση της Ενιαίας** **Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων στις αποφάσεις** **των διοικητικών δικαστηρίων και την** **αναστολή προθεσμιών - Αντικατάσταση** **παρ. 12 άρθρου 372 ν. 4412/2016**

1. Η παρ. 12 του άρθρου 372 του ν. 4412/2016 (Α' 147) αντικαθίσταται ως εξής:

«12. Η ΕΑΔΗΣΥ με τα αρμόδια όργανά της οφείλει να συμμορφώνεται προς τις ακυρωτικές αποφάσεις των διοικητικών δικαστηρίων που λαμβάνονται δυνάμει του παρόντος με τις οποίες ακυρώνονται εν όλω ή εν μέρει οι αποφάσεις της. Η συμμόρφωση σε περίπτωση αναπομπής της υπόθεσης στην ΕΑΔΗΣΥ συντελείται υποχρεωτικά εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση της δικαστικής απόφασης από το δικαστήριο, την αναθέτουσα αρχή ή τα λοιπά διάδικα μέρη. Υποχρέωση συμμόρφωσης προς τις δικαστικές αποφάσεις που ακυρώνουν εν όλω ή εν μέρει αποφάσεις της ΕΑΔΗΣΥ έχουν κατά το μέρος των αρμοδιοτήτων τους και οι αναθέτουσες αρχές εντός εντός είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης.

2. Οι προθεσμίες των άρθρων 365, 366 και 367 του ν. 4412/2016 (Α' 147) για την εξέταση των προδικαστικών προσφυγών και την έκδοση της απόφασης της ΕΑΔΗΣΥ, αναστέλλονται κατά το διάστημα από 1η μέχρι και 31 Αυγούστου 2023. Κατά το χρονικό διάστημα της αναστολής του πρώτου εδαφίου, οι προδικαστικές προσφυγές, τα αιτήματα αναστολής της διαγωνιστικής διαδικασίας και τα αιτήματα λήψης προσωρινών μέτρων που αφορούν κατεπείγουσες περιπτώσεις διαγωνιστικών διαδικασιών

για λόγους δημοσίου συμφέροντος ή διαγωνιστικές διαδικασίες συναπτόμενες με έργα, υπηρεσίες ή προμήθειες, τα οποία χρηματοδοτούνται, εν όλω ή εν μέρει, από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, εξετάζονται από Κλιμάκιο Διακοπών της ΕΑΔΗΣΥ, τα οποία ορίζονται με απόφαση του Εκτελεστικού Συμβουλίου της.

ΜΕΡΟΣ ΣΤ' **ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΨΗΦΙΑΚΗΣ** **ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ**

Άρθρο 61 **Επιλέξιμες δαπάνες - Τροποποίηση παρ. 3** **άρθρου 26 ν. 4487/2017**

Στην παρ. 3 του άρθρου 26 του ν. 4487/2017 (Α' 116) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) το πρώτο εδάφιο τροποποιείται ως προς το περιεχόμενο των δαπανών, β) το δεύτερο εδάφιο τροποποιείται ως προς το ποσοστό του συνόλου των επιλέξιμων δαπανών για τα αλλοδαπά παραστατικά και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Στην περίπτωση οπτικοακουστικών έργων με επιλέξιμες δαπάνες άνω των οκτώ εκατομμυρίων (8.000.000) ευρώ, για τις δαπάνες της παρ. 1, που αφορούν σε αμοιβές σκηνοθέτη και σε αμοιβές των δύο (2) πρωταγωνιστικών ρόλων (cast), επιτρέπεται η λήψη παραστατικών που έχουν εκδοθεί από φυσικά πρόσωπα ή εταιρείες ή άλλες νομικές οντότητες με καταστατική έδρα ή μόνιμη εγκατάσταση σε χώρα της αλλοδαπής, υπό την προϋπόθεση ότι δεν πρόκειται για κράτος μη συνεργάσιμο κατά την έννοια της παρ. 3 του άρθρου 65 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013 Α' 167). Η αξία των αλλοδαπών παραστατικών του προηγούμενου εδαφίου, μη συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α., δεν δύναται να ξεπερνά το ποσοστό του είκοσι τοις εκατό (20%) του συνόλου των επιλέξιμων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου και το συνολικό ποσό της επιχορήγησης δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δώδεκα εκατομμύρια (12.000.000) ευρώ.»

Άρθρο 62 **Ανάκληση απόφασης υπαγωγής - Τροποποίηση** **παρ. 2 άρθρου 31 ν. 4487/2017**

1. Στην παρ. 2 του άρθρου 31 του ν. 4487/2017 (Α' 116) προστίθεται τρίτο εδάφιο ως προς την προσθήκη μίας ακόμα περίπτωσης ανάκλησης της απόφασης υπαγωγής και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου δύναται να αιτηθεί την απόσυρση αυτού σε οποιοδήποτε στάδιο υλοποίησης της επένδυσης. Στην περίπτωση αυτή, το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης ανακαλεί την απόφαση υπαγωγής, κατόπιν γραπτής εισήγησης του Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου του Ε.Κ.Ο.Μ.Ε.. Αν επενδυτικό σχέδιο, το οποίο έχει υπαχθεί, δεν έχει κάνει έναρξη, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 20, εντός έξι (6) μηνών από την υπαγωγή, η απόφαση υπαγωγής ανακαλείται αυτοδικαίως.»

2. Το τρίτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 31 του ν. 4487/2017 καταλαμβάνει και τις αποφάσεις υπαγωγής που έχουν εκδοθεί από 1ης.1.2019 έως την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Άρθρο 63
Τροποποιήσεις απόφασης υπαγωγής -
Προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 32 του
ν. 4487/2017

Στο άρθρο 32 του ν. 4487/2017 (Α' 116) προστίθεται παρ. 5, ως εξής:

«5. Η τροποποίηση απόφασης υπαγωγής ως προς το οικονομικό αντικείμενο αυτής δεν δύναται να υπερβαίνει το ποσοστό του είκοσι τοις εκατό (20%) του ποσού των επιλέξιμων δαπανών, εντός των ορίων του εγκεκριμένου προϋπολογισμού.»

Άρθρο 64
Ηλεκτρονική επισημείωση της Χάγης
(e-Apostille)

1. Τα έγγραφα που εκδίδονται μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (ΕΨΠ - Gov.gr) σύμφωνα με το άρθρο 27 του ν. 4727/2020 (Α' 184), λαμβάνουν με ηλεκτρονικό τρόπο (e-Apostille) μέσω ειδικής εφαρμογής της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (ΕΨΠ - Gov.gr) τη σφραγίδα της Χάγης της παρ. 1 του άρθρου 3 της Σύμβασης της Χάγης της 5ης Οκτωβρίου 1961, όπως κυρώθηκε με τον ν. 1497/1984 (Α' 188).

2. Οι εκτυπώσεις εγγράφων που εκδίδονται μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης (ΕΨΠ - Gov.gr) και σύμφωνα με το άρθρο 27 του ν. 4727/2020 έχουν ισχύ ακριβούς αντιγράφου, επισημειώνονται με τη σφραγίδα της Χάγης της παρ. 1 του άρθρου 3 της Σύμβασης της Χάγης της 5ης Οκτωβρίου 1961.

3. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης ρυθμίζονται τα ειδικότερα ζητήματα σχετικά με την ηλεκτρονική επισημείωση, την εφαρμογή και τον χρόνο έναρξης της σχετικής διαδικασίας, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, ορίζεται ότι οι φορείς που επισημειώνουν με τη σφραγίδα της Χάγης της παρ. 1 του άρθρου 3 της Σύμβασης της Χάγης της 5ης Οκτωβρίου 1961 δύνανται να το πράττουν και με ηλεκτρονικό τρόπο (e-Apostille) σύμφωνα με το παρόν.

ΜΕΡΟΣ Ζ'
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ
ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ

Άρθρο 65
Μεταβατική περίοδος για την εφαρμογή
του Εθνικού Συστήματος Επιτροπείας
Ασυνόδευτων Ανηλίκων - Τροποποίηση
άρθρου 139 ν. 5003/2022

Το άρθρο 139 του ν. 5003/2022 (Α' 230) τροποποιείται ως προς το απώτατο χρονικό διάστημα ισχύος των ρυθμίσεων και το άρθρο 139 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 139
Παράταση ισχύος των εισαγγελικών
διατάξεων περί άσκησης πράξεων επιτροπείας
ασυνόδευτων ανηλίκων

Η ισχύς των παρ. 2 και 3 του άρθρου 41 του ν. 4960/2022 (Α' 145), περί της διατήρησης σε ισχύ εισαγγελικών δι-

ατάξεων εξουσιοδότησης φυσικών προσώπων για την άσκηση πράξεων επιτροπείας, και της λειτουργίας του Εισαγγελέα ως προσωρινού επιτρόπου των ασυνόδευτων ανηλίκων που αφικνούνται στη χώρα, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την έκδοση της απόφασης της παρ. 10 του άρθρου 66 ΙΘ του ν. 4939/2022 (Α' 111), περί καθορισμού του κανονισμού οργάνωσης και λειτουργίας του Συμβουλίου Επιτροπείας Ασυνόδευτων Ανηλίκων, και πάντως όχι πέραν της 31ης Δεκεμβρίου 2023.»

Άρθρο 66
Νομοτεχνικές βελτιώσεις και παρεμβάσεις
στις ρυθμίσεις του ν. 4939/2022 και του
ν. 5038/2023 - Τροποποίηση περ. ιε) και μδ)
άρθρου 1, περ. ζ) παρ. 2 άρθρου 66ΙΕ, περ. αα)
παρ. 2 άρθρου 66ΚΕ, παρ. 1 και περ. ζ) παρ. 2
άρθρου 66ΛΒ ν. 4939/2022

1. Η περ. ιε) του άρθρου 1 του Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών (ν. 4939/2022, Α' 111), αντικαθίσταται ως εξής:

«ιε) «εκπρόσωπος ασυνόδευτου ανηλίκου»: το νομικό πρόσωπο που έχει οριστεί επίτροπος από τον κατά τόπον αρμόδιο Εισαγγελέα Ανηλίκων, ή ελλείψει αυτού, Εισαγγελέα Πρωτοδικών, σύμφωνα με το άρθρο 66 ΙΑ του παρόντος, ή το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει οριστεί επίτροπος από το δικαστήριο, σύμφωνα με το άρθρο 1592 του Αστικού Κώδικα, με σκοπό την προάσπιση των συμφερόντων του ανηλίκου. Αν ο εκπρόσωπος είναι νομικό πρόσωπο, εξουσιοδοτεί κατάλληλο φυσικό πρόσωπο για να ασκεί τα επιτροπικά καθήκοντα όσον αφορά στον ασυνόδευτο ανήλικο.»

2. Στο πρώτο εδάφιο της περ. μδ) του άρθρου 1 του ν. 4939/2022, η αρίθμηση «66ΙΑ» αντικαθίσταται από την αρίθμηση «66Ι» και η περ. μδ) διαμορφώνεται ως εξής:

«μδ) «εισαγγελέας» είναι ο Εισαγγελέας Ανηλίκων ή, ελλείψει αυτού, ο Εισαγγελέας Πρωτοδικών του τόπου περιστασιακής ή παροδικής διαμονής του ασυνόδευτου ανηλίκου, κατά τον χρόνο ενημέρωσης της αρμόδιας αρχής, κατά την παρ. 1 του άρθρου 66Ι. Στην περίπτωση άστεγου ασυνόδευτου ανηλίκου ή ανηλίκου που διαβιεί σε επισφαλείς συνθήκες, η τοπική αρμοδιότητα του Εισαγγελέα καθορίζεται στη βάση του τόπου εντοπισμού του ανηλίκου από φορέα αναγγελίας.»

3. Στην περ. ζ) της παρ. 2 του άρθρου 66ΙΕ του ν. 4939/2022, η αρίθμηση «66Κ» αντικαθίσταται από την αρίθμηση «66ΚΑ» και η περ. ζ) διαμορφώνεται ως εξής:

«ζ) η υποβολή αναφοράς προς τη Μονάδα Θεσμικής Προστασίας σύμφωνα με το άρθρο 66ΚΑ και».

4. Στην περ. αα) της παρ. 2 του άρθρου 66ΚΕ του ν. 4939/2022 διαγράφονται οι λέξεις «από έξι (6)» και η περ. αα) διαμορφώνεται ως εξής:

«αα) Κέντρα Φιλοξενίας για Ασυνόδευτους Ανηλίκους (Κ.Φ.Α.Α.) έως δεκαοκτώ (18) ετών και».

5. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 66ΛΒ του ν. 4939/2022 οι λέξεις «Διεύθυνση Εφαρμογών» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Γενική Διεύθυνση» και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Στη Γενική Διεύθυνση Πληροφορικής και Επικοινωνιών του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου τηρείται διαδικτυακή ηλεκτρονική βάση καταχώρισης δεδομένων των ασυνόδευτων ανηλίκων που εντοπίζονται στην ελληνική επικράτεια, με την ονομασία Εθνικό Μητρώο Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων» (Ε.Μ.Π.Α.Α.). Ως υπεύθυνος επεξεργασίας του Ε.Μ.Π.Α.Α. ορίζεται η Ειδική Γραμματεία Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου. Σκοπός του Ε.Μ.Π.Α.Α. είναι η διαχείριση, η προστασία και ο προγραμματισμός της φιλοξενίας και της επιτροπείας των ασυνόδευτων ανηλίκων. Το Ε.Μ.Π.Α.Α. δύναται να διαλειτουργεί, όπου απαιτείται, μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ.) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης με όλα τα Μητρώα του δημόσιου τομέα.»

6. Στην περ. ζ) της παρ. 2 του άρθρου 66ΑΒ του ν. 4939/2022 οι λέξεις «Διεύθυνσης Εφαρμογών» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Γενικής Διεύθυνσης» και η περ. ζ) διαμορφώνεται ως εξής:

«ζ) οι υπάλληλοι της Γενικής Διεύθυνσης Πληροφορικής και Επικοινωνιών, και».

7. Στην παρ. 2 του άρθρου 179 του Κώδικα Μετανάστευσης (ν. 5038/2023, Α' 81), α) οι λέξεις «την έναρξη ισχύος» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τη δημοσίευση», β) προστίθεται δεύτερο εδάφιο και το άρθρο 179 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 179

Έναρξη ισχύος

1. Με την επιφύλαξη της παρ. 2 η ισχύος του παρόντος αρχίζει την 1η Ιανουαρίου 2024, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά.

2. Ειδικότερα:

α) η παρ. 5 του άρθρου 17,

β) η παρ. 4 του άρθρου 20,

γ) η περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 161 και

δ) οι παρ. 11 και 12 του άρθρου 177

ισχύουν από τη δημοσίευση του παρόντος. Οι κανονιστικές πράξεις κατ' εφαρμογή του άρθρου 176 δύναται να εκδίδονται από τη δημοσίευση του παρόντος, η ισχύς τους όμως δεν άρχεται προ της 1ης Ιανουαρίου 2024.»

ΜΕΡΟΣ Η'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Άρθρο 67

Ρυθμίσεις σχετικά με την εξαίρεση ή την άδεια των δημιουργών των οπτικοακουστικών έργων, των ραδιοηλεκτρονικών οργανισμών και των φορέων ήχου και εικόνας που ενσωματώνουν οπτικοακουστικά έργα και ραδιοηλεκτρονικές εκπομπές από το δικαίωμα του δημόσιου δανεισμού - Τροποποίηση άρθρων 3, 5Α, 47 και 48 ν. 2121/1993

1. Στην περ. ε) της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 2121/1993 (Α' 25), περί του περιουσιακού δικαιώματος, προστίθεται τελευταίο εδάφιο, και η περ. ε) διαμορφώνεται ως εξής:

«ε) Την εκμίσθωση, όσον αφορά το πρωτότυπο ή τα αντίτυπα των έργων τους. Το δικαίωμα αυτό δεν αναλώνεται από οποιαδήποτε πώληση ή άλλη πράξη διανομής του πρωτοτύπου ή των αντιτύπων. Το δικαίωμα αυτό δεν εφαρμόζεται σε σχέση με τα έργα αρχιτεκτονικής και τα έργα των εφαρμοσμένων τεχνών. Ως «εκμίσθωση» νοείται η διάθεση προς χρήση, για περιορισμένο χρονικό διάστημα και για άμεσο ή έμμεσο οικονομικό ή εμπορικό όφελος. Επιπλέον, οι δημιουργοί οπτικοακουστικών έργων έχουν το δικαίωμα να επιτρέπουν ή να απαγορεύουν τον δημόσιο δανεισμό, όπως αυτός ορίζεται στην παρ. 1 του άρθρου 5Α, του πρωτοτύπου ή των αντιτύπων των έργων.»

2. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 5Α του ν. 2121/1993 η φράση «ιδίως βιβλιοθήκες και δισκοθήκες» αντικαθίσταται από τη φράση «εξαιρουμένων φορέων ήχου και εικόνας που ενσωματώνουν οπτικοακουστικά έργα και ραδιοηλεκτρονικές εκπομπές», και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Με την επιφύλαξη των παρ. 2 έως 6, επιτρέπεται ο δημόσιος δανεισμός νομίμως δημοσιευμένων έργων σε ανοικτούς στο κοινό νόμιμους κατόχους των υλικών φορέων τους, ιδίως βιβλιοθήκες και δισκοθήκες, εξαιρουμένων φορέων ήχου και εικόνας που ενσωματώνουν οπτικοακουστικά έργα και ραδιοηλεκτρονικές εκπομπές. Ως «δανεισμός» νοείται η διάθεση έργων προς χρήση για περιορισμένο χρονικό διάστημα και όχι για άμεσο ή έμμεσο οικονομικό ή εμπορικό όφελος, όταν γίνεται από ιδρύματα που είναι ανοιχτά στο κοινό.»

3. Στην παρ. 4 του άρθρου 5Α του ν. 2121/1993 επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) στο δεύτερο εδάφιο μετά τις φράσεις «Για τον δανεισμό φορέων ήχου» και τη φράση «στους παραγωγούς φορέων ήχου» διαγράφεται η φράση «ή ήχου και εικόνας», β) στο τέταρτο εδάφιο μετά τη φράση «φορέων ήχου» διαγράφεται η φράση «ή ήχου και εικόνας» και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Η αμοιβή για τον δημόσιο δανεισμό έργων λόγου κατανέμεται κατά εβδομήντα τοις εκατό (70%) στους πνευματικούς δημιουργούς και ειδικότερα στους συγγραφείς, μεταφραστές, φωτογράφους, και δημιουργούς εικαστικών έργων και κατά τριάντα τοις εκατό (30%) στους εκδότες. Για τον δανεισμό φορέων ήχου, η ως άνω αμοιβή κατανέμεται κατά πενήντα πέντε τοις εκατό (55%) στους πνευματικούς δημιουργούς, κατά τριάντα τοις εκατό (30%) στους ερμηνευτές - εκτελεστές καλλιτέχνες και κατά δεκαπέντε τοις εκατό (15%) στους παραγωγούς φορέων ήχου. Για τα πρώτα τρία (3) έτη η αμοιβή κατανέμεται μόνο στους δικαιούχους πνευματικούς δημιουργούς και εκδότες εντύπων. Με την απόφαση του τέταρτου εδαφίου της παρ. 3 δύναται να καθορίζονται η καταβολή αμοιβής και το ύψος της για τον δημόσιο δανεισμό υλικών φορέων ήχου.»

4. Στην περ. γ) της παρ. 2 του άρθρου 47 του ν. 2121/1993, περί της άδειας από παραγωγούς υλικών φορέων, α) μετά τη φράση «την εκμίσθωση» προστίθεται η φράση «ή τον δημόσιο δανεισμό», β) προς εναρμόνιση με την προηγούμενη τροποποίηση επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις, και η περ. γ) διαμορφώνεται ως εξής:

«γ) την εκμίσθωση ή τον δημόσιο δανεισμό των ως άνω υλικών φορέων. Τα δικαιώματα αυτά δεν αναλώνονται από οποιαδήποτε πώληση ή άλλη πράξη διανομής των ως άνω υλικών φορέων.»

5. Στην περ. στ) της παρ. 1 του άρθρου 48 του ν. 2121/1993, περί της άδειας από ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς, α) μετά τη φράση «την εκμίσθωση» προστίθεται η φράση «και τον δημόσιο δανεισμό», β) προς εναρμόνιση με την προηγούμενη τροποποίηση επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις, και η περ. στ) διαμορφώνεται ως εξής:

«στ) την εκμίσθωση και τον δημόσιο δανεισμό του υλικού φορέα με την εγγραφή των εκπομπών τους. Τα δικαιώματα αυτά δεν αναλώνονται από οποιαδήποτε πώληση ή άλλη πράξη διανομής του ως άνω υλικού φορέα.»

Άρθρο 68

Αρμοδιότητες αυτοτελούς Τμήματος Παρακολούθησης και Ανάπτυξης Πόρων του Οργανισμού Διαχείρισης και Ανάπτυξης Πολιτιστικών Πόρων - Τροποποίηση άρθρου 30 ν. 4761/2020

Στο άρθρο 30 του ν. 4761/2020 (Α' 248), περί της σύστασης και των αρμοδιοτήτων του αυτοτελούς Τμήματος Παρακολούθησης και Ανάπτυξης Πόρων του Οργανισμού Διαχείρισης και Ανάπτυξης Πολιτιστικών Πόρων, προστίθεται τέταρτο εδάφιο και το άρθρο 30 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 30

Σύσταση και αρμοδιότητες αυτοτελούς Τμήματος Παρακολούθησης και Ανάπτυξης Πόρων

Συστήνεται αυτοτελές Τμήμα Παρακολούθησης και Ανάπτυξης Πόρων που υπάγεται στον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης. Το Τμήμα είναι αρμόδιο για την παρακολούθηση της πορείας των εσόδων του Ο.Δ.Α.Π., τη μελέτη των τάσεων της πορείας αυτής ανά πηγή εσόδων, την αποτελεσματική λειτουργία όλων των μηχανισμών είσπραξης των εσόδων και την υποβολή προτάσεων για την αύξηση των εσόδων. Το Τμήμα είναι επίσης αρμόδιο για την αποτελεσματική λειτουργία του συστήματος των ηλεκτρονικών εισιτηρίων, την παρακολούθηση και διεκπεραίωση της διαδικασίας της καταβολής τελών δημοσίευσης και χρήσης φωτογραφιών, οπτικοακουστικών έργων, αντιγράφων, ψηφιακών μέσων και εκδηλώσεων και για την αξιοποίηση και παρακολούθηση της χρήσης και της λειτουργίας των αναψυκτηρίων που διαχειρίζεται ο Ο.Δ.Α.Π.. Το Τμήμα διενεργεί διαδικασίες σύναψης συμβάσεων στο πλαίσιο των οριζόμενων στο παρόν αρμοδιοτήτων του.»

Άρθρο 69

Περάτωση εκκαθάρισης και λύση του Ταμείου Αλληλοβοηθείας Υπαλλήλων του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού

Η προθεσμία περάτωσης της εκκαθάρισης της παρ. 2 του άρθρου δέκατου ένατου του ν. 4639/2019 (Α' 185) παρατείνεται έως την 31η.12.2023.

Άρθρο 70

Ζητήματα μετακινήσεων εκτός έδρας εργαζομένων Εθνικού Θεάτρου και ΚΘΒΕ - Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 10 υποπαρ. Δ.9 παρ. Δ' άρθρου 2 ν. 4336/2015

Στην παρ. 5 του άρθρου 10 της υποπαρ. Δ.9 της παρ. Δ' του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (Α' 94), περί του καθορισμού της ημερήσιας αποζημίωσης και των εξόδων διανυκτέρευσης για τους μετακινούμενους, σε απόσταση μεγαλύτερη των πενήντα (50) χιλιομέτρων από την έδρα τους, μετά από εντολή του Εθνικού Θεάτρου, του Κρατικού Θεάτρου Βορείου Ελλάδος και των Δημοτικών Περιφερειακών Θεάτρων της χώρας, προστίθεται έκτο εδάφιο και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Για τους μετακινούμενους με εντολή του Εθνικού Θεάτρου, του Κρατικού Θεάτρου Βορείου Ελλάδος («Κ.Θ.Β.Ε.») και των Δημοτικών Περιφερειακών Θεάτρων της χώρας («ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ.»), (εφεξής θέατρα) σε απόσταση μεγαλύτερη των πενήντα (50) χιλιομέτρων από την έδρα τους αναγνωρίζονται έξοδα διανυκτέρευσης, όταν η μετακίνηση γίνεται αποκλειστικά για τις αποδεδειγμένες ανάγκες της πραγματοποίησης της χειμερινής και θερινής περιοδείας των θεάτρων και με σκοπό την προετοιμασία, οργάνωση και εκτέλεση των παραγωγών των θεάτρων. Ειδικά, για τις μετακινήσεις των προσώπων του προηγούμενου εδαφίου, η ημερήσια αποζημίωση ορίζεται στο ποσό των πενήντα (50) ευρώ και τα έξοδα διανυκτέρευσης στο ποσό των σαράντα πέντε (45) ευρώ ανά διανυκτέρευση. Η ημερήσια αποζημίωση καταβάλλεται και για την ημέρα επιστροφής των μετακινούμενων στην έδρα τους, μετά το πέρας των παραστάσεων. Η απόφαση μετακίνησης εκδίδεται από το αρμόδιο προς διορισμό όργανο. Ειδικά, για το χρονικό διάστημα από 1ης.7.2022 έως 31.10.2022, για τους μετακινούμενους του πρώτου εδαφίου με εντολή του Εθνικού Θεάτρου και του «Κ.Θ.Β.Ε.», η ημερήσια αποζημίωση του δευτέρου εδαφίου ορίζεται στο ποσό των πενήντα πέντε (55) ευρώ και τα έξοδα διανυκτέρευσης του ιδίου εδαφίου στο ποσό των πενήντα πέντε (55) ευρώ ανά διανυκτέρευση. Η ρύθμιση του προηγούμενου εδαφίου ισχύει και για το χρονικό διάστημα από 1ης.7.2023 έως 31.10.2023.»

ΜΕΡΟΣ Θ'

ΛΟΙΠΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Άρθρο 71

Αρχαιότητα Αξιωματικών - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 94 ν. 4662/2020

Στην παρ. 2 του άρθρου 94 του ν. 4662/2020 (Α' 27), περί αρχαιότητας αξιωματικών, προστίθεται περ. δ' ως εξής:

«δ. Οι Αξιωματικοί που προέρχονται από τη Σχολή Επιμόρφωσης και Μετεκπαίδευσης της περ. α' της παρ. 20 του άρθρου 39 του παρόντος, είναι αρχαιότεροι από τους ομοιόβαθμους τους, οι οποίοι προέρχονται από το Ειδικό Τμήμα της περ. β' της παρ. 20 του ίδιου άρθρου.»

Άρθρο 72**Μέτρα στήριξης των οικογενειών των αποβιωσάντων του σεισμού της Σάμου της 30ης Οκτωβρίου 2020**

1. Οι ανεξόφλητες την 31η.3.2023, βεβαιωμένες στη Φορολογική Διοίκηση, ατομικές οφειλές των αποβιωσάντων στον σεισμό της Σάμου της 30ής Οκτωβρίου 2020, καθώς και των γονέων και των αδελφών αυτών, διαγράφονται αυτοδικαίως. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, κατόπιν εισήγησης του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, καθορίζονται ειδικότερα ζητήματα σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος.

2. Οι ανεξόφλητες κατά την 31η.3.2023, βεβαιωμένες και μη, ατομικές οφειλές προς ασφαλιστικά ταμεία των αποβιωσάντων στον σεισμό της Σάμου της 30ής Οκτωβρίου 2020, καθώς και των γονέων και των αδελφών αυτών, διαγράφονται αυτοδικαίως. Οι παρ. 2 και 3 του άρθρου 60 του ν. 5039/2023 (Α' 83) εφαρμόζονται αναλόγως. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων δύναται να ρυθμίζονται η διαδικασία και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την αυτοδίκαιη διαγραφή των οφειλών του παρόντος.

3. Η παρ. 20 του άρθρου 14 του ν. 2266/1994 (Α' 218), περί διορισμού στο Δημόσιο ή στον ευρύτερο δημόσιο τομέα μέλους της οικογένειας, συζύγου ή συμβίου λόγω θανάτου κατά και εξαιτίας της εκτέλεσης υπηρεσιακού καθήκοντος εργαζόμενου, εφαρμόζεται αναλόγως και επί συγγενών μέχρι β' βαθμού, προσώπων που απεβίωσαν συνεπεία του σεισμού της Σάμου της 30ής Οκτωβρίου 2020. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών ορίζονται οι φορείς υποδοχής, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, ο τρόπος βεβαίωσης της αιτίας του θανάτου, η σειρά προτεραιότητας των δικαιούχων, η προθεσμία και η διαδικασία υποβολής των δικαιολογητικών και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος.

4. Οι υποψήφιοι για εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, των οποίων οι αδελφοί απεβίωσαν συνεπεία του σεισμού της Σάμου της 30ής Οκτωβρίου 2020 που συμμετέχουν στις πανελλαδικές εξετάσεις της τακτικής και επαναληπτικής εξεταστικής περιόδου του έτους 2023, εισάγονται σε σχολές, τμήματα και εισαγωγικές κατευθύνσεις των Α.Ε.Ι. και των Α.Ε.Α., για το ακαδημαϊκό έτος 2023 - 2024, καθ' υπέρβαση του συνολικού αριθμού εισακτέων, σύμφωνα με τα επόμενα εδάφια της παρούσας περίπτωσης. Για την εισαγωγή σε Α.Ε.Ι. και Α.Ε.Α. παρέχεται προσαύξηση είκοσι τοις εκατό (20%) σε κάθε βαθμολογική επίδοση των πανελλαδικά εξεταζόμενων μαθημάτων, των ειδικών μαθημάτων και πρακτικών δοκιμασιών. Προϋπόθεση μετά από την προσαύξηση του δευτέρου εδαφίου είναι οι υποψήφιοι να συγκεντρώνουν συνολικό αριθμό μορίων τουλάχιστον ίσο με τον συνολικό αριθμό μορίων του τελευταίου εισαχθέντος στη συγκεκριμένη σχολή, τμήμα ή εισαγωγική κατεύθυνση στο οικείο ακαδημαϊκό έτος. Τα εδάφια πρώτο, δεύτερο και τρίτο εφαρμόζονται και στους υποψηφίους για την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση του πρώτου εδαφίου που θα συμμετάσχουν στις πανελλαδικές εξετάσεις, τακτικής και επαναληπτικής περιόδου, των ετών 2024 και 2025. Κατά τα λοιπά,

ιδίως ως προς τις προϋποθέσεις εισαγωγής, εφαρμόζεται ο ν. 4186/2013 (Α' 193). Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων μπορούν να καθορίζονται οι ειδικότερες προϋποθέσεις, η διαδικασία, τα δικαιολογητικά που υποβάλλουν οι ενδιαφερόμενοι, οι σχετικές προθεσμίες και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή του παρόντος.

5. Δικαιούχοι νομικής βοήθειας του ν. 3226/2004 (Α' 24) ως προς τις ποινικές και αστικές τους αξιώσεις είναι και οι συγγενείς μέχρι β' βαθμού των αποβιωσάντων στον σεισμό της Σάμου της 30ης Οκτωβρίου 2020.

Άρθρο 73**Οικονομική ενίσχυση πληγέντων από φυσικές καταστροφές - Εξουσιοδοτική διάταξη - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 18 ν. 2768/1999**

Στην παρ. 3 του άρθρου 18 του ν. 2768/1999 (Α' 273), περί της οικονομικής ενίσχυσης πληγέντων από φυσικά φαινόμενα, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται, β) το δεύτερο εδάφιο τροποποιείται, ώστε να καταλαμβάνει κάθε περίπτωση οικονομικής ενίσχυσης του πρώτου εδαφίου, και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων δύναται να καταβάλλεται:

α) έκτακτη οικονομική ενίσχυση στις οικογένειες όσων έχασαν τη ζωή τους από σεισμό, πυρκαγιές ή άλλα φυσικά φαινόμενα και εξαιτίας αυτών ή/και

β) τακτική οικονομική ενίσχυση στα τέκνα ή/και αδελφια όσων έχασαν τη ζωή τους από τις παραπάνω αιτίες, η οποία καταβάλλεται μηνιαίως και μέχρι την ενηλικίωση ή την ολοκλήρωση των πανεπιστημιακών τους σπουδών ή την ολοκλήρωση της θεωρητικής και της εργαστηριακής κατάρτισης σε Δημόσιο Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων. Η καταβαλλόμενη έκτακτη και τακτική οικονομική ενίσχυση του πρώτου εδαφίου δεν εμπίπτει σε καμία κατηγορία εισοδήματος, ορίζεται ως αφορολόγητη ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης, δεν υπόκειται σε οποιαδήποτε κράτηση ή εισφορά, δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη προς τη φορολογική διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τους δήμους, τις περιφέρειες, τα νομικά πρόσωπα των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα και δεν υπολογίζεται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιασδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα.»

Άρθρο 74**Χορήγηση ειδικής εκλογικής αποζημίωσης - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 131 π.δ. 96/2007**

Η παρ. 1 του άρθρου 131 του π.δ. 96/2007 (Α' 116) τροποποιείται: α) στο πρώτο εδάφιο: αα) ως προς τους υπαγόμενους στο πεδίο εφαρμογής φορείς, αβ) με την πρόβλεψη απαλλαγής της ειδικής εκλογικής αποζημίωσης από τις νόμιμες κρατήσεις και την φορολογία εισοδήματος, β) στο τρίτο εδάφιο ως προς το ανώτατο ύψος

της συνολικής δαπάνης, γ) με νομοτεχνικές βελτιώσεις στο τρίτο εδάφιο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Στους λειτουργούς και υπαλλήλους των Υπουργείων Εσωτερικών, Δικαιοσύνης, Προστασίας του Πολίτη, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, του Εθνικού Τυπογραφείου, του γραφείου του Νομικού Συμβούλου του Κράτους στο Υπουργείο Εσωτερικών, της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, της Γενικής Γραμματείας Ενημέρωσης και Επικοινωνίας, της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του πρώην ΕΤΑΑ, των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, των Περιφερειών και των δήμων, καθώς και στους εφόρους αντιπροσώπων δικαστικής αρχής, τους αντιπροσώπους δικαστικής αρχής και στους γραμματείς και διερμηνείς των εφορευτικών επιτροπών, που αποδεδειγμένα απασχολούνται για την προπαρασκευή και τη διεξαγωγή των βουλευτικών, δημοτικών και περιφερειακών εκλογών και των ευρωεκλογών, καθώς και κάθε άλλης εκδήλωσης της λαϊκής ετυμηγορίας, τη συγκέντρωση, μετάδοση και έκδοση των σχετικών αποτελεσμάτων, χορηγείται ειδική εκλογική αποζημίωση, που δεν υπόκειται στις νόμιμες κρατήσεις και σε φορολογία εισοδήματος, το ύψος και ο τρόπος καταβολής της οποίας, καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών. Με την ίδια απόφαση ορίζεται και ο αριθμός των ανωτέρω λειτουργών και υπαλλήλων που απασχολούνται κάθε φορά. Η συνολική κάθε φορά δαπάνη, με εξαίρεση τους υπαλλήλους του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη και του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των εξήντα δύο εκατομμυρίων (62.000.000) ευρώ και η συνολική δαπάνη για τους υπαλλήλους των Υπουργείων Προστασίας του Πολίτη και Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των δεκαπέντε εκατομμυρίων (15.000.000) ευρώ.»

Άρθρο 75

Οφειλές συνυπεύθυνων προσώπων - Τροποποίηση περ. γ' παρ. 3 άρθρου 7 ν. 4738/2020

Στην περ. γ' της παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 4738/2020 (Α' 207) προστίθενται δεύτερο και τρίτο εδάφιο και η περ. γ' διαμορφώνεται ως εξής:

«γ) το πρόσωπο της παρ. 1 έχει τεθεί σε λύση ή εκκαθάριση. Οφειλές προς το Δημόσιο που έχουν βεβαιωθεί σε βάρος νομικού προσώπου της παρούσας περίπτωσης δύναται να ρυθμιστούν με αίτηση τρίτου προσώπου, που έχει κατά νόμο εις ολόκληρον ευθύνη με το υπό εκκαθάριση νομικό πρόσωπο για τις βεβαιωμένες σε βάρος του οφειλές, εφόσον ο αιτών δεν εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος Κεφαλαίου. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ρυθμίζονται τεχνικά και άλλα θέματα για την απεικόνιση στην πλατφόρμα του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών των οφειλών του νομικού προσώπου σε αίτηση συνυπεύθυνων προσώπων.»

Άρθρο 76

Απόδοση εκκρεμών κρατικών ενισχύσεων για εξόφληση υποχρεώσεων προς προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας και λοιπές ρυθμίσεις που αφορούν στην υπό ειδική διαχείριση εταιρεία δυνάμει του άρθρου 21 του ν. 4664/2020 - Τροποποίηση άρθρου 97 ν. 4941/2022

1. Κρατικές ενισχύσεις, οι οποίες έχουν παρακρατηθεί και δεν έχουν αποδοθεί μέχρι σήμερα, για οποιονδήποτε λόγο, στην εταιρεία του άρθρου 21 του ν. 4664/2020 (Α' 32), από τους αρμόδιους διαχειριστές στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, καταβάλλονται άτοκα, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης αντίθετης διάταξης, από τον αρμόδιο για τη χορήγηση της ενίσχυσης διαχειριστή στον Ειδικό Διαχειριστή του άρθρου 21 του ν. 4664/2020, με αποκλειστικό σκοπό την εξόφληση των υποχρεώσεων της ως άνω εταιρείας προς προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας από τη θέση της σε ειδική διαχείριση και μέχρι το πέρας αυτής.

2. Η περ. (α) της παρ. 3 του άρθρου 97 του ν. 4941/2022 (Α' 113) τροποποιείται με τη συμπερίληψη της εξόφλησης των απαιτήσεων για καταβολή αποζημίωσης απόλυσης που γεννήθηκαν κατά τα τελευταία δύο (2) έτη πριν από την υπαγωγή της εταιρείας σε ειδική διαχείριση και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Ειδικώς μέχρι την 31η.12.2023 κάθε σχετική δαπάνη της εταιρείας με σκοπό:

(α) την καταγγελία των συμβάσεων εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της δαπάνης για τις αποζημιώσεις καταγγελίας των συμβάσεων της παρ. 1, καθώς και την εξόφληση των απαιτήσεων για καταβολή αποζημίωσης απόλυσης που γεννήθηκαν κατά τα τελευταία δύο (2) έτη πριν από την υπαγωγή της εταιρείας σε ειδική διαχείριση κατά παρέκκλιση της παρ. 4 του άρθρου 21 του ν. 4664/2020,

(β) τη σύναψη των συμβάσεων της παρ. 2, καθώς και την πληρωμή του υφιστάμενου ασφαλιστηρίου συμβολαίου υγείας του προσωπικού, επιχορηγείται από το Ελληνικό Δημόσιο, μέσω του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με επιβάρυνση του Αποθεματικού του κρατικού προϋπολογισμού σε πίστωση του λογαριασμού ταμειακής διαχείρισης που τηρεί η εταιρεία του άρθρου 21 του ν. 4664/2020 στην Τράπεζα της Ελλάδας, προς ισόποση κάλυψη των ως άνω δαπανών, κατόπιν ειδικά αιτιολογημένων αιτημάτων του ειδικού διαχειριστή, στα οποία προσδιορίζεται το ύψος των αιτούμενων ποσών για τους σκοπούς των παρ. 1 και 2 σύμφωνα με τους υπολογισμούς του. Τα δε επιχορηγούμενα, κατά περίπτωση, ποσά καταβάλλονται αποκλειστικά για την κάλυψη της εγκριθείσας δαπάνης με την προσκόμιση των δικαιολογητικών των παρ. α', β', γ' της ενότητας Α' του άρθρου 1 της υπ' αρ. 2/39539/0026/11.6.2015 (Β' 1138) κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού και Οικονομικών. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται τα εδάφια τρίτο και τέταρτο της παρ. 4 του άρθρου 21 του ν. 4664/2020. Για τους υπολογισμούς των ποσών για τους σκοπούς των παρ. 1 και 2, καθώς και για κάθε σχετική με τα ποσά αυτά διαφορά ευθύνεται ο ειδικός διαχειριστής του άρθρου 21 του ν. 4664/2020.

Πλέον των ανωτέρω, ο ειδικός διαχειριστής ή ο σύνδικος πτώχευσης δύναται, δυνάμει δικαστικής απόφασης και, στη συνέχεια αυτής, επίτευξης εξωδικαστικού συμβιβασμού να καταβάλλει αποζημιώσεις για ψυχική οδύνη συγγενών των θανόντων σε εργατικά ατυχήματα κατά τα έτη 2015 έως 2020 ύψους μέχρι του ποσού των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ ανά ατύχημα στο σύνολο των δικαιούχων ανεξαρτήτως έκβασης της ποινικής διαδικασίας. Αν καταβληθεί το ποσό της αποζημίωσης του προηγούμενου εδαφίου τεκμαίρεται η παραίτηση των δικαιούχων από τις απαιτήσεις τους για τη συγκεκριμένη αιτία.»

Άρθρο 77

Παράταση της προθεσμίας εναρμόνισης των καταστατικών οικοδομικών συνεταιρισμών

Η προθεσμία εναρμόνισης των καταστατικών οικοδομικών συνεταιρισμών, όπως αυτή προβλέπεται στην παρ. 14 του άρθρου 39 του ν. 4030/2011 (Α' 249), παρατείνεται από τη λήξη της μέχρι την 31.12.2023.

Άρθρο 78

Δαπάνες ακινήτων της ΕΤΑΔ που μεταβιβάζονται στο ΤΑΙΠΕΔ - Τροποποίηση παρ. 7 άρθρου 2 ν. 3986/2011

Η παρ. 7 του άρθρου 2 του ν. 3986/2011 (Α' 152) τροποποιείται με την προσθήκη νέου τρίτου εδαφίου, και η παρ. 7 διαμορφώνεται ως εξής:

«7. Το πράγμα ή το δικαίωμα που μεταβιβάστηκε ή παραχωρήθηκε στο Ταμείο, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του παρόντος άρθρου, δεν μπορεί να αναμεταβιβαστεί στον προηγούμενο κύριο ή δικαιούχο, καθ' οιονδήποτε τρόπο.

Από τη μεταβίβαση του πράγματος ή την παραχώρηση του δικαιώματος στο Ταμείο, ο προηγούμενος κύριος ή δικαιούχος παραμένει στη διοίκηση και διαχείριση του πράγματος ή του δικαιώματος, ως εκ του νόμου εντολοδόχος του Ταμείου, χωρίς αμοιβή, υποχρεούται να το διατηρεί κατάλληλο για τον προορισμό του, σύμφωνα και με τις οδηγίες που δίνονται εγγράφως σε αυτόν από το Ταμείο και εξακολουθεί να βαρύνεται με τις δαπάνες που προκύπτουν από τη διοίκηση και διαχείριση του πράγματος ή του δικαιώματος.

Κατ' εξαίρεση, επί ακινήτων που μεταβιβάζονται στο Ταμείο και παραμένουν στη διοίκηση και διαχείριση της «Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίου Α.Ε.» (ΕΤΑΔ), τα οποία δεν λειτουργούν ως επιχειρηματικές μονάδες της ΕΤΑΔ, οι δαπάνες για φύλαξη, προστασία και αναγκαία τεχνικά έργα συντήρησης καταβάλλονται στην ΕΤΑΔ από το Ταμείο, ύστερα από προηγούμενη έγκριση του τελευταίου, και αφαιρούνται από το τίμημα αξιοποίησης σύμφωνα με όσα ορίζονται στην απόφαση της παρ. 16.

Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται οι διατάξεις περί εντολής του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α' 164) με εξαίρεση τα άρθρα 719, 721 έως και 723 του ίδιου Κώδικα.

Η εντολή λύνεται με την αξιοποίηση του πράγματος ή του δικαιώματος από το Ταμείο, μπορεί δε να ανακαλείται ή να τροποποιείται ελεύθερα οποτεδήποτε,

με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου, η οποία ισχύει από την κοινοποίησή της στον εντολοδόχο.

Μετά την αξιοποίηση των μετοχών των ανωνύμων εταιριών του άρθρου δεύτερου του ν. 4092/2012 από το Ταμείο, επί των εν λόγω εταιριών εφαρμόζονται αποκλειστικά οι διατάξεις του κ.ν. 2190/1920 και του ν. 3016/2002, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής του τελευταίου. Μέχρι την αξιοποίηση των μετοχών τους από το Ταμείο, οι ανωτέρω εταιρείες συνεχίζουν να διέπονται από το καθεστώς που τις διέπει.

Το σύνολο των μετοχών της εταιρείας με την επωνυμία «ΔΕΗ Α.Ε.», κυριότητας του Ταμείου Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ.), που αντιστοιχεί σε τριάντα εννέα εκατομμύρια τετρακόσιες σαράντα χιλιάδες (39.440.000) κοινές μετοχές, που περιήλθαν στο Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ., σύμφωνα με την υπ' αρ. 249/2014 απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής Αναδιαρθρώσεων και Αποκρατικοποιήσεων (Β' 864), μεταβιβάζεται αυτοδικαίως και χωρίς αντάλλαγμα στην «Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε.». Η ως άνω μεταβίβαση απαλλάσσεται παντός φόρου, τέλους και δικαιωμάτων τρίτων και δεν έχει εφαρμογή επ' αυτής ο ν. 3461/2006 (Α' 106).»

Άρθρο 79

Ειδική απαλλαγή από τον φόρο προστιθέμενης αξίας για την παράδοση αγαθών και παροχή υπηρεσιών στο πλαίσιο σύμβασης δωρεάς προς τον σκοπό της ανέγερσης, κατασκευής, επισκευής και επέκτασης χώρων λατρείας ή θρησκευτικών μνημείων - Τροποποίηση περ. 1στ) παρ. 1 άρθρου 27 Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας

Στην περ. 1στ) της παρ. 1 του άρθρου 27 του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (ν. 2859/2000, Α' 248), περί ειδικών απαλλαγών από τον φόρο προστιθέμενης αξίας, προστίθενται νέα εδάφια, τρίτο και τέταρτο, και η περ. 1στ' διαμορφώνεται ως εξής:

«1στ) Η παράδοση αγαθών και η παροχή υπηρεσιών από υποκείμενο στον φόρο προμηθευτή προς δωρητή, ο οποίος τα χρησιμοποιεί στο πλαίσιο σύμβασης δωρεάς που συνάπτει με φορέα του δημοσίου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), ή με Ν.Π.Ι.Δ. που έχουν συσταθεί με ειδικό νόμο για το δημόσιο συμφέρον ή με άλλες οντότητες που εποπτεύονται από τους παραπάνω φορείς, εφόσον: (α) η σύμβαση δωρεάς κυρώνεται με νόμο ή εγκρίνεται από τον Υπουργό Οικονομικών και τον καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργό με βάση τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και (β) το συνολικό ποσό της παράδοσης αγαθών και της παροχής υπηρεσιών ανέρχεται έως του ποσού της δωρεάς. Ο υποκείμενος στον φόρο προμηθευτής έχει δικαίωμα έκπτωσης του Φ.Π.Α. εισροών σχετικά με τις εν λόγω πράξεις, δεν χρεώνει φόρο στα εκδιδόμενα φορολογικά στοιχεία και υποχρεούται να αναγράφει σε αυτά τη σχετική απαλλακτική διάταξη, την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης δωρεάς και τα συμβαλλόμενα μέρη, καθώς και την ημερομηνία έγκρισής της. Η παρούσα περίπτωση εφαρ-

μόζεται και σε παράδοση αγαθών και παροχή υπηρεσιών από υποκείμενο σε φόρο προμηθευτή προς δωρητή, ο οποίος τα χρησιμοποιεί στο πλαίσιο σύμβασης δωρεάς που συνάπτει με τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) με την επωνυμία «Εκκλησία της Ελλάδος», «Εκκλησία της Κρήτης», «Ιερά Αρχιεπισκοπή Αθηνών», «Ιερά Αρχιεπισκοπή Κρήτης», «Πατριαρχική Εξαρχία Πάτμου», με τις Ιερές Μητροπόλεις της Εκκλησίας της Ελλάδος, τις Ιερές Μητροπόλεις της Εκκλησίας της Κρήτης, τις Ιερές Μητροπόλεις Δωδεκανήσου, τις Ιερές Ενορίες και τις Ιερές Μονές τους, τις Ισραηλιτικές Κοινότητες του άρθρου 1 του ν. 2456/1920 (Α' 173), το Ν.Π.Δ.Δ. με την επωνυμία «Κεντρικό Ισραηλιτικό Συμβούλιο» του άρθρου 1 του ν.δ. 301/1969 (Α' 195) και τις Ισραηλιτικές Κοινότητες Δωδεκανήσου του άρθρου 5 του ν.δ. 301/1969, για τον σκοπό της ανέγερσης, κατασκευής, επισκευής, επέκτασης χώρων λατρείας ή θρησκευτικών μνημείων ή χώρων που ανήκουν κατά κυριότητα στα νομικά αυτά πρόσωπα και εντός των οποίων στεγάζονται και λειτουργούν υπό τον έλεγχό τους ιδρύματα που επιτελούν είτε φιλανθρωπικό σκοπό είτε σκοπό παροχής των αναγκαίων θεωρητικών και πρακτικών γνώσεων σχετικών με την αγιογραφία είτε σκοπό διδασκαλίας της βυζαντινής μουσικής και ψαλτικής τέχνης. Στις περιπτώσεις αυτές, η σύμβαση δωρεάς εγκρίνεται από τον Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων και τον Υπουργό Οικονομικών.»

Άρθρο 80

Ενίσχυση παρεχόμενου συγκοινωνιακού έργου από το προσωπικό της Ο.ΣΥ. Α.Ε. - Τροποποίηση περ. β' παρ. 1 άρθρου 101 ν. 5039/2023

Το πρώτο και το δεύτερο εδάφιο της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 101 του ν. 5039/2023 (Α' 83) τροποποιούνται με την ένταξη στους αποδέκτες της οικονομικής ενίσχυσης και της Ανώνυμης Εταιρείας Οδικές Συγκοινωνίες (Ο.ΣΥ. Α.Ε.), και η περ. β' διαμορφώνεται ως εξής:

«β) Από τον επόμενο μήνα της έναρξης ισχύος του παρόντος, χορηγείται στο προσωπικό των ΣΤΑ.ΣΥ. Μ.Α.Ε. και Ο.ΣΥ. Α.Ε., μηνιαία οικονομική ενίσχυση, η οποία ισούται με το δύο τοις εκατό (2%) επί του ποσού που λαμβάνει ο εργαζόμενος, ως βασικό μισθό. Ειδικά για το προσωπικό των ΣΤΑ.ΣΥ. Μ.Α.Ε. και Ο.ΣΥ. Α.Ε., το οποίο απασχολείται σε βάρδιες, χορηγείται μηνιαία οικονομική ενίσχυση ίση με το τέσσερα τοις εκατό (4%) επί του ποσού που λαμβάνει ο εργαζόμενος, ως βασικό μισθό. Οι ενισχύσεις της παρούσας καταβάλλονται κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης και δεν συμψηφίζονται με το ποσό της προσωπικής διαφοράς, το οποίο καταβάλλεται κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος.»

Άρθρο 81

Προσθήκη στα προσόντα διορισμού - Ηλικιακό όριο ΠΕ Ηλεκτρονικών και ΤΕ Ηλεκτρονικών - Τροποποίηση παρ. 2 και 3 άρθρου 16, παρ. 2 και 3 άρθρου 21 και παρ. 2 άρθρου 53 π.δ. 85/2018

1. Στην παρ. 2 του άρθρου 16 του π.δ. 85/2018 (Α' 157) προστίθεται περ. δ) και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Προσόντα διορισμού στον εισαγωγικό βαθμό ορίζονται: α) Πτυχίο ή Δίπλωμα Ηλεκτρονικών Μηχανικών ή Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Ηλεκτρονικών Υπολογιστών ή Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Τεχνολογίας Υπολογιστών ή Μηχανικών Ηλεκτρονικών Υπολογιστών ή Μηχανικών Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και Πληροφορικής ή Μηχανικών Πληροφοριακών και Επικοινωνιακών Συστημάτων ή Τηλεπικοινωνιών και Δικτύων ή Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών ή πτυχίο Φυσικής με μεταπτυχιακό δίπλωμα ειδίκευσης στην Ραδιοηλεκτρολογία ή πτυχίο Φυσικής με μεταπτυχιακό δίπλωμα ειδίκευσης στην Ηλεκτρονική ή ισότιμο και αντίστοιχο της αλλοδαπής, β) η άριστη γνώση της αγγλικής γλώσσας, γ) πιστοποιητικό υγείας Γ' κατηγορίας που χορηγείται σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις, δ) ηλικία μέχρι τριάντα πέντε (35) ετών.»

2. Στην παρ. 3 του άρθρου 16 του π.δ. 85/2018 προστίθεται εξαίρεση σε περίπτωση μετάταξης υπαλλήλων και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Τα ανωτέρω τυπικά προσόντα, πλην της περ. δ) της παρ. 2, απαιτούνται και στην περίπτωση μετάταξης υπαλλήλων άλλων κλάδων της ΥΠΑ ή άλλου φορέα του δημόσιου τομέα στον κλάδο ΠΕ Ηλεκτρονικών της ΥΠΑ.»

3. Στην παρ. 2 του άρθρου 21 του π.δ. 85/2018 προστίθεται περ. δ) και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Ως προσόντα διορισμού στον εισαγωγικό βαθμό του κλάδου ορίζονται τα ακόλουθα: α) πτυχίο τεχνολογικής εκπαίδευσης Ηλεκτρονικών Μηχανικών για την ειδικότητα των ηλεκτρονικών ή πτυχίο Τεχνολογικής Εκπαίδευσης κατεύθυνσης Πληροφορικής για την ειδικότητα της πληροφορικής, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 14 του π.δ. 50/2001 (Α' 39), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει ή το ομώνυμο ή το αντίστοιχο κατά ειδικότητα πτυχίο τεχνολογικής εκπαίδευσης, περιλαμβανομένων και των πτυχίων Π.Σ.Ε. και Κ.Α.Τ.Ε.Ε., ή το ισότιμο αντίστοιχης ειδικότητας σχολών της ημεδαπής ή αλλοδαπής, β) η άριστη γνώση της αγγλικής γλώσσας, γ) πιστοποιητικό υγείας Γ' κατηγορίας που χορηγείται σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις και δ) ηλικία μέχρι τριάντα πέντε (35) ετών.»

4. Στην παρ. 3 του άρθρου 21 του π.δ. 85/2018 προστίθεται εξαίρεση σε περίπτωση μετάταξης υπαλλήλων και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Τα ανωτέρω τυπικά προσόντα, πλην της περ. δ) της παρ. 2, απαιτούνται και στην περίπτωση μετάταξης υπαλλήλων άλλων κλάδων τεχνολογικής εκπαίδευσης της ΥΠΑ ή άλλων φορέων του δημοσίου τομέα στον κλάδο των ΤΕ Ηλεκτρονικών.»

5. Η παρ. 2 του άρθρου 53 του π.δ. 85/2018 τροποποιείται για να ενταχθούν οι κλάδοι ΠΕ Ηλεκτρονικών και ΤΕ Ηλεκτρονικών στους κλάδους με ανώτατο όριο ηλικίας ως προσόν διορισμού και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Καταργείται το ανώτατο όριο ηλικίας ως προσόν διορισμού ή μετάταξης ή μεταφοράς στους κλάδους και τις ειδικότητες της ΥΠΑ πλην της περίπτωσης των κλάδων ΠΕ Ελεγκτών Εναέριας Κυκλοφορίας, ΠΕ Ηλεκτρονικών και ΤΕ Ηλεκτρονικών.»

Άρθρο 82
Κυκλοφορία οχημάτων ιστορικού
ενδιαφέροντος - Αντικατάσταση άρθρου 40
ν. 4850/2021

Το άρθρο 40 του ν. 4850/2021 (Α' 208) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 40
Μεταβατικές, τελικές και καταργούμενες
διατάξεις

1. Η υπ' αρ. 8235082350/3809/24.12.2019 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών και Μεταφορών (Β' 4948), σχετικά με τα οχήματα ιστορικού ενδιαφέροντος καταργείται την 31η.12.2024.

2. Οχήματα που κυκλοφορούν με τους όρους και τις προϋποθέσεις της κοινής απόφασης της παρ. 1, δύνανται να κυκλοφορούν μέχρι την 31η.12.2024, με τους όρους και τις προϋποθέσεις της απόφασης αυτής.

3. Από την ισχύ του ν. 5039/2023 (Α' 83), απαγορεύεται η χορήγηση νέων στοιχείων κυκλοφορίας, κατ'εφαρμογή της απόφασης της παρ. 1.»

Άρθρο 83
Πρόγραμμα «Διασύνδεσης Προσωπικών
Ιατρών και Ιδιωτικών Δομών με τον Ατομικό
Ηλεκτρονικό Φάκελο Υγείας» («Connection
with NDHR»)

1. Θεσπίζεται πρόγραμμα με τίτλο «Διασύνδεση με τον Ατομικό Ηλεκτρονικό Φάκελο Υγείας» («Connection with National Digital Health Record») από το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, το οποίο χρηματοδοτείται από το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0 και υλοποιείται από την ανώνυμη εταιρεία του Ελληνικού Δημοσίου «Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση Κοινωνικής Ασφάλισης Α.Ε.» (ΗΔΙΚΑ Α.Ε.) τηρουμένων των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων. Σκοπός του προγράμματος είναι η ενίσχυση των προσωπικών ιατρών, των ιδιωτικών ιατρείων, των ιδιωτικών κλινικών και μονάδων υγείας, μέσω συστήματος επιταγών (voucher), για την αντιστάθμιση του κόστους εγκατάστασης κατάλληλου λογισμικού και υλικού εξοπλισμού, προκειμένου να δύνανται να διασυνδεθούν τα συστήματά τους με τον Εθνικό Ηλεκτρονικό Φάκελο Υγείας. Οι ιδιωτικές κλινικές και οι ιδιωτικές μονάδες υγείας διασυνδέονται αρχικά με το Ψηφιακό Αποθετήριο Βεβαιώσεων - Νοσηλείων - Εξετάσεων που έχει συσταθεί δυνάμει του άρθρου 93 του ν. 4961/2022 (Α' 146) στην ΗΔΙΚΑ Α.Ε. και με το Ψηφιακό Αποθετήριο Διαγνωστικών Εργαστηριακών Αποτελεσμάτων, που έχει συσταθεί σύμφωνα με το άρθρο 83 του ν. 4954/2022 (Α' 136) στην ΗΔΙΚΑ Α.Ε. αντίστοιχα, τα οποία αποτελούν τμήμα του Συστήματος του Ατομικού Ηλεκτρονικού Φακέλου Υγείας (Α.Η.Φ.Υ.) του άρθρου 84 του ν. 4600/2019 (Α' 43).

2. Δικαιούχοι του προγράμματος είναι οι προσωπικοί ιατροί, οι ιδιωτικές κλινικές, τα ιδιωτικά ιατρεία ή οδοντιατρεία, τα διαγνωστικά εργαστήρια και τα εργαστήρια φυσικής ιατρικής και αποκατάστασης.

3. Οι ως άνω δικαιούχοι δύνανται να επιλέξουν τους παρόχους που θα αναλάβουν την υλοποίηση των απαι-

τούμενων προμηθειών και παροχής υπηρεσιών από το Μητρώο Παρόχων. Οι πάροχοι που επιλέγονται υποβάλλουν αίτηση χρηματοδότησης για λογαριασμό των δικαιούχων της ενίσχυσης της παρ. 1, στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του προγράμματος, την οποία αναπτύσσει, τηρεί και διαχειρίζεται η ΗΔΙΚΑ Α.Ε..

4. Κάθε πάροχος, αφότου αυθεντικοποιηθεί με τους προσωπικούς κωδικούς του και τα διαπιστευτήρια της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης (taxisnet), σύμφωνα με το άρθρο 24 του ν. 4727/2020 (Α' 184), εισέρχεται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα και αιτείται την έκδοση της επιταγής για λογαριασμό των δικαιούχων, που τον έχουν εξουσιοδοτήσει. Η ΗΔΙΚΑ Α.Ε. διενεργεί έλεγχο της τήρησης των προϋποθέσεων συμμετοχής στο πρόγραμμα και, εφόσον επιβεβαιώσει την επιλεξιμότητα των τελικών δικαιούχων, αυτοί λαμβάνουν την επιχορήγηση.

5. Η ΗΔΙΚΑ Α.Ε., ως υπεύθυνη επεξεργασίας, διασφαλίζει την προστασία των δικαιωμάτων των προσώπων, της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (L 119) [Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων] και τον ν. 4624/2019 (Α' 137).

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Υγείας καθορίζονται οι προϋποθέσεις, η διαδικασία, οι όροι, ο ειδικότερος χρόνος υλοποίησης του προγράμματος, τα αρμόδια για την υλοποίηση όργανα και κάθε άλλο ζήτημα σχετικό με τη διαχείριση, την παρακολούθηση, τη χρηματοδότηση, την υλοποίηση, τη λειτουργία και την εκτέλεση του προγράμματος, η σύσταση και οι λεπτομέρειες λειτουργίας του Μητρώου Παρόχων, τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για τη λειτουργία της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του προγράμματος, οι απαραίτητες διαλειτουργικότητες και ρυθμίζεται κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος τηρουμένων των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων.

Άρθρο 84
Πρόγραμμα «Ψηφιακά εργαλεία - Ψηφιακός
μετασχηματισμός των επιχειρήσεων του
Κλάδου Έκδοσης Περιφερειακού Τύπου»

1. Θεσπίζεται πρόγραμμα με τίτλο «Ψηφιακά εργαλεία - Ψηφιακός μετασχηματισμός των επιχειρήσεων του Κλάδου Έκδοσης Περιφερειακού Τύπου» από κοινού από την Προεδρία της Κυβέρνησης και το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, το οποίο χρηματοδοτείται από το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0 στη δράση 16706 «Ψηφιακός Μετασχηματισμός των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων» και υλοποιείται από την ανώνυμη εταιρεία του ελληνικού δημοσίου

«Κοινωνία της Πληροφορίας Μονοπρόσωπη Α.Ε.» (ΚτΠ Μ.Α.Ε.) τηρουμένων των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων. Σκοπός του προγράμματος είναι η ενίσχυση των μεσαίων, μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον κλάδο της έκδοσης περιφερειακού τύπου, μέσω συστήματος επιταγών (voucher), που διατίθενται στους δικαιούχους για την ψηφιακή τους αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό του εξοπλισμού τους, προκειμένου να ενισχυθεί η ψηφιακή τους ωριμότητα.

2. Επιλέξιμες προς ενίσχυση από το πρόγραμμα είναι οι ψηφιακές υπηρεσίες, τα προϊόντα και ο εξοπλισμός, καθώς και οι συναφείς με αυτά συμπληρωματικές υπηρεσίες, με σκοπό τον εκσυγχρονισμό της παραγωγικής, εμπορικής και διοικητικής λειτουργίας των επιχειρήσεων, την αναβάθμιση του τρόπου επικοινωνίας, συνεργασίας και εισαγωγής νέων μορφών υβριδικής εργασίας, την ανανέωση και τον εκσυγχρονισμό του εξοπλισμού, του λογισμικού, των ψηφιακών, σχεδιαστικών και άλλων προγραμμάτων, την ψηφιοποίηση των ηλεκτρονικών συναλλαγών, περιλαμβανομένου και του ηλεκτρονικού εμπορίου, την αύξηση του επιπέδου ασφάλειας και εμπιστοσύνης στις ηλεκτρονικές συναλλαγές, μέσω της αξιοποίησης νέων ψηφιακών προϊόντων και υπηρεσιών.

3. Οι δυνητικοί δικαιούχοι της ενίσχυσης της παρ. 1 υποβάλλουν αίτηση χρηματοδότησης στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του προγράμματος, την οποία αναπτύσσει, τηρεί και διαχειρίζεται η ΚτΠ Μ.Α.Ε..

4. Η ΚτΠ Μ.Α.Ε. διενεργεί έλεγχο της τήρησης των προϋποθέσεων συμμετοχής στο πρόγραμμα και, εφόσον επιβεβαιώσει την επιλεξιμότητα των τελικών δικαιούχων, αυτοί λαμβάνουν την επιχορήγηση.

5. Η ΚτΠ Μ.Α.Ε., ως υπεύθυνη επεξεργασίας, διασφαλίζει την προστασία των δικαιωμάτων των προσώπων, της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (L 119) [Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων] και τον ν. 4624/2019 (Α' 137).

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Οικονομικών και του Υπουργού στον οποίο έχουν ανατεθεί οι αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας και Ενημέρωσης, καθορίζονται οι προϋποθέσεις, η διαδικασία, οι όροι, ο ειδικότερος χρόνος υλοποίησης του προγράμματος, τα αρμόδια για την υλοποίηση όργανα και κάθε άλλο ζήτημα σχετικό με τη διαχείριση, την παρακολούθηση, τη χρηματοδότηση, την υλοποίηση, τη λειτουργία και την εκτέλεση του προγράμματος, η σύσταση και οι λεπτομέρειες λειτουργίας της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του προγράμματος, τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για τη λειτουργία της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του προγράμματος, οι απαραίτητες διαλειτουργικότητες και ρυθμίζεται κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος τηρουμένων των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων.

Άρθρο 85

Χρήση του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) από το Εθνικό Κέντρο Οπτικοακουστικών Μέσων και Επικοινωνίας

Η διαχείριση, ο έλεγχος και η υλοποίηση της δράσης «Στήριξη της παραγωγής οπτικοακουστικών έργων στην Ελλάδα» της Προτεραιότητας 02 - Ειδικού Στόχου RSO1.3 του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» του Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης 2021-2027, για την οποία το Εθνικό Κέντρο Οπτικοακουστικών Μέσων και Επικοινωνίας - ΕΚΟΜΕ Α.Ε. έχει οριστεί Ενδιάμεσος Φορέας για τη διαχείριση πράξεων κρατικών ενισχύσεων, εξακολουθεί να συντελείται μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων που προβλέπεται στο άρθρο 57 του ν. 4314/2014 (Α' 265), κατά παρέκκλιση του άρθρου 56 του ν. 4914/2022 (Α' 61) και ιδίως της παρ. 6. αυτού.

Άρθρο 86

Παράταση προθεσμίας αδειοδότησης παρόχων περιεχομένου επίγειας ψηφιακής τηλεοπτικής ευρυεκπομπής ελεύθερης λήψης και ραδιοφωνικών επιχειρήσεων - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 2 ν. 4339/2015 και παρ. 1 άρθρου 40 ν. 4779/2021

1. Το έβδομο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 2 του ν. 4339/2015 (Α' 133) τροποποιείται ως προς την καταληκτική προθεσμία και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Με απόφαση του Υπουργού στον οποίο ανατίθενται εκάστοτε οι αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Ενημέρωσης και Επικοινωνίας, μετά από σύμφωνη γνώμη του Ε.Σ.Ρ. και δημόσια διαβούλευση, καθορίζεται ο αριθμός των δημοπρατούμενων αδειών παρόχου περιεχομένου επίγειας ψηφιακής τηλεοπτικής ευρυεκπομπής ελεύθερης λήψης ανά κατηγορία εμβέλειας (εθνικής ή περιφερειακής), προγράμματος (ενημερωτικού γενικού περιεχομένου ή μη ενημερωτικού περιεχομένου), είδος στόχευσης (γενικής ή ειδικής) σε περίπτωση μη ενημερωτικού προγράμματος και είδος θεματικού περιεχομένου σε περίπτωση προγράμματος ειδικής στόχευσης.

Το πρόγραμμα των παρόχων περιεχομένου επίγειας ψηφιακής τηλεοπτικής ευρυεκπομπής ελεύθερης λήψης εθνικής εμβέλειας όλων των κατηγοριών μεταδίδεται υποχρεωτικά σε υψηλή ευκρίνεια (high definition), καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της άδειας, και ταυτόχρονα σε τυπική ευκρίνεια (standard definition) μέχρι την 30ή.6.2023, εκτός εάν αποδεδειγμένα δεν είναι τεχνικά εφικτή η εκπομπή σε υψηλή ευκρίνεια (high definition), οπότε το ως άνω πρόγραμμα δύναται να μεταδίδεται μόνο σε τυπική ευκρίνεια (standard definition) ανά περιοχές απονομής.

Από την 1η.7.2023 το πρόγραμμα των παρόχων περιεχομένου επίγειας ψηφιακής τηλεοπτικής ευρυεκπομπής ελεύθερης λήψης εθνικής εμβέλειας όλων των κατηγοριών μεταδίδεται υποχρεωτικά σε υψηλή ευκρίνεια (high definition), εκτός αν αυτό αποδεδειγμένα δεν είναι τεχνικά εφικτό, οπότε το ως άνω πρόγραμμα δύναται να μεταδίδεται σε τυπική ευκρίνεια (standard definition) ανά περιοχές απονομής.

Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης οι ως άνω προθεσμίες δύνανται να παραταθούν έως έξι (6) μήνες.

Η τιμή εκκίνησης ανά κατηγορία δημοπρατούμενης άδειας καθορίζεται με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Υπουργού στον οποίο ανατίθεται εκάστοτε οι αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Ενημέρωσης και Επικοινωνίας, μετά από σύμφωνη γνώμη του Ε.Σ.Ρ..

Με την απόφαση του Υπουργού περί καθορισμού του αριθμού των αδειών, δύναται να αποκλείεται, με ειδική αιτιολόγηση, ειδικής στόχευσης περιεχόμενο των προς χορήγηση αδειών μη ενημερωτικού περιεχομένου, ιδίως για λόγους προστασίας της εθνικής ασφάλειας, διαφύλαξης της δημόσιας τάξης και προστασίας της δημόσιας υγείας.

Καταληκτική προθεσμία για τη διαδικασία αδειοδότησης των παρόχων περιεχομένου επίγειας ψηφιακής τηλεοπτικής ευρυεκπομπής ελεύθερης λήψης εθνικής εμβέλειας μη ενημερωτικού περιεχομένου και περιφερειακής εμβέλειας (ενημερωτικού γενικού και μη ενημερωτικού περιεχομένου) ορίζεται η 31η.12.2023.»

2. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 40 του ν. 4779/2021 (Α' 27) τροποποιείται ως προς την καταληκτική προθεσμία και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Οι ραδιοφωνικοί σταθμοί, που περιλαμβάνονται στο οικείο Μητρώο του Ε.Σ.Ρ., εποπτευόμενοι ως νομίμως λειτουργούντες, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, συνεχίζουν να εκπέμπουν νόμιμα, έως ότου ολοκληρωθεί η διαδικασία χορήγησης ραδιοφωνικών αδειών. Ως καταληκτική προθεσμία για τη διαδικασία αδειοδότησης των ραδιοφωνικών σταθμών ορίζεται η 31η.12.2023.»

Άρθρο 87

Διοικητικό Συμβούλιο ΕΡΤ Α.Ε. - Ερμηνευτική διάταξη παρ. 8 άρθρου 9 ν. 4173/2013

Κατά την αληθή έννοια του τρίτου εδαφίου της παρ. 8 του άρθρου 9 του ν. 4173/2013 (Α' 169), όπου προβλέπεται πως το Διοικητικό Συμβούλιο βρίσκεται σε απαρτία όταν παρίστανται τέσσερα (4) τουλάχιστον μέλη, συμπεριλαμβανομένου οπωσδήποτε του Διευθύνοντος Συμβούλου:

α) Νοείται ως Διευθύνων Σύμβουλος το μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου - φυσικό πρόσωπο, στο οποίο το Διοικητικό Συμβούλιο έχει αναθέσει με απόφασή του την άσκηση καθηκόντων Διευθύνοντος Συμβούλου, εάν διαπιστωθεί ότι ο τελευταίος δεν είναι δυνατόν να ασκήσει καθήκοντα λόγω παραίτησης, απόλυσης, θανάτου ή περιέλευσης σε τέτοια κατάσταση υγείας που δεν επιτρέπει την έκφραση της βούλησής του.

β) Σε τέτοια περίπτωση, σε κάθε επόμενη από την ανάθεση αυτών των καθηκόντων συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου:

βα) για τη διαπίστωση απαρτίας, η καταμέτρηση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου που παρίστανται για τη διαπίστωση απαρτίας, περιλαμβάνει αυτό το φυσικό πρόσωπο μόνο υπό την ιδιότητα του ασκούντος καθήκοντα Διευθύνοντος Συμβούλου και όχι υπό την

άλλη ιδιότητά του, του μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου και

ββ) κατά τη λήψη αποφάσεων, το δικαίωμα ψήφου ασκείται από αυτό το φυσικό πρόσωπο μόνο υπό την ιδιότητα του ασκούντος καθήκοντα Διευθύνοντος Συμβούλου και αυτό το φυσικό πρόσωπο δεν διαθέτει δεύτερη ψήφο.

Άρθρο 88

Ρυθμίσεις για την αποτελεσματικότερη λειτουργία του συστήματος νομικής βοήθειας - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 14 ν. 3226/2004 - Προσθήκη άρθρου 69Α στον ν. 5016/2023

1. Στην παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 3226/2004 (Α' 24), προστίθενται νέα εδάφια, δεύτερο και τρίτο, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Αρμόδιο όργανο για τη συλλογή των δικαιολογητικών και των αιτήσεων των δικαιούχων δικηγόρων και άλλων προσώπων για τη διαβίβασή τους στο Ταμείο Χρηματοδοτήσεως Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.) είναι η διοίκηση του αρμόδιου Δικαστηρίου. Η συλλογή των δικαιολογητικών και των αιτήσεων των δικαιούχων δικηγόρων και άλλων προσώπων, δύναται να υλοποιείται και μέσω διαδικτυακής εφαρμογής της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης: (ΕΨΠ-Gov.gr). Η είσοδος των χρηστών στην εφαρμογή, πραγματοποιείται μέσω των μοναδικών κωδικών αυθεντικοποίησης που προβλέπονται για την είσοδο των χρηστών, στο Πληροφοριακό Σύστημα της Ολομέλειας των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδας.»

2. Στον ν. 5016/2023 (Α' 21) προστίθεται άρθρο 69Α ως εξής:

«Άρθρο 69Α

Παροχή πρόσθετης δυνατότητας ως προς τον χρόνο έκδοσης του φορολογικού παραστατικού

Κατά παρέκκλιση της παρ. 5 του άρθρου 69, ως προς τον χρόνο έκδοσης του οικείου φορολογικού παραστατικού, το φορολογικό παραστατικό, για το μέρος της αμοιβής που αναλογεί στο ογδόντα τοις εκατό (80%) του συνολικού ποσού της αμοιβής των ειδικών γραμματιών, είναι δυνατόν να εκδίδεται κατά τον χρόνο υποβολής της υπεύθυνης δήλωσης της παρ. 3 του άρθρου 69. Και στην περίπτωση αυτή, το φορολογικό παραστατικό διαβιβάζεται ή προσκομίζεται στο Ταμείο Χρηματοδοτήσεως Δικαστικών Κτιρίων, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 5 του άρθρου 69, εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την καταβολή της αποζημίωσης.»

Άρθρο 89

Εισφορές Ταμείου Χρηματοδοτήσεως Δικαστικών Κτιρίων στις συμβολαιογραφικές πράξεις - Αντικατάσταση υποπερ. στ' περ. Α' παρ. 1 άρθρου 10 ν.δ. 1017/1971

1. Η υποπερ. στ) της περ. Α' της παρ. 1 του άρθρου 10 του ν.δ. 1017/1971 (Α' 209) αντικαθίσταται ως εξής:

«στ) ευρώ 5 για τη σύνταξη συμβολαιογραφικής πράξης, για την οποία καταβάλλονται πάγια τέλη και ευρώ 10

σε κάθε φύσεως συμβολαιογραφικές πράξεις, για τις οποίες καταβάλλονται αναλογικά τέλη. Οι εισφορές, στις οποίες ενσωματώνονται οι εισφορές για την έκδοση αντιγράφων ή αποσπασμάτων των πράξεων αυτών, αποδίδονται από τους συμβολαιογράφους κάθε τρίμηνο. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Οικονομικών μετά από εισήγηση του Ταμείου καθορίζονται ο τρόπος και η διαδικασία απόδοσης του πόρου.»

2. Εισφορές δύο (2) ευρώ για τη λήψη κάθε αντιγράφου ή αποσπάσματος των συμβολαιογραφικών πράξεων που έχουν συνταχθεί έως την έναρξη ισχύος του παρόντος καταβάλλονται από τον συμβολαιογράφο.

Άρθρο 90

Ειδικότερες ρυθμίσεις για το ακατάσχετο απαιτήσεων - Τροποποίηση υποπερ. iii) περ. γ) παρ. 2 άρθρου 79 ν. 4316/2014

1. Οι περιορισμοί του δεύτερου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 982 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985 Α' 182) δεν εφαρμόζονται στις απαιτήσεις που χαρακτηρίζονται ως ακατάσχετες βάσει της παρ. 4 του άρθρου 4 περί του ακατάσχετου της επιχορήγησης επιχειρήσεων και μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορέων, της παρ. 3 του άρθρου 5 περί του ακατάσχετου της επιχορήγησης ασφαλισμένων επιχειρήσεων και μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορέων, της παρ. 2 του άρθρου 6 περί του ακατάσχετου της ενίσχυσης πρώτης αρωγής και της παρ. 2 του άρθρου 24Α περί του ακατάσχετου της ενίσχυσης πρώτης αρωγής έναντι στεγαστικής συνδρομής του Μέρους Α' του ν. 4797/2021 (Α' 66).

2. Τα δεσμευμένα ποσά, που εμπίπτουν στην περ. ζ' της παρ. 2 του άρθρου 982 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και χαρακτηρίζονται ως ακατάσχετα σύμφωνα με την παρ. 1, τα οποία δεν έχουν ακόμη αποδοθεί, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, σε εκείνον που επιβάλλει την κατάσχεση αποδεσμεύονται.

3.α) Στην υποπερ. iii) της περ. γ) της παρ. 2 του άρθρου 79 του ν. 4316/2014 (Α' 270) επέρχονται οι εξής αλλαγές: αα) το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται, β) προστίθενται νέα εδάφια τρίτο και τέταρτο και η υποπερ. iii) διαμορφώνεται ως εξής:

«iii) αναστέλλεται η λήψη αναγκαστικών μέτρων και η συνέχιση της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης. Οι κατασχέσεις που έχουν ήδη επιβληθεί στα χέρια τρίτων, αίρονται μετά από αίτηση του δήμου ή της περιφέρειας, σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας απόδοσης και αν βρίσκονται, μη εφαρμοζόμενης της παρ. 3 του άρθρου 30 του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190), περί αναγκαστικής εκχώρησης των απαιτήσεων. Ποσά που έχουν αποδοθεί δεν επιστρέφονται και η κατάσχεση ανατρέπεται μόνο ως προς τις υφιστάμενες ή μελλοντικές απαιτήσεις που δεν έχουν αποδοθεί. Η παρούσα υποπερίπτωση ισχύει από τη δημοσίευση του παρόντος.»

β) Η περ. α' καταλαμβάνει και περιπτώσεις που έχουν εκδοθεί δικαστικές αποφάσεις σχετικά με το κύρος των κατασχέσεων στα χέρια τρίτου ή των δηλώσεων των τρίτων, εφόσον κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος οι τρίτοι δεν έχουν αποδώσει τα χρήματα στον κατασχόντα.

Άρθρο 91

Ρύθμιση μισθολογικών ζητημάτων - Προσθήκη παρ. 7 στο άρθρο 33 του ν. 4914/2022

1. Η παρ. 1 του άρθρου 64 του ν. 5042/2023 (Α' 88) περί επέκτασης προσωπικής διαφοράς σε υπαλλήλους, έχει αναλογική εφαρμογή στο πάσης φύσεως προσωπικό των εξής ανεξάρτητων αρχών: (α) των συνταγματικά κατοχυρωμένων ανεξαρτήτων αρχών, (β) της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων, (γ) της Ενιαίας Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων, (δ) της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων, (ε) της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων, (στ) της Ρυθμιστικής Αρχής Σιδηροδρόμων, (ζ) της Ρυθμιστικής Αρχής Λιμένων, καθώς και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Η περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 45 του ν. 4569/2018 (Α' 179), ως προς την καταβολή της προσωπικής διαφοράς στο προσωπικό της Επιτροπής Ανταγωνισμού δεν θίγεται από την εφαρμογή της παρούσας. Η παρ. 1 του άρθρου 64 του ν. 5042/2023 εφαρμόζεται επίσης στο προσωπικό που έχει μεταφερθεί στις οργανικές μονάδες των υπηρεσιών της ίδιας παραγράφου εντός του εκεί αναφερόμενου χρονικού διαστήματος.

2. Στο άρθρο 33 του ν. 4914/2022 (Α' 61) προστίθεται παρ. 7 ως εξής:

«7.α. Οι αποδοχές, συμπεριλαμβανομένων των σχετιζόμενων με την κατοχή θέσης ευθύνης, καθώς και της προσωπικής διαφοράς, του προσωπικού των Ειδικών Υπηρεσιών και της Κεντρικής Υπηρεσίας της Μ.Ο.Δ. Α.Ε. που κατέχει θέση προϊσταμένου οργανικής μονάδας στις Ειδικές Υπηρεσίες του ν. 4314/2014 (Α' 265) και του ν. 4914/2022 (Α' 61) και στην Κεντρική Υπηρεσία της Μ.Ο.Δ. Α.Ε., υπολογίζονται με όμοιο τρόπο ανεξαρτήτως του χρόνου κατοχής της θέσης ευθύνης, έτσι ώστε, για τους υπαλλήλους που ανέλαβαν ή αναλαμβάνουν θέσεις ευθύνης στις ως άνω Ειδικές Υπηρεσίες και στην Κεντρική Υπηρεσία της Μ.Ο.Δ. Α.Ε. μετά την 1η.11.2011, οι αποδοχές τους, συμπεριλαμβανομένων των σχετιζόμενων με την κατοχή θέσης ευθύνης, καθώς και της προσωπικής διαφοράς, να υπολογίζονται με τον ίδιο τρόπο που υπολογίστηκαν για τους υπαλλήλους, οι οποίοι κατείχαν πριν την 31η.10.2011 και συνεχίζουν να κατέχουν θέσεις προϊσταμένου οργανικής μονάδας στις Ειδικές Υπηρεσίες των ν. 4314/2014 και ν. 4914/2022 και στην Κεντρική Υπηρεσία της Μ.Ο.Δ. Α.Ε.. Για τον υπολογισμό των ανωτέρω αποδοχών λαμβάνονται υπόψη η παρ. 1 του άρθρου 27 του ν. 4354/2015 και η παρ. 3 του άρθρου 9 του ν. 4205/2013 (Α' 242). Το ποσό της διαφοράς που προκύπτει από τον νέο υπολογισμό καταβάλλεται στους δικαιούχους υπαλλήλους της Μ.Ο.Δ. Α.Ε. ως προσωπική διαφορά και στους λοιπούς δικαιούχους ως ειδικό επίδομα από τη Μ.Ο.Δ. Α.Ε. με επιχορήγηση από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων. Η παρούσα δεν εφαρμόζεται στις περιπτώσεις που από τον υπολογισμό των αποδοχών κατ' εφαρμογή της προκύπτει αρνητική διαφορά.

β. Στο προσωπικό που υπηρετεί στις Ειδικές Υπηρεσίες των ν. 4314/2014 και ν. 4914/2022 και στην Κεντρική Υπηρεσία της Μ.Ο.Δ. Α.Ε. καταβάλλεται μηνιαίο επίδομα εξομάλυνσης ύψους τριακοσίων (300) ευρώ.

γ. Το επίδομα της περ. β' δεν χορηγείται στους υπαλλήλους για τον υπολογισμό των αποδοχών και της προσωπικής διαφοράς των οποίων εφαρμόζονται: α) η περ. β1 της παρ. 1 του άρθρου 7 του α.ν. 2326/1940 (Α' 145) και οι κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδοθείσες υπουργικές αποφάσεις μέχρι και την έναρξη ισχύος του ν. 4024/2011 (Α' 226) και η περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 2430/1996 (Α' 156), όπως διαμορφώθηκε μετά τις μειώσεις των ν. 3833/2010 (Α' 40) και 3845/2010 (Α' 65) ή β) η περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 2430/1996, όπως διαμορφώθηκε μετά τις μειώσεις των ν. 3833/2010 και 3845/2010.

δ. Το επίδομα της περ. β' καταβάλλεται από τη Μ.Ο.Δ. Α.Ε. με επιχορήγηση από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Οικονομικών εξειδικεύονται οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις για τη χρηματοδότηση της δαπάνης.

ε. Η παρούσα εφαρμόζεται αναλογικά και στο προσωπικό της Ειδικής Υπηρεσίας του άρθρου 271 του ν. 4738/2020 (Α' 207).»

3. Η προσωπική διαφορά της παρ. 1 του άρθρου 64 του ν. 5042/2023 χορηγείται επίσης στις περιπτώσεις υπαλλήλων που κατέλαβαν τη θέση της παρ. 1 του άρθρου 20 του ν. 3468/2006 (Α' 129), σε περίπτωση λήξης της θητείας στη θέση αυτών και επιστροφής τους στη θέση που υπηρετούσαν. Ειδικά για τους υπαλλήλους της παρούσας, οι υπάλληλοι λαμβάνουν τις αποδοχές που είχαν υπολογισθεί, κατά την πρώτη εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 29 του ν. 4024/2011 (Α' 226), για τη θέση στην οποία επέστρεψαν. Οι εν λόγω αποδοχές συνυπολογίζονται για τον προσδιορισμό του συνόλου των αποδοχών των υπαλλήλων κατά τη εφαρμογή των παρ. 1 και 2 του άρθρου 27 του ν. 4354/2015 (Α' 176) και τυχόν νέα προσωπική διαφορά που προκύπτει καταβάλλεται εφεξής στους εν ενεργεία υπαλλήλους ανεξαρτήτως της θέσης που κατέχουν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος.

4. Η παρ. 2 ισχύει από 1ης.4.2023.

Άρθρο 92

Σύναψη συμβάσεων μίσθωσης έργου και δανεισμού από την Ανώνυμη Εταιρεία με την επωνυμία «ΙΑΜΑΤΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.»

1. Μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας ένταξης ή μη στους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «ΙΑΜΑΤΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.», από την Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), και πάντως όχι πέραν της 30ής.9.2023, η ΙΠΕ ΑΕ δύναται, για την κάλυψη των λειτουργικών της αναγκών, να προβαίνει:

α) στη σύναψη πέντε (5) συμβάσεων παροχής ανεξαρτήτων υπηρεσιών νομικής και γραμματειακής υποστήριξης, λογιστικής παρακολούθησης και ορκωτού ελεγκτή λογιστικού προγράμματος και στρατηγικού σχεδιασμού, μέχρι του ποσού των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ εκάστη,

β) στη σύναψη συμβάσεων δανεισμού εργαζομένων με εταιρείες του ιδιωτικού τομέα, οι οποίες αποτελούν παρόχους τέτοιων υπηρεσιών.

2. Μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας της παρ. 1, η ΙΠΕ Α.Ε. υποβάλλει στη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Τουρισμού:

α. το σχέδιο του ετήσιου οικονομικού προϋπολογισμού, καθώς και εισηγητική έκθεση τεκμηρίωσης των οικονομικών μεγεθών, και

β. τριμηνιαία στοιχεία εκτέλεσης του προϋπολογισμού και τις δράσεις, οι οποίες έχουν αναληφθεί για την αποτελεσματικότερη λειτουργία της επιχείρησης και τη βελτίωση των οικονομικών μεγεθών της.

Άρθρο 93

Υπηρεσίες διενέργειας χωματουργικών εργασιών του Δήμου Θήρας

Προς τον σκοπό της κάλυψης έκτακτων αναγκών διαχείρισης απορριμμάτων και προστασίας της δημόσιας υγείας, κατά την τουριστική περίοδο και, σε κάθε περίπτωση, όχι πέραν της 30ής.9.2023, ο Δήμος Θήρας δύναται να αναθέτει υπηρεσίες διενέργειας παντός τύπου χωματουργικών εργασιών του Δήμου Θήρας κατά τη διαδικασία της περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 4412/2016 (Α' 147), κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης εθνικής διάταξης.

Άρθρο 94

Άσκηση ελεγκτικού έργου από μετακινούμενο προσωπικό του ΕΟΤ στις Περιφερειακές Υπηρεσίες Τουρισμού

Υπάλληλοι του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού, με ειδικότητα ΠΕ Μηχανικών, οι οποίοι μετακινούνται στις Περιφερειακές Υπηρεσίες Τουρισμού (Π.Υ.Τ.) του Υπουργείου Τουρισμού, αποκλειστικά για το χρονικό διάστημα από τις 30.4.2023 έως και τις 31.8.2023, δύναται να συμμετέχουν σε συνεργεία ελέγχου των Π.Υ.Τ. και να εκδίδουν κάθε πράξη συναφή με το ελεγκτικό τους έργο. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Τουρισμού ρυθμίζεται κάθε ζήτημα συναφές με την απασχόληση του προσωπικού του πρώτου εδαφίου, καθώς και με πρόσθετη ή υπερωριακή αποζημίωσή του, κατά τη διάρκεια των ανωτέρω μετακινήσεων.

Άρθρο 95

Αύξηση επιδομάτων που χορηγούνται σε άτομα με αναπηρία από τον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.) και τον Οργανισμό Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ο.Π.Ε.Κ.Α.) - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 35 ν. 5006/2022

1. Το μηνιαίο ποσό:

α) της προσαύξησης της παρ. 2 του άρθρου 4 του π.δ. 334/1988 (Α' 154),

β) του επιδόματος του άρθρου 54 του π.δ. 169/2007 (Α' 210), και

γ) του επιδόματος του άρθρου 42 του ν. 1140/1981 (Α' 68),

τα οποία χορηγούνται από τον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.), αυξάνεται κατά οκτώ ποσοστιαίες μονάδες (8%) από την 1η.5.2023.

2. Το μηνιαίο ποσό των προνοιακών παροχών σε χρήμα της περ. ε) της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4520/2018 (Α' 30), οι οποίες χορηγούνται σε άτομα με αναπηρία από τον Οργανισμό Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ο.Π.Ε.Κ.Α.), αυξάνεται κατά οκτώ ποσοστιαίες μονάδες (8%) από την 1η.5.2023.

3. Το μηνιαίο ποσό επιδόματος που προκύπτει από τις παρ. 1 και 2 στρογγυλοποιείται στον πλησιέστερο ακέραιο αριθμό.

4. α) Στην παρ. 1 του άρθρου 35 του ν. 5006/2022 (Α' 239), περί των προϋποθέσεων για τη χορήγηση ενίσχυσης βαριάς αναπηρίας, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) το πρώτο εδάφιο τροποποιείται, ώστε η οικονομική ενίσχυση να μην χορηγείται σε όσους λαμβάνουν οικονομική ενίσχυση για τον ίδιο λόγο από δημόσιο φορέα της ημεδαπής ή αλλοδαπής, ίση ή μεγαλύτερη από το χορηγούμενο, σε μηνιαία βάση, πλήρες ποσό της οικονομικής ενίσχυσης λόγω βαριάς αναπηρίας, όπως το ποσό αυτό διαμορφώνεται σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία, και όχι ίση ή μεγαλύτερη από το ποσό των τριακοσίων δεκατριών (313) ευρώ μηνιαίως, β) το δεύτερο εδάφιο τροποποιείται, ώστε το ποσό αναφοράς του πρώτου εδαφίου να αναπροσαρμόζεται αποκλειστικά για σκοπούς σύγκρισης και όχι κατ' έτος, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η οικονομική ενίσχυση λόγω βαριάς αναπηρίας δεν χορηγείται σε όσους λαμβάνουν οικονομική ενίσχυση για τον ίδιο λόγο από δημόσιο φορέα της ημεδαπής ή αλλοδαπής, ίση ή μεγαλύτερη από το χορηγούμενο, σε μηνιαία βάση, πλήρες ποσό της οικονομικής ενίσχυσης λόγω βαριάς αναπηρίας, όπως το ποσό αυτό διαμορφώνεται σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία. Το ποσό του πρώτου εδαφίου αναπροσαρμόζεται, αποκλειστικά για σκοπούς σύγκρισης, μετά από την 1η.1.2023 κατά το ποσοστό που προβλέπει η υπουργική απόφαση της παρ. 4 του άρθρου 14 του ν. 4387/2016 (Α' 85).»

β) Η περ. α) ισχύει από την 1η.5.2023.

Άρθρο 96

Άδεια προγεννητικών εξετάσεων και γυναικολογικού ελέγχου - Τροποποίηση άρθρου 232 Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου

Στο άρθρο 232 του Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου (π.δ. 80/2022, Α' 222) και στο κωδικοποιηθέν άρθρο 40 του ν. 4808/2021 (Α' 101), περί της άδειας προγεννητικών εξετάσεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) ο τίτλος τροποποιείται, ώστε να αναφέρεται και στον γυναικολογικό έλεγχο, β) προστίθεται παρ. 2, και το άρθρο διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 232

Άδεια προγεννητικών εξετάσεων και γυναικολογικού ελέγχου

1. Οι έγκυοι εργαζόμενες απαλλάσσονται από την εργασία χωρίς περικοπή αποδοχών, κατόπιν προηγούμενης ενημέρωσης του εργοδότη, με κάθε πρόσφορο μέσο, προκειμένου να υποβάλλονται σε εξετάσεις προγεννητικού ελέγχου, εφόσον αυτές οι εξετάσεις πρέπει να γίνουν κατά τη διάρκεια του χρόνου εργασίας.

2. Στις εργαζόμενες χορηγείται μία (1) ημέρα τον χρόνο άδεια με αποδοχές για την πραγματοποίηση γυναικολογικού ελέγχου.»

Άρθρο 97

Χορήγηση αποδεικτικού φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας σε προνοιακούς φορείς υπό εξυγίανση - Τροποποίηση παρ. 6 και 7 άρθρου 55 ν. 4262/2014

1. Στην παρ. 6 του άρθρου 55 του ν. 4262/2014 (Α' 114), περί του πλαισίου εξυγίανσης προνοιακών φορέων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, πριν από τη φράση «αυτοδίκαιη διακοπή της αναστολής», προστίθεται η λέξη «την», β) στο δεύτερο εδάφιο, γίνονται νομοτεχνικές βελτιώσεις ως προς τις παραπεμπόμενες διατάξεις, και προστίθεται η φράση «, χωρίς να απαιτείται να πληρούνται οι λοιπές προϋποθέσεις του άρθρου 12», γ) το τρίτο εδάφιο καταργείται, δ) προστίθεται νέο, τέταρτο, εδάφιο, και η παρ. 6 του άρθρου 55 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Από την επομένη της υπογραφής του Συμφώνου Εξυγίανσης αναστέλλεται η παραγραφή των χρεών για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η ρύθμιση οφειλών προς το Δημόσιο και δεν συμπληρώνεται πριν από την πάροδο έτους από τον χρόνο ανατροπής της ρύθμισης και την αυτοδίκαιη διακοπή της αναστολής. Κατά τη διάρκεια ισχύος της ρύθμισης εφαρμόζεται το άρθρο 75 του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190) περί συμψηφισμού και χορηγείται στον προνοιακό φορέα αποδεικτικό ενημερότητας με υποχρεωτικό ορισμό από τη Φορολογική Διοίκηση όρου παρακράτησης, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 12 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4987/2022, Α' 206), χωρίς να απαιτείται να πληρούνται οι λοιπές προϋποθέσεις του άρθρου 12. Το προς συμψηφισμό ή παρακρατούμενο ποσό λαμβάνεται υποχρεωτικώς υπόψη για την κάλυψη δόσεων, σύμφωνα με το πρόγραμμα ρύθμισης οφειλών, που εμπεριέχεται στο Σχέδιο Εξυγίανσης. Ειδικά κατά τα δύο (2) πρώτα έτη εφαρμογής του Συμφώνου Εξυγίανσης, εφόσον τηρούνται οι όροι του, δεν εφαρμόζεται το άρθρο 75 του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων περί συμψηφισμού και χορηγείται αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας χωρίς όρο παρακράτησης, για είσπραξη χρημάτων και μεταβίβαση ακινήτου ή σύσταση εμπράγματος δικαιώματος επ' αυτού από επαχθή αιτία χωρίς να απαιτείται να πληρούνται οι λοιπές προϋποθέσεις του άρθρου 12 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας.»

2. Στην παρ. 7 του άρθρου 55 του ν. 4262/2014, προστίθεται νέο, όγδοο, εδάφιο και η παρ. 7 του άρθρου 55 διαμορφώνεται ως εξής:

«7. Στο Σχέδιο Εξυγίανσης υποχρεωτικώς περιλαμβάνεται πρόγραμμα ρύθμισης των ληξιπρόθεσμων οφειλών του προνοιακού φορέα προς τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης. Η ρύθμιση του πρώτου εδαφίου διαλαμβάνει τη διαδικασία καταβολής των οφειλών σε μία (1) ή περισσότερες δόσεις εντός συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος. Από την επομένη της υπογραφής του Συμφώνου Εξυγίανσης οι συμφωνημένες δόσεις δεν επιβαρύνονται

με τόκους, προσαυξήσεις ή πρόστιμα, αναστέλλεται η παραγραφή των χρεών για όσο χρονικό διάστημα δι-
αρκει η ρύθμιση οφειλών προς τους φορείς κοινωνικής
ασφάλισης και δεν συμπληρώνεται πριν από την πάροδο
έτους από τον χρόνο ανατροπής της ρύθμισης και την
αυτοδίκαιη διακοπή της αναστολής. Σε περίπτωση κα-
θυστερήσεως καταβολής μίας δόσης, επιβάλλεται επί του
καθυστερούμενου ποσού προσαύξηση δεκαπέντε τοις
εκατό (15%). Σε περίπτωση πλήρους συμμόρφωσης του
συμβαλλόμενου φορέα προς τους όρους της ρύθμισης,
είναι δυνατή η απαλλαγή των οφειλών από μέρος ή το
σύνολο των πάσης φύσεως προσθέτων τελών, τόκων,
προσαυξήσεων, προστίμων και επιβαρύνσεων. Η έγγρα-
φη σύμφωνη γνώμη των φορέων κοινωνικής ασφάλισης
σε ρύθμιση που προβλέπει απαλλαγή των οφειλών από
μέρος ή το σύνολο των πάσης φύσεως προσθέτων τε-
λών, τόκων, προσαυξήσεων, προστίμων και επιβαρύν-
σεων κατά το προηγούμενο εδάφιο χορηγείται, εφόσον
το Σχέδιο ή το Σύμφωνο Εξυγίανσης προβλέπει την αύ-
ξηση των θέσεων εργασίας του προνοιακού φορέα, σε
σχέση με αυτές που υφίστανται κατά την υπογραφή του
Συμφώνου Εξυγίανσης, κατά πενήντα τοις εκατό (50%)
εντός των πρώτων δύο (2) ετών της ρύθμισης και κατά
εκατό τοις εκατό (100%) εντός των πρώτων πέντε (5)
ετών της ρύθμισης και διατήρηση του αριθμού αυτού
μέχρι το πέρας ισχύος της ρύθμισης. Κατά τη διάρκεια
ισχύος της ρύθμισης χορηγείται στον προνοιακό φορέα
αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας, σύμφωνα με
το άρθρο 58 του ν. 3863/2010 (Α' 115). Ειδικά κατά τα δύο
(2) πρώτα έτη ισχύος της ρύθμισης το αποδεικτικό ασφα-
λιστικής ενημερότητας χορηγείται χωρίς την παρακρά-
τηση των παρ. 2 και 3 του άρθρου 58 του ν. 3863/2010.
Η ρύθμιση ανατρέπεται αυτοδικαίως, αν δεν εξοφληθούν
εμπροθέσμως τρεις (3) συνεχόμενες μηνιαίες δόσεις, το
δε υπόλοιπο χρέος καθίσταται άμεσα απαιτητό με το
σύνολο των πάσης φύσεως προσθέτων τελών, τόκων,
προσαυξήσεων, προστίμων και επιβαρύνσεων από τη
βεβαίωση μέχρι την εξόφλησή του και εφαρμόζονται
όλα τα διαθέσιμα μέτρα διοικητικής εκτέλεσης.»

Άρθρο 98

**Συνέχιση λειτουργίας συγχρηματοδοτούμενων
δομών και υπηρεσιών για την προώθηση
της ισότητας των φύλων και την υποστήριξη
γυναικών θυμάτων βίας και ρυθμίσεις
απασχόλησης προσωπικού**

1. Πράξεις συγχρηματοδοτούμενες από το Ευρωπαϊκό
Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) της προγραμματικής περιόδου
ΕΣΠΑ 2014-2020 που στοχεύουν στην προώθηση της
ισότητας των φύλων και στην υποστήριξη γυναικών θυ-
μάτων βίας, μέσω ίδρυσης και λειτουργίας δομών και
παροχής σχετικών υπηρεσιών, με δικαιούχους τη Γενική
Γραμματεία Δημογραφικής και Οικογενειακής Πολιτικής
και Ισότητας των Φύλων του Υπουργείου Εργασίας και
Κοινωνικών Υποθέσεων, οργανισμούς τοπικής αυτοδι-
οίκησης α' και β' βαθμού, νομικά πρόσωπα αυτών και
λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου
της Γενικής Κυβέρνησης, κατά την έννοια της περ. β)
της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143) και

οι οποίες συμπεριλαμβάνονται στα προγράμματα της
προγραμματικής περιόδου ΕΣΠΑ 2021-2027, ως συγχρη-
ματοδοτούμενες από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+,
αποτελούν συνεχιζόμενες πράξεις.

2. Οι συμβάσεις του προσωπικού με σχέση εργασίας
Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου και οι συμβάσεις
μίσθωσης έργου, των συγχρηματοδοτούμενων από
το ΕΚΤ πράξεων της προγραμματικής περιόδου ΕΣΠΑ
2014-2020 που υλοποιούνται από τους άνω φορείς, πα-
ρατείνονται έως την ένταξη των συνεχιζόμενων πράξεων
ή την τυχόν μετεξέλιξη αυτών στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ της
προγραμματικής περιόδου 2021-2027.

3. Μετά την έκδοση αποφάσεων ένταξης των συνεχιζό-
μενων πράξεων που αφορούν στις δομές και υπηρεσίες
της παρ. 1 ή την τυχόν μετεξέλιξη αυτών στο πλαίσιο του
ΕΣΠΑ της προγραμματικής περιόδου 2021-2027:

α) το προσωπικό που απασχολείται στους ως άνω φο-
ρείς με συμβάσεις εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορι-
σμένου Χρόνου, καθώς και οι απασχολούμενοι με συμβάσεις
μίσθωσης έργου, συνεχίζουν να προσφέρουν τις υπηρε-
σίες τους, με την ίδια σχέση εργασίας ή έργου μέχρι την
ολοκλήρωση των πράξεων,

β) είναι δυνατή η πρόσληψη νέου προσωπικού ανά-
λογα με τις ανάγκες των δικαιούχων.

4. Για τις συμβάσεις εργασίας ή έργου του παρόντος
εφαρμόζονται αναλόγως η παρ. 2 του άρθρου 38 του
ν. 4765/2021 (Α' 6) περί της διάρκειας απασχόλησης
προσωπικού με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορι-
σμένου Χρόνου για κάλυψη παροδικών αναγκών, το άρ-
θρο 30 του ν. 4314/2014 (Α' 265), περί των συμβάσεων
μίσθωσης έργου σε συγχρηματοδοτούμενες πράξεις
και η περ. δ' της παρ. 3 του άρθρου 25 του ν. 4829/2021
(Α' 166), περί του προγραμματισμού προσλήψεων προ-
σωπικού Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου και σύμ-
βασης μίσθωσης έργου.

Άρθρο 99

**Αποδοχές διοικητή Επιθεώρησης Εργασίας -
Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 124 ν. 4808/2021**

Στην παρ. 1 του άρθρου 124 του ν. 4808/2021 (Α' 101),
περί των εξουσιοδοτικών διατάξεων του Μέρους IV του
νόμου αυτού για τη σύσταση της ανεξάρτητης αρχής με
την επωνυμία «Επιθεώρηση Εργασίας», επέρχονται οι
ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, η φρά-
ση «καθορίζονται οι κάθε είδους αποδοχές του Διοικητή,
τακτικές ή πρόσθετες» αντικαθίσταται από τη φράση
«καθορίζονται οι τακτικές αποδοχές του Διοικητή», β)
προστίθεται δεύτερο εδάφιο, και η παρ. 1 του άρθρου
124 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Με απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνι-
κών Υποθέσεων και Οικονομικών, που λαμβάνεται μετά
από πρόταση του Συμβουλίου Διοίκησης, καθορίζονται
οι τακτικές αποδοχές του Διοικητή, για όλο το διάστημα
της θητείας του. Για τις αποδοχές αυτές, συμπεριλαμβα-
νομένης της ετήσιας ειδικής ανταμοιβής που χορηγείται
σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο Συμ-
βόλαιο Απόδοσης της παρ. 7 του άρθρου 113 του πα-
ρόντος, εφαρμόζονται τα όρια που τίθενται στην παρ. 4
του άρθρου 39 του ν. 4892/2022 (Α' 28).»

Άρθρο 100

Ρυθμίσεις σχετικές με τις τοποθετήσεις Διευθυντών σχολικών μονάδων και με την ανάληψη υπηρεσίας στελεχών της εκπαίδευσης - Τροποποίηση περ. ε) παρ. 3 άρθρου 39 και παρ. 1 άρθρου 42 ν. 4823/2021

1. Στην περ. ε) της παρ. 3 του άρθρου 39 του ν. 4823/2021 (Α' 136) προστίθεται τέταρτο εδάφιο και η περ. ε) διαμορφώνεται ως εξής:

«ε) οι υποψήφιοι για τις θέσεις Διευθυντών σχολικών μονάδων και Εργαστηριακών Κέντρων (Ε.Κ.) μπορούν να υποβάλουν αίτηση για τις θέσεις του συνόλου των σχολικών μονάδων και Ε.Κ., αντίστοιχα, μίας Διεύθυνσης Εκπαίδευσης. Οι υποψήφιοι για τις θέσεις διευθυντών Π.Σ. και ΠΕΙ.Σ. μπορούν να υποβάλουν αίτηση για τις θέσεις Διευθυντών μέχρι πέντε (5), συνολικά, Π.Σ. και ΠΕΙ.Σ. της ίδιας Περιφερειακής Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Σε κάθε περίπτωση, προϋπόθεση τοποθέτησης σε θέση Διευθυντή σχολικής μονάδας ή Ε.Κ. είναι να δύναται ο υποψήφιος να συμπληρώσει το υποχρεωτικό ωράριο της θέσης του Διευθυντή στις σχολικές μονάδες και τα Ε.Κ. που δηλώνει. Για τη συνδρομή της προϋπόθεσης του προηγούμενου εδαφίου το υποχρεωτικό ωράριο της θέσης Διευθυντή στις σχολικές μονάδες δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ή τα Ε.Κ., το οποίο απαιτείται να συμπληρώνεται, υπολογίζεται χωρίς να εφαρμόζεται το δεύτερο εδάφιο της περ. α) της παρ. 13 του άρθρου 14 του ν. 1566/1985 (Α' 167), στις περιπτώσεις εκείνες που τα αρμόδια Τοπικά Συμβούλια Επιλογής εξακριβώνουν ότι με την εφαρμογή του δευτέρου εδαφίου της περ. α) της παρ. 13 του άρθρου 14 του ν. 1566/1985 καθίσταται αδύνατη η τοποθέτηση Διευθυντή σε σχολικές μονάδες ή Ε.Κ., στις οποίες προβλέπεται τοποθέτησή τους ή ανατρέπεται η σειρά κατάταξης των επιλεγέντων Διευθυντών στους κυρωμένους οριστικούς αξιολογικούς πίνακες.»

2. Στην παρ. 1 του άρθρου 42 του ν. 4823/2021, περί του καθορισμού της έναρξης και της διάρκειας της θητείας των στελεχών της εκπαίδευσης, προστίθεται τέταρτο εδάφιο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η επιλογή και τοποθέτηση των στελεχών της εκπαίδευσης γίνεται για τετραετή θητεία, η οποία ξεκινά με την τοποθέτησή τους και λήγει την 31η Ιουλίου του τέταρτου έτους που ακολουθεί την επιλογή, με την επιφύλαξη της παρ. 1 του άρθρου 44 και της παρ. 6 του άρθρου 60. Η επιλογή και η τοποθέτηση στις κενούμενες θέσεις γίνονται για το υπόλοιπο της θητείας. Όσοι τοποθετούνται σε θέσεις στελεχών της εκπαίδευσης εξακολουθούν να ασκούν τα καθήκοντά τους και μετά από τη λήξη της θητείας τους, μέχρι την ανάληψη υπηρεσίας των νέων στελεχών. Τα νέα στελέχη της εκπαίδευσης των περ. στ) έως και κβ) της παρ. 2 και των περ. δ) έως και ιε) της παρ. 3 του άρθρου 30, τα οποία επιλέγονται σύμφωνα με το Κεφάλαιο Β' και τοποθετούνται το τελευταίο τρίμηνο πριν από τη λήξη του διδακτικού έτους αναλόγως της βαθμίδας εκπαίδευσης στην οποία ανήκουν, αναλαμβάνουν υπηρεσία εντός των τριών (3) τελευταίων εργάσιμων ημερών του ίδιου διδακτικού έτους όσον αφορά στα στελέχη που ανήκουν στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση

και εντός του πρώτου δεκαημέρου του Ιουλίου μετά από τη λήξη του ίδιου διδακτικού έτους όσον αφορά στα στελέχη που ανήκουν στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.»

3. Η περ. ε) της παρ. 3 του άρθρου 39 του ν. 4823/2021, όπως διαμορφώνεται με την παρ. 1 του παρόντος, ισχύει και για τους Διευθυντές σχολικών μονάδων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ή Ε.Κ. που τοποθετούνται μετά από την έναρξη ισχύος του παρόντος και η παρ. 1 του άρθρου 42 του ν. 4823/2021, όπως διαμορφώνεται με την προσθήκη τετάρτου εδαφίου με την παρ. 2 του παρόντος ισχύει και για τους διευθυντές σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που επιλέγονται και τοποθετούνται το τελευταίο τρίμηνο πριν από τη λήξη του διδακτικού έτους 2022-2023.

4. Οι Προϊστάμενοι Τμημάτων Εκπαιδευτικών Θεμάτων των Διευθύνσεων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και οι διευθυντές σχολικών μονάδων, οι οποίοι έχουν επιλεγεί το διδακτικό έτος 2022-2023, και έχουν τοποθετηθεί, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος ή θα τοποθετηθούν μετά την έναρξη ισχύος του, ως διευθυντές σχολικών μονάδων, παραμένουν στη θέση που κατέχουν πριν από την τοποθέτησή τους και εξακολουθούν να ασκούν τα καθήκοντά τους μέχρι να αναλάβουν υπηρεσία, σύμφωνα με το τέταρτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 42 του ν. 4823/2021, όπως το εδάφιο αυτό προστίθεται με την παρ. 2 του παρόντος.

Άρθρο 101

Ρύθμιση για την κάλυψη κατεπειγουσών αναγκών στέγασης σχολικών μονάδων

1. Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης α' βαθμού δύναται να αναθέτουν δημόσιες συμβάσεις προμήθειας προκατασκευασμένων αιθουσών, συναφών υλικών, υπηρεσιών και έργων για την τοποθέτησή τους, καθώς και του απαιτούμενου εξοπλισμού για τη λειτουργία τους, σύμφωνα με την περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 4412/2016 (Α' 147), σε περίπτωση που υφίστανται κατεπείγουσες ανάγκες στέγασης σχολικών μονάδων, οι οποίες δεν δύναται να καλυφθούν με άλλον ενδεδειγμένο τρόπο. Η ανάθεση των δημοσίων συμβάσεων του πρώτου εδαφίου γίνεται με απόφαση της οικείας Οικονομικής Επιτροπής. Αν δεν υπάρχει στον προϋπολογισμό πίστωση ή η υπάρχουσα πίστωση δεν επαρκεί, με την ίδια απόφαση γίνεται δεσμευτική εισήγηση για την αναμόρφωση του προϋπολογισμού, η οποία εγκρίνεται υποχρεωτικά από το οικείο δημοτικό συμβούλιο, στην πρώτη μετά την ανάθεση συνεδρίασή του. Για την τοποθέτηση των προκατασκευασμένων αιθουσών εφαρμόζεται αναλογικά η περ. λη) της παρ. 2 του άρθρου 29 του ν. 4495/2017 (Α' 167), περί της έγκρισης εργασιών δόμησης μικρής κλίμακας για εργασίες τοποθέτησης προκατασκευασμένων αιθουσών νηπιαγωγείων για την εφαρμογή της δίχρονης προσχολικής υποχρεωτικής εκπαίδευσης της παρ. 12 του άρθρου 220 του ν. 4610/2019 (Α' 70), εκτός παραδοσιακών οικισμών.

2. Η παρ. 1 εφαρμόζεται για τα τρία (3) επόμενα σχολικά έτη μετά από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Άρθρο 102**Θέματα διοίκησης των Ανώτατων****Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων - Τροποποίηση****άρθρου 10, παρ. 1 άρθρου 14, παρ. 4 άρθρου 16 ν. 4957/2022**

1. Στην παρ. 4 του άρθρου 10 του ν. 4957/2022 (Α' 141) προστίθενται νέα εδάφια, τρίτο έως έβδομο και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Τα εσωτερικά μέλη επιλέγουν με μυστική ψηφοφορία και πλειοψηφία πέντε έκτων (5/6) τα φυσικά πρόσωπα που κρίνονται ως καταλληλότερα για την πλήρωση των θέσεων των εξωτερικών μελών. Αν δεν επιτευχθεί η απαιτούμενη πλειοψηφία για το σύνολο των θέσεων των εξωτερικών μελών, η διαδικασία επαναλαμβάνεται την επόμενη εργάσιμη ημέρα για τον αριθμό των θέσεων για τον οποίο δεν επετεύχθη η ως άνω απαιτούμενη πλειοψηφία, οπότε και απαιτείται απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των εσωτερικών μελών. Εάν δεν επιτευχθεί η απαιτούμενη πλειοψηφία, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται την επόμενη εργάσιμη ημέρα μεταξύ των υποψηφίων που ισοψήφησαν στην πρώτη θέση, και σε περίπτωση μη ισοψηφίας μεταξύ των υποψηφίων που συγκέντρωσαν τον μεγαλύτερο αριθμό ψήφων και για την εκλογή τους απαιτείται απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των εσωτερικών μελών. Η διαδικασία ανάδειξης των εξωτερικών μελών ολοκληρώνεται το αργότερο εντός τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία ανάδειξης των εσωτερικών μελών. Εάν για οποιονδήποτε λόγο δεν καταστεί δυνατή η ανάδειξη του συνόλου ή μέρους των εξωτερικών μελών εντός της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου, η διαδικασία συγκρότησης του Συμβουλίου Διοίκησης καθίσταται άγονη και εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του Πρύτανη, η οποία κοινοποιείται στο Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων. Εντός αποκλειστικής προθεσμίας επτά (7) ημερών από την ημέρα που κατέστη άγονη η διαδικασία, ο Πρύτανης του Α.Ε.Ι. επαναπροκηρύσσει τις θέσεις των εσωτερικών και εξωτερικών μελών του Συμβουλίου Διοίκησης για την ίδια θητεία και ακολουθείται η διαδικασία του άρθρου 9 και της παρ. 1 του παρόντος. Ειδικώς κατά την επαναπροκήρυξη των θέσεων των εσωτερικών και εξωτερικών μελών, οι προθεσμίες υποβολής υποψηφιοτήτων δύναται να συντμηθούν κατά το ήμισυ.»

2. Στο άρθρο 10 προστίθενται παρ. παρ. 4Α, 4Β, 4Γ και 4Δ ως εξής:

«4Α. Εάν μετά από την επαναπροκήρυξη δεν επιτευχθεί η απαιτούμενη πλειοψηφία του συνόλου των εσωτερικών μελών για την ανάδειξη του συνόλου των εξωτερικών μελών σύμφωνα με την παρ. 4 και τη συγκρότηση του Συμβουλίου Διοίκησης, η αρμοδιότητα ανάδειξης των εξωτερικών μελών περιέρχεται στη Σύγκλητο του Α.Ε.Ι.. Η ψηφοφορία διενεργείται μεταξύ του συνόλου των υποψηφίων που εκδήλωσαν ενδιαφέρον για τη θέση του εξωτερικού μέλους. Ως εξωτερικά μέλη αναδεικνύονται κατόπιν μυστικής ψηφοφορίας οι υποψήφιοι που λαμβάνουν την αυξημένη πλειοψηφία δύο τρίτων (2/3) των μελών της Συγκλήτου του Α.Ε.Ι.. Εάν δεν επιτευχθεί η απαιτούμενη πλειοψηφία κατά την πρώτη συνεδρίαση της Συγκλήτου, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται

την επόμενη εργάσιμη ημέρα όπου απαιτείται απόλυτη πλειοψηφία των μελών της Συγκλήτου. Εάν εξαντληθεί ο ανώτατος αριθμός των συνεδριάσεων και δεν επιτευχθεί η απαιτούμενη πλειοψηφία για την κάλυψη του συνόλου των θέσεων των εξωτερικών μελών, διενεργείται κλήρωση μεταξύ των υποψηφίων που ισοψήφησαν στην πρώτη θέση, και σε περίπτωση μη ισοψηφίας στην πρώτη θέση μεταξύ αυτών που έλαβαν τον μεγαλύτερο αριθμό ψήφων.

4Β. Με τον Εσωτερικό Κανονισμό του Α.Ε.Ι. καθορίζονται ο ανώτατος αριθμός συνεδριάσεων των εσωτερικών μελών και της Συγκλήτου του Α.Ε.Ι. σε περίπτωση αδυναμίας ανάδειξης από τα εσωτερικά μέλη, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη διαδικασία συγκρότησης του Συμβουλίου Διοίκησης.

4Γ. Εάν έως τη λήξη της θητείας του Συμβουλίου Διοίκησης του Α.Ε.Ι. και των υπηρετούντων στα αξιώματα του Πρύτανη και του Αντιπρύτανη δεν έχει καταστεί δυνατή η συγκρότηση του νέου Συμβουλίου Διοίκησης σύμφωνα με την παρ. 6 και του Πρύτανη και των Αντιπρυτάνεων σύμφωνα με το άρθρο 11 λόγω επαναπροκήρυξης των θέσεων των εσωτερικών και εξωτερικών μελών του Συμβουλίου Διοίκησης σύμφωνα με την παρ. 4 του παρόντος, η θητεία των μελών του Συμβουλίου Διοίκησης και των υπηρετούντων στα αξιώματα του Πρύτανη και Αντιπρύτανη παρατείνεται αυτοδικαίως έως τη συγκρότηση του Συμβουλίου Διοίκησης και την ανάδειξη του Πρύτανη και των Αντιπρυτάνεων, και για χρονικό διάστημα που δεν δύναται να υπερβεί συνολικά τους τρεις (3) μήνες. Για την παράταση της θητείας του Συμβουλίου Διοίκησης, του Πρύτανη και των Αντιπρυτάνεων σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο απαιτείται η έκδοση διαπιστωτικής πράξης του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων. Εάν το μέλος Δ.Ε.Π. που υπηρετεί στο αξίωμα του Πρύτανη αφυπηρετεί κατά τη λήξη της θητείας, με απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης του Α.Ε.Ι. τα καθήκοντα του Πρύτανη ανατίθενται σε άλλο εσωτερικό μέλος του Συμβουλίου Διοίκησης. Εάν ένα (1) από τα μέλη Δ.Ε.Π. που υπηρετούν στο αξίωμα του Αντιπρύτανη αφυπηρετεί κατά τη λήξη της θητείας, με απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης του Α.Ε.Ι. ανατίθεται ο τομέας ευθύνης σε έναν από τους υπόλοιπους υπηρετούντες Αντιπρυτάνεις. Εάν κάποιο από τα εσωτερικά μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης αφυπηρετεί κατά τη λήξη της θητείας του Συμβουλίου Διοίκησης, δεν απαιτείται η αναπλήρωσή του, υπό την προϋπόθεση ότι εξακολουθεί να υφίσταται απαρτία με τα εναπομείναντα μέλη. Εάν δεν υφίσταται απαρτία με τα εναπομείναντα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης, εφαρμόζεται αναλογικά η διαδικασία περί αντικατάστασης εσωτερικού μέλους της παρ. 6 του άρθρου 13.

4Δ. Εάν παρέλθει το χρονικό διάστημα της παράτασης της θητείας του Συμβουλίου Διοίκησης και των υπηρετούντων στα αξιώματα του Πρύτανη και Αντιπρύτανη σύμφωνα με την παρ. 4Γ, και για οποιονδήποτε λόγο δεν έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία συγκρότησης του Συμβουλίου Διοίκησης ή η διαδικασία ανάδειξης του Πρύτανη και των Αντιπρυτάνεων, τα εσωτερικά μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης που αναδείχτηκαν από την επαναπροκήρυξη της εκλογικής διαδικασίας, ασκούν με-

ταβατικά τις αρμοδιότητες του άρθρου 14, το αργότερο έως την έκδοση της διαπιστωτικής πράξης της παρ. 5. Έως την ολοκλήρωση της διαδικασίας ανάδειξης του Πρύτανη και των Αντιπρυτάνεων σύμφωνα με το άρθρο 11, οι αρμοδιότητες του Πρύτανη ασκούνται μεταβατικά από το αρχαιότερο μέλος Δ.Ε.Π. πρώτης βαθμίδας που έχει αναδειχθεί ως εσωτερικό μέλος του Συμβουλίου Διοίκησης. Η εκτέλεση καθηκόντων Πρύτανη σύμφωνα με το παρόν δεν προσμετράται στο όριο της παρ. 3 του άρθρου 8 και δεν εφαρμόζονται τα ασυμβίβαστα της παρ. 8 του άρθρου 11.»

3. Στην παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4957/2022, περί αρμοδιοτήτων του Συμβουλίου Διοίκησης, προστίθεται περ. λβ), ως εξής:

«λβ) Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που σχετίζεται με οικονομικά, διοικητικά και διαχειριστικά θέματα του Α.Ε.Ι., εφόσον αυτή δεν έχει ανατεθεί από τον νόμο σε άλλο όργανο του Α.Ε.Ι.»

4. Στην παρ. 4 του άρθρου 16 του ν. 4957/2022, περί αρμοδιοτήτων της Συγκλήτου, προστίθεται περ. κγ), ως εξής:

«κγ) Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που σχετίζεται με ακαδημαϊκά και ερευνητικά θέματα του Α.Ε.Ι., εφόσον αυτή δεν έχει ανατεθεί από τον νόμο σε άλλο όργανο του Α.Ε.Ι.»

5. Στο άρθρο 448 του ν. 4957/2022, περί μεταβατικών διατάξεων, προστίθεται νέα παρ. 2Β ως εξής:

«2Β. Στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.) στα οποία κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος δεν κατέστη δυνατή η συγκρότηση του Συμβουλίου Διοίκησης (Σ.Δ.) λόγω αδυναμίας ανάδειξης των εξωτερικών μελών του (Σ.Δ.) από τα εσωτερικά μέλη και επαναπροκηρύσσονται οι θέσεις των εσωτερικών και εξωτερικών μελών του Σ.Δ., η θητεία των υπηρετούντων Πρυτανικών Αρχών παρατείνεται αυτοδικαίως έως τη συγκρότηση του Συμβουλίου Διοίκησης και την ανάδειξη του Πρύτανη και των Αντιπρυτάνεων, και για χρονικό διάστημα που δεν δύναται να υπερβεί συνολικά τους τρεις (3) μήνες. Για την παράταση της θητείας των Πρυτανικών Αρχών σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο απαιτείται η έκδοση διαπιστωτικής πράξης του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων. Εάν το μέλος Δ.Ε.Π. που υπηρετεί στο αξίωμα του Πρύτανη αφυπηρετεί κατά τη λήξη της θητείας, με απόφαση της Συγκλήτου του Α.Ε.Ι. τα καθήκοντα του Πρύτανη ανατίθενται σε έναν από τους υπηρετούντες Αντιπρυτάνεις. Εάν κάποιος από τους υπηρετούντες Αντιπρυτάνεις αφυπηρετεί κατά την ημερομηνία λήξης της θητείας του, με απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου του Α.Ε.Ι. ανατίθεται ο τομέας ευθύνης σε έναν από τους υπόλοιπους υπηρετούντες Αντιπρυτάνεις. Το Πρυτανικό Συμβούλιο του Α.Ε.Ι. ασκεί τις αρμοδιότητες του Σ.Δ. έως τη συγκρότηση του Σ.Δ.. Εάν για οποιονδήποτε λόγο δεν καταστεί δυνατή η ανάδειξη των εξωτερικών μελών του Σ.Δ. και η συγκρότηση του πρώτου Σ.Δ. και παρέλθει το χρονικό διάστημα της παράτασης, εφαρμόζεται αναλογικά η παρ. 4Δ του άρθρου 10. Η ρύθμιση του παρόντος δεν καταλαμβάνει τα Α.Ε.Ι., στα οποία παρατάθηκε η θητεία των Πρυτανικών Αρχών δυνάμει της παρ. 2Α του παρόντος.»

6. Στο άρθρο 448 του ν. 4957/2022, περί μεταβατικών διατάξεων, προστίθεται παρ. 2Γ ως εξής:

«2Γ. Εάν στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.) της παρ. 2Α δεν καταστεί δυνατή η ανάδειξη των εξωτερικών μελών του Σ.Δ. και η συγκρότηση του πρώτου Σ.Δ. έως την 30ή.6.2023 εφαρμόζεται αναλογικά η παρ. 4Δ του άρθρου 10.»

Άρθρο 103

Δυνατότητα απορρόφησης Ερευνητικού Πανεπιστημιακού Ινστιτούτου από Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος με το οποίο συνδέεται το Ερευνητικό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο - Προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 475 του ν. 4957/2022

Στο άρθρο 475 του ν. 4957/2022 (Α' 141), περί των μεταβατικών διατάξεων του Κεφαλαίου ΚΘ' του νόμου αυτού, προστίθεται παρ. 5 ως εξής:

«5. Τα Ε.Π.Ι., που έχουν ιδρυθεί και συνεχίζουν να λειτουργούν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος, δύνανται να απορροφώνται από τον Ε.Λ.Κ.Ε. του Α.Ε.Ι., με το οποίο συνδέεται το Ε.Π.Ι., και να καταργούνται ως αυτοτελή νομικά πρόσωπα. Η κατάργηση των Ε.Π.Ι. ως αυτοτελών νομικών προσώπων και η απορρόφησή τους από τον Ε.Λ.Κ.Ε. του πρώτου εδαφίου, διενεργείται με απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης του Α.Ε.Ι., η οποία εκδίδεται μετά από σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής Ερευνών του Ε.Λ.Κ.Ε., κατόπιν πρότασης του Διοικητικού Συμβουλίου του Ε.Π.Ι.. Για τη διαδικασία της απορρόφησης των Ε.Π.Ι. του παρόντος εφαρμόζονται αναλογικά τα εδάφια δεύτερο έως πέμπτο της παρ. 2. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, διαπιστώνεται η κατάργηση και η απορρόφηση των Ε.Π.Ι. του παρόντος.»

Άρθρο 104

Ρύθμιση για την προθεσμία επαναπροκήρυξης θέσεων μελών Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού

Οι τασσόμενες από τα άρθρα 141, περί της επαναπροκήρυξης θέσης Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) που κενώθηκε, και 148, περί της διαδικασίας εκλογής ή εξέλιξης και ανακατανομής και επαναπροκήρυξης θέσεων Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού, του ν. 4957/2022 (Α' 141) προθεσμίες εφαρμόζονται αναλογικά και για τις περιπτώσεις της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 41 του ν. 4521/2018 (Α' 38).

Άρθρο 105

Δαπάνες της Κεντρικής Υπηρεσίας και των Περιφερειακών Διευθύνσεων Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων

1. Οι πάσης φύσεως πάγιες και λειτουργικές δαπάνες των δεκατριών (13) Περιφερειακών Διευθύνσεων Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων του πρώτου τριμήνου του έτους 2023, θεωρούνται νόμιμες και κανονικές και αναλαμβάνονται, εκκαθαρίζονται και εξοφλούνται σε βάρος των πιστώσεων των αντίστοιχων

Ειδικών Φορέων του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης αντίθετης γενικής και ειδικής διάταξης.

2. Οι δαπάνες που αφορούν στην παροχή υπηρεσιών καθαριότητας, συντήρησης κτιρίου και ανελκυστήρων, καθώς και φύλαξης, σε δομές και εγκαταστάσεις αρμοδιότητας της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, για την περίοδο από 1η.1.2022 έως και την 31η.3.2023, θεωρούνται νόμιμες και κανονικές και εκκαθαρίζονται και εξοφλούνται σε βάρος των πιστώσεων του Προϋπολογισμού του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης γενικής και ειδικής διάταξης.

Άρθρο 106

Επίδομα ιατρών που ειδικεύονται στην ειδικότητα της αναισθησιολογίας στα νοσοκομεία αρμοδιότητας του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων - Προσθήκη παρ. 17 στο άρθρο 54 ν. 4999/2022

Στο άρθρο 54 του ν. 4999/2022 (Α' 225), περί του μισθολογίου των ιατρών, προστίθεται παρ. 17, ως εξής:

«17. Από την 1η.1.2023 το οικονομικό κίνητρο της υποπερ. αγ' της υποπαρ. Γ' της παρ. 11 καταβάλλεται και στους ιατρούς που ειδικεύονται στην ειδικότητα της αναισθησιολογίας στα νοσοκομεία αρμοδιότητας του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.»

Άρθρο 107

Αποζημίωση μετακινούμενου ιατρικού νοσηλευτικού και λοιπού προσωπικού σε συγκεκριμένες δομές υγείας της ίδιας ή άλλης Υγειονομικής Περιφέρειας - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου εικοστού και παρ. 1 άρθρου εικοστού πρώτου ν. 5015/2023

1. Στην παρ. 1 του άρθρου εικοστού του ν. 5015/2023 (Α' 20), περί αποζημίωσης μετακινούμενου ιατρικού προσωπικού σε συγκεκριμένες δομές υγείας της ίδιας ή άλλης Υγειονομικής Περιφέρειας, επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) προστίθεται δεύτερο εδάφιο περί της αποζημίωσης για μετακινήσεις εντός της περιφέρειας Αττικής, β) στο νέο τρίτο εδάφιο οι λέξεις «του πρώτου εδαφίου» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του πρώτου και δεύτερου εδαφίου», και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Στους ιατρούς κλάδου Εθνικού Συστήματος Υγείας, οι οποίοι μετακινούνται έως τις 30.9.2023, κατ'εφαρμογή του άρθρου 24 του ν. 3599/2007 (Α' 176), περί των μετακινήσεων του πάσης φύσεως προσωπικού των φορέων παροχής υπηρεσιών υγείας, σε συγκεκριμένες δομές υγείας της ίδιας ή άλλης Υγειονομικής Περιφέρειας (Υ.Πε.), λόγω έκτακτων υπηρεσιακών αναγκών, χορηγείται μηνιαία αποζημίωση ύψους χιλίων οκτακοσίων (1.800) ευρώ, πλέον των μηνιαίων αποδοχών τους. Κατ'εξαίρεση, για μετακινήσεις του προηγούμενου εδαφίου εντός δομών υγείας της Περιφέρειας Αττικής χορηγείται μηνιαία αποζημίωση ύψους οκτακοσίων (800) ευρώ. Στους ιατρούς του πρώτου και δεύτερου εδαφίου δεν καταβάλλεται η αποζημίωση του άρθρου 29 του ν. 4816/2021 (Α' 118),

περί της αποζημίωσης των ιατρών διαφόρων ειδικοτήτων για τη μετακίνηση σε νοσοκομεία της ίδιας ή άλλης Υ.Πε.»

2. Στην παρ. 1 του άρθρου εικοστού πρώτου του ν. 5015/2023 προστίθεται δεύτερο εδάφιο, και η παρ. 1 του άρθρου εικοστού πρώτου διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Στο νοσηλευτικό και λοιπό προσωπικό, το οποίο μετακινείται, κατ'εφαρμογή του άρθρου 24 του ν. 3599/2007 (Α' 176), περί των μετακινήσεων του πάσης φύσεως προσωπικού των φορέων παροχής υπηρεσιών υγείας, κατά το χρονικό διάστημα από την 1η.6.2023 έως την 30ή.9.2023, λόγω έκτακτων υπηρεσιακών αναγκών, χορηγείται μηνιαία αποζημίωση ύψους χιλίων διακοσίων (1.200) ευρώ, πλέον των μηνιαίων αποδοχών τους. Κατ'εξαίρεση του προηγούμενου εδαφίου, στο νοσηλευτικό και λοιπό προσωπικό που μετακινείται εντός της Περιφέρειας Αττικής χορηγείται αποζημίωση ύψους τετρακοσίων (400) ευρώ.»

Άρθρο 108

Παράταση θητείας διοικήσεων νοσοκομείων

Η θητεία των διοικήτων των νοσοκομείων του Εθνικού Συστήματος Υγείας και των προέδρων και διευθυνόντων συμβούλων των εποπτευόμενων φορέων του Υπουργείου Υγείας, η οποία έληξε ή λήγει πριν από την 31η.7.2023, παρατείνεται από τη λήξη της έως την ημερομηνία αυτή.

Άρθρο 109

Επενδυτικό σχέδιο Περιφερειακών Σχεδίων Διαχείρισης Αποβλήτων - Τροποποίηση περ. α) παρ. 2 άρθρου 55 ν. 4819/2021

Στο τέλος της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 55 του ν. 4819/2021 (Α' 129), περί Περιφερειακών Σχεδίων Διαχείρισης Αποβλήτων, προστίθεται εδάφιο και η περ. α) διαμορφώνεται ως εξής:

«α) Για κάθε περιφέρεια καταρτίζεται Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ). Το ΠΕΣΔΑ αποτελεί ένα ολοκληρωμένο σχέδιο διαχείρισης του συνόλου των αποβλήτων, τα οποία παράγονται σε μία περιφέρεια, προσδιορίζει τις γενικές κατευθύνσεις για τη διαχείρισή τους, σε συμφωνία με τις κατευθύνσεις του Εθνικού Σχεδιασμού Διαχείρισης Αποβλήτων και του Εθνικού Προγράμματος Πρόληψης Αποβλήτων και υποδεικνύει τα κατάλληλα μέτρα που προωθούν ιεραρχικά και συνδυασμένα: α) την πρόληψη, β) την προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση, γ) την ανακύκλωση, δ) άλλου είδους ανάκτηση, όπως ανάκτηση ενέργειας, και ε) την ασφαλή τελική διάθεση σε επίπεδο περιφέρειας.

Κάθε ΠΕΣΔΑ περιλαμβάνει συγκεκριμένο επενδυτικό σχέδιο, με χρονοδιάγραμμα υλοποίησης, που καλύπτει την ολοκληρωμένη στρατηγική του ΠΕΣΔΑ και ανάλυση κόστους- οφέλους των παρεμβάσεων που προβλέπει.»

Άρθρο 110

Τέλος ταφής Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων - Τροποποίηση άρθρου 38 ν. 4819/2021

Στο άρθρο 38 του ν. 4819/2021 (Α' 129), περί του τέλους ταφής των Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλή-

των, καταργείται η παρ. 5, περί του τρόπου υπολογισμού του, προστίθεται παρ. 10, και το άρθρο 38 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 38

Τέλος ταφής

(Άρθρο 14 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 4 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851 και την παρ. 15 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

1. Από την 1η Ιανουαρίου 2022 επιβάλλεται τέλος ταφής για τις ποσότητες αστικών αποβλήτων με Κωδικούς Ευρωπαϊκού Καταλόγου Αποβλήτων (ΕΚΑ) 20 (αστικά απόβλητα, συμπεριλαμβανομένων των χωριστά συλλεγμένων μερών) και 15 01 (χωριστά συλλεγόμενα απόβλητα, συμπεριλαμβανομένων των ιδιαιτέρως συλλεγμένων αστικών αποβλήτων συσκευασίας), καθώς και τις ποσότητες αποβλήτων που προκύπτουν από τα Κέντρα Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών (ΚΔΑΥ), τις Μονάδες Επεξεργασίας Βιολογικών Αποβλήτων (ΜΕΒΑ) με αερόβια ή αναερόβια χώνευση και τις Μονάδες Μηχανικής Βιολογικής Επεξεργασίας (ΜΕΑ), τις μονάδες αποτέφρωσης αστικών αποβλήτων με κωδικούς ΕΚΑ 19 12 12 [άλλα απόβλητα (συμπεριλαμβανομένων των μειγμάτων υλικών) από τη μηχανική κατεργασία αποβλήτων, εκτός εκείνων που αναφέρονται στο 19 12 11], 19 12 10 [καύσιμα απόβλητα (καύσιμα προερχόμενα από απορρίμματα)], 19 05 (απόβλητα από την αερόβια επεξεργασία στερεών αποβλήτων), 19 06 (απόβλητα από την αναερόβια επεξεργασία αποβλήτων), που διατίθενται σε Χώρους Υγειονομικής Ταφής (ΧΥΤ).

Υπόχρεοι καταβολής του τέλους ταφής είναι οι ΦοΔΣΑ και οι Ο.Τ.Α. α' βαθμού ή τα νομικά πρόσωπα που ανήκουν στους Ο.Τ.Α. και ασκούν τις αρμοδιότητες ΦοΔΣΑ του άρθρου 227 του ν. 4555/2018 (Α' 133).

2. Το τέλος ταφής ορίζεται σε είκοσι (20) ευρώ ανά τόνο αποβλήτων και αυξάνεται ετησίως κατά πέντε (5) ευρώ ανά τόνο και έως την τιμή των τριάντα πέντε (35) ευρώ ανά τόνο. Από την 1η Ιανουαρίου 2026 το τέλος ταφής ορίζεται σε σαράντα πέντε (45) ευρώ ανά τόνο αποβλήτων και αυξάνεται στην τιμή των πενήντα πέντε (55) ευρώ ανά τόνο από την 1η Ιανουαρίου 2027, η οποία και παραμένει σταθερή για τα επόμενα έτη.

3. Το τέλος ταφής αποδίδεται από τους υπόχρεους της παρ. 1, σε ειδικό λογαριασμό που ο Ε.Ο.ΑΝ. τηρεί για τον σκοπό αυτόν και διατίθεται, με βάση τα ειδικά χρηματοδοτικά προγράμματα που εκπονεί και τα οποία εγκρίνονται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Με τα προγράμματα αυτά μπορεί να χρηματοδοτούνται δράσεις των Ο.Τ.Α. α' βαθμού και των ΦοΔΣΑ με σκοπό την ενίσχυση δράσεων πρόληψης, χωριστής συλλογής και ανακύκλωσης αστικών αποβλήτων για την επίτευξη των στόχων του άρθρου 25, καθώς και την εν γένει αναβάθμιση του περιβάλλοντος, να καλύπτεται μέρος του κόστους λειτουργίας των υποδομών ανακύκλωσης ΑΑ με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων των οικείων ΣΣΕΔ και να χρηματοδοτούνται έργα έρευνας και τεχνολογίας καθώς και ανάπτυξης/ωρίμανσης εφαρμογής

νέων τεχνολογιών για την ανακύκλωση και εν γένει για τη διαχείριση των αποβλήτων.

4. Το τέλος ταφής υπολογίζεται ανά εξάμηνο με βάση τις πραγματικές ποσότητες αποβλήτων που διατέθηκαν στους Χώρους Υγειονομικής Ταφής (ΧΥΤ). Οι υπόχρεοι υποβάλλουν στον Ε.Ο.ΑΝ. έως τις 31 Μαρτίου και έως τις 30 Σεπτεμβρίου στοιχεία σχετικά με τον υπολογισμό του τέλους ταφής για το β' και α' εξάμηνο αντίστοιχα και αποδίδουν το οφειλόμενο ποσό έως τις 30 Απριλίου και έως τις 30 Οκτωβρίου για το β' και α' εξάμηνο αντίστοιχα.

5. [Καταργείται]

6. Για την καταβολή του τέλους ταφής της παρ. 1 ευθύνονται αλληλεγγύως και εις ολόκληρον τα εκτελεστικά και μη εκτελεστικά μέλη των διοικητικών συμβουλίων των υπόχρεων της παρ. 1 και, στις περιπτώσεις Ο.Τ.Α. α' βαθμού που ασκούν αρμοδιότητες ΦοΔΣΑ, σύμφωνα με το άρθρο 227 του ν. 4555/2018, η οικονομική επιτροπή και ο δήμαρχος.

7. Η περιβαλλοντική εισφορά για την ενίσχυση δράσεων κυκλικής οικονομίας σύμφωνα με το άρθρο 43 του ν. 4042/2012 (Α' 24) δεν καταβάλλεται στο Πράσινο Ταμείο για τα έτη 2020 και 2021. Στην περίπτωση που έχει ήδη συμπεριληφθεί στην τιμολόγηση των ΦοΔΣΑ, αυτή επιστρέφεται ως αχρεωστήτως καταβληθείσα ή συμψηφίζεται με άλλες οφειλές των Ο.Τ.Α. α' βαθμού προς τους ΦοΔΣΑ.

8. Με την απόφαση της παρ. 15 του άρθρου 72 δύναται να επιβάλλεται τέλος ταφής σε πρόσθετα ρεύματα αποβλήτων και να προβλέπονται εξαιρέσεις από την καταβολή του τέλους ταφής της παρ. 1 σε περιπτώσεις που συντρέχουν λόγοι επιτακτικού δημοσίου συμφέροντος, καθώς και σε περιπτώσεις διαχείρισης αποβλήτων από φυσικές καταστροφές.

9. Από την καταβολή του τέλους ταφής εξαιρούνται τα υψία που έχουν πληθυσμό μικρότερο από χίλιους (1.000) μόνιμους κατοίκους.

10. Το οφειλόμενο ποσό των Ο.Τ.Α. α' βαθμού για το τέλος ταφής του έτους 2022, ύψους έως εξήντα εκατομμυρίων (60.000.000) ευρώ, καταβάλλεται στον Ε.Ο.ΑΝ., από το Υπουργείο Εσωτερικών, εις βάρος των εγγεγραμμένων στον προϋπολογισμό του πιστώσεων, για τους Ο.Τ.Α. α' βαθμού, κατόπιν ισόποσης ενίσχυσής τους από τον κρατικό προϋπολογισμό, μέχρι την 31η Μαΐου 2023. Το ποσό αυτό παρακρατείται το έτος 2024 από τους προβλεπόμενους στο άρθρο 259 του ν. 3852/2010 (Α' 87) πόρους που εγγράφονται στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών. Η παρακράτηση του ανωτέρω ποσού από κάθε Ο.Τ.Α. α' βαθμού πραγματοποιείται κατά το έτος 2024, στο πλαίσιο της μηνιαίας διαδικασίας κατανομής των πόρων του άρθρου 259 του ν. 3852/2010 από το Υπουργείο Εσωτερικών, με στοιχεία της Γενικής Γραμματείας Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Επιπλέον οφειλόμενο ποσό των Ο.Τ.Α. α' βαθμού για το τέλος ταφής του έτους 2022, πέραν των εξήντα εκατομμυρίων (60.000.000) ευρώ, καταβάλλεται από τους Ο.Τ.Α. α' βαθμού, σύμφωνα με την παρ. 4 του ιδίου άρθρου.»

Άρθρο 111**Κανόνες κοστολόγησης και τιμολόγησης
Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων -
Αντικατάσταση άρθρου 39 ν. 4819/2021**

Το άρθρο 39 του ν. 4819/2021 (Α' 129) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 39**Κανόνες κοστολόγησης και τιμολόγησης Φορέων
Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων**

1. Οι Φορείς Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦοΔΣΑ), κατά τη διαμόρφωση του κανονισμού τιμολόγησης, κοστολογούν ξεχωριστά τις υπηρεσίες που παρέχουν προς τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' βαθμού, με βάση το πραγματικό κόστος κάθε υπηρεσίας, λαμβανομένου υπόψη του κόστους αποκατάστασης και μεταφροντίδας των εγκαταστάσεων και συνυπολογιζομένων των εσόδων, ιδίως από την εμπορία υλικών. Το πρώτο εδάφιο ισχύει τουλάχιστον για την επεξεργασία των σύμμεικτων αστικών αποβλήτων, των χωριστά συλλεγμένων βιοαποβλήτων και των χωριστά συλλεγμένων ανακυκλώσιμων υλικών που προκύπτουν από τα Κέντρα Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών, τις Μονάδες Επεξεργασίας Βιολογικών Αποβλήτων και τις Μονάδες Μηχανικής Βιολογικής Επεξεργασίας. Με βάση την κοστολόγηση των υπηρεσιών διαμορφώνονται τα τέλη που καταβάλλονται από τους Ο.Τ.Α. α' βαθμού, σε ευρώ ανά τόνο.

2. Οι ΦοΔΣΑ μειώνουν τα τέλη της παρ. 1 σε συνάρτηση με την απόδοση:

α) της προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση - ανακύκλωση των αστικών αποβλήτων σε σχέση με τα συνολικά αστικά απόβλητα που διαχειρίζεται ο Ο.Τ.Α. α' βαθμού,

β) της χωριστής συλλογής των βιοαποβλήτων σε σχέση με τα συνολικά αστικά απόβλητα που διαχειρίζεται ο Ο.Τ.Α. α' βαθμού.

3. Οι ΦοΔΣΑ δύνανται να μειώσουν, επιπλέον των προβλεπόμενων στην παρ. 2, τα τέλη της παρ. 1, εφαρμόζοντας κατάλληλους συντελεστές, σε συνάρτηση με την απόδοση της προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση - ανακύκλωση για λοιπά ρεύματα ανακυκλώσιμων υλικών.

Η τιμολόγηση της αποσκοπεί στην πλήρη ανάκτηση του κόστους και ο κανονισμός τιμολόγησης διαμορφώνεται σύμφωνα με την απόφαση της παρ. 16 του άρθρου 72.»

Άρθρο 112**Τροποποίηση, κατάτμηση και ενοποίηση
αδειών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας -
Προσθήκη νέας παρ. 12 στο άρθρο 132ΣΤ
και τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 132Η
ν. 4001/2011**

1. Στο άρθρο 132ΣΤ του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί διαδικασίας υποβολής αίτησης, προστίθεται παρ. 12 ως εξής:

«12. Ο κάτοχος άδειας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας μπορεί να προβαίνει σε κατάτμηση σε επιμέρους σταθμούς που ανήκουν στον ίδιο κατόπιν απόφασης του Φορέα Αδειοδότησης άπαξ και εφόσον τα νέα πολυγώ-

να εγκατάστασης των σταθμών που προκύπτουν είναι υποσύνολα του αρχικού. Σε περίπτωση κατάτμησης της άδειας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, εκδίδονται αντίστοιχες άδειες αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας.

Σε περίπτωση συνένωσης αδειών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας μεταξύ τους, εκδίδεται, αντιστοίχως, άδεια αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας. Η διάρκεια ισχύος της νέας άδειας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας εκκινεί από την ημερομηνία έκδοσης της παλαιότερης άδειας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας εξ αυτών που συνενώνονται.»

2. Το τρίτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 132Η του ν. 4001/2011 αντικαθίσταται και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Εντός τριών (3) μηνών από την ανακοίνωση της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.), οι κάτοχοι των αδειών της παρ. 1 υποβάλλουν τα έγγραφα της περ. (α) της παρ. 1 του άρθρου 132ΣΤ για την έκδοση αντίστοιχων αδειών αποθήκευσης. Η διάρκεια ισχύος των αδειών της παρ. 1, η έναρξη της οποίας είναι η ημερομηνία έκδοσης, πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος, εκάστης εκ των σχετικών αδειών, τροποποιείται αυτοδίκαια ως προς τη λήξη της σε συμμόρφωση με τα οριζόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 132Ε. Επιτρέπεται η υποβολή αιτήσεων για τροποποίηση και την άπαξ κατάτμηση και ενοποίηση των αδειών τους. Σε περίπτωση αίτησης για τροποποίηση, κατάτμηση ή ενοποίηση αδειών της παρ. 1, υποβάλλεται στη Ρ.Α.Α.Ε.Υ. το σύνολο των εγγράφων και στοιχείων των άρθρων 132Ε έως 132ΣΤ που αφορούν στην έκδοση άδειας αποθήκευσης.»

Άρθρο 113**Φορείς και πηγή χρηματοδότησης για τα
προγράμματα ενεργειακού συμψηφισμού και
αυτοπαραγωγής**

1. Φορέας υλοποίησης των προγραμμάτων που προκηρύσσονται σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 61ΣΤ και την παρ. 4 του άρθρου 14 του ν. 3468/2006 (Α' 129) ορίζεται η Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ του Τομέα Ενέργειας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού δύναται να ανατίθενται αρμοδιότητες υλοποίησης σε άλλον φορέα. Στην περίπτωση αυτή καταγράφονται αναλυτικά οι αρμοδιότητες των φορέων, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Με όμοια απόφαση, δύναται να καθορίζεται ο Φορέας Διαχείρισης και να περιγράφονται οι σχετικές αρμοδιότητές του, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια για την ανάληψη, εκπλήρωση και εποπτεία της άσκησης των καθηκόντων που απορρέουν από αυτή.

2. Τα προγράμματα της παρ. 4 του άρθρου 61ΣΤ του ν. 3468/2006 και της παρ. 4 του άρθρου 14 του ως άνω νόμου δύνανται να χρηματοδοτούνται από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή από άλλες πηγές, ο προϋπολογισμός και η πηγή των οποίων ορίζονται στην εκάστοτε απόφαση.

Άρθρο 114**Πρόγραμμα επιδότησης αντικατάστασης συστημάτων θέρμανσης και ψύξης και εξοπλισμού σε επιχειρήσεις - Εξουσιοδοτική διάταξη**

1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών δύναται να προκηρύσσονται δράσεις, χρηματοδοτούμενες από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (Π.Δ.Ε.) του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή από άλλες πηγές, που αφορούν στην αντικατάσταση συστημάτων θέρμανσης και ψύξης και εξοπλισμού σε επιχειρήσεις και στην ανακύκλωση των αποσυρόμενων συστημάτων και εξοπλισμού μέσω συστήματος εναλλακτικής διαχείρισης και ανακύκλωσης από πιστοποιημένους φορείς, σύμφωνα με τον ν. 4819/2021 (Α' 129).

2. Με την απόφαση της παρ. 1 καθορίζονται ο προϋπολογισμός της σχετικής δράσης, τα επιλέξιμα προς χρηματοδότηση και απόσυρση συστήματα και εξοπλισμός, το ποσοστό χρηματοδότησης αυτών, οι δικαιούχοι της δράσης, η διάρκεια και οι διαδικασίες εφαρμογής της, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, οι υποχρεώσεις των δικαιούχων και οι συνέπειες μη τήρησης των όρων και των προϋποθέσεων της δράσης, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια για την εφαρμογή της.

3. Φορέας υλοποίησης των δράσεων της παρούσας ορίζεται η Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ, του Τομέα Ενέργειας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Με την απόφαση της παρ. 1 προβλέπονται οι αρμοδιότητες του φορέα υλοποίησης, τα καθήκοντα και οι όροι υλοποίησης των δράσεων, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα σχετικά με την ανάληψη, εκπλήρωση και εποπτεία της άσκησης των καθηκόντων που απορρέουν από αυτήν.

4. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών δύναται να ορίζονται ως αρμόδιοι φορείς για την πιστοποίηση της αντικατάστασης ή και της απόσυρσης των συστημάτων και του εξοπλισμού, καθώς και για την καταβολή της χρηματοδότησης στους δικαιούχους, οι συγκεκριμένοι, ως Συλλογικό Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης, φορείς, σύμφωνα με τον ν. 4819/2021, που διαθέτουν αποδεδειγμένη επαγγελματική εμπειρία στην υλοποίηση παρόμοιων προγραμμάτων. Στην περίπτωση αυτή, στην απόφαση της παρούσας, καθορίζονται επιπλέον η διαδικασία, οι όροι μεταφοράς των πιστώσεων που εγγράφονται στο Π.Δ.Ε. ή των πόρων από άλλη πηγή προς τους φορείς αυτούς, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά δημοσιονομικής τακτοποίησης των πληρωμών, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια για την υλοποίηση των δράσεων. Αν απαιτείται η κάλυψη των λειτουργικών δαπανών των φορέων που συνδέονται αποκλειστικά με την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων που αναλαμβάνουν στο πλαίσιο της δράσης, δύναται με την ίδια απόφαση να προσδιορίζεται το ποσοστό επί του προϋπολογισμού των δράσεων που διαχειρίζονται, το οποίο δεν υπερβαίνει το ενάμισι τοις εκατό (1,5%), που καταβάλλεται για την κάλυψη των σχετικών δαπανών.

Άρθρο 115**Ρυθμίσεις για τη σύσταση, συγκρότηση και λειτουργία μικτών κλιμακίων ελέγχου - Τροποποίηση άρθρου 271 ν. 5037/2023**

Στο άρθρο 271 του ν. 5037/2023 (Α' 78), περί μικτών κλιμακίων ελέγχου για τη δόμηση: α) στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1, συμπεριλαμβάνονται και οι υπάλληλοι της διαλαμβανόμενης υπουργικής απόφασης, β) στην παρ. 2, στο δεύτερο εδάφιο αφαιρείται η διαβίβαση της έκθεσης αυτοψίας στην οικεία Υπηρεσία Δόμησης και προστίθενται νέα εδάφια, τρίτο, τέταρτο και πέμπτο, γ) προστίθενται παρ. 2Α, 2Β και 4, δ) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3 προστίθενται οι λέξεις «δύναται να» και «του παρόντος και του άρθρου 271Α», και το άρθρο 271 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 271**Σύσταση, συγκρότηση και λειτουργία μικτών κλιμακίων ελέγχου**

1. Με μη δημοσιευτέα απόφαση του Γενικού Γραμματέα Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος δύναται να συστήνονται και συγκροτούνται μικτά κλιμάκια ελέγχου. Τα κλιμάκια του πρώτου εδαφίου αποτελούνται από κατ' ελάχιστον τρία (3) μέλη, τα οποία προέρχονται από υπαλλήλους της Γενικής Διεύθυνσης Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των υπαλλήλων που υπηρετούν σε αυτή δύναμει των υπ' αρ. οικ. 62268/10.8.2018 και 15217/21.02.2019 αποφάσεων του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, της Γενικής Γραμματείας Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και της Διεύθυνσης Οικονομικής Αστυνομίας του άρθρου 24 του ν. 4249/2014 (Α' 73). Η απόφαση της παρούσας κοινοποιείται αποκλειστικώς στα οριζόμενα μέλη. Η ανάκληση της ανωτέρω απόφασης πραγματοποιείται με όμοια απόφαση.

2. Τα μικτά κλιμάκια ελέγχου ασκούν το σύνολο των ελεγκτικών και διαπιστωτικών αρμοδιοτήτων της Γενικής Διεύθυνσης Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθώς και των Ελεγκτών Δόμησης, ιδίως δε του άρθρου 92 του ν. 4495/2017 (Α' 167), κατόπιν αυτεπάγγελτης ή μετά από έγγραφη καταγγελία εντολής ελέγχου από τον Γενικό Γραμματέα Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Τα μικτά κλιμάκια ελέγχου εκδίδουν πόρισμα - έκθεση αυτοψίας, το οποίο διαβιβάζεται στον Γενικό Γραμματέα Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος στη Γενική Διεύθυνση του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Ανωνυμοποιημένο, ως προς τα στοιχεία των μελών του μικτού κλιμακίου ελέγχου, αντίγραφο του πορίσματος έκθεσης αυτοψίας, αποστέλλεται ηλεκτρονικά, εντός δύο (2) εργάσιμων ημερών, από την υποβολή του, από τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, στην οικεία Υπηρεσία Δόμησης, στον Γραμμα-

τέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης, στον δήμο και στην αρμόδια αστυνομική αρχή, η οποία αμελλητί και το αργότερο εντός δύο (2) εργάσιμων ημερών το τοιχοκολλεί στο ακίνητο. Με επιμέλεια του Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας οι διευθύνσεις ή θέσεις των ακινήτων, για τα οποία υφίσταται πόρισμα-έκθεση αυτοψίας. Η ανωτέρω διαδικασία περί γνωστοποίησης του πορίσματος-έκθεσης αυτοψίας δεν εφαρμόζεται στις περιπτώσεις κτισμάτων που εντοπίζονται από τα μικτά κλιμάκια ελέγχου κατά την ώρα που κατασκευάζονται αυθαίρετα (επ' αυτοφώρω) για τα οποία εφαρμόζεται η διαδικασία της περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 271Α. Η Γενική Διεύθυνση του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ασκεί συντονιστικό και εποπτικό ρόλο εφαρμογής των διατάξεων περί προστασίας του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος και καταπολέμησης της αυθαίρετης δόμησης. Για τις ανωτέρω περιπτώσεις, ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ασκεί παράλληλα προς τις αρμόδιες Υπηρεσίες Δόμησης, το σύνολο των κυρωτικών τους αρμοδιοτήτων και ιδίως αυτές περί έκδοσης πράξης επιβολής προστίμου και αυτές του άρθρου 94 του ν. 4495/2017.

2Α. Κατά του πορίσματος-έκθεσης αυτοψίας, ο ενδιαφερόμενος μπορεί να ασκήσει ενδικοφανή προσφυγή στο Κεντρικό Συμβούλιο Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α.), με καταβολή παραβόλου χιλίων (1000) ευρώ στο Πράσινο Ταμείο, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την τοιχοκόλληση του πορίσματος-έκθεσης στο ακίνητο, την οποία κοινοποιεί στον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών και στον Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Η άσκηση της προσφυγής και η εκδίκασή της έχουν ανασταλτικό χαρακτήρα. Ο προσφεύγων, επί ποινής απαραδέκτου της προσφυγής του, αναγράφει επ' αυτής τα πλήρη στοιχεία της ταυτότητάς του, τη διεύθυνση κατοικίας του, τον Α.Φ.Μ., καθώς και τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, προκειμένου να του κοινοποιηθεί η πρόσκληση για ακρόαση ενώπιον του ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α., καθώς και η απόφαση επί της προσφυγής του. Η προσφυγή δεν δύναται να περιέχει αίτημα υπαγωγής ή έκδοσης άδειας νομιμοποίησης. Επίκληση αυτών χωρεί μόνο εφόσον τα στοιχεία υπαγωγής ή η άδεια νομιμοποίησης προσκομίζεται το αργότερο κατά τη συνεδρίαση του ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α., με εξαίρεση τις περιπτώσεις που η περιοχή τελεί σε καθεστώς αναστολής έκδοσης αδειών νομιμοποίησης οπότε δύναται να περιέχεται αίτημα υπαγωγής και αναστολής κατεδάφισης κατά το διάστημα της αναστολής έκδοσης άδειας νομιμοποίησης. Η απόφαση επί της προσφυγής κοινοποιείται στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του ενδιαφερομένου, στον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών και στον Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

Αν απορριφθεί η προσφυγή, ή μετά την πάροδο της προθεσμίας των δέκα (10) ημερών, εφόσον δεν έχει υποβληθεί προσφυγή κατά του πορίσματος-έκθεσης αυτοψίας, η πράξη διαπίστωσης αυθαίρετου καθίσταται οριστική, η αυθαίρετη κατασκευή είναι κατεδαφιστέα και εφαρμόζονται οι κυρώσεις του παρόντος και του άρθρου 271Α. Αν ο ενδιαφερόμενος, αντί προσφυγής, αποδεχθεί, με υπεύθυνη δήλωση προς τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών, το πόρισμα-έκθεση αυτοψίας, εντός των δέκα (10) ημερών από την τοιχοκόλλησή του, παρέχεται έκπτωση τριάντα τοις εκατό (30%) επί του προστίμου ανέγερσης.

Τα πρόστιμα βεβαιώνονται με απόφαση του Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριών (3) ημερών, από την παρέλευση της προθεσμίας υποβολής ενδικοφανούς προσφυγής ή από την απόφαση επί της ενδικοφανούς προσφυγής, και αποστέλλονται στην αρμόδια οικονομική υπηρεσία. Τα ανωτέρω επιβαλλόμενα πρόστιμα αποδίδονται κατά το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση για δράσεις που αφορούν την κατεδάφιση αυθαίρετων. Το υπόλοιπο εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%), καθώς και το σύνολο του παραβόλου του πρώτου εδαφίου αποδίδονται στο Πράσινο Ταμείο για τη διατήρηση κοινοχρήστων χώρων, την απόκτηση αεροφωτογραφιών από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας του έτους 2011 σε ενιαίο υπόβαθρο και δράσεις της Γενικής Γραμματείας Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος.

2Β. Τα μέλη των μικτών κλιμακίων ελέγχου, ο Γενικός Γραμματέας Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος, ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και οι Γραμματείς των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων δεν ευθύνονται, δεν διώκονται και δεν εξετάζονται για πράξεις ή παραλείψεις κατά την άσκηση των καθηκόντων τους στο πλαίσιο του παρόντος άρθρου, εκτός αν ενήργησαν με δόλο.

3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια περί την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, και ιδίως για τη συγκρότηση και λειτουργία των μικτών κλιμακίων του παρόντος και του άρθρου 271Α. Με ίδια απόφαση δύναται να ανακατανέμονται αρμοδιότητες μεταξύ συναρμοδίων ή συναφών κατά το αντικείμενο υπηρεσιών.

4. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος, το ύψος της αποζημίωσης για τη διανυκτέρευση των μελών των μικτών κλιμακίων ελέγχου και των προσώπων που ασκούν συντονιστικές αρμοδιότητες των αυτοψιών των μικτών κλιμακίων ελέγχου, του προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών και του κατά περίπτωση προϊσταμένου του Σώματος Επιθεώρησης Νοτίου Ελλάδος ή του Σώματος Επιθεώρησης Βορείου Ελλάδος, και των οδηγών αυτών, ορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών.»

Άρθρο 116

Ειδικές διατάξεις επιβολής κυρώσεων για αυθαίρετες κατασκευές και αυθαίρετες αλλαγές χρήσεις - Προσθήκη άρθρου 271Α στον ν. 5037/2023

1. Στον ν. 5037/2023 (Α' 78) προστίθεται άρθρο 271Α εξής:

«Άρθρο 271Α

Επιβολή κυρώσεων στις περιπτώσεις αυθαίρετων κατασκευών και αυθαίρετων αλλαγών χρήσεων που διαπιστώνονται από τα μικτά κλιμάκια ελέγχου

1. Οι αυθαίρετες κατασκευές και αυθαίρετες αλλαγές χρήσεις που διαπιστώνονται από τα μικτά κλιμάκια ελέγχου και δεν έχουν νομίμως υπαχθεί, σε διατάξεις περί αναστολής επιβολής κυρώσεων, κατεδαφίζονται υπό την επιφύλαξη των περιπτώσεων που εκδίδεται άδεια νομιμοποίησης και επιβάλλονται πρόστιμα ανέγερσης και διατήρησης αυθαιρέτων, σύμφωνα με τις παρ. 2, 4, εξαιρουμένου του τελευταίου εδαφίου αυτής, 5 και 6 του άρθρου 94 του ν. 4495/2017 (Α' 167), ποινικές κυρώσεις σύμφωνα με την παρ. 8 του ιδίου άρθρου, υπό την επιφύλαξη της διάκρισης του άρθρου 81, περί πολεοδομικών παραβάσεων, καθώς και αναστολή της άδειας λειτουργίας, αν πρόκειται για χώρο άσκησης οικονομικής δραστηριότητας.

2. Κατ' εξαίρεση των ανωτέρω προστίμων:

α) αν ο ιδιοκτήτης, με υπεύθυνη δήλωση στην οικεία Υπηρεσία Δόμησης (ΥΔΟΜ), ενημερώσει ότι θα προβεί αυτοβούλως στην κατεδάφιση - αποκατάσταση της αυθαίρεσας, εντός προθεσμίας δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την τοιχοκόλληση της έκθεσης αυτοψίας στο ακίνητο, η ΥΔΟΜ ορίζει ελεγκτή δόμησης για τη διαπίστωση της κατεδάφισης και της αποκατάστασης της αυθαίρεσας και επιβάλλεται πρόστιμο πεντακοσίων (500) ευρώ. Μετά τη διαπίστωση της κατεδάφισης, εφαρμόζεται η διαδικασία διαγραφής ανείσπρακτων βεβαιωθέντων προστίμων και αναστολής όλων των αναγκαστικών μέτρων εκτέλεσης και ποινικών διώξεων, σύμφωνα με το άρθρο 107 του ν. 4495/2017. Εξαιρούνται πρόχειρες ή προσωρινές κατασκευές, καθώς και λυόμενες κατασκευές, των παρ. 75, 74 και 45 αντίστοιχα του άρθρου 2 του ν. 4067/2012 (Α' 79), για τις οποίες η διαδικασία οικειοθελούς κατεδάφισης/απομάκρυνσης εφαρμόζεται άπαξ στο ίδιο ακίνητο. Σε περίπτωση υποτροπής, επιβάλλονται κανονικά τα πρόστιμα ανέγερσης και διατήρησης,

β) αν ο ιδιοκτήτης προβεί εντός προθεσμίας δέκα (10) εργάσιμων ημερών, από την τοιχοκόλληση της έκθεσης αυτοψίας στο ακίνητο, σε νομιμοποίηση των αυθαίρετων κατασκευών, επιβάλλονται πρόστιμο ίσο με το είκοσι τοις εκατό (20%) του προστίμου ανέγερσης της έκθεσης αυτοψίας και πρόστιμο διατήρησης από τη διαπίστωση του αυθαιρέτου, έως την ημερομηνία έκδοσης της οικοδομικής άδειας. Σε κτίρια που διαθέτουν οικοδομική άδεια, λειτουργούν βιομηχανικές και βιοτεχνικές χρήσεις και έχει συντελεστεί υπέρβαση καθ'

ύψος, μέχρι δύο (2) μέτρα, επιβάλλεται πρόστιμο ίσο με το δέκα τοις εκατό (10%) του προστίμου ανέγερσης και διατήρησης.

3. Οι αυθαίρετες κατασκευές και αλλαγές χρήσεις σε ακίνητα της παρ. 1 κατεδαφίζονται και απομακρύνονται, αντίστοιχα, ως εξής:

α) άμεση κατεδάφιση αυθαιρέτου:

Για τα κτίσματα που εντοπίζονται από τα μικτά κλιμάκια ελέγχου, κατά την ώρα που κατασκευάζονται αυθαίρετα (επ' αυτοφώρῳ) και δεν υπάρχει έγκυρη πινακίδα του έργου, συντάσσεται, μέσα σε προθεσμία τριών (3) εργάσιμων ημερών από την αυτοψία, πρωτόκολλο κατεδάφισης, από τον προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, το οποίο καταχωρίζεται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα αυθαιρέτων, αποστέλλεται στον Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και τοιχοκολλείται στο ακίνητο, από την αρμόδια αστυνομική αρχή.

Αν, εντός δέκα (10) ημερών, ο φερόμενος ιδιοκτήτης δεν προσκομίσει στοιχεία νομιμότητας της κατασκευής, συμπεριλαμβανομένης της άδειας νομιμοποίησης της αυθαίρετης κατασκευής, ο Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης συντάσσει πρακτικό κατεδάφισης, και το αυθαίρετο κατεδαφίζεται το αργότερο εντός ενός (1) μηνός από την παρέλευση της προθεσμίας των ως άνω δέκα (10) ημερών.

Αν βρεθούν μηχανικά μέσα, ιδίως οχήματα και δομικά μηχανήματα, ή άλλα υλικά, όπως ξυλότυπος και μεταλλότυπος, κατάσχονται και εκποιούνται μετά την έκδοση της σχετικής απόφασης από το αρμόδιο δικαστήριο, το οποίο ορίζει μεσεγγυούχο για τη φύλαξη των κατασκευμένων.

β) κατεδάφιση αυθαιρέτων με διαδικασία:

Η κατεδάφιση αυθαιρέτων ενεργείται ύστερα από απόφαση του Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών που εκδίδεται μετά την οριστική απόφαση του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων, επί της ενδικοφανούς προσφυγής ή της άπρακτης παρόδου άσκησής της, αντίστοιχα.

Σε περίπτωση αδυναμίας εφαρμογής των αποφάσεων κατεδάφισης, λόγω της άρνησης των ιδιωτικών επιχειρήσεων να εκτελέσουν τις σχετικές συμβάσεις, με απόφαση του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, επιβάλλεται πρόστιμο σε αυτές, ύψους από έξι χιλιάδες (6.000) έως δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ, ανάλογα με το βάρος της παράβασης, βάσει της οποίας επιβάλλεται η κατεδάφιση. Οι Αστυνομικές Αρχές παρέχουν τη συνδρομή τους για την πραγματοποίηση της κατεδάφισης, εφόσον τους ζητηθεί. Ανάλογη υποχρέωση έχουν και οι λοιπές αρχές.

Κατά την κατεδάφιση του αυθαιρέτου μπορεί να παρίστανται αστυνομικά όργανα για την πρόληψη και καταστολή άδικων πράξεων. Αν η προσπάθεια στο αυθαίρετο εμποδίζεται για οποιονδήποτε λόγο, ζητείται η συνδρομή της Εισαγγελικής Αρχής. Αν απαιτείται απομάκρυνση των ενοίκων, αυτή γίνεται από αστυνομικά όργανα, η δε εκκένωση του αυθαιρέτου γίνεται από το

συνεργείο κατεδάφισης. Οι ενδιαφερόμενοι έχουν δικαίωμα να εκκενώσουν μόνοι τους το αυθαίρετο κτίσμα, πριν από την κατεδάφιση, εφόσον όμως η εκκένωση με πρωτοβουλία του ενδιαφερομένου δεν παρεμβάλλει εμπόδια στην κατεδάφιση.

Για τον τρόπο κατεδάφισης και τα μέσα που χρησιμοποιούνται, για τα υλικά κατεδάφισης, καθώς και για τη φύλαξη ή φθορά των παραρτημάτων και κινητών πραγμάτων του αυθαίρετου δεν δημιουργείται καμιά ευθύνη του Δημοσίου, των οργάνων του ή των προστηθέντων προσώπων. Για τις κατεδαφίσεις συντάσσεται από τον επικεφαλής του συνεργείου σχετικό πρακτικό στο οποίο αναφέρονται και οι διαστάσεις του κτίσματος που κατεδαφίστηκε.

Ο κύριος του κτίσματος, το οποίο κρίνεται κατεδαφιστέο, βαρύνεται με τη δαπάνη κατεδάφισης και αποκατάστασης του περιβάλλοντος χώρου. Το ποσό της δαπάνης των περ. α) και β) καταλογίζεται με απόφαση του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και εισπράττεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων.»

2. Για τις περιπτώσεις που κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος έχει πραγματοποιηθεί αυτοψία μικτού κλιμακίου ελέγχου κατά την ώρα που κατασκευάζονταν αυθαίρετα (επ' αυτοφώρῳ) και δεν έχει συνταχθεί πρωτόκολλο κατεδάφισης από τον προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, αυτό συντάσσεται μέσα σε προθεσμία τριών (3) εργάσιμων ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος.»

Άρθρο 117

Υφιστάμενες πτηνοτροφικές εγκαταστάσεις κατά την έναρξη ισχύος του ν. 4056/2012

Οι πτηνοτροφικές εγκαταστάσεις εντατικής εκτροφής, οι οποίες αποδεικνύεται με κάθε πρόσφορο τρόπο ότι ευρίσκοντο σε λειτουργία κατά την έναρξη ισχύος του ν. 4056/2012 (Α' 52), έχοντας αποστάσεις μικρότερες των ελαχίστων των πινάκων 1 και 2 του Παραρτήματος του άρθρου 20 του ως άνω νόμου, μπορούν να ανανεώνουν, να μεταβιβάζουν ή να τροποποιούν την έγκριση ή γνωστοποίηση λειτουργίας, συμπεριλαμβανομένης της αύξησης της δυναμικότητάς τους, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι περιορισμοί των ανωτέρω πινάκων, υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) η πτηνοτροφική εγκατάσταση λειτουργεί συνεχώς,
β) οι κτηριακές εγκαταστάσεις είναι νομίμως υφιστάμενες ή έχουν υπαχθεί στις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις περί αυθαίρετης δόμησης,

γ) ο φορέας λειτουργίας της πτηνοτροφικής εγκατάστασης είναι εγγεγραμμένος στο Εθνικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Εμπορικών Εκμεταλλεύσεων Πουλερικών, σύμφωνα με την υπ' αρ. 1824/332840/10.12.2021 (Β' 5718) απόφαση του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Με την επιφύλαξη της παρ. 9 του άρθρου 17Α του ν. 4056/2012, δεν επιτρέπεται η επέκταση των κτηριακών εγκαταστάσεων, πλέον των υφισταμένων, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Άρθρο 118

Ανέγερση Ιερών Ναών και βοηθητικών κτισμάτων

Στην περιοχή (Α) του π.δ. 5/13.12.1979 (Δ' 707) ισχύει ως επιτρεπτή χρήση γης και η δυνατότητα ανεγέρσεως Ιερού Ναού και βοηθητικών κτισμάτων του, Μονής και Ησυχαστηρίου σε γήπεδα που ανήκουν σε εκκλησιαστικά νομικά πρόσωπα της παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 590/1977 (Α' 146). Ως προς τους όρους εκτός σχεδίου δόμησης της ανωτέρω κατηγορίας κτιρίων εφαρμόζονται, κατ' εξαίρεση του άρθρου 1 του π.δ. 24/31.5.1985 π.δ. (Δ' 270):

α) για Ναούς, το άρθρο 12 του π.δ. 6/17.10.1978 (Δ' 538), και

β) για βοηθητικά κτίσματα Ναών και κτίσματα Μονών και Ησυχαστηρίων, αναλόγως, η περ. ια' της παρ. 3 του άρθρου 33 του ν. 4759/2020 (Α' 245).

Άρθρο 119

Αρμοδιότητα περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργων επί σιδηροδρομικών ακινήτων - Αντικατάσταση περ. α) παρ. 6 άρθρου 6Α ν. 3891/2010

Η περ. α) της παρ. 6 του άρθρου 6Α του ν. 3891/2010 (Α' 188), αντικαθίσταται ως εξής:

«α) Η περιβαλλοντική αδειοδότηση των έργων κατηγορίας Α ή Β που πρόκειται να πραγματοποιηθούν εντός των ακινήτων της παρ. 1, καθώς και των βοηθητικών και συνοδών αυτών έργων και εγκαταστάσεων διενεργείται κατά τις διατάξεις του ν. 4014/2011 (Α' 209), με αποφάσεις του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης. Για τον σκοπό αυτόν, υποβάλλεται αίτηση, που συνοδεύεται από τα προβλεπόμενα ανά κατηγορία έργου δικαιολογητικά του ν. 4014/2011, στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.»

Άρθρο 120

Εξορθολογισμός της πολεοδομικής και περιβαλλοντικής προστασίας ειδικότερων περιοχών

1. Δεν επιτρέπεται η υπέρβαση του ύψους και συντελεστή δόμησης ούτε η απόκλιση από τους λοιπούς όρους δόμησης που ορίζονται με ειδικά διατάγματα, τα οποία διέπουν τα διοικητικά όρια των περιοχών της περ. β) του άρθρου μόνου του από 20.7.1968 β.δ. (Δ' 132), όπως τα όρια των αντίστοιχων δημοτικών κοινοτήτων υφίστανται κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, ακόμη και σε εφαρμογή πολεοδομικών κινήτρων, όπως της παρ. 1 του άρθρου 10, της παρ. 8 του άρθρου 15, της παρ. 2 του άρθρου 19 και της παρ. 1 του άρθρου 25 του ν. 4067/2012 (Α' 79). Εκδίδονται με βάση τους όρους δόμησης που ίσχυαν έως την έναρξη ισχύος της παρούσας οικοδομικές άδειες για τις οποίες έχει χορηγηθεί έως τη δημοσίευση του παρόντος ή η προέγκριση οικοδομικής άδειας κατά το άρθρο 35 του ν. 4495/2017 (Α' 167) ή έγγραφη βεβαίωση των όρων δόμησης της Υπηρεσίας Δόμησης, κατά την περ. β' της παρ. 2 του άρθρου 38 του ν. 4495/2017 (Α' 167).

2. Κατά την αληθή έννοια της παρ. 1 του άρθρου 67 του ν. 998/1979 (Α' 289), στο πεδίο εφαρμογής αυτής, υπάγονται και οι εκτάσεις που περιλαμβάνονται στην υπ' αρ. 1151/1872 απόφαση του Εφετείου Αθηνών, στις υπ' αρ. 116/1868 και 698/1876 αποφάσεις του Εφετείου Ναυπλίου και στην υπ' αρ. 110/1878 απόφαση του Αρείου Πάγου, οι οποίες φέρουν μορφή δασωμένου αγρού (πολύγωνα ΑΔ) του οικείου δασικού χάρτη.

Άρθρο 121

Διορθώσεις και συμπληρώσεις στους νόμους 5037/2023 και 5039/2023

1. Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 12B του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί αναδιοργάνωσης των παρόχων υπηρεσιών ύδατος, όπως προστέθηκε με το άρθρο 12 του ν. 5037/2023 (Α' 78), διορθώνεται η φράση «παρόχων υπηρεσιών ύδατος» με το ορθό «Φο.Δ.Σ.Α.», και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Έως την 31η Δεκεμβρίου 2024 η Ρ.Α.Α.Ε.Υ. υποβάλλει στους Υπουργούς Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εσωτερικών πρόταση ολοκληρωμένης δέσμης μέτρων, συνοδευόμενη από ανάλυση οικονομικών και κοινωνικών συνεπειών, για τη διασφάλιση της επιχειρησιακής λειτουργίας του συνόλου των Φο.Δ.Σ.Α. Στο πλαίσιο αυτό, προτείνει την αναδιοργάνωση των υφιστάμενων Φο.Δ.Σ.Α. με συνενώσεις, προς ενίσχυση της διαχειριστικής τους ικανότητας.»

2. Στην παρ. 1 του άρθρου 23 του ν. 5037/2023, περί μεταβατικών διατάξεων για τη Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων, α) το τελευταίο εδάφιο αντικαθίσταται από δύο νέα εδάφια, β) στην παρ. 2 βα) στο πρώτο εδάφιο τροποποιείται ο χρόνος αυτοδίκαιης ανάληψης καθηκόντων και ββ) προστίθεται νέο τελευταίο εδάφιο, γ) στην παρ. 3 διευκρινίζεται ο τρόπος αναδιορισμού των υφιστάμενων μελών, δ) στην παρ. 5 προσδιορίζονται ο χρόνος και ο τρόπος εγκρίσεως του νέου Οργανισμού και του Κανονισμού Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης, και το άρθρο 23 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 23

Μεταβατικές διατάξεις

1. Με την επιφύλαξη της παρ. 5, η λειτουργία της Ολομέλειας και των λοιπών συνθέσεων της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.), άρχεται από τον διορισμό των μελών της, βάσει της Πράξης του Υπουργικού Συμβουλίου της παρ. 2 του άρθρου 7 του ν. 4001/2011 (Α' 179). Κατ' εξαίρεση, η λειτουργία της συνθέσεως του κλάδου Ενέργειας της Αρχής, καθώς και αυτή της Ολομέλειας της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., άρχονται από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Μέχρι την πλήρη ενεργοποίηση των αρμοδιοτήτων της Ολομέλειας, κατά το πρώτο εδάφιο, αυτή λειτουργεί νομίμως με μόνα τα υφιστάμενα μέλη της Αρχής, εφαρμοζομένων αναλόγως, τόσο για την Ολομέλεια, όσο και για τη σύνθεση του κλάδου Ενέργειας, των προϊσχυουσών ρυθμίσεων, περί αρμοδιοτήτων και λειτουργίας της Αρχής.

2. Με την έναρξη ισχύος του παρόντος, ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος Α', ο Αντιπρόεδρος Β', και τα λοιπά υπη-

ρετούντα, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, μέλη, της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.), των οποίων η θητεία δεν έχει λήξει, καταλαμβάνουν αυτοδικαίως τις θέσεις του Προέδρου της Αρχής, του Αντιπροέδρου του κλάδου Υδάτων, του Αντιπροέδρου του κλάδου Ενέργειας και των μελών του κλάδου ενέργειας της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., αντιστοίχως, έως την ολοκλήρωση της τρέχουσας θητείας τους. Μετά από τη λήξη της θητείας των ανωτέρω, αποχωρούν και δύναται να συμμετάσχουν σε επόμενη διαδικασία πλήρωσης θέσεων μελών της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., εφόσον πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής. Μεταβατικά, ο Πρόεδρος, με τη συνεπικουρία των Αντιπροέδρων Ενέργειας και Υδάτων και των λοιπών αρμοδίων οργάνων της Αρχής, μεριμνούν ιδίως για την προπαρασκευή του νέου Οργανισμού και Κανονισμού Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης της Αρχής, καθώς και για την ταχύτερη δυνατή στελέχωσή της κατά τις νόμιμες διαδικασίες.

3. Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος, με την επιφύλαξη της παρ. 2, δεν κωλύεται ο αναδιορισμός με την έκδοση της Πράξης του Υπουργικού Συμβουλίου της παρ. 2 του άρθρου 7 του ν. 4001/2011, υφιστάμενων μελών της Αρχής ως Αντιπροέδρων ή μελών των λοιπών κλάδων της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., εφόσον τα θιγόμενα μέλη δεν αντείνουν με σχετική έγγραφη δήλωσή τους προς τους Υπουργούς Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εσωτερικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, εντός της προθεσμίας υποβολής υποψηφιοτήτων που τάσσεται με την πρόσκληση της παρ. 2 του άρθρου 7 του ν. 4001/2011.

4. Το προσωπικό της παρ. 2 του άρθρου 37 του ν. 3428/2005 (Α' 313), συνεχίζει να απασχολείται στον κλάδο ενέργειας της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., με τους ίδιους όρους.

5. Η ισχύς των άρθρων 7 και 11 έως 20 του παρόντος, περί των νέων αρμοδιοτήτων της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., άρχεται μετά την έγκριση του νέου Οργανισμού και του Κανονισμού Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισής της, ο οποίος συντάσσεται και εγκρίνεται από την Ολομέλεια της Αρχής εντός τριμήνου από την έναρξη ισχύος του παρόντος, καθώς και με τη συμπλήρωση της αναγκαίας στελέχωσης της Αρχής σε μέλη και προσωπικό, η οποία διαπιστώνεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, κατόπιν γνώμης της Ολομέλειας της Αρχής.

6. Με την έκδοση της διαπιστωτικής πράξης της παρ. 5, εκκρεμείς συναλλαγές, διοικητικές και δικαστικές υποθέσεις του Ελληνικού Δημοσίου, στον βαθμό που συμβιβάζονται με τις αρμοδιότητες της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., συνεχίζονται από την ίδια, η οποία λειτουργεί ως διάδοχος του ελληνικού δημοσίου.

7. Έως την 31η Δεκεμβρίου 2024, το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας αξιολογεί τη σκοπιμότητα επέκτασης της αρμοδιότητας της Ρ.Α.Α.Ε.Υ. σε θέματα εποπτείας των συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης και απορρόφησης του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης.»

3. Στην παρ. 3 του άρθρου 47ΙΓ του ν. 4001/2011, όπως προστέθηκε με το άρθρο 99 του ν. 5037/2023, περί ενεργειακών κοινοτήτων πολιτών, διορθώνεται η παραπομπή

στην ενωσιακή νομοθεσία, και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Οι Ε.Κ.Π. είναι οικονομικά υπεύθυνες για τις ανισοροπίες που προκαλούν στο σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας και υπόκεινται σε υποχρεώσεις εξισορρόπησης ή δύνανται να μεταβιβάζουν την υποχρέωση εξισορρόπησης που υπέχουν, σύμφωνα με το άρθρο 5 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019 σχετικά με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας (L 158).»

4. Στην παρ. 7 του άρθρου 14 του ν. 3468/2006 (Α' 129), όπως προστέθηκε με το άρθρο 63 του ν. 5037/2023, επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στο δεύτερο εδάφιο μετά τη φράση «Για παρόχους υπηρεσιών ύδατος επιτρέπεται» προστίθεται η φράση «η εφαρμογή ενεργειακού και οικονομικού ενεργειακού συμψηφισμού, καθώς και», β) στο τρίτο εδάφιο διορθώνεται η παραπομπή, γ) στο τελευταίο εδάφιο μετά τη φράση «παραγωγής της περ. στ) της παρ. 1» προστίθεται η φράση «, καθώς και για σταθμούς του άρθρου 14Α» και η παρ. 7 διαμορφώνεται ως εξής:

«7. Επιτρέπεται οι κάτοχοι σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας ή Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης, οι οποίοι έχουν λάβει ή λαμβάνουν άδεια παραγωγής ή βεβαίωση παραγωγού ή Εξαιρούμενοι Σταθμοί που έχει λάβει ή λαμβάνουν οριστική προσφορά σύνδεσης, να μετατρέψουν τις ως άνω άδειες ή την Οριστική Προσφορά Σύνδεσης κατά περίπτωση, ώστε να μπορούν να λειτουργήσουν ως σταθμοί αυτοπαραγωγής ή ως σταθμοί του άρθρου 14Α. Για παρόχους υπηρεσιών ύδατος επιτρέπεται η εφαρμογή ενεργειακού και οικονομικού ενεργειακού συμψηφισμού, καθώς και η μετατροπή και λειτουργία μικρών υδροηλεκτρικών σταθμών για εφαρμογή ενεργειακού συμψηφισμού και οικονομικού ενεργειακού συμψηφισμού, σύμφωνα με το άρθρο 14Α προς κάλυψη των ενεργειακών τους αναγκών. Η ισχύς των σταθμών του δεύτερου εδαφίου μπορεί να ανέρχεται μέχρι και το εκατό τοις εκατό (100%), του αθροίσματος της συμφωνημένης ισχύος των προς συμψηφισμό καταναλώσεων. Σε περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ως κορεσμένες σύμφωνα με απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων επιτρέπεται μόνο η υποβολή αιτήσεων για σταθμούς παραγωγής της περ. στ) της παρ. 1, καθώς και για σταθμούς του άρθρου 14Α.»

5. Στις παρ. 11Α και 11Β του άρθρου 10 του ν. 4685/2020 (Α' 92), όπως προστέθηκε με το άρθρο 118 του ν. 5037/2023, περί ρυθμίσεων για σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας με ενσωματωμένη αποθήκευση που αναπτύσσονται στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα ή Δίκτυο, η φράση «συμπεριλαμβανομένης της νήσου Κρήτης» μεταφέρεται από την παρ. 11Α στο αντίστοιχο χωρίο της παρ. 11Β, και οι παρ. 11Α και 11Β διαμορφώνονται ως εξής:

«11Α. Σταθμός παραγωγής Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. με ενσωματωμένη αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας, χωρίς δυνατότητα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που απορροφάται από το δίκτυο: Σταθμός παραγωγής Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που συνδέεται στο Διασυνδεδεμένο

Σύστημα ή το Διασυνδεδεμένο Δίκτυο και περιλαμβάνει διατάξεις αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας εγκατεστημένες κατάντη του μετρητή, χωρίς να έχει δυνατότητα να απορροφά ενέργεια από το σύστημα μεταφοράς ή το δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας στο οποίο συνδέεται για σκοπούς αποθήκευσής της, σύμφωνα με το άρθρο 11Β.

11Β. Σταθμός παραγωγής Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. με ενσωματωμένη αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας και δυνατότητα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που απορροφάται από το δίκτυο: Σταθμός παραγωγής Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που συνδέεται στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα ή το Διασυνδεδεμένο Δίκτυο, συμπεριλαμβανομένης της νήσου Κρήτης, και περιλαμβάνει διατάξεις αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας εγκατεστημένες κατάντη του μετρητή, ο οποίος έχει δυνατότητα να αποθηκεύει ηλεκτρική ενέργεια, την οποία απορροφά από το Σύστημα Μεταφοράς ή το Δίκτυο Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας στο οποίο συνδέεται, σύμφωνα με το άρθρο 19Α.»

6. Στην παρ. 2 του άρθρου 251 του ν. 5037/2023, περί μεταβατικών πολεοδομικών ρυθμίσεων, διορθώνεται η αναφορά στο Κεντρικό Συμβούλιο Χωροταξικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Αν κενωθεί θέση προϊσταμένου Διευθύνσεως και έως την πλήρωση αυτής με επιλογή ή τοποθέτηση, δύναται να ορίζεται ως μέλος του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων, του Κεντρικού Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής και του Κεντρικού Συμβουλίου Χωροταξικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων προϊστάμενος ή υπάλληλος υποκείμενης οργανικής μονάδας.»

7. Στην παρ. 2 του άρθρου 270 του ν. 5037/2023, περί εξαίρεσης από την αναστολή οικοδομικών αδειών στις εκτός σχεδίου περιοχές της νήσου Μυκόνου, προστίθεται περ. ε) και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Από την αναστολή της παρ. 1 εξαιρούνται οι περιπτώσεις:

- α) έκδοσης εργασιών μικρής κλίμακας,
- β) ενημέρωσης οικοδομικών αδειών,
- γ) ανανέωσης οικοδομικών αδειών για αλλαγή επιβλέποντος,
- δ) των περιοχών των εγκεκριμένων οργανωμένων τουριστικών υποδοχέων (ΕΣΧΑΣΕ),
- ε) έγκρισης εκτέλεσης εργασιών της παρ. 4 του άρθρου 29 του ν. 4495/2017 (Α' 167).»

8. Στην υποπερ. δδ) της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 1 του π.δ. 344/2000 (Α' 297), όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 131 του ν. 5039/2023 (Α' 83), περί πτυχιούχων που δύνανται να ασκήσουν το επάγγελμα του γεωπόνου, διαγράφεται το Τμήμα Γεωπονίας, Ιχθυολογίας και Υδάτινου Περιβάλλοντος, και η υποπερ. δδ) διαμορφώνεται ως εξής:

«δδ) Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Σχολή Γεωπονικών Επιστημών, Τμήμα Γεωπονίας, Φυτικής Παραγωγής και Αγροτικού Περιβάλλοντος, Τμήμα Γεωπονίας - Αγροτεχνολογίας, Τμήμα Επιστήμης Ζωικής Παραγωγής.»

9. Στην υποπερ. εε) της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 1 του π.δ. 344/2000, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 2

του άρθρου 131 του ν. 5039/2023, περί πτυχιούχων που δύνανται να ασκήσουν το επάγγελμα του δασολόγου, διορθώνεται η αναφορά στο Διεθνές Πανεπιστήμιο Ελλάδος, και η υποπερ. εε) διαμορφώνεται ως εξής:

«εε) Διεθνές Πανεπιστήμιο Ελλάδος, Σχολή Γεωτεχνικών Επιστημών, Τμήμα Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος,».

Άρθρο 122

Αφορολόγητο, ανεκχώρητο και ακατάσχετο της ενίσχυσης που καταβάλλεται στο πλαίσιο της δράσης «2ος κύκλος: Έκτακτη επιχορήγηση σε επιχειρήσεις του κλάδου γούνας που έχουν πληγεί από την επίθεση της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας και τις διεθνείς κυρώσεις που επιβλήθηκαν»

Η ενίσχυση που καταβάλλεται στο πλαίσιο της χρηματοδοτούμενης από το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης 2021-2025 δράσης «2ος κύκλος: Έκτακτη Επιχορήγηση σε επιχειρήσεις του κλάδου γούνας που έχουν πληγεί από την επίθεση της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας και τις διεθνείς κυρώσεις που επιβλήθηκαν» δεν υπόκειται σε οποιονδήποτε φόρο, τέλος, εισφορά ή άλλη κράτηση υπέρ του Δημοσίου, είναι ανεκχώρητη και ακατάσχετη στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη στη Φορολογική Διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά πρόσωπά τους, τα ασφαλιστικά ταμεία και τα πιστωτικά ιδρύματα και δεν υπολογίζεται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιασδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα. Οι δικαιούχοι της ενίσχυσης του παρόντος απαλλάσσονται από την υποχρέωση προσκόμισης αποδεικτικού φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας

για τη συμμετοχή τους στη δράση και την είσπραξη της ενίσχυσης.

ΜΕΡΟΣ Ι'

ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 123

Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται:

1. α) Οι περ. α', β', γ' και στ' της παρ. 9 του άρθρου 5 του ν. 4623/2019 (Α' 134) περί ρυθμίσεων ζητημάτων Ο.Τ.Α..

β) Η παρ. 4 του άρθρου 10 του ν. 4625/2019 (Α' 139) περί ρυθμίσεων ζητημάτων Ο.Τ.Α..

2. α) Η παρ. 6 του άρθρου 3 του ν. 2863/2000 (Α' 262) περί της ευθύνης των μελών του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης,

β) το τέταρτο και πέμπτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 3094/2003 (Α' 10) περί των εγγυήσεων που απολαμβάνουν ο Συνήγορος του Πολίτη και οι Βοηθοί Συνήγοροι,

γ) η παρ. 6 του άρθρου 11 του ν. 4624/2019 (Α' 137) περί της λειτουργικής ανεξαρτησίας των μελών της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα,

δ) η παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 4765/2021 (Α' 6) περί της λειτουργικής ανεξαρτησίας των μελών του Ανωτάτου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού.

ΜΕΡΟΣ ΙΑ'

ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 124

Έναρξη ισχύος

1. Με την επιφύλαξη της παρ. 2, η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Τα άρθρα 61 και 63 τίθενται σε ισχύ από 1η Ιουλίου 2023.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 12 Απριλίου 2023

Η Πρόεδρος της Δημοκρατίας

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

Ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΙΚΡΑΜΜΕΝΟΣ

Οι Υπουργοί

Οικονομικών

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

Αναπληρωτής Υπουργός

Οικονομικών

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ

Ανάπτυξης και Επενδύσεων

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

Εθνικής Άμυνας

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

Παιδείας και Θρησκευμάτων

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ

Εργασίας και
Κοινωνικών Υποθέσεων

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

Υγείας

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ

Αναπληρώτρια Υπουργός
Υγείας

ΑΣΗΜΙΝΑ ΓΚΑΓΚΑ

Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ

Προστασίας του Πολίτη

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ

Πολιτισμού και Αθλητισμού

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ

Υφυπουργός
Πολιτισμού και Αθλητισμού

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ

Δικαιοσύνης

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ

Εσωτερικών

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

Αναπληρωτής Υπουργός
Εσωτερικών

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΕΤΣΑΣ

Μετανάστευσης και Ασύλου

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ

Υφυπουργός
Υποδομών και Μεταφορών

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ

Υφυπουργός
Υποδομών και Μεταφορών

ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ναυτιλίας
και Νησιωτικής Πολιτικής

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ

Αγροτικής Ανάπτυξης
και Τροφίμων

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ

Τουρισμού

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ

Κλιματικής Κρίσης και
Πολιτικής Προστασίας

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ

Επικρατείας

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ

Επικρατείας

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ

Υφυπουργός
στον Πρωθυπουργό

ΙΩΑΝΝΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 12 Απριλίου 2023

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.
- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

- Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.
- Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Ιστότοπος: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

